MARYLIN MONROE
PE O CURBĂ ÎNCHISĂ
de
Dănuţ Ungureanu

Coperta - Dănuţ Ungureanu

Toate drepturile asupra acestei ediţii revin Societăţii „ADEVĂRUL” S.A.
Piaţa Presei Libere nr. 1, Bucureşti - ROMÂNIA

ISBN 973-9128-10-7

DĂNUŢ UNGUREANU

MARLY MONROE PE O BUCLĂ ÎNCHISĂ

Societatea ADEVĂRUL” S A
— 1993-

CUPRINS

ZBOR DE PE MUNTELE LINIŞTIT.....4
CEAŢĂ.....19
NINGE SUB BLOCUL DIOMAT.....67
DUPĂ-AMIAZĂ CU URECHE PONOSISTĂ.....87
CHEILE.....99
MARILYN MONROE PE O CURBĂ ÎNCHISĂ.....109
PLOI TÎRZII.....180
SOARE SUB FLANŞE.....194
PRIN PULBEREA DE ARIPI.....204
DIN NOU ACASĂ.....214

ZBOR DE PE MUNTELE LINIŞTIT

Povestea o începem într-o dimineaţă cenuşie şi friguroasă a Parisului.

Rodin deschise ochii, cutremurîndu-se. Fulgi mari, ghemotoace de spumă, cădeau din cer, scoţînd, ori de cîte ori se atingeau unii de ceilalţi, un zgomot de celofan mototolit. După toate aparenţele, Parisul întreg fusese prins sub acoperămîntul lor şi avea să rămînă aşa vreme de trei luni şi mai bine.

Rodin îşi depărtă genunchii de gură mai greu decît ar fi crezut. Apoi căscă nemulţumit. Avusese un vis ciudat din care îşi aducea aminte doar frînturi strălucitoare. Dacă ziua avea să se dovedească prielnică, din frînturile acelea urma să ţeasă ceva trainic şi nemaivăzut. Se sculă cu părere de rău. În vreme ce se îmbrăca, ochii îi căzură de mai multe ori pe peretele din faţa lui unde o mînă de artist zugrăvise cu meşteşug vorbele:

„NIHIL SINE ARTE”

La vremea aceea, Parisul, o planetă de mărime mijlocie pe care o descoperiseră în timpul celei de-a treia mari migraţii, gemea de artişti. Erau atît de mulţi încît la fiecare cincisprezece secunde se năştea o operă, iar la fiecare minut o capodoperă, în general, ei umblau în hoarde alcătuite din zece-doisprezece pictori, cinci-şase sculptori şi vreo doi poeţi, care în perioadele de inspiraţie devastau regiuni întinse. Pe acolo, multă vreme, critici ori oameni fără har bîntuiau lipsiţi de puteri, ascunzîndu-se cînd răsunau rafalele îndepărtate ale maşinilor de scris. Muzicienii nu erau periculoşi pentru că hălăduiau singuri şi puteau fi auziţi de la foarte mare distanţă. Cei mai mulţi împingeau încrîncenaţi un pian ori o harpă pe rotile.

De-abia începuse iarna. Inspiraţia părea un abur subţire, îngheţat în văzduh, iar hoardele moţăiau amorţite prin cotloane, pregătindu-şi viitoarele creaţii ori rumegîndu-le pe cele trecute.

— Mi-am adus aminte! strigă Rodin.

Ceea ce nu era întru totul adevărat. Distingea totuşi în ceaţa visului nocturn un obiect, o formă strălucitoare şi pură. Distingea linii ferme, avîntate într-un zbor etern, parcă o pereche de aripi, parcă o inimă pulsînd, parcă picături de iubire într-o cupă verde ca jadul. Distingea mîna maestrului atingînd, mîngîind, sugrumînd materia. Printre degetele albe de efort ţîşnea forma aceea desăvîrşită.

— Sînt un geniu! strigă iarăşi.

Nimeni nu-l contrazise. Rodin porni să dea roată bîrlogului său înjghebat între pereţii unei grote adînci. Notă cu notă, o simfonie grandioasă începu să clocotească în el cuprinzîndu-i mădularele. Imagine cu imagine, filmul întreg al celor ce aveau să se înfăptuiască se derulă cu viteză ameţitoare între hotarele minţii sale, năucindu-l. Şi curînd nu mai rămase în deplinătatea trupului său un singur oscior care să nu se fi încins pînă la incandescenţă, o singură celulă care să nu ardă. Aveau să se petreacă lucruri mari.

Apoi se mai linişti. Trebuia să împărtăşească neîntîrziat din zbuciumul său cîtorva aleşi. Către amiază coborî cu pas sprinten la poalele muntelui. Marginile veşmîntului îi fluturau ca un stindard. Un vînt de cuvinte profetice îi zburlise firele creţe ale bărbii.

— O pasăre..., zicea, ba nu... un dragon... o femeie scoţînd flăcări pe nări... O floare... Un munte cu fruntea încoronată de fulgere.

Şi tot aşa. Merse în josul rîului privind sloiurile fără să le vada şi murîndu-se zdravăn de cîteva ori. Într-un tîrziu, întîlni un grup de vreo şase oameni. Judecînd după buricele degetelor şi după culoarea incertă a hainelor, erau pictori. Şedeau cu toţii în jurul unui foc măricel, perpelindu-se cu încetul.

— Fraţilor! strigă Rodin cu dragoste în priviri, azi noapte am avut un vis!

Pictorii rămaseră cu gurile căscate. Aproape toţi mestecaseră alb de zinc.

Cel mai mare peste ei, un bătrîn Picasso, se sculă să înteţească focul. Ceva mai într-o parte se aflau doi saci uriaşi. Băga mîinile pînă la cot într-unul şi le scoase pline cu foenicşi mititei, pe care îi azvîrli în flăcări. Feonicşii croncăniră mulţumiţi, mistuindu-se. Alţii le luară locul. Nu era cazul să facă economie, de vreme ce se găseau pe toate drumurile. Apoi legă din nou gura sacului.

— Prostii! îi spuse molcom lui Rodin. Vremea inspiraţiei e încă departe. Ai mîncat gras.

— Idioţilor! mugi Rodin, fugind de acolo.

Avea el cui să-i povestească ce era de povestit. Dădu buzna în curtea mărginită de bolovani imenşi pe care rîul îi cărase odinioară fără să-şi pună problema la ce i-ar putea servi mai tîrziu. Shakespeare şedea pe unul dintre ei, moţăind melancolic în interiorul unei şube al cărei miros te trăznea de la douăzeci de paşi. Din cînd în cînd, deschidea un ochi ca să privească zidurile dărăpănăturii sale de case în care, după ce o afumase bine, instalase cîţiva şobolani şi o bufniţă ranchiunoasă. Îi serveau drept muze pentru poemele sale romantice.

— E flumos ţe-mi spui, mormăi cînd Rodin nu mai avu suflu pentru a continua. Da, foalte flumos. Îmi aduţe aminte de ultimele velsuli pe cale le-am sclis:

„*Aş vlea să mă lidic la ţel cu tine*
Să cobolîm cu ploaia mai apoi
Şi-n asfinţituli de dogoale pline
Să ne-nglopăm divini în peine moi”.

— Aş vlea să fiu de faţă cînd te-ol înglopa! mormăi şi Rodin, pornind mai departe.

Cu toţii bănuiau că Shakespeare dosea între pereţii afumaţi mare parte dintre proviziile pe care cei din cer le paraşutau periodic pentru a fi siguri că artiştilor n-o să le vină într-o bună zi cheful de a părăsi Parisul.

Pe Brünnhilde o ocoli de departe. Răsunau pe dealul din apropiere tobele ei, pe care le căra zi şi noapte, în dorinţa de a fi altfel decît toţi ceilalţi muzicieni. Fuma ţigări cu radiolită, ce o făceau mai fosforescentă decît un licurici, şi îl iubea pătimaş pe Rodin ori de cîte ori îl prindea.

— Ei bine, ce vînt te aduce la mine, micuţule? îl luă la rost bătrînul Michelangelo.

Şedea în mijlocul unei puzderii de lucrări, unele terminate, altele ba, înfăţişînd şerpi, păsări şi peşti dezgheţaţi din piatră, lemn ori aramă. Materialele tradiţionale erau la mare preţ.

Rodin îşi privi picioarele umflate de alergătură. Între timp, visul prinsese un contur clar şi acum se străduia să-l pună în concordanţă cu realitatea înconjurătoare.

— Tăicuţule, zise liniştit, cred că am dat lovitura!

Îi povesti totul în cuvinte puţine şi simple. Îi înfăţişă femeia- pasăre pregătindu-se să-şi ia zborul şi să dispară pentru vecie, li descrise delicateţea scheletului şi moliciunea penelor ţesute din miliarde de fire, nu mai groase decît un atom, fiec^'c stropit cu o altă culoare, fiecare cîntînd o altă notă, la cea mai mică adiere. Aduse în faţa ochilor lui chipul feciorelnic, ispita insuportabilă a formelor. Materia era rece şi ardea carnea palmelor cînd reuşeai să-ţi aduni gîndurile şi s-o mîngîi. Materia era mută şi te asurzea cu tumultul dezlănţuit al lumilor, ori îţi picura otravă şi neputinţă în trup cu glas fără pereche de dulce.

Rodin strînse pleoapele cînd vorbi despre lumina orbitoare ce curgea încet, ca lava adîncurilor, din pupilele femeii. Iar cînd îşi închipui, pentru miile de privitori cărora degetele lui aveau să le-o lase pradă, un sărut furişat şi nesigur, buzele îi sfîrîiră de durere. Vorbi puţin şi asudă ca şi cum ar fi urcat şi ar fi coborît de zeci de ori Muntele

Liniştit. Simţea că ar fi putut vorbi o zi şi o noapte şi încă o zi fără sa se sature, fără să dezgroape măcar jumătate din frumuseţea şi bogăţia ce dospeau în carnea inimii sale. Iar inima aceea nu mai era inimă, ci un pumn care se desfăcea şi se strîngea ritmic pe mînerul dălţii. Femeia-pasăre îşi dezghiocase deja aripile ca nişte frunze în ventriculele lui şi respira adînc înaintea ultimului zbor.

Michelangelo tăcu multă vreme. Pe Paris trăiau vreo o sută de Michelangelo, mai mici şi mai mari, după cum îi ţinuseră puterile... Mai erau cam tot atîţia Fidias, cincizeci-şaizeci de Henry Moore şi nenumăraţi Rodin. Nici unuia nu-i trecuse vreodata prin cap că ar putea să renunţe. Situaţia stătea la fel de rău şi în celelalte arte. Numai printre pictori, de pildă, sălăşluiau vreo o mie de da Vinci. Anual, oamenii din cer strîngeau cinci sute de Gioconde şi le duceau cu ei.

— Ce-ai de gînd? zise în cele din urmă Michelangelo.

Rodin îl privi o clipă. Bătrînul îl înţelesese.

— Am să rămîn pe muntele meu, spuse încet. N-am să cobor pînă ce nu se va fi sfîrşit totul. Oricum va arăta acest sfîrşit.

— Şi cum te vei descurca în tot acest timp? E prima oară cînd aud aşa rova din gura unui artist! Pot să vin să te mai văd?

Rodin rîse uşurat. Parcă reuşise să iasă de sub un bolovan al dracului de greu.

— Fireşte că poţi. Veniţi cu toţii, dacă vreţi! Ştiu bine ce drum am de făcut.

— Ai nevoie de ceva anume? Vrei să-ţi împrumut sculele mele? Vrei să prindem două-trei modele?

Bătrînul nu fusese niciodată de acord cu hăituirea modelelor. Spunea că spaima le alterează trăsăturile cele mai interesante. Era mai bine să negociezi cu oamenii aceia. Dar mulţi dintre artişti nu se sinchiseau de spusele lui.

Rodin se ridică mulţumit.

— Frumos! zise atingînd cu degetele creştetul unui grifon pe jumătate desprins din oul lui de piatră.

— Dar trecător, îl informă Michelangelo. Va fi nisip într-o bună zi.

— Îţi mulţumesc pentru găzduire, zise Rodin. Să ne vedem sănătoşi!

Muntele Liniştit era într-adevăr liniştit. Timp de o săptămînă, mîncă, dormi, sparse lemne şi cără apă cu cobiliţa. Visul se închegase cu totul în mintea lui, şi acum îl lăsase acolo să se dospească. Avea de gînd să se apuce de treabă de îndată ce s-ar fi simţit în stare să-l taie felii, fără ca mîna să-i tremure. Iarna se anunţa scurtă şi geroasă.

Într-o noapte se deşteptă brusc. Auzi sunetul unei respiraţii profunde, apoi realiză că e propria sa respiraţie. Din scobitura grotei văzu sute de focuri aşternute pe toată lungimea văii, pîlpîind, murind, născîndu-se. Ele se oglindeau uneori în cer, şi atunci unii dintre cei care se încălzeau în jurul lor îşi aduceau aminte dîndu-le nume de stele. Aerul tremura îngheţat.

Rodin îşi umplu pieptul şi se răsuci pe călcîie. Merse în fundul grotei. Acolo se găsi în faţa unei uşi rotunde de titan, cu grosimea de două palme. Îşi îmbrăcă la repezeală scafandrul de lucru, răsuci zăvoarele şi pătrunse înăuntru. Rîse.

Era ultimul bulgăre de material care mai supravieţuise furiilor creatoare din fiecare primăvară. Strălucea torcînd adormit, ca un motan de foc viclean şi sătul. Îi spuneau de obicei „pîinişoară”, dar, de fapt, era teloniu, elementul 164. Un unchi celibatar şi fără scrupule îl trecuse într-o noapte prin centura vamei. Fusese aproape o tonă, însă bună parte transmutase, dintr-o pasiune mai veche a unchiului, în rachiul de lăstari fabricat de un artist bătrîn. Pe vremuri avusese o iubită la un depozit de elemente rare. Deseori adormise printre conteinere în pîntecul cărora aşteptau minuni şi visase în zumzetul monoton al stelelor păstrate sub cheie.

Rodin surîse din nou amintirilor şi se apucă de treabă. Cetele de artişti pripăşite în vale aveau şă urmărească tremurul muntelui său, dar puţin îi păsa de asta. Îşi înfipse degetele protejate de mănuşi în bucata de „pîinişoară”, frămîntînd îndelung materia, pînă ce ea deveni ca aurul şi supărător de strălucitoare. Din toată masa izbucneau mici jerbe sîsîitoare, abur pufnind, explozii minaturale şi veninoase. Aburul năştea norişori de atomi întărîtaţi care îşi trăiau clipa de libertate şi se lăsau apoi înghiţiţi de lutul auriu.

„Pîinişoara” acumulă încet energia mediului, bolborosind, pînă cînd în încăpere se aşternu promoroaca şi aerul începu să sune ca sticla la fiecare gest. Dar nu era încă de ajuns. Rodin îşi scoase mănuşile, continuînd să frămînte. Frigul îi lovi doar cîteva degete, în schimb „pîinişoara” întinse rădăcini mai subţiri ca o închipuire şi, pătrunzîndu-i sub piele, îi sorbi din puteri. Curînd îmbătrînise cu cîţiva ani, dar cînd îşi puse din nou mănuşile pasta era gata pentru a fi modelată.

Trase mai întîi un fir şi îi înnodă capătul, petrecîndu-l peste liniile unui cîmp atît de puternic încît de fiecare dată cînd se apropia de el îşi simţea gîndurile fugind ca un stol de vrăbii şi vecinătatea morţii. Moartea ca un fel de a exista. Dădu brînci mosorului imaterial. Firul pe care din pricina diametrului ridicol abia îl putea zări în răstimpuri ca pe un fulger scurt, porni să se înfăşoare cuminte, iar el se aşeză să-l vegheze.

Stătu aşa, fără să doarmă, fără să mănînce şi fără să bea, o zi şi o noapte. Din cînd în cînd, tresărea înspăimîntat crezînd că păienjenişul s-a rupt. Din cînd în cînd, bărbia îi cădea în piept şi mîinile băteau aerul rece. Dar clipele continuau să se scurgă.

Pe primul strat aşternut, cel mai din adînc, atomii fuseseră turbaţi. Pe cel de al doilea, turbarea se prefăcuse în ură mocnită pentru tot ceea ce este impur şi alcătuise o plasă deasă de capcane din care nu se mai putea ieşi.

Începînd cu cel de-al treilea strat de fir, electronii deveniseră lumi pe cuprinsul cărora se iscau şi se sfîrşeau civilizaţii, se porneau războaie, mureau cei vii, înviau cei morţi. O paloare bolnăvicioasă începea să acopere straturile patru, cinci, şase şi încă altele. Apoi, tot mai spre suprafaţă, tot mai în afară, fierbinţeala zburase, totul se liniştea, rămînea cuminte. Erau ape în care nimeni nu pescuise vreodată, tăria tăriilor ascunsă în cer, visul fără sfîrşit. Era linişte care putea fi prinsă cu mîinile.

Într-un tîrziu, Rodin se ridică şi privi „pîinişoara”. Mai rămăseseră cîteva picături pîlpîind ca nişte tăciuni pe jumătate stinşi, apoi se sfîrşiră şi acelea. Biciul firului îl plezni peste vizor, lăsînd un semn subţire, cenuşiu. Rodin rîse şi opri fusul uriaş, opintindu-se cu umărul în urzeala aurie. Se simţea sprinten şi proaspăt ca un copilaş. Pe urmă dădu drumul gazului. Ajutajele suflară peste tot clor galben-verde ca iarba pălită, argon şi oxizi ai fierului pulverizaţi ce aşternură peste formă şi peste trupul lui Rodin însuşi umbre sîngerii aducînd cu nişte răni. Un bătrîn anemometru se rotea încet într-un colţ.

În ceasurile care urmară, Rodin îşi îmbăie coconul în curenţi de inducţie ce-i dădură groaznice mîncărimi ale pielii. Scăldă totul în lumină polarizată, pînă ce obiectele începură să-i joace în faţa ochilor. Revărsă torente de ultrasunete în care mădularele i se prefăcură în pulbere şi se întregiră la loc. Cu asta totul fu gata.

Scoase forma afară, la intrarea grotei, şi înainte de a se prăbuşi într-un somn de multe ore mai apucă să o vadă profilîndu-se peste spuzeala de stele, ceva pentru care era limpede că nu-şi are locul pe lumea aceasta.

Începuseră viscolele. Jos, în vale, răsuna clănţănitul ritmic al zecilor de artişti suficient de talentaţi ca să nu-şi găsească un adăpost. Pe o rază de cincisprezece metri în jurul formei nu căzuse nici măcar un fulg de zăpadă. O radiaţie persistentă făcuse să înmugurească salcîmii. Rodin lucra în maiou.

Radiaţia îi acoperise braţele şi pieptul cu un muşchi verde închis, ca al copacilor mai bătrîni. Din cînd în cînd, furnici amorţite încă îi dădeau tîrcoale.

Mai întîi îşi făcu apariţia Shakespeare. Nu era obişnuit cu urcuşul, şi gîfiitul lui stîrnise iepurii de prin culcuşuri.

— Hu... of... hu... of..., zise, la care Rodin îi răspunse că da, nu s-au mai văzut de multă vreme.

— Hu... of... hu... of..., spuse Shakespeare.

— Da, lucrez, încuviinţă Rodin.

Tăcură apoi. Dalta muşca puţin cîte puţin, scoţînd un sunet sec, fără ecou. Un şpan subţire se dezlipea din masa de teloniu purtînd toate culorîle arsurilor, de parcă ar fi străbătut universul de la un capăt la celălalt. Acolo unde ascuţişul săpa răni adînci, straturile de dedesubt îşi revărsau incandescenţa pentru cîteva clipe, apoi se acopereau cu o brumă albăstruie, rece. Din strînsoarea miilor de kilometri de fir scăpaseră aripile femeii- pasăre şi îşi fluturau vîrfurile. În curînd aveau să iasă la suprafaţă chipul, umerii, pieptul.

— Ţe flumos! comentă Shakespeare. „Pîinisoala” asta mă duţe cu gîndul sple înălţimile ameţitoale ale velsului.

Recită vreme de două ceasuri. Cînd se hotărî să coboare în vale, Rodin modelase deja cîţiva dintre zulufii femeii-pasăre.

— Ascultă! îi strigă poetul înainte de a se pierde în meandrele potecii. Ideea dăinuie multă vleme după ţe folma s-a fălămiţat. Mai bine ai fi sclis un poem desple femeia asta a ta.

Dar Rodin nu-i răspunse. Vîrful dălţii schiţa acum o pereche de sprîncene delicate. Aveau să semene cu sprîncenele unei fete pe care o cunoscuse cu ani în urmă în Andromeda şi care, pentru proprietăţile electromagnetice deosebite ale trupului său, fusese folosită multă vreme ca antenă de emisie. Era suprasaturată cu informaţie, ştia absolut totul, în afară de un singur lucru: că într-o bună zi aveau s-o îndepărteze. Civilizaţiile care recepţionaseră

transmisiile făcute prin intermediul ei începuseră în mod inconştient să preia, ca pe un zgomot de fond persistent, cîte ceva din firea ei veselă şi, după cum spuneau alţii, oarecum uşuratică. Da, sprîncenele aveau să fie ale ei.

Mai trecu o săptămînă. Căzuse atîta zăpadă peste Paris încît cu greu mai puteau fi desluşite dealurile din împrejurimi. Cînd îşi ridica ochii, Rodin avea impresia uneori că s-a căţărat mai sus decît cel mai înalt pisc al lumii, că a străpuns plapuma moale de nori şi odihneşte undeva, deasupra lor, în linişte şi pace. Zgomotele toate fuseseră uitate, mai răsuna doar fîşîitul fulgilor, cuvintele arborilor cu multe ierni în spinare şi ţăcănitul dăltii, întotdeauna alta, căci „pîinişoara" hăcuia metalul ori de cîte ori lovitura nu cădea aşa cum trebuie. Artiştii din vale ascultau ziua întreagă sunetul, mormăind ursuzi. Numai grosimea stratului de zăpadă îi împiedicase să dea năvală cu mult înainte de sosirea primăverii, ca să vadă ce şi cum.

Apoi, într-o dimineaţă, se produse nenorocirea.

— Am obosit, îi spuse Brünnhilde, îmbrăţişîndu-l cu patimă. Dacă eşti cuminte, am să-ţi dăruiesc o săptămînă întreagă. Mi-e o foame de lup.

Dalta rămase fără stăpîn unsprezece zile. Asta se întîmpla pentru că el nu fusese destul de vrednic ca să desluşească în depărtare bubuitul tobelor ei. Ori poate că nici nu avusese ce să desluşească. Tobele rămăseseră oricum la poale.

Femeia-pasăre ascunzîndu-şi sînii sub veşmîntul de teloniu îl privea tristă ori de cîte ori ieşea din grotă ca să aducă apă sau lemne pentru foc.

— Ştiam că ţi-a fost dor de mine, zise Brünnhilde într-a douăsprezecea dimineaţă, dînd ocol statuii neterminate. Ai început să uiţi cum arată o femeie adevărată. Ce-s astea?

— Aripi, făcu Rodin, cu o umbră de speranţă în glas.

Brünnhilde îşi aprinse una dintre ţigările ei, semn că dorul de ducă începuse să-i dea tîrcoale. Dacă o fuma pînă la capăt, căderea nopţii avea să o găsească departe.

— Nu există femei cu aripi, îl informă ea. Frumoasa ta o să şi le piardă mai curînd decît te aştepţi. Vino cu mine, micuţule, sîntem făcuţi unul pentru celălalt! Vom umple universul întreg cu sunete minunate. Frumuseţile născocite de tine sînt mute. Ţi-ar plăcea să fiu şi eu la fel?

Din prudenţă, Rodin nu-i răspunse. Mai tîrziu, după ce ea îşi trăsese în picioare cizmele şi coborîse înfăşurată într-un halou fosforescent, îşi căută sculele risipite. Dalta i se păru un obiect străin, lipsit de utilitate. Trebuia să se apuce imediat de lucru dacă nu voia ca drogul inactivităţii să-i înăbuşe simţurile.

Mîngîie umerii femeii-pasăre. Rîse. Jos, în vale, sunetele minunate cu care Brünnhilde intenţiona să umple universul provocaseră o avalanşă. Lovi, la început încet, apoi, pe măsură ce mîna i se obişnuia, din ce în ce mai sigur, apoi aproape orbeşte, ghidîndu-se mai mult după rezistenţa materialului. Dacă ar fi rănit prea adînc, atunci viaţa femeii de teloniu, păstrată acolo de primele straturi, cel al atomilor nebuni şi cel al capcanelor mortale, ar fi izbucnit afară, prefăcîndu-l în scrum în mai puţin de o clipă. Lucrul ar fi rămas neterminat, iar cetele care ar fi năpădit muntele în primăvară n-ar mai fi găsit nimic altceva decît un ciot diform şi netrebuincios.

Ultimul oaspete al iernii fu bătrînul Picasso, una dintre controversatele căpetenii ale pictorilor. Veni pe la amiază şi şezu multă vreme în spatele lui Rodin, privindu-l cum lucrează, fără să-l întrerupă. Abia într-un tîrziu tuşi discret.

Rodin avea febră. Muşchiul de pe braţe făcuse sumedenie de flori mărunte, albe, cu petalele cît o gămălie de ac, pe care sudoarea se aşternuse ca picăturile de rouă. Femeia de teloniu îşi dăduse jos coconul protector. Doar o pojghiţă subţire îi mai cuprindea gleznele, o pojghiţă subţire pe care sculptorul se ferise să o îndepărteze, de teamă că ea ar putea să-şi ia zborul. Senzaţia era atît de reală încît putea să vadă tendoanele şi muşchii gambelor aurii

întinzîndu-se într-un efort disperat. De aceea nu îndrăznea să o privească în ochi.

— E cel mai frumos lucru pe care l-am întîlnit vreodată! spuse bătrînul Picasso.

Nu minţea. Frumuseţea îl lovise năucindu-l. Simţea că după ce va fi plecat de acolo avea să moară la scurt timp, ori, dimpotrivă, avea să trăiască o mie de ani. Dar nu ştia dacă o să poată măcar să plece.

Rodin mai aruncă o privire iubitei sale aurii, apoi se întoarse către bătrîn. Dacă ar fi suflat, acesta s-ar fi dezmembrat într-o clipită, risipindu-se pe toată coasta de munte, ca într-unul dintre tablourile sale favorite.

— Îţi mulţumesc, zise.

Picasso îşi revenea încetul cu încetul. Foarte curînd uimirea lăsă locul neîncrederii, iar admiraţia pizmei.

— Va trebui să o ascunzi în inima muntelui, zise. Dacă nu se vor îngriji de ea cei din cer, cîteva îngheţuri o vor preface în pulbere.

Sculptorul suspină sfîrşit. Femeia-pasăre slobozea un zumzet ademenitor, plin de promisiuni deşarte.

— ”Pîinişoara”, continuă bătrînul sfătos, nu e fără moarte.

— Va fi! ţipă Rodin.

Dădu buzna în grotă şi scoase la lumina zilei tot ceea ce strînsese primăvară de primăvară, în vreme ce hoardele străbăteau Parisul în lung şi în lat, încăierîndu-se pe conservele cu caviar sub presiune şi Chlorella. Oamenii din cer aruncaseră multe de-a lungul anilor, dar cine stătuse să le numere ori să le bage în seama dacă nu fuseseră de-ale gurii? Odată, pe o coastă împădurită, căzuse, rostogolindu-şi măruntaiele pînă în undele rîului, un crucişător străin semănmd cu un bocanc jerpelit. Un singur om avusese curiozitatea de a-l scotoci o zi şi o noapte, şi acela fusese Rodin.

Aduse deci cutiile, conteinerele, casetele şi recipjentele. Împinse cărucioarele, vagonetele, standurile glisante. Înşiră în preajma bătrînului speriat cablurile, amplificatoarele,

tunurile, laserele şi generatoarele de antimaterie. Multe dintre obiectele acelea, unele inscripţionate cu semne necunoscute, erau pentru el cutii negre păstrătoare de duhuri cu puteri magice ale căror efecte le descoperise cu răbdare şi uneori inconştienţă. La sfîrşit, împinse scrîşnind din dinţi un acelerator de particule miniatural, o minune a ingeniozităţii dezlănţuite.

— Nu fi copil! smîrcîi pictorul. Nimic nu se poate împotrivi timpului! Nimic nu supravieţuieşte ploii, vînturilor, gerului!

Rodin se repezi cu un muget înăbuşit spre butoanele lui multicolore. Femeia de teloniu roşi, se înnegri, prinse verdele şters al mucegaiului. Deveni invizibilă pentru o clipă şi reapăru acoperita cu un strat sticlos în care cei doi îşi puteau privi chipurile monstruos deformate. Învelişul se putea împotrivi unei presiuni de un miliard de atmosfere. Nu exista în universul cunoscut un soare a cărui strălucire să-i mai poată smulge femeii-pasăre un semn de slăbiciune. Cel puţin aşa găsise scris într-una dintre nenumăratele cărţi tehnice cu care mai tîrziu Brünnhilde înteţise focul.

— Moartea vine dinăuntrul materiei, îl bătu prieteneşte pe spate bătrînul Picasso.

Sculptorul îi îndepărtă mîna cu o smucitură. Teloniul tremură cîteva miimi de secundă înainte de a se prăbuşi în el însuşi cu un vuiet grav, un sunet pentru care fiecare dintre muzicienii Parisului şi-ar fi dat zece ani din viaţă. Cărămizile atomilor, se întrepătrunseră strîns, de parcă ar fi vrut să facă faţă unui pericol iminent. Densitatea crescu de o sută de milioane de ori. Femeia-pasăre dispăru sub ochii lor împăienjeniţi, iar în locul acela se căscă abisul întunecat al unei discontinuităţi. Vreme de cîteva secunde, urmăriră înlănţuindu-se cu viteza fulgerului întîmplări pe care Parisul le smulgea din mîzga trecutului, ori altele pe care avea să le trăiască într-un viitor îndepărtat. Acolo fuseseră şi naşterea şi moartea fiecăruia dintre ei, însă atît de rapide că nu le putuseră alege din vălmăşag. Pentru o clipă, spaţiul se curbase în aşa fel încît rămaseră aproape surzi şi

orbi cînd la nici o sută de metri trecu un vas de pasageri ce făcea curse regulate în cochilia unei galaxii aflate ta mai bine de treizeci de ani-lumină. Apoi femeia reapăru pe locul ei, teafără şi strălucitoare ca o oglindă, atît doar că între timp marginile aripilor i se ondulaseră mărunt, iar picioarele îi deveniseră cam butucănoase.

— Ei şi? făcu sfidător pictorul.

Rodin urlă înnebunit. Eliberă cîmpuri nemaivăzut de puternice, dezlănţui trăznetul şi nefiinţa. Deschise porţi de milionimi de secundă în paisprezece universuri paralele prin care femeia pasăre se plimbă nestingherită şi din care se întoarse. Opri timpul şi îi dădu drumul din nou. Plonjă în alcătuirea unduitoare a teloniului, împingîng electronii cu picioarele pentru a-i face să se rotească mai repede. Secătui rezervele de energie ale muntelui, ce începu să se fărâmiţeze sub tălpile lor. Închise trupul modelat de mîinile sale într-un spaţiu aparte, numai al lui, vizibil cu ochiul liber, dar decalat în timp cu o clipă, şi astfel intangibil.

Iar la sfîrşit, blestemînd, dădu drumul antimateriei. Ea pătrunse în făptura femeii-pasăre fără a o anihila. Atomii pîinişoarei" continuară să vieţuiască în echilibru cu antiatomii „pîinişoarei" şi aveau să o facă pînă la sfîrşitul sfîrşitului. Numai că nimeni şi nimic, nicicînd, nu avea să mai poată atinge statuia.

Rodin răsuflă adînc şi îl căută din priviri pe bătrînul Picasso. Acolo unde ar fi trebuit să se afle acesta, i se păru că mai zăreşte pentru o clipă un fir subţire de abur, o părere.

— Bătrîne! strigă.

Tăcere.

Atunci se întoarse iarăşi către femeia lui de teloniu şi se clătină. Era neagră, cu braţele acoperite de păr des şi degetele picioarelor împodobite cu gheare. Pe umeri îi spînzurau aripi de liliac. Ochii păreau jar nestins şi în locul nasului avea o scobitură. Gîtul îi dispăruse. Îşi flutura cele

trei perechi de sîni. Cînd deschise gura împroşcindu-l pe Rodin cu acid, i se văzură sutele de dinţi ascuţiţi.

— Trăiesc! croncăni tristă. Trăiesc şi sînt nemuritoare!

Apoi dădu o singură dată din aripi. Pojghiţa care îi încătuşase gleznele pleznise de mult. Cine ar mai fi putut încătuşa asemenea glezne?

— Trăiesc! spunea mereu. Trăiesc şi sînt nemuritoare!

Dispăru aşa, în cer, descriind cercuri tot mai largi. Spusele ei nu erau cu totul adevărate. Avea să supravieţuiască expansiunii şi contracţiei universului de numai patru ori. În tot acest timp însă nimeni nu avea să o mîngîie sau să o ucidă.

Spre seară, Michelangelo se ivi de după un colţ de stîncă, tuşind, aducînd în spate, cu slabele lui puteri, un sac de merinde. În urma lui venea primăvara. Stătuse ascuns în apropiere şi văzuse totul, pînă cînd primul cerc al păsării îl dăduse de-a berbeleacul. Se apropie stingherit de Rodin. Acesta continua să şadă pe vine, cu hainele fumegînd, cu chipul plin de negreală. Avea lacrimi în ochi cînd ridică, fără să scoată un cuvint, degetul şi îi arătă bătrînului gaura cerului. Michelangelo privi şi el într-acolo.

— Ptiu, urîţenia dracului! zise.

CEAŢĂ

Ca dintr-un bulgăre de aur, pînă departe, spre muchiile clădirilor din colţul străzii 104, oraşul scînteia prin aerul tremurind tulbure. Vara fugise, un tăvălug de flăcări lăsînd locul unei toamne epuizate. Zile cu soare sleit veneau încet, una după alta, într-un lung şirag de aureole.

Pentru Tomas, vara însemnase praful de pe marginea interioară a ferestrelor şi şuviţa de apă prelinsă din robinet. Mai însemnase uleiul stacojiu ce năclăia pereţii în asfinţit. Jos, la adăpostul clădirilor, supravieţuiseră zdrenţe subţiri, tot mai subţiri de umbră. Dar sub acoperişuri, aproape de cer, ţi se scîrbea de viaţă.

Cînd deschise ochii, amurgul se încheiase. Vineri îl urmărea liniştită din colţul opus al încăperii, pieptul alb sălta şi cobora lent în ritmul respiraţiei. Ce vedea ea? Ce aştepta, în lumina împrumutînd nuanţele ochiurilor de apă? Tomas nu dorea un răspuns. Maldărul de reviste care îi coloraseră după-amiaza se împrăştie cu un fîşîit pe podea. Atunci simţi liniştea mansardei venind peste el ca un curent de aer curat. Aproape că văzu scamele de ceaţă desprinse din silueta lui Vineri agitîndu-se.

— Ce vrei? zise.

Avea gîtlejul uscat. Se răsuci, coborîndu-şi tălpile pe duşumea. Se apropie de fereastră căscînd. Din stradă, de sub pătura de praf, răzbăteau pînă la el sunete confuze.

— Cît să fie ceasul? întrebă, strecurîndu-şi degetele sub maiou.

Cineva, în vecini, răsuci butonul unui aparat de radio. Radioul spuse:

— ”Vremea continuă să se răcească în cea mai mare parte a ţării...”

— Şapte, îşi răspunse. Ai dormit neîntors.

În vis, umblase prudent pe acoperişul de sticlă al unei clădiri goale pe dinăuntru. Pînă la urmă, Vineri îşi părăsi nemişcarea trecîndu-şi o mînă prin păr, un păr bogat şi răzvrătit, tot atît de alb ca şi restul făpturii ei. Pivotă în tăcere, întorcîndu-i spatele lui Tomas. De la o vreme, suma gesturilor ei exprima o aşteptare pură şi poate fără obiect.

— Te plictiseşti? vorbi Tomas.

— Dar tu? zise.

— Dar eu? adăugă.

Străbătu încăperea şi se trînti iarăşi în pat. La capătul unei mişcări moi, atinse întrerupătorul televizorului. De cîntărit perspectiva unei seri lungi aşternute peste muţenia femeii şi zgomotele înşelătoare ale lumii neincluse între pereţii camerei.

— la-ţi un scaun, o îmbie fără să privească în direcţia ei, simte-te ca acasă, luate-ar dracu'!

Trei indivizi şuşoteau în jurul unei mese acoperite cu catifea albastră. Tomas le ghici acreala şi oboseala simulată. În buton» manşetelor şi în acele de cravată sclipea rahatul cu zahăr al unui dispreţ omniscient. Schimbă rapid canalele. Un western prăfuit. Cai. O soprană implorînd zeii pe un ton care ar fi trebuit mai degrabă să-i sperie. Reclame. Aripile străvezii ale fluturelui condensator Ksi-Ksou. Moartea acumulîndu-se în nervurile abia vizibile, convertită în culori superbe. Am mai văzut. Reveni în punctul de plecare.

— Cum trebuie să înţelegem intervenţia dumneavoastră, doctore Celenski?

— Pff... pff... Acestea sînt afirmaţii lipsite, desigur, de orice suport ştiinţific. Pff... pff... Ignoranţă. Obscurantism. Pff... Ilare uneori.

— Vreţi să repetaţi, doctore?

— Ei, ei, pff, nu întrevedem pericolul de a fi iradiaţi, intoxicaţi, electrocutaţi, dezintegraţi. Nu avem deocamdată nici un motiv de îngrijorare.

— Acest „deocamdată”, doctore Celenski...

Chicotind, Tomas lipăi pînă în dreptul frigiderului, de unde se întoarse cu ultima cutie de bere a zilei. Atunci Vineri îi tăie calea şi el fu nevoit să treacă prin trupul ei ca printr-un vălătuc de ceaţă uscată.

— Stai locului! ţipă scuturîndu-se.

Adevărul adevărat, însă, îl silea să recunoască absenţa unei senzaţii, ori de cîte ori i se întîmpla asta. Era ca trecerea prin conul de lumină al unei lanterne. La fel de scurtă şi de nesemnificativă.

Tomas răsuci potenţiometrul pînă cînd vocile se cufundară în ele însele, îl amuza jocul mut al buzelor, polemica moartă, un duel cu baloane de săpun. Sorbi prima înghiţitură de bere. În anul care urmase sosirii oamenilor-de-ceaţă, lumea se schimbase mult. Oraşul, scheletul de beton armat, rămăsese acelaşi, străzile, parcurile, clădirile continuau să existe, devenind însă din ce în ce mai mult martori imobili ai schimbării. Pe undeva, pe traseele întortocheate ale acestor cochilii, se perindau evenimentele vieţii lui Tomas.

Trecu o oră şi întunericul prinse cheag în prejma pereţilor, apoi se prelinse cu repeziciune în toată încăperea. Doar sticla ecranului şi trupul lui Vineri continuau să păstreze lumina. Acum, se gîndi Tomas, ar trebui să ies puţin.

— La ora asta pe stradă? Dar e noapte.

— Cum adică „la ora asta”? E numai nouă.

— Şi dacă întîrzii? O să ai o zi grea.

Ori de cîte ori îşi imagina că Vineri i-ar putea vorbi astfel, vocea lui se înăsprea.

Peste o oră călcă asfaltul încă fierbinte al trotuarului, mergînd grăbit spre colţul străzii 104, un trecător în jeanşi şi tenişi, prin aerul rarefiat al nopţii. Nu atît de rarefiat ca altădata. Peste tot, prezenţa oamenilor-de-ceaţă însemna de fapt densitate, o densitate extraordinară. Reclamele se mistuiau reci, şerpii multicolori de neon încolăcindu-se

ameţiţi în jurul balcoanelor, blocul Filidor, de pildă, părea în depărtare o stîncă singuratică împroşcată cu jăratec. Mai jos de ultimii ţurţuri luminoşi ai reclamei fojgăiau oamenii-de-ceaţă. „Scame”.

Ei suiau şi coborau, la fel de grăbiţi, treptele unei pasarele imaginare, inaccesibilă ochiului obişnuit. Tomas se opri cîteva clipe, urmărind cu gura căscată viermuiala de deasupra capului său. Mai erau şi alţi trecători pe stradă, unul se poticni de el, bolborosind scuze uimite, automobilele rulau prudente, claxonînd din zece în zece metri, oprindu-se, urnindu-se iarăşi, cu stopurile clipind speriate. Nu era haosul primelor zile, nu era nici acalmia începutului de noapte.

Chiar la intrarea în Piaţa Tipografiei, şiruri nesfîrşite de oameni-de-ceaţă ţîşneau din asfalt, risipindu-se apoi în toate direcţiile. Tomas ştia că acolo funcţionau motoarele invizibile ale unei scări rulante, dar imaginea în sine avea ceva sinistru, valuri de trupuri inconsistente ieşind din adîncuri ca umbrele celor morţi şi uitaţi. Căile oamenilor-de-ceaţă se potriveau rareori cu cele ale oamenilor adevăraţi, îşi aveau străzile, parcurile şi clădirile lor, aşternute orbeşte paşilor. Însă curînd şi forfota „scamelor” avea să se stingă, era noapte şi pentru ele, se pregătea o nouă dimineaţă şi pentru ele.

Tomas se învîrti uşor dezorientat în colţul străzii 104, era un local pe partea cealaltă, dar nu îl îmbiau fumul şi glumele. Mai mulţi oameni-de-ceaţă îi traversară trupul înainte ca el să se fi dezmeticit. Deşi lucrul părea oarecum ridicol, în astfel de situaţii prefera să se dea la o parte.

— la-o pe partea asta, mormăi.

Trotuarul cînta sub paşi. Tomas întîlni o patrulă în dreptul magazinului de vopsele, trei tineri care fumau, pălăvrăgind veseli, întrerupîndu-se din cînd în cînd pentru a arunca priviri cercetătoare cîte unui trecător, aşa cum o făcură şi la apariţia lui. Noaptea se anunţa însă liniştită, nu aveau nici timp şi nici chef de complicaţii. Tomas mai întîlni un bărbat

posomorît însoţind două femei extraordinar de elegante şi se miră, după cum îi era obiceiul, cu voce tare, că ele nu preferaseră pernele unui automobil de lux.

Blocul Filidor răsări în faţa lui, încă departe, spre centru, înalt şi strălucitor, de-a dreptul impresionant în agitaţia tăcută a oamenilor-de-ceaţă. Tomas privi ce privi şi se hotărî să se întoarcă acasă.

Taica Stop răsucea gînditor un pahar cu reflexe verzi, iar în palma stînaă îşi proptise tîmpla şi o jumătate de ochi. Pe tejgheaua din faţa lui s-ar fi putut desfăşura finalele unui concurs de patinaj.

Cînd Tomas îşi făcu apariţia, înăuntru mai zăboveau doar doi consumatori adevăraţi. În colţul de lîngă Intrare moţăia un pitic bine îmbrăcat care îşi clătise pantalonii cu jumătate din conţinutul paharului de rom. Iar în faţa Taichii Stop, ţeapăn şi eficace, urmărind tacticos o măslină într-o farfurioară, se legăna un bărbat cu mustaţa ţepoasă ca o perie.

— Bună, Taică, plescăi neconvingător Tomas.

— Bîhîhî, răspunse Taica Stop.

Trei sau patru „scame” ieşiră din peretele acoperit cu sticle de toate culorile şi se duseră foarte iute în treaba lor.

— Frumoase obiceiuri! remarcă mustaţa ţepoasă.

Strada oamenilor-de-ceaţă traversa carosabilul prin faţa blocului Colier, atingînd cîrciuma Taichii Stop cu unul dintre trotuare.

— Cum o duci, Taică? se interesă Tomas.

Taica Stop îşi părăsi nemişcarea, indicînd cu o mişcare a bărbiei un nou grup de „scame” care defilau printre el şi mustaţa ţepoasă, de-a lungul tejghelei.

— Curînd am s-o dau dracului! zise. Închid, pun foc şi mă duc!

— Nu mai ai vad? rîse Tomas. E mai multă lume pe aici ca oricînd.

Mustaţa ţepoasă zîmbi şi ea. Măslina străluci misterioasă în vîrful scobitorii.

— Drept este că ăştia nu se prea omoară cu consumaţia, dar, la o adică, nici pagubă nu-ţi fac.

Taica îl privi pe sub sprincene.

— Fiindcă veni vorba, zise, îmi datorezi şase beri. Stop!

— Nu pune la inimă! făcu Tomas venind mai aproape.

Taica Stop se plînse că „e plin de scame p'aici" şi „nu mai ai loc de-ntors". Bere?

Cît timp Tomas îşi sorbi băutura, sumedenie de „scame" se rostogoliră de-a lungul tejghelei, într-o muţenie desăvîrşită. Taica Stop ar fi putut muta barul pe peretele opus, însă conveniseră în mod tacit să rămînă acolo unde se aflau. Era micul lui război, se fălea că nu cedase „scamelor" nici un milimetru de loc. Deşi, îi trecu lui Tomas prin minte, „scamele" îi luaseră de fapt totul.

Berea nu era chiar rece, în privinţa asta Taica devenise cam delăsător, dar lui Tomas îi făcea plăcere să-i simtă din cînd în cînd pişcătura în cerul gurii. După vreun minut de tăcere, mustaţa ţepoasă se dădu jos, clătinîndu-se, de pe scaun. Taica Stop se încordă imperceptibil. Încă nu-i plecase nimeni din circiumă fără să plătească.

— la uitaţi-vă aci! anunţă cu glas de trompetă mustaţa ţepoasă.

Se propti în faţa unui om-de-ceaţă, un bărbat mătăhălos care înainta încet, cu ochii orbi, pe trotuarul aparţinînd lumii lui. Îi înfipse mîna în piept, dar mîna nu întîlni decît văzduhul, şi îl pălmui cu sete, cît pe-aci să-şi scrîntească degetele. Gestul păru să-i furnizeze o oarecare plăcere, căci îl repetă imediat. În acest timp, „scama" trecu prin el ieşind din local în dreptul vitrinei.

— Ţine-o şi pe asta! zbieră mustaţa ţepoasă în urma lui scuipind artistic.

Scuipatul descrise un arc de cerc şi se lipi de geam. În încheierea scenei, Taica Stop îşi trase o palmă peste frunte.

— Stop, zise el, Tomas, tu ce mai spui?

— Cu ale mele, Taică, răspunse Tomas între două înghiţituri. Nu mă plîng!

— Şi Vineri?

— Şi ea o duce bine, zîmbi Tomas. Ce-i în capul tău, Taică?

Taica Stop se aplecă misterios peste tejghea, imitat de mustaţa ţepoasă, pe care o fulgeră de sub curmătura sprîncenei.

— E mulţi care te vorbeşte de rău, Tomas. De ce le dai apă la moară?

— Ce moară, Taică? făcu Tomas.

Privirea sărise peste umărul Taichii Stop, lipindu-se de cartonul înrămat, sprijinit între două sticle de gin. „T.D. Hota - autorizaţia nr. 485626”.

— E unii care-ţi zice „nebunu’ cu scama”. Ai vecini răi, Tomas! Ar trebui să te fereşti de ei, mai ales de femei. Femeile are gura spurcată.

— Păi, asta şi fac, rîs* Tomas. Femeie mai tăcută ca Vineri nici că s-a pomenit.

— Nu rîde! Mai bine ţi-ai găsi undeva, în altă parte, să te muţi. E alţii care zice că trăieşti cu femeia aia. Or să-ţi facă vină pentru cîte se întîmplă.

— De...

— Stop! Or să te vîneze. Ai să te ascunzi, n-o să mai ai nici casă, nici nume. Mută-te, Tomas!

Se aplecă şi mai scoase două cutii de bere. În general, zgomotul străzii scăzuse. Trecătorii, din ce în ce mai puţini, aruncau o privire prin vitrina barului, nici unul nu se învrednicise încă să intre. Se potolea şi forfota oamenilor-de-ceaţă, mişcarea lor părea agitată mai mult din pricina fosforescenţei pe care trupurile o căpătau pe măsură ce întunericul se adîncea. Veneau ceasuri ale nopţii cînd gesturile lor se însoţeau cu siaje luminoase, ecouri ale trecerii prin aerul pămîntean. Adormeau apoi.

În casele lor (case obişnuite?), la capătul scărilor, îndărătul unor uşi, făpturi de ceaţă, „scame” suspendate, odihnindu-se aliniate, sugerînd atît de bine repaosul,

aducînd mai mult ca orice cu încremenirea unei ninsori nocturne.

— Noaptea e aceeaşi pentru toţi, pronunţă Tomas această propoziţie cu iz de înjelepciune.

Dar, iată, din celalalt capăt al străzii urca tuşind un camion greu, cu girofarurile clipind năucitor, verde-roşu-albastru-alb.

— Noaptea le vine oricum mai uşor, comentă Taica Stop.

Şi iarăşi, verde-albastru-roşu-alb, şi în răstimpuri sirena asurzitoare speriind puţinii trecători adevăraţi, care n-ar fi putut fi deosebiţi printre străfulgerările „scamelor”.

— Cui îi mai folosesc toate astea? întrebă Tomas.

Taica Stop îi oferi profilul posomorît, la astfel de întrebări nu se răspunde cînd eşti proprietar de local, nici mamei nu-i răspunzi. Vru să se ducă întins către mustaţa ţepoasă şi să-i bage mîna în buzunar însă pe urmă se opri, oftînd a lehamite. Acela adormise cu capul sprijinit în palmă, plictisit de şuşotelile lor din care, legănat de valurile aurii ale berii, nu mai pricepuse nimic.

— Cu Vineri e altceva, Taică, vorbi Tomas scormonindu-se de mărunţiş. Poţi dumneata să-mi explici ce caută ea acolo, sub acoperişul meu? Tocmai acolo?

— Hai, mă, Tomas, lasă prostiile! zise Taica.

— Domnilor!

Cuvîntul izbucni curat ca o flacără. Fu urmat de zgomotul scaunului dat la o parte şi de cel al paşilor.

— Domnilor!

„Domnii” întoarseră captele, cel al mustăţii ţepoase scăpă din sprijin, buşind tejgheaua pe care de vreun sfert de oră nu mai trecuse nici o „scamă”.

— Asta-i culmea! protestă mustaţa ţepoasă şi adormi la loc.

; Domnilor! Dacă-mi permiteţi...

În toiul eforturilor pe care le făcuse probabil pentru a se ridica de la masă, restul de rom din pahar i se repartizase simetric pe celălalt crac al pantalonului. El îşi ignoră

postura, cu ochii senini, din spatele unui zîmbet educat, tamponîndu-şi fruntea cu o batistă de comandă.

— Dumneavoastră îmi păreţi oameni cu un nivel de inteligenţă mult peste limita mediocrităţii. Cred că vă pot împărtăşi în linişte cîteva dintre concluziile către care m-au condus modestele mele speculaţii.

Tomas aruncă o privire rapidă spre bar.

— Stop! făcu Taica, alăturînd vorba unui anumit gest cu degetul în preajma frunţii.

— Ce-i viaţa? se avîntă vorbitorul, venind lîngă ei. Ce-i lumea? (Scuză-mă! O bere, se poate?) Ce-i moartea, la urma urmelor? lată, domnii mei, întrebări la care mintea neostenitului hommo sapiens a ostenit căutînd răspuns.

Şi pentru că Tomas lipise de tabla tejghelei discul alb al unei monede, pregătindu-se s-o şteargă, îi prinse braţul mai sus de cot, într-un gest care îndemna la zăbavă şi toleranţă.

— Îmi face impresia că te temi de ei, tinere! Imagini, domnul meu, imagini complex alcătuite. Să fugim din faţa acestor imagini? Sau să le izgonim? Hm! De ce ai alege fuga? Ele te vor urma pretutindeni şi întotdeauna atît timp cit vei mai avea ochi cu care să vezi ori minte cu care să gîndeşti. Să fugi dincolo de hotarele lumii tale. La ce bun? încotro? Ori poate că ţi-ar place mai mult să le izgoneşti. Dar eşti neputincios, domnul meu, la fel de neputincios ca în faţa amintirilor! Neputinţa este semnul cu care ne naştem.

Tomas îşi eliberă braţul dintr-o smucitură, imprimînd vorbitorului, cu două capete sub el, o mişcare de oscilaţie accentuată.

— Scuză-mă! Nu pricep.

— Nici nu ţi-am pretins aşa ceva. Avem dreptul să cerem vreunuia dintre semenii noştri o explicaţie logică a lanţului de evenimente?

— Să-l dau afară? se interesă Taica Stop.

Tomas ridică din umeri.

— Domnilor, eu am un plan.

Se trezise şi mustaţa ţepoasă şi aproba totul, clătinînd din cap cu convingere.

— Du-te acasă, Tomas, vorbi Taica Stop, s-a făcut tîrziu! Şi fă cum am vorbit.

-... de fapt, un program. Un program de supravieţuire.

Tomas mai avea doi paşi pînă la uşă, dar nu se hotăra încă să iasă. Uite, nu mă trage aţa spre casă. Strada e acum o stradă ca toate străzile, iar la băutură nu mai ţin. Sînt suspendat undeva, la mijloc, şi mă dor picioarele.

-... şi că, de fapt, cui îi pasă de unde vin? Sînt aici, printre noi („peste noi" cred că ar fi un termen mai adecvat situaţiei). Va trebui să ne obişnuim cu ei. Dumneata, domnule, (se aplecă spre Taica Stop) ca strateg al unei afaceri, cunoşti fără îndoială consecinţele haosului.

„Stop! ' vru să zică Taica, dar nu mai zise nimic.

— Stăpînirea de sine este învăţătura esenţială către care trebuie să canalizăm eforturile prezentului. N-am dreptate, domnule?

Mustaţa ţepoasă se arătă perfect de acord. Între timp, camionul tăiase piaţa, semnalizînd roşu-alb-verde-albastru, şi se angajă ţipînd la mică distanţă de trotuar, stîrnind clinchete printre sticlele de pe rafturi. Marginea de sus a încărcăturii întunecă o clipă imaginea mai multor trupuri de ceaţă odihnind suprapuse la poalele blocului Filidor, le traversă pe rind, fără să le trezească, se îndepărtă mîrîind.

— Nimeni nu vede în aglomerările fireşti de obiecte impedimente în calea desfăşurării unei existenţe normale. Se schimbă lucrurile în cazul aglomerărilor de imagini?

— E ca televizorul, comentă timid Taica Stop.

— De aceea vă întreb, domnilor...

— De aceea vă întreb, domnilor! răcni mustaţa ţepoasă, de la o vreme uitată, nu mai există nimic de băut?

Pe fondul acestui captivant schimb de replici se produseră cîteva modificări. Mustaţa ţepoasă coborî de pe taburet şi încolăci umerii oratorului, lucru care nu îi provocă acestuia nici o plăcere. Taica Stop îşi reînnoi revendicările

cu privire la nota de plată. Pe tejgheaua dintre ei trecu unduind o femeie-de-ceaţă întîrziată şi poate neliniştită. Iar Tomas ieşi în stradă pentru a urmări jocul verde-roşu-albastru-alb printre „scamele” adormite.

— Stop! zise. Du-te acasă, Tomas.

...alunecînd în lungul trotuarului. Auzi sirena fabricii de hîrtie. Privi peste umăr. Taica Stop parlamenta neliniştit cu mustaţa ţepoasă. Piticul cu programul de supravieţuire ieşise în prag, analizînd plecarea lui Tomas. Avea să revină în faţa Taichii Stop şi să-i înfăţişeze („pe scurt, domnul meu”) pînă către dimineaţă planul său pentru o convieţuire decentă cu „scamele”. Şi Tomas mergea spre casă.

Aici, spre periferie, gîfîitul oraşului răzbătea greu noaptea, treceau tot mai puţine maşini, oamenii obişnuiau să se şi culce. Şi venea chiar o oră a nopţii în care singurele suflete fără somn ale cartierelor rămîneau gîndacii de bucătărie.

Mirosea a smoală şi a iarbă pălită. Spre dimineaţă, pentru o oră sau două, vîntul risipea prin intersecţii urme de pîine caldă aduse din fabricile marginii îndepărtate a oraşului. Odată cu soarele, năvăleau vesele pe străzi izurile abatoarelor şi cele ale tomberoanelor neîncăpătoare, şi cele ale munţilor de hîrtie, de marmelade şi pulberi, ale uleiurilor, licorilor şi culorilor. Se rostogoleau adieri înecăcioase de fum şi vînturile motoarelor.

Blocul avea doar patru etaje. Drumul spre mansardă aştepta încolăcit între cele douăzeci de apartamente, răbdător, aproape niciodată dormind. Îl recunoştea pe Tomas după paşi, paşi deşteptînd dincolo de uşi o agitaţie surdă. „E ăla care trăieşte cu «scama» auzi-l, umblă noaptea, ce fac ei doi acolo, între patru pereţi, de ce nu eliberează mansarda, nu mai pot dormi nopţile, nu se gîndeşte nimeni la noi, de ce nu fac ceva?”

„Cine?” întreabă în mod reflex soţul, soţia, unchiul, verişoara venită în vizită, vecinul amabil, amantul, fetiţa-căreia- îi-e-frică-să-doarmă-singură.

Tomas se mai răsuci în faţa intrării, pentru a luă cu sine sus, sub acoperiş, imaginea străzii adormite. Oamenii-de-ceaţă nu găsiseră locurile prielnice, nu construiseră nimic pe o rază de două sute de metri, trupurile nu li se odihneau între pereţii nevăzuţi ai caselor lor, însă destui puteau fi zăriţi chiar şi prin întunericul înşelat spre centrul comercial, departe, ca norişori rînduiţi pentru o noapte.

La ultimul etaj, Tomas zări prin crăpătura uşii ochiul vigilent al doamnei Topor. O rază fugită din singurul colţ luminat al palierului îi dăruia strălucirea rece a unei mărgele de sticlă. Tomas îşi dezveli caninii într-un rînjet de operetă. Din spatele rînjetului slobozi un mîrîit flămînd. Alături de mîrîit, oferi doamnei Topor imaginea unor degete răşchirate, pregătite să o apuce. Uşa pocni. Pe cînd răsucea cheia în broască, sus, la mansardă, Tomas savură smiorcăielile bătrînei care băgase în mormînt doi bărbaţi şi se străduia să facă acelaşi lucru cu cel de-al treilea. Apoi răsuci comutatorul.

Vineri dormind:

La două palme desupra scîndurilor galbene ale podelei, ceaţă surprinsă în zbor liniştit. Acolo umărul, acolo obrazul, acolo palma făcută căuş. Acolo şoldul compact de iluzii, acolo călcîiul care începe şi sfîrşeşte. Tomas îi dă roată nedumerit, nedumerit în a şase sute cincizeci şi una noapte de veghe. Noapte în care o urmăreşte dormind. Şi sub pielea feţei de ceaţă se rotesc visuri, coşmaruri, păsări. Ea respiră încet.

Tomas îşi aprinde o ţigară. Şuviţa de fum vine să se adauge ca un şarpe subţire, ca tîrîtoarea care ademeneşte. Dar cel ademenit este Tomas. Vineri dormind:

În a şase sute cincizeci şi una noapte, degetele lui amestecă aerul încercînd să descopere carnea, pieliţa, nervurile. Miroase a smoală şi a iarbă pălită. Ea se răsuceşte visînd, şi poate că spune ceva. Dar nu prezenţa lui îi aduce nelinişte în somn.

Pentru că nici unul dintre obiectele între care trebuie că se desfăşoară viaţa Jemeii-de-ceaţă nu se înfăţişează simţurilor unui om obişnuit, Tomas este nevoit să imagineze. Forme, culori, consistenţe. Ăsta e aşternutul motolit sub pîntece. Asta e perna. Asta e patul cu ornamente aduse în cutia minţii de acolo, din lumea lor, oriunde se va afla ea. Undeva, printre stele, ori aici, lîngă noi, într-o altă dimensiune. Undeva în viitor.

— Ce tîmpenie! spune Tomas.

Dar altcineva a rostit cuvintele astea, altcineva, el doar a mişcat buzele, cu faţa unui om căruia nu îi mai trebuie nimic, încăperea s-a umplut pe nesimţite. Nu numai lumina, nu numai fumul de ţigară. Ci şi visurile femeii-de-ceaţă ricoşînd din perete în perete, ca vrăbiile rătăcite printre grinzi.

Tomas tresare cînd jarul chiştocului îi muşcă degetele. Ocoleşte femeia adormită şi deschide larg fereastra. Răsuceşte din nou comutatorul. Face întuneric.

În întuneric, Vineri mai era doar o prezenţă îndoielnică, o urmă de lună pe perdea. Tomas rise.

— Ştiu că nu dormi. Te-am văzut cînd mă urmăreai printre degete.

— De bună seamă că nu dorm. Te-am aşteptat ore în şir. Mi-e urît noaptea.

— Prostii! Şi înainte de asta?

— Înainte... Mi-e somn, iar tu ai chef de vorbă. Întotdeauna ai chef de vorbă noaptea.

— Ştiu că nu dormi. Te-am văzut cînd mă urmăreai printre degete.

Vineri nu răspunse. De fapt, nici nu-i răspunsese vreodată. Dar asta era doar o chestiune de interpretare. Tomas adormi.

— Nu-mi mai simt fundul! plînse Bene.

Paraua rise fără să ridice ochii. Un fund ca cel al lui Bene nu putea trece neobservat.

— Rîzi! Te-ai uitat de dimineaţă în oglindă?

— Ştiu dinainte ce-aş putea să văd acolo, rise iarăşi Paraua.

Bene scuipă scobitoarea şi se pregăti să-şi ridice picioarele pe o grindă. La cinci sute de metri sud ei, oraşul Socotea ca o supă densă.

„Ce simple sînt lucrurile cînd le priveşti de sus. Cînd te afli suficient de sus”, gîndi Paraua. Străzi şi bulevarde, linii drepte, perpendiculare, ca un raster. Oameni simplificaţi, puncte. Fără dimensiuni. Lumea de sunete ajungea pînă la ei omogenizată, sub forma unui muget îndepărtat. Dacă priveai cu atenţie, printre punctele de concentrare a smogului puteai distinge grupuri compacte de „scame”, ori chiar indivizi singuratici, oameni-de- ceaţă cu ale lor.

Pauza se sfîrşise.

— Ce muncă de doi bani! zbieră Bene, potrivindu-şi centura de siguranţă.

Avea mania carabinierelor şi se lăuda că acolo, pe coclaurile copilăriei, muntele nu mai avea taine. Un supersonic trecu peste capetele lor, scăpîndu-şi bubuitul ca un vînt de uriaş. Paraua rîse. Rîdea mult.

— Ce învîrteai înainte de asta?

În general, defilau într-o nacelă destui de încăpătoare pentru ca doi oameni să poată lucra nestînjeniţi împreună. Servomecanismele pufneau indulgente, purtîndu-i de-a lungul grinzii metalice. În general, încălecau grinda acţionînd pistoalele pneumatice. Dar Bene atîrna deseori în hamuri, bălăngănindu- se la cinci sute de metri deasupra asfaltului, înţepînd grinda ca un ţînţar apucat. Îl secaseră la buzunar sistematic, însă, după o vreme, renunţaseră.

— Mă acream, zise el, într-un closet de trei pe trei. Cinci mii de birouri, douăzeci de mii de oameni, o sută de ascensoare. Şaizeci de mii de mape, un milion de dosare, patruzeci de mii de proteze. Optzeci de mii de pixuri, zece de capsatoare. Mii, mii, mii!

La cinci sute de metri sub ei, în colţul străzii 104, Tomas intră într-o tutungerie căutînd un pachet de ţigări, ori poate un răgaz. Acolo întîlni o femeie.

— Opt şi douăsprezece minute, urmă Bene în zornăit de carabiniere, soneria. Peste zece secunde încep să ţăcăne protezele. Patruzeci de mii de proteze! Mă aplec. Transpir. Tabelarul clipeşte. La început, mai rar. Apoi din ce în ce mai repede, pe măsură ce ni se obişnuieşte ochiul. Tabelarul parcurge coloanele una după cealaltă. Tabelarul mă împinge de la spate. Sînt între patruzeci şi optzeci de coloane pe o fişa. O fişă cuprinde opt pînă la cincisprezece mii de date. Tabelarul mă ajută să fiu eficient.

Iar în acest timp, Tomas desfăcea pachetul de ţigări.

— Pe mine mă cheamă Roza, îl lămuri femeia.

Era îngrozitor de slabă. Tomas îşi plimbă privirile în voie peste bretelele subţiri ale rochiei din lamele fine de oţel ce unduiau la fiecare suflare. Afişa ciorapi negri, o perucă înflăcărată şi pantofi decupaţi din pielea unui şarpe, cu tocurile mai subţiri ca două creioane.

— Pe zăpuşeala asta, merge ceva de la gheaţă, opină ea.

Paraua căscă ochii mari.

— Ce ţicneală! De ce nu hămăleau o maşină de calcul?

Bene îşi împinse picioarele în grindă. La capătul balansului se opri, agăţat în coardă şi o mînă. Acolo înţepă altă grindă. O dată, de două ori. Reveni.

— Şmechere! Păi, eu ce eram?

Tabelarul sub bărbie, la treizeci şi doi de centimetri de planul pupilei. Ramele oglinzii petrecute peste urechi. Transmisia printr-o prismă groasă cît braţul şi care, dacă strănuţi sau te apleci brusc, te pocneşte în coşul pieptului. Lumina focalizată printr-un sistem de obturare cît unghia. Cu cine semăn?

În felul ăsta pot să parcurg zece mii de date pe oră. Cincizeci de mii pe zi. Într-o vreme, ne-au năpădit comisiile. Căutau fraieri pe care să-i împăneze cu fibră optică. Pentru eficienţă i-au ras în cap şi le-au semănat ţestele cu

electrozi. Unuia i-au preparat buricele degetelor cu transplanturi. Epidermă fotosensibilă. Îi păstorea pe toţi un computeraş- drăgălaş. Oameni-terminale.

— Cum s-a sfîrşit? făcu Paraua, aţîţat.

Tomas recunoscu uşurat că avea genunchi destul de frumoşi. Învîrtind paiul cu vîrful limbii, ea îl privea curioasă şi ironică.

— Mă matolesc repede, zise.

Tomas continuă să fumeze în tăcere. Undeva, deasupra capetelor lor, la cîteva sute de metri, putea să desluşească mogîldeţele fixînd grinzi metalice peste care avea să se prindă carnea etajelor. Băieţii lui sub cer. Ziua lui liberă.

— Cînd ai mîncat ultima oară? o întrebă.

Oameni-de-ceaţă veneau şi plecau păşind peste pragurile unor uşi imaginare, viermuind laolaltă cu bărbaţii şi femeile adevărate, intersectînd cu ochi orbi căile realităţii.

— Parcă ar fi la ei acasă, lămuri Roza un gînd.

Tomas încuviinţă. Ea rectifică graniţa roşie a buzelor cu degetul mic şi ridică din umeri.

— Ce-ţi pasă? Noi cu ale noastre. Nu-i aşa, guriţă?

Tomas nu încercă să-şi desprindă mîna din mîngîierea degetelor umede, cu oja unghiilor pierdută. La următorul pahar, în zornăitul cuburilor de gheaţă, ascultă în rezumat povestea vieţii ei. O istorie rotundă, lustruită. Şi, în tot acest timp, „scamele” se învolburau în jurul lor, printre ei, nepăsătoare. Bărbaţi şi femei cu trupurile albe, inconsistente, umplînd străzile, urcînd în văzduh ori alergînd la cîteva palme deasupra asfaltului cenuşiu. Ori străbătînd zidurile clădirilor, inexistente pentru ei.

Femeia Roza povestind. Ce-ţi pasă? Nu-i aşa, cioculeţ? O „scamă”. Un soţ sergent (Iubirea!). Stai, am pe undeva o fotografie în uniformă, nu-i vine ca turnată? (Chiar şi asta tîrnuită, dar cealaltă, cea de paradă, bărbatul, dumnezeule!) Nu, nu mi-e foame, eşti plictisitor! Cele mai strălucitoare toalete de seară. Nu ştii chermezele de la „Electrica”. Regina balului. Şampania. Trandafirii înrouraţi.

Amorul în cearceafuri de mătase. Nopţile-zile. Vecinii. Curte nebună. Zilnic, în cutia poştală, suma admiratorilor fără şansă. Comisionari care îşi dau sufletul sub buchetele de flori.

Iar seara, motănelul-soţ-sergent păşeşte cu bocancii lui drăgălaşi peste rozul petalelor şi hîrtia fină a plicurilor pentru a-şi îmbrăţişa pisicuţa (Iubirea!). Un an. Doi ani. Trei ani. O veşnicie. O eternitate (Iubirea!).

Trecutul? Nori. Într-o seară, motănelul nu se mai întoarce. Bate la uşă un camarad. Miezul nopţii s-a dus şi camaradul duhneşte.

Tomas pierdu firul istorisirii pentru cîteva momente. Gîndul îi zbură aiurea, hoinări în lungul străzii, urcă cu grinda metalică trasă de cablul macaralei, aşteptă printre băieţii lui care se legănau veseli în gol. Cînd se întoarse, ea sfîrşise şi acum fuma incitată de final.

— N-ai idee, se plînse, cît de rea este singurătatea pentru o femeie! Ce să fac cu decoraţiile?

Erau deja la al treilea pahar.

— Nu-i rau! admise Paraua. Eu, dragul meu, mi-am încheiat cariera pedestră ca distractor. Asta se petrecea acum trei, nu, patru ani, într-o seară, la „Excelsior”. Comanda era o madamă de vreo patruzeci de anişori, putred de bogată, cum se spune, fi dărîmată de crack. Din zece în zece minute o umfla plînsul. rupeşă femeie. Poate că n-ai ştiut-o pînă acum, în meseria asta trebuie să faci faţă multor situaţii speciale.

Bene rînji. Restul echipei urcase vreo cincisprezece structuri, molfăind metri, flecărind în jurul unei halucinogene uşoare. La schimb se dovedeau de mare preţ „Barbarella” şi „Un vis pe secundă”. Şeful de echipă trecu în nacela strălucitoare, plimbîndu-şi ochii peste grinda proaspăt fixată. Cînd ajunse în dreptul lor, îi ameninţă în glumă cu degetul.

— Ce să caut acolo? spunea unul dintre băieţi. Dacă aş avea provizii destule aici şi am putea încropi un culcuş între

grinzi, n-aş mai călca în stradă săptămîni în şir. Curînd o să înnebunim cu toţii.

Apoi se auzi un.scîrţîit şi soarele fu acoperit în întregime de silueta Goliatului. Întinse spre dînşii ochii sticloşi protejaţi cu plasă de sîrmă, pufăind greu, obosit. La poalele muntelui de schele, un creier electronic eliberă un impuls slab, abia sesizabil, o pîlpîire vitală. Un releu ţăcăni. O rotiţă avansă trei milimetri.

Bene manevră cu dibăcie şi se aşeză lîngă şoldul tovarăşului său. De acolo văzu braţele muşchiuloase ale Goliatului avansînd sacadat către ei, ţinind grinda ca pe un nou- născut.

— Stai liniştit! rîse Paraua.

Direcţia se schimbă brusc. Grinda fu răsucită cu o sută optzeci de grade. Apoi, ochii Goliatului îi găsiră locul. Tije strălucitoare încolţiră şi prinseră cu delicateţe bucata de metal. Se auzi un pufăit, urmat imediat de un altul. Părea de la sine înţeles că dincolo de învelişul lustruit al namilei, ascunsă printre ghemotoacele de cabluri, o inimă pe măsură zvîcnea din ce în ce mai rapid, gata să cedeze în mijlocul efortului.

— Hai, tataie! comentă Bene căutîndu-şi ţigările.

Apoi se întîmplă ceva. Goliatul se poticni, tijele îşi încetară înaintarea. Jos, la nivelul solului, creierul electronic îşi puse o întrebare. Releele porniră să mestece. Informaţiile se înlănţuiră cu viteza fulgerului.

— Cască ochii! mormăi Paraua.

Răsună un clinchet. Goliatul se hotărî. Trimise încă o tijă, o antenă elastică în vîrful căreia oscila un cleştişor. Cleştişorul apucă mînerul cutiei cu mîncare pe care Bene o lăsase pe un capăt de platformă, chiar în locul menit să primească grinda. Cleştişorul îşi schimbă direcţia, îndreptîndu-se spre cei doi, şi se opri la zece centimetri de pieptul lui Bene. Acesta încetă sa respire.

Apoi cleştişorul se roti încet, golind conţinutul cutiei, şi depuse obiectul lîngă braţul transpirat al omului. Cleştişorul se retrase prudent.

— Rîzi ca boul! deschise Bene gura în sfîrşit, aplecîndu-se puţin pentru a urmări ultimele clipe de zbor ale unei jumătăţi de cîrnat, două felii de pîine şi un ziar de dimineaţă ca un fluture mare, alb.

— Ar trebui să-ţi cumperi un paravan.

Dinţii femeii Roza clănţăniseră un sfert de ceas. Spusese „Nu, nu!” şi se repezise spre uşă. Dar acolo se aflase Tomas. Spusese „Nu vreau, nu vreau să stau aici!” şi „Mi-e frică, dă-o afară!”. În tot acest timp, rimelul cursese încet, însemnîndu-i obrajii. De aceea, cînd Tomas o prinsese de umeri, împingînd-o în faţa oglinzii, făcuse pe ea de rîs.

— Ar trebui să-ţi cumperi un paravan, zise iarăşi.

Îşi aprinse o ţigară şi, ocolind pe lîngă perete, se trînti pe dormeză, etalîndu-şi pulpele. O bretea îi căzuse, foarte curînd avea să o dea jos şi pe cealaltă. Tomas trase draperia şi începu să se dezbrace. Mai întîi, pantofii.

— Ce să fac cu el? Ce fel de paravan?

Pantalonii. Nasturii cămăşii. Vineri se răsuci în semiîntuneric, privind-o pe femeia Roza în faţă. Aceea îşi ţuguie buzele pentru a se învălui în fum.

— Aici este casa ei? zise.

— Da. Aici este casa ei.

Cravata. Ai uitat cravata. Cravatei i-ar şade bine încolăcită peste rochia din lamele de oţel.

— Nu te dezbraci?

— Eu?

Iat-o. Da, tu. Femeia Roza întîlnită pe stradă, femeia străzii, care a dezbrăcat mai mulţi bărbaţi decît baia publică. Iar acum deschide ochii mari în întuneric, două pete de lumină, şi spune „Eu?”.

Cînd Vineri străbătu încăperea pentru a-şi vedea de treburile ei, îmbrăţişarea, prima îmbrăţişare, aceea care ar fi trebuit să-i frîngă femeii Roza ultima rezistenţă

vestimentară şi psihică şi să o aducă pe calea cea bună, se transformă într-o luptă disperată. „Măi!” se smiorcăi, cu buzele lipite de urechea lui Tomas. Răsuflarea era atît de fierbinte încît îi arse obrazul.

Tomas îi dădu brînci în direcţia patului. Bruma de tandreţe pe care o agonisise în stradă, la lumina zilei, zburase, acum gîfîia furios, nu mai avea ce smulge de pe el. Păşi prin trupul lui Vineri, repezindu-şi laba piciorului peste grumazul ei arcuit cu delicateţe, şi prinse în mîini tăblia patului, unde cealaltă risipea suspine alcoolizate.

— Ce faci? ţipă femeia Roza.

Ţipătul ăsta era mană cerească pentru bătrîna doamnă Topor, avea să-i îndulcească încă o săptămînă de bătrîneţe. Tomas răsuci patul dintr-o mişcare, împingîndu-l cu un icnet în mijlocul încăperii. Patul patină lin, oprindu-se exact acolo unde dorise. Acum Vineri părea că se sprijină de marginea saltelei şi priveşte interesată la cele ce se petrec. Roza înflorise în mijlocul aşternutului, cu trupul legănîndu-se şi braţele atîrnîndu-i moi. Semăna cu un şarpe orb deşteptat într-o hrubă.

— Vino, vino! aînguri înveselită.

Şi tu te duci. Te repezi cu braţele întinse, ca un înecat. La un metru de pat, nu ştii încă dacă ai s-o sugrumi sau dacă ai să respecţi întocmai ritualul întîmplării erotice. Nu ştii, adică, ce delimitează marginile cearşafului, un cîmp de bătălie? Cam aşa. Treci iarăşi peste trupul femeii de ceaţă. Femeia asta nimereşte tot timpul în calea ta, Tomas. Camera e prea mică pentru voi amîndoi, vă atingeţi mereu, o respiri, sînteţi împreună. O să fie cu tine, în tine, peste tot. Nu te-ai trezit în zori ridicînd nişte pleoape de ceaţă? Nu simţi cum te destrami cu fiecare zi ce trece? Vine şi asta.

— Motănel! gemu Roza.

Motănelul. Sergentul. Ar trebui să-i ordoni, să-i strigi la ureche dorinţele tale cele mai păcătoase, dar care sînt acelea? Poate că de undeva, din subconştient, experienţa

agonisită pe aceeaşi pernă cu iubitul scos de la magazia de efecte ar ţîşni, impunmdu-i conduita de mare doamnă pe care ţi-a evocat-o între două pahare. Şi v-aţi iubi cu frenezie punctată nu de trivialităţi şi vorbe de duh, ci de replicile constant incolore ale amorului cazon. „Culcat! Drepţi! Culcat! Drepţi! Salt înainte!”

Dar nu, nimic din toate astea. Rutină. Femeia Roza îşi face meseria, atît şi nimic mai mult, şi-a intrat în mînă, dacă se poate spune aşa. Unde sînt entuziaştii naivi de altădată?

Ceva nu se potrivea. Firicelul de gînd începu să-l gîdile pe Tomas sub bărbie, în vreme ce, pînă să-i dea atenţie, parcursese din inerţie, de mai multe ori, traseul înscris pe trupul de lîngă el. Pulpe, genunchi, coapse, fese, şolduri. Şi după cotitură: pîntecele, sinii, umerii, gîtul, buzele. Ei bine, aici, în preajma buzelor, ca un făcut, înainte de a-ţi închipui că poţi prin întuneric să te oglindeşti în apele ochilor, sună alarma. Şi iată, gîdilătura de sub bărbie se transformă încet într-o mîncărime insuportabilă şi în cele din urmă începu să aducă cu o arsură de gradul unu. Ceva nu se potrivea. Ce?

Roza avea carnea tare, mincinoasă, presărată cu sumedenie de capcane şi ascunzişuri, cu toate că postise probabil săptămîni în şir. Ii prinsese bine gimnastica trotuarului, pînda îndelungată în aşteptarea bărbaţilor răzleţiţi de turmă. Roza nu ierta.

— Ce-i? şopti, cînd experienţa o avertizase că el ar fi trebuit deja să treacă la o etapă superioară a activităţii.

Tomas dădu din umeri. Cum trebuie să arate un bărbat dînd din umeri în toiul frămîntărilor găzduite de aşternut? Gestul lui se pierde în vălmăşagul de mişcări mărunte, dominate şi eclipsate de cele esenţiale. Curiozităţi.

— Nu-ţi plac? încercă Roza ceva ce ar fi trebuit să fie reproş copilăros şi candoare.

Nu, nu-i vorba de asta. Ispita şade în tine ca o lamă de oţel pe care ai arcuit-o pînă ce capetele s-au atins. Te gîndeşti numai că în clipa următoare te-ai putea răsuci şi ea s-ar afla sub trupul tău, îndemnîndu-te fără un cuvînt,

lovindu-te cu sînii, petrecindu-ţi pe după gît tentaculele subţiri ale pletelor ei adevărate. Numai gîndul alcătuit din imagini rapide şi foarte, foarte precise te secătuieşte, îţi fură aerul. Ai gemut. Femeia Roza e mulţumită. Simte ca i se apropie vremea. Adulmecă.

Încă o dată. Pîntecele. Şoldurile. Umerii. Asprimea firului de păr. Nu.

Tomas se răsuci într-adevăr, dar nu pentru a frămînta sub el carne străină, ci pentru a-i întoarce spatele. Mîinile ei îl căutară descumpănite, îmbrăţişarea se prefăcu în strînsoare copleşită de panică. Şi acum îi trecea poate prin minte gîndul că a nimerit din nou peste unul tare priceput la vorbă, mai slăbuţ pregătit pentru fapte. Nu-s puţini nici ăştia.

— Ce-i, mami? îi şopti în ceafă, dîndu-i la o parte şuviţele de păr cu vîrful limbii. E greu? Nu-ţi fie frică de Roza, Roza e fatăună. Ne descurcăm noi cumva.

Da, avea de gînd să facă şcoală cu el. Tomas îi simţi sînii strivindu-se de spinarea lui, pe măsură ce braţele petrecute în sus, pe la subsuori, îl trăgeau înapoi, palpitînd. Parcă purta în spate un rucsac ori o paraşută, un obiect străin. O dădu jos uşurel, fără să forţeze, nici nu fusese nevoie fiindcă îl citise puţin mai înainte, cînd dorinţa îi răzbise pe nări ca un abur, şi ştiuse că, oricum, tot în ea se afla capătul căutărilor lui. Coborî pe podea tulburat. Trase din nou de tăblia patului, răsucindu-l.

— Doamne, iartă-mă! îşi făcu cruce mare Roza, goală-puşcă, frecîndu-şi genunchii unul de celălalt.

Acum e bine. Vineri se reazemă de o margine a patului, acolo unde se termină albeaţa confuză a cearşafului începe chipul ei, un păienjeniş foarte des, înăuntrul căruia bănuieşti doar prezenţa ţesătorului veninos. Mergi şi aprinzi lumina. Apoi lipăi desculţ înapoi şi te cuibăreşti lîngă fata cea bună care clipeşte des, descumpănită oarecum, însă pregătită să facă faţă oricărei situaţii. În ordine, gîndurile ei se înşiruie cam aşa: că eşti nebun de legat (nici nu-i de

mirare, din moment ce împărţi camera cu strigoaica), că nu pari totuşi în stare să-i faci ceva rău, că, pe lumină şi în pielea goală, devii mult mai simpatic şi deloc de lepădat, că, în sfîrşit, nebunii sînt şi ei oameni.

Apoi, Roza îşi plesni palmele una de cealaltă, iluminată.

— Motănel, cîntă, motănelul are şi el *o cerinţă,* vrea să o facă geloasă pe asta!

Îl mîngîie pe Tomas aşa cum ştia ea, făcîndu-l să se înfioare.

— Ai o şustă cu arătarea ta, motănel? Ştii tu cîte case a stricat Roza? Ştii?

„Ştii?” Însoţise un gest expert cu palma în care săltase săculeţul greu al unuia dintre sîni.

Instinctul i-a arătat calea cea dreaptă. Să se rupă ceva acolo, să bubuie, să se învălmăşească. Să se străpungă pojghiţa lumilor, să ne prăbuşim peste ei, să-i lovim, să le luăm ce este al lor pentru noi. Să ne scutească femeia Vineri de mulţimea gesturilor şi obiceiurilor ei pure, cocoşată sub dispreţul tău, Tomas, şi poate în cele din urmă tăvălită dintr-un perete în celălalt, îndemnată de pumnii şi unghiile şi dinţii femeii oza. Să vedem de ce sîntem în stare.

Da, pentru că tot se obişnuise să gîndească în imagini, întunericul fiindu-i prielnic, zugrăvea acum un instantaneu cu femei şi pat, el muncind din greu în cercul braţelor firave ale femeii de stradă, şi alături Vineri. Vineri! Vineri, femeia-de- ceaţă, privindu-i cu îndureratăsurprindere, cu una dintre palmele imateriale peste buze, de parcă ar vrea să-şi înăbuşe un scîncet.

E peste puterile omeneşti. Am făcut tot ce ar fi fost de aşteptat să mă ducă pînă la voi. Eşti aici de un an, aşteptînd pe cineva sub acoperişul meu, pe cineva cu care să îţi împărţi viaţa ta ceţoasă. „Scamă”...

Roza se zvîrcoli puţin sub el, ştia că asta dă bine cu orice ocazie, bărbatul trebuie să creada că e bărbat pînă în ultima clipă, dă-i iluzia că a obţinut ceva prin forţă şi îl poţi

vîrî în buzunarul de la portjartier. Iar Tomas, care nu era nici pe departe o excepţie, îşi înfipse dinţii în momeală.

...venea uneori în colţul străzii 104 un domn înveşmîntat în verde, semănînd cu o lăcustă, din pricina mădularelor lungi şi subţiri şi a chipului prelung. Hainele lui erau vechi. Munceşte, Tomas, munceşte, băiatule! Acest domn ştia să cînte la acordeon. Îl ascultau unii dintre trecători, pentru că avea şi o voce plăcută.

Femeia Vineri şi femeia Roza se privesc în ochi. Dar ochii acesteia din urmă sînt împăienjeniţi de plăcere, iar cei ai lui Vineri curg încet, la fiecare adiere, şi se recompun din firimituri şi scame.

Maşinile nu opreau în dreptul domnului-lăcustă, fiindcă la ora la care îşi făcea dînsul intrarea traficul se sălbăticea de-a binelea. Cînd oraşul a fost năpădit de „scame”, şoferii au încetinit şi au putut auzi, dincolo de portiere, versurile cîntecelor. Unele vorbeau chiar despre oamenii-de-ceaţă. Domnul în verde compunea cîntece despre orice. Balade. Bluesuri. Glume.

Pricepea cine voia. Cine nu voia să priceapă, înfunda talpa în acceleraţie şi zbura către ale lui. Domnul-lăcustă rămînea în norii gazelor de eşapament, pentru a şi-i închipui legănîndu-se hipnotizaţi în fotoliile de polistiren, neputîndu-şi desprinde privirile de pe ecrane. Strălucirea lua înfăţişarea westernurilor prăfuite din care răzbăteau pocnetele pistoalelor, a meselor rotunde, a cîntăreţelor de operă cu sîn opulent, păstrător de străvechi aberaţii.

Dar revenim. Totul ca pe roate, ducă-se dracului blocajele! Întunericul, contrar majorităţii părerilor, este mai degrabă o dulce binecuvîntare. În întuneric, oasele incomode ale femeii Roza sînt oaze regeneratoare de farmec şi carne. Părul spălăcit capătă sub pielea palmelor fineţea mătăsii.

Începe dragostea! De la un moment dat, dragostea asta ia forma unei succesiuni de imagini distincte şi uşor patinate. Sepia, Uneori, fotografiile înşiruite de Tomas trec

prin puncte comune cu cele ale femeii Roza. Aceleaşi străzi, aceiaşi nori, aceleaşi ploi.

Tomas:

El şi echipa lui, atîrnînd neputincioşi printre grinzile de metal, la o sută, la două sute, la cinci sute de metri deasupra oraşului. Numai patru şi-au înfipt acele seringilor pe unde s-a nimerit şi sug porcăria vîndută de maistru la intrarea în schimb. Maistrul e pus pe căpătuială, iar marfa aşa de slabă încît două-trei doze abia dacă pot proteja un vis. O cioară furînd firimituri din dejunul lui Bene. Alte ciori încuviinţînd gestul.

Sărutul lui Vineri. Putem trece cu uşurinţă peste acest moment, el va reveni deseori în amintirile lui Tomas.

O călătorie la tropice. Nu a făcut-o, poate că o plănuia la mansardă, pe vremea cînd oraşul aparţinea oamenilor obişnuiţi. Spre viitor, gîndurile lui se dovedesc neîncăpătoare pentru palmieri, oameni cu pielea neagră, frunze pe coapse.

Fotografiile femeii Roza, incomparabil mai clare. A se ţine seama de importanţa subiectelor alese.

Primul bărbat. Acest prin bărbat are, de fiecare dată, chipul altcuiva. Probabil că, uneori, e cel adevărat, cine ar putea să o mai ştie?

Zona, la început restrînsă, încercuită de soldaţi. „Scamele” dezmorţindu-se ia cîteva sute de metri. Soldaţii cam mitocani. (Observaţie personală a femeii Roza)

Sergentul plîngîndu-se de insomnii şi migrene. (Ei bine, da, chiar asta conţine fotografia ei, un om tras la faţă, înconjurat de cuvinte. Sufletele morţilor întoarse pe pămînt, poveste de atîtea ori reluată la colţ de stradă, imortalizată în do diez-ul domnului-ca-o-lăcustă, pentru posteritate poate. Bineînţeles că cei vii simt nevoia să atribuie „scamelor” o apartenenţă umană, fie ea şi ruinată. Obiecţii în ceea ce priveşte termenul „nevoie”, vor trebui să-l înlocuiască prin inevitabilul „teamă”.)

Sergentul povestind despre comportamentul oamenilor-de- ceaţă. Sergentul lansînd ipoteze ştiinţifice. Sergentul scotocind în ocrotitoarea carne a femeii. Dispărînd.

S-a încheiat povestea de dragoste însăilată de Tomas în colaborare cu femeia Roza. Happy-end, aşa cum se cuvenea. (Finalul prezintă o atît de promiţătoare „coadă de peşte”, schiţată cu abilitate şi discreţie de către Roza.) în tot acest timp, Vineri a rămas nemişcată, la marginea aşternutului, victimă a aşteptării care o caracterizează de la sosirea ei sub acest acoperiş. Sub pleoapele lăsate, Tomas şi-o închipuia eliberînd picăturile ceţoase ale lacrimilor de neputinţă. „Aşa, fetiţo!” icnea el, „n-am ce-ţi face, într-o bună zi ai să înveţi poate să-mi vorbeşti, ori măcar ai să-mi dai senzaţia că mă vezi. Într-o bună zi ai să mă vrei.” Şi asta în vreme ce lacrimile de ceaţă cădeau încet, străbăteau podeaua alunecînd prin faţa ochilor uimiţi ai vecinului de jos, trasau urme albicioase prin fundaţia casei şi, după o vreme, se cuibăreau în culcuşul fierbinte al inimii de magmă. Inima Pămîntului.

...apoi Bene strănută speriat.

— Macaraua asta, că altfel nu pot să-i zic, o să ne pună pieile la uscat.

Paraua clătină din cap. Nu putea s-o creadă.

— Nu pot s-o cred. Noi doi, între sute de mii de obiecte pe care s-a obişnuit să le mişte. Ştii ce? Eu şi cu tine nici nu existăm.

— Ce, te-ai ţicnit? făcu speriat Bene.

— Uite, macaraua. Ai impresia că însemni ceva pentru ea? Uite, „scamele”. Încearcă să prinzi una. Dacă-ţi iese, să fie, rogu-te, mai tinerică, cu tot ce-i trebuie acolo unde-i trebuie. Uite, eu. Desfă-ţi carabinierele şi du-te în jos cu Dumnezeu şi cu nouă virgulă optzeci şi unu metri pe secundă la pătrat. Mîine o să am un alt gras pendulînd în coardă. Mă gîndesc acum că pe undeva s-ar putea să ai dreptate.

Paraua îşi frecă bărbia ceva mai serios.

— Am putea s-o mierlim din nebăgare de seamă. Pur şi simplu pentru că, de la o vreme, însemni tot mai puţin pentru tot ceea ce te înconjoară. Există o măsură în toate.

„Trebuie pusă ordine între lucruri”, îi spuse Taica unuia care vieţuia înăuntrul lui.

O sută de mii de oameni trecuseră prin dreptul cîrciumii. O altă sută de mii trecea acum. Nici unul dintre ei nu-i aruncase o privire. Taica Stop urmări limbile ceasornicului din perete vreme de un minut şi mai bine. Ca să ajungă acasă, ar fi trebuit să ia strada pieptiş şi să traverseze Piaţa Tipografiei, loc pe care nu-l putea zări din spatele tejghelei, dar de unde răzbătea pînă la el un murmur amintind de cel al mării. Dincolo de toate acestea îl aşteptau o nevastă blîndă şi două fete. Porni de îndată ce coborî obloanele şi armă lacătul.

Strada îl umplu mai întîi de spaimă, apoi de curiozitate şi la sfîrşit de respect. Taica fu împins, răsucit, strivit, pînă ce reuşi să se alăture unui curent favorabil curgînd în direcţia de care avea el nevoie. Lume de toate felurile. Văzu tineri, văzu bătrîni, mai bine ori mai sărăcuţi îmbrăcaţi. Flancurile şi primele rînduri ale grupurilor compacte erau pline de copii. Lipsea ceva, dar nu asta îl interesa pe el acum. Şi ceea ce i se păru curios de la bun început fu imposibilitatea de a distinge o fărîmă clară de frază, o vorbă în larma înconjurătoare. Mai mult decît atît, zgomotul mulţimii creştea asurzitor în depărtare, pentru a se linişti aproape de el.

„Stop!” făcu atunci cînd ajunseseră acolo unde i-ar fi convenit să-şi ia tălpăşiţa. Îi trebui un minut ca să realizeze că e prea tîrziu. Cineva, pe care nu îl vedea, îi aşezase palmele pe spate, pentru a încerca să se îndepărteze. Taica nimeri rău, cu capul întors şi o mînă prinsă în capcana buzunarului, în coasta unui tînăr solid, învelit într-o pelerină galbenă de plastic. Şi, pe urmă, mulţimea în care se afla, fără putinţa de a se mişca, se clătină necontrolată, de la dreapta spre stînga. Atunci auzi primele cuvinte distincte rostite mai

peste tot în jurul lui, şi acestea erau: „Nu împingeţi, nu mai împingeţi!”. Mormăi el însuşi „nu mai împingeţi, mă băieţi”, însă apoi tăcu din pricina unui inexplicabil sentiment de jenă. Mulţimea se tălăzui din nou, reuşi să scoată mîna din buzunar şi să se aranjeze în spatele pelerinei galbene. Nu-i era teamă, mai fusese la înghesuială, cunoştea două reguli de bază: să-şi ţină coatele îndoite pe lîngă corp şi să nu se lase prins pe picior greşit în înaintare, dintr-o parte ori, doamne fereşte, cu spatele. Presiunea crescu şi mai mult. Asta avu darul să-l enerveze. Nici nu se miră auzind ţipătul, dar încercă să se lămurească, era al unei femei ori al unui copil?, copiii habar n-au ce-i acela bucluc, se vîră în toate cîte sînt pe lume, pe cînd căţelele alea, dacă nu le convine, să stea dracului acasă, iar dacă nu stau, nu le strică puţină buşeală (ori poate că tocmai asta caută).

Gluma începea totuşi să se îngroaşe. Frisoanele mulţimii, ale trupurilor presate se înteţiseră, Taica se linişti, căci de-acuma, ştia, era imposibil ca cineva să mai cadă. Ăi slabi de înger aveau să leşine. Mai strigă o dată cu jumătate de gură: „Aveţi grijă, potoliţi-vă!” şi tot fără teamă, fiindcă aceeaşi experienţă îi spunea că după orice maxim urmează un moment de relaxare. Venea piaţa, acolo aveau să respire uşuraţi şi poate chiar să schimbe o vorbă-două cu vreunul.

Şi atunci, cei din faţă se opriră. Cîteva clipe, Taica trecu prin toate fazele furiei şi disperării. Ariergarda venea puternic, nu glumea, îi voiau pielea cu orice preţ, iar el zbieră „Stop, stop!” de vreo cincisprezece ori. La sfîrşit, îi simţi potolindu-se.

Ei bine, ce se petrecea acolo în faţă? Taica pîndi cu un ochi exersat culoarele favorabile prin lanul de capete şi, deşi mic de statură, reuşi să rupă o mulţime de crîmpeie din imaginea întreagă de care se poticniseră, ca de o fotografie pe un perete, rîndurile din faţă. Văzu soare sclipind pe oţel, plastic limpede şi de mai multe ori albastru, albastru închis. Aşa se lămuri.

Păi, acolo îşi suflă unul altuia nerăbdarea două sute de flăcăi sănătoşi, veseli şi norocoşi. Acolo aşteaptă ei, îndărătul scuturilor de plastic, şi din cînd în cînd împung gloata cu bastoanele, rîzînd, iar gloata mîrîie, dînd puţin înapoi. Să ne repezim peste ei? Haideţi, domnule sergent, daţi odată ordinu' ăla, eu unu' nu mă mai pot stăpîni! Tropăie mărunt pe asfalt, şi asta fiindcă a început să-şi facă efectul injecţia, ceva care va porni să urle pe coridoarele nesfîrşite ale venelor: „Păzea, muştelor, vă facem fărîme!". Muştele cască ochii şi nici nu ştiu ce le aşteaptă. Ei sînt două sute, iar ele numai două sute de mii.

Taica Stop renunţă să mai iscodească, pe deplin edificat.

— Cum naiba am ajuns eu aici? întrebă el cu voce tare.

Întrebarea, ca o dezlegare, eliberă vîrcolacii care-i chinuiau mintea, limpezi ce era de limpezit şi îi lămuri două lucruri. Unul era acela că absolut nimeni nu spusese ceva din care să reiasă clar pentru ce se află ei toţi acolo. Taica avu sentimentul supărător că toată mulţimea aceea cunoaşte un motiv pe care el nu avea dreptul să-l afle. Al doilea lucru, tulburător, era absenţa „scamelor". Piaţa Tipografiei, atît cît putea să-şi dea seama, precum şi strada 104, erau curate.

Acelaşi murmur marin năvăli în capătul celălalt al străzii, puţin după ce Paraua îşi încheiase prima serie de bancuri. Bancurile lui se legau unul de celălalt. Erau, o ştiau cu toţii fără s-o recunoască, o formă de protecţie, o carapace eficienta şi la îndemînă pentru unul ca Paraua. Încercau şi ei, însă glumele aveau gustul nisipului pe limbă.

Tomas, un om între atîţia alţii, începu să se umple lent cu informaţie, sincopat, pe măsură ce creşteau înghesuiala şi tumultul vocilor. Ce voiau toţi băieţii ăştia? Ce mormăiau moşnegii? Femei, prea multe femei. Ce-i mînase pe ei în stradă? O nemulţumire, vezi bine, că de bucurie, privind feţele din jur, nu putea fi vorba. Deci o nemulţumire. Dar pe el? Continua să strîngă informaţia, picătură cu picătură, parcă era un burduf ponosit, o vorbă de la unul, un strigăt,

o privire. Pe urmă huiduieli, fluierături, un amestec neplăcut, născător de senzaţii neplăcute, de pericol iminent. Nu vedea pericolul ăla, fiind prea departe, însă nu era greu să şi-l închipuie.

— Vai de capul lor! zise cu voce tare, neadresîndu-se cuiva anume, gîndindu-se la cei aflaţi în primele rînduri ale coloanei, şi mai ales la aceia care n-ar fi ţinut neapărat să se afle acolo...

Habar n-avea că Taica se numără şi el printre aceia, şi dacă ar fi avut, ce? Se bucură o clipă că avusese inspiraţia sa-i dea papucii Rozei cu cîteva minute înainte de a se amesteca printre ăştia. Curios, nu-i fusese prea greu s-o îndepărteze, deşi, de obicei, asta se ţinea de el ca rîia în ultimele zile, începuse să-i fie graţă. Ea însă simţise probabil ceva în aer, o tulise fără să mai comenteze, cu un semn în priviri, semnul pe care numai instinctul îl poate aduce. Ca un animal înainte de cutremur.

Animalul străzii.

De ce te bucuri, Tomas? Doar ea nu e altceva pentru tine decît o ştoarfă, o minge pe care ai jonglat-o cu capul şi cu piciorul, şi pe urmă ai şutat-o în bălării.

De ce eşti nemulţumit, Tomas? Înainte de a te lăsa tîrît în lungul străzii 104 toate îţi erau bune, aerul curat, apa proaspătă, femeia iubăreaţă. Credeai că ăştia din jur au măcar una din toate? Dracu’ să te ia, Tomas, ai simţit că trebuie să fii nemulţumit!

Tomas recepţionă multă vreme amorful, faptul liniştitor că nu distingea voci, feţe, individualităţi. Se cramponă de senzaţia asta, insă rezistenţa începu să-i cedeze, era peste puterile omeneşti, doar avea urechi, ochi şi tot ce-i trebuia. Pînă la urmă, se cantonă într-un compromis mulţumitor, convenind cu sine însuşi că tot ceea ce îl înconjoară nu e altceva decît o grămadă de capete umblătoare, şi se amuză închipuindu-şi că ele alcătuiseră la început o piramidă, care în cele din urmă se dărîmase. Cineva umblase la bază. Acum putea să fie mai atent la cele ce se întîmplau şi se

ziceau, fără primejdia de a se lăsa influenţat prea tare. Păstrînd, adică, o anume detaşare.

Capetele: Noi nu mai credem în nimic sau, în orice caz, mai credem în foarte puţine lucruri. Noi sîntem din ce în ce mai neîncrezători, şi atunci cînd ne adunăm mai mulţi la un loc punem întrebările cele mai idioate. Nouă toate lucrurile ne sînt „prea". Cerul e prea albastru. Apa e prea curată. Viaţa e prea lungă. Adevărul, adevărul despre toate astea!

— Aşa mi se întîmplă întotdeauna! se plînse Paraua, comentînd înghesuiala. Puteam să fi nimerit foarte bine într-un grup de gagici.

Fuseseră în coada coloanei, consolîndu-se cu iluzia că ar putea s-o şteargă în orice moment. Acelaşi lucru şi-l spuneau acum miile care se aşezaseră în spatele lor, blocîndu-le retragerea.

— Seamănă cu un roi de muşte, zise Tomas.

— Cum?

Paraua făcu un efort considerabil să se menţină pe poziţie. Mulţimea asta parcă era destinul, puţin îi păsa ei ce voia el cu adevărat să facă, ei, dar, la o adică, începuse să-i pese şi lui din ce în ce mai puţin.

— Muşte, vorbi iarăşi Tomas, apoi Paraua dispăru înghiţit.

Capetele: Muşte, muşte, muşte, muşte! Sîntem cu toţii muşte! Am ieşit să ne încălzim aripile în soare! Bîzîim. Străzile sînt prea lungi şi prea adînci. Din ce în ce mai adînci. Casele trăiesc prea mult. Casele astea sînt fără moarte. Şi am mai spus-o, aerul ăsta e prea curat. Se aude că pe aiurea oamenii au măşti de oxigen. Adevărul, adevărul.

— O să iasă rău! observă Tomas pentru sine şi abia se putu auzi.

Pentru că, printr-o stranie întîmplare, mai mult de jumătate dintre cei înghesuiţi în dreapta lui pe toată lăţimea străzii erau mai scunzi decît el, putu să observe, întorcînd capul, una dintre maşinile-cameleon ale poliţiei cocoţată pe trotuar. Chiar în momentul în care o privea, ea

îşi schimbă tăcută forma şi culoarea, devenind un microbuz galben ponosit, purtînd sigla unei companii de asigurări, după ce cu doar cîteva clipe înainte fusese o limuzină cît toate zilele, cu geamurile întunecate şi roţile strălucitoare. Tomas îşi imaginã mãruntaiele maşinii culisînd în linişte, schimbîndu-şi locul între ele, masele plastice şi metalele cu memorie metamorfozîndu-se, în vreme ce băieţii din echipaj continuau să-i supravegheze conştiincioşi prin periscoape şi să-i filmeze pe ei, ăştia din stradă. O vedeau cu toţii schimbindu-şi pielea, şi ca ea mai erau încă vreo cinci- şase, risipite de-a lungul arterei, ştiau cu toţii ce hram poartă, dar nu le păsa, nu se încinseseră încă destul. Cei dinăuntru ştiau şi ei că sînt văzuţi, nici lor nu le păsa, nu-şi făceau iluzii că cele patruzeci-cincizeci de identităţi prevăzute de programul maşinii i-ar putea ascunde, de altfel nu voiau să se ascundă. Era doar o demonstraţie de forţă, „sîntem aici, cu ochii pe voi” spuneau fără încetare, şi asta, da, cei din stradă o înţelegeau prea bine.

Apoi, în vacarmul de voci, răsună, oarecum distinctă, vocea pierdutului Paraua, de undeva, din spate.

— Tomas, zicea el, unde eşti? Mă auzi? l-am găsit pe ai noştri, sîntem aici. Încearcă să ajungi la noi.

— Da, da, zise şi Tomas buimac.

Şi capetele: Noi nu mai sîntem oameni adevăraţi, oamenii cumsecade sînt suspecţi, noi nu mai sîntem oameni, personaje adică, sîntem „oameni din cărţi”, mulţi şi şterşi. Nu mai avem încredere în nimeni, nu mai avem încredere în nimic. E moarte sigură să părăseşti trotuarul, oamenii sînt suspecţi de buni, ieri am văzut un copac într-o vitrină, un camion greu muşcase sticla şi crengile începuseră să moară, de ce mureau ele?

— Hei, strigă Tomas, daţi-mi drumul! Daţi-mi drumul, nu înţelegeţi? Vreau să plec.

Şi capetele: Nu pleci nicăieri, nu pleci nicăieri pînă nu răspunzi. Unde sînt nenorocirile? Unde sînt nenorocirile lumii noastre? Unde sînt şomajul, foametea,

suprapopularea? Cine scrie cărţile? Cine face filmele? De ce nu se revoltă nimeni? Adevărul, adevărul.

— Nu ştiu, scînci Tomas, lăsaţi-mă! Nu pot.

Şi capetele: Ai să poţi. Cine scrie? Cine citeşte? Cine fabrica de toate? Cine vede, cine ascultă?

Parcă venea un vînt dinspre primele rînduri, un curent de aer rece, băgînd tremuriciul în cei mai subţire îmbrăcaţi. Tomas *ştiu.*

— Înapoi, strigă, înapoi, lua-v-ar dracu'!

Lor nu le era teamă şi motivele erau mai multe.

În primul rînd, inconştienţa. Cu excepţia cîtorva mai lucizi, miile reuşeau să vadă abia la cîţiva metri în jurul lor şi peste cîteva minute în viitor. Nu puteau şi nu voiau să vadă mai mult. Maioritatea erau nişte leneşi.

În al doilea rînd, absenţa verosimilului. Nu mi se poate întîmpla ceva rău. Nimic nu e credibil.

Capetele: Unde sînt armele? Unde sînt şişurile, boxurile, bîtele? Unde sînt pietrele? De ce fugi, cînd vine vorba să ţii ceva în mînă? Oamenilor li se suie sîngele la cap cînd văd că nu mai au gustul revoltei. Că le lipsesc nervii. Că cineva le-a furat nebunia. Aţi făcut din noi nişte castraţi.

În al treilea rînd, ruşinea. Tomas se mai zbătu o vreme pentru a scăpa din încleştarea piepturilor, apoi renunţă, pe de o parte realizînd lipsa unei şanse reale de a se putea sustrage, pe de alta cuprins brusc de un sentiment al ruşinii. Ei nu pot fi mai oameni decît mine. Ei nu pot şti mai multe. În venele lor curge altceva?

Şi mai era, desigur, curajul dement pe care mulţimea şi-l insuflă de una singură, aţele cu care se trezesc legaţi unii de ceilalţi în cîteva clipe. Sîntem mulţi, sîntem o sută de mu, sîntem două sute de mii. Crezi că ţi se poate întîmpla ceva rău? Ţie singur? Tocmai ţie? Dar sînt atîţia umeri aici, atîtea capete, atîtea picioare. De ce tocmai ţie?

Pe urmă, răul explodă. Ei erau blocaţi acolo, cu toţii, şi Taica, şi Tomas, şi Paraua cu băieţii lui. Pe undeva, pe o

stradă lăturalnică, se afla încă şi Roza-femeia-străzii, auzind probabil.

Comisarul general Lavian îşi pierdu deodată răbdarea, aşa, din senin, tocmai în vremea în care mulţimea ajunsese la ultima ei întrebare, mascată de un urlet general; „Scamele, scamele!”. Ceea ce, dezvoltat, voia să însemne, de fapt, că ne-am săturat de minciunile voastre ordinare, printre care şi asta, ziceaţi că sînt veniţi de pe cine ştie unde fumuriii ăştia ai voştri, că nu fac nici un rău nimănui, că vin şi se duc, că nici măcar nu sînt conştienţi de prezenţa noastră. Atunci de ce s-au risipit de îndată ce noi toţi am ieşit în stradă? Unde s-au topit? Erau într-adevăr duhurile celor morţi? Înseamnă că morţii o duc mai bine decît noi, cei vii, ei îşi tămăduiesc vieţile pentru că au ce tămădui, iubesc pentru că au ce iubi, *trăiesc* cu adevărat.

Şi din nou „Scamele, scamele!”. Ei bine, în acele momente se risipi şi răbdarea comisarului general Lavian, aflat pe terasa uneia dintre clădirile învecinate. ËÎ ridică braţul drept.

Erau două sute de mii acolo, şi după primul sfert de oră rămăseseră jumătate. Cu un chiot de bucurie, sergentul dădu drumul flăcăilor săi întărîtaţi. Din douăzeci de puncte ale traseului, douăzeci de sergenţi făcură acelaşi lucru. Cei şase cameleoni plescăiră, înflorind într-o secundă sub culorile hipnotice ale atacului. Cei ce zăboveau cu privirile pe pielea maşinii cădeau ca popicele. Alţii se dovedeau mai tari, însă aveau să se vaite de dureri zile întregi.

Comisarului general Lavian nu-i plăceau morţii. Comisarului general Lavian nu-i plăcea sîngele. Ce fel de comisar general mai era şi ăsta? Cîteva zeci de mii de oameni s-ar fi călcat în picioare în următoarele minute, dacă ar fi putut să fugă. Nu puteau.

Băieţii în albastru îşi descărcară armele la un unghi de treizeci de grade. Pe asfalt plezniră bombe peliculare, ce acoperiră strada cu un strat subţire, mai alunecos decît gheaţa. Privindu-i pe netoţii ăia patinînd, încercînd,

caraghioşii, să se agaţe unii de ceilalţi, făcînd „buf” cu zecile, cu sutele, băieţii se scuturară de rîs minute în şir, mai ceva ca la filmele de odinioară. Ochii băieţilor se umplură de lacrimi.

— Tomas, Tomas! ţipă Paraua.

Tomas se zvîrcolea sub mai multe trupuri, neputincios ca un şarpe pe o bucată de sticlă. La două sute de metri mai în faţă, chiar în primul rînd, Taica Stop îşi pierdu minţile. El întinse mîinile către gîtul unuia dintre.băieţii protejaţi în plastic. Strigă „Băi, rahatulel”, dar nu mai ajunse pînă acolo. Un baston electric îl atinse pe tîmplă. Văzu două cercuri aurii încolăcindu-se şi totul, toată vinzoleala din jurul său încetinind, gesturile cleioase, glasurile coborînd sub limita audibilului, ca pe un topogan. Cu

Eicioarele de lînă şi gura plină de suc gastric, alunecă chiar în raţele sergentului.

Îl aşteptau. Desfăcură, ca la antrenament, cu economie de mişcări, gura unui sac de hîrtie roşie, indeşirabilă, îl vîrîră înăuntru şi traseră fermoarul. Fermoarul fusese fabricat pentru o singură folosire.

Pe toată lungimea străzii şi la intrarea în Piaţa Tipografiei, grupuri mici de băieţi în albastru, duhnind a drog, păşeau fără grijă pe tălpile lor cu aderenţă sporită, oprindu-se din cînd în cînd pentru a mai umple cîte un sac. Un camion venea încet, adunînd sacii roşii. Cei risipiţi, sub picioarele cărora nu se întinsese pelicula, huiduiau întăritaţi de pe margini. Băieţii le făceau semn veseli.

Se întîmplă ca în dreptul locului în care se găsea imobilizat Tomas, să se termine setul de saci. Pînă ce aduseră aljii, băieţii păşiră agale depăşindu-l, privind în stînga şi în dreapta, ca nişte vizitatori într-un muzeu răvăşit.

Apoi Tomas îl auzi pe Paraua strigînd mirat „Ce, aţi căpiat?”, şi Paraua luă el însuşi drumul camionului, nu sub privirile lui omas, strivit sub alte şase trupuri, nici ale colegilor de muncă, ci sub cele ale femeii de stradă Roza,

oprită ceva mai încolo, pentru a se ascunde sub un strat gros de pudră trandafirie, şi chemată irezistibil de curiozitatea pe care o poseda din belşug.

Fuseseră două sute de mii acolo, apoi, o sută de mii, apoi cincizeci de mii. Cei alungaţi pe străduţele laterale urlau înciudaţi îndemnîndu-se unii pe ceilalţi la o ultimă şi răzbătătoare năvală. Oamenii comisarului general Lavian, plantaţi pe acoperişuri, se distrau folosindu-i drept ţinte pentru puşcoacele lor negre, cu ţeava scurtă. Din cînd în cînd, un cartuş gelatinos îl lovea pe cîte unul în plin, acoperindu-l cu o pastă cleioasă şi urît mirositoare. Aceluia nu-i mai ardea de revoltă şi, mai tîrziu, avea să se lase cules fără împotrivire. Glasul capetelor răsuna din ce în ce mai firav.

Capetele: Porcilor, ieşiţi la bătaie, asta nu e distracţie, ăsta nu e cinematograf! Omorîţi-ne, cel puţin, călcaţi-ne în picioare! Ascundeţi mănuşile, puneţi sacii pe foc! Loviţi-ne, tăiaţi-ne! Luaţi lucrurile în serios, nesimţiţilor, drogaţilor!

Dar nici asta nu era pe gustul comisarului general. El tînjea încă după ordine şi precizie desăvîrşită şi îşi muşca buzele de ciudă la gîndul că, în curînd, totul avea să se termine, că prea puţin avea să mai rămînă de făcut. Ridică din nou braţul şi mai făcu un semn, unul dintre ultimele.

În mai multe locuri, oamenii lui scoaseră la iveală colivii de aur învelite în catifea. Şi în vreme ce noaptea bătea din aripi cu înverşunare, luînd în ocrotire oraşul întreg, asfaltul lustruit, luminile pieţei, blocul Filidor, ei smulseră sigiliile şi desfăcură zăvoarele. Cîteva zeci de Ksi-Ksou, fluturi-condensator neasemuit de frumoşi, cu aripile cît palma, nebuni ai culorii, îşi luară zborul tăcuţi. Pentru o clipă, comisarul general Lavian se simţi şi el fericit.

— Zburaţi, zburaţi, dragii mei, zburaţi îngeraşii mei! strigă el, cu ochii strălucind.

Ksi-Ksou se risipiră îngînduraţi, furişîndu-se pe lîngă ziduri, coborînd. Se lăsară atraşi de locurile în care agitaţia depăşea limita lor de înţelegere. Acolo se aflau de obicei

capii răutăţilor, oile negre, conducătorii zurbagiilor. Ksi-Ksou se lipiră ţipînd de frunţi, de obraji, de podurile palmelor. Sărutară cefele, pleoapele, buze schimonosite. Şi adormiră uşurîndu-se pe epiderma acelora, secretînd douăzeci de mii de volţi într-o singură străfulgerare. Oraşul se umplu de fulgere violete.

Comisarului general Lavian nu-i plăceau morţii. „întotdeauna trebuie să sfîrşesc frumosul cu o mizerie ori mai multe...", cugetă el, cuprins de poftele vomei. Priveliştea, ţipetele de ago- nie, arsurile, mirosul, îi întorceau stomacul pe dos.

— Lucrurile e simple! zise umbra.

Era o umbră de un metru douăzeci, nu mai mult. Cineva o aşezase în dreptul ferestrei. O bucată de cer bleumarin scîrţîia dincolo, afară.

— E simple, vorbi umbra. Pămîntul are o dublură. Două sfere înghesuite în acelaşi spaţiu. Una peste cealaltă. Numai că cealaltă e un fum. În orice caz, nu avem voie acolo. Nu-i de nasu' nostru.

Tomas se răsuci spre umbră şi mişcarea îi smulse un ţipăt. Piciorul stîng începuse să se umfle mai jos de genunchi şi să palpite. Fluturii lui Lavian scoseseră sufletul din el. Îl fugăriseră pe şaisprezece străduţe, pînă ce un semnal pe o frecvenţă imposibilă îi rechemase în coliviile lor. Cu ultimele puteri, se aruncase şi el în colivia protectoare a liftului. Şi să dea dracu' dacă pricepea ceva, nu se simţea şef cu nici un chip, îi adunase el pe apucaţii ăia, îi scosese el în stradă?

— Zi ceva! îl zgîndări umbra.

— Mă doare piciorul de-mi vine să urlu! îi comunică Tomas.

Pe urmă, culmea, ieşi luna şi lumină ce era de luminat printre două grinzi încrucişate aici, la nivelul o sută. Nimic grozav. Un pitic înţolit la patru ace, deşi cam hărtănit din pricina goanei, şi un şontorog debusolat. Tomas.

— Mă mai ţii minte? întrebă el.

Piticul se foi neliniştit.

— Nu... Nu cred... De unde să te ştiu?

— De la Taica, îl lămuri Tomas. Ne-am întîlnit acolo, într-o seară. Doamne, parcă au trecut o mie de ani!

Piticul tuşi.

— Da, şi?

— Şi nimic, zise Tomas. Spuneai că ai un plan. Spuneai că ai un plan grozav.

— Ce plan? Ce tot vorbeşti? Eu n-am nimic cu ăştia din stradă, domnule! Eu am nimerit ca musca, pe cuvîntul meu! Ce plan?

— Nu ţipa! oftă Tomas. Un plan în legătură cu ăştia... cu „scamele”. Las-o moartă, n-am nimic cu tine. Nu sînt poteraş.

Piciorul începuse să-i amorţească. Parcă-i era duşman, piciorul ăsta. Pe urmă, piticul acela începu să plîngă fără zgomot. Lacrimile străluceau frumos în bătaia lunii.

— ...că s-au fumat toate, vorbi el ştergîndu-şi nasul. Lumea asta mai e a noastră? Pe noi ne mai bagă cineva în seamă? Ceţurile astea... Te doare piciorul?

— Nu, zise Tomas. Aşteptăm cîteva ore şi încercăm pe urmă s-o ştergem. Deci Pămîntul are o dublură.

— Cine n-are? icni celălalt. Poţi să te mişti? Ce prost sînt, sigur că nu poţi. O să te ajut eu pînă la lift. Aş fi vrut să arunci o privire jos, în stradă.

— Povesteşte-mi tu! ceru Tomas.

Piticul se aplecă ascultător peste balustrada improvizată a etajului.

— ”Scame”, zise. Mii. Sute de mii. Forfotesc peste tot.

— Vin încoace?

— Nu. S-au oprit pe la etajul zece. Urcă şi coboară. Pare să fie un pod acolo.

Tomas gemu. Carnea începuse din nou să palpite.

— Mai spune-mi! ceru.

Şi parcă vedea masa trupurilor albe curgînd, obosind, prin pereţi, ferestre, ţîşnind de sub asfalt ca dintr-o pînză freatică.

— Au prins curaj, scîrbele! Cît eram noi în stradă, n-am văzut picior de albicios.

— ”Noi”? făcu Tomas. Erai şi tu acolo?

— Nu scap o ocazie să mă dau mare, zise piticul cu o oarecare nelinişte. Treceam şi eu pe-acolo. Ce dracu’ să faci? Şi atunci, la moşul ăla... Stop. De unde plan? Ce plan? Or să ne ia totul!

— Ce tot vorbeşti?

— ”Scamele”. Parcă mai au ceva de luat?! Parcă noi sîntem mai adevăraţi decît ei?!

Apoi rise.

— Eu mai am costumul ăsta. Şi cînd beau, vorbesc frumos! Ca din carte vorbesc.

— Ştiu, zise Tomas. Şi te uiţi prea mult la televizor. În cutia aia cu minciuni. Te uiţi prea mult în gura lor. Teorii. Presupuneri. Lumea e plină de deştepţi.

— Eu nu spun că ei vin de undeva anume. Despre dublură am auzit într-adevăr la televizor. Îmi place televizorul. Îmi place şi strada. Noaptea tîrziu. Cînd ei dorm.

— Ţi-e teamă?

— Nu. Nu mi-e teamă de ei! Cîteodată, ştii, parcă o caut cu lumînarea. Ai respirat aerul în preajma „scamelor”? Te-ai umplut de ceaţă trecînd prin piepturile lor, călcîndu-le pe urme? Eu am făcut-o deseori.

— Eram slăbuţ la poezie, observă Tomas oftînd. Dar e ceva adevărat în tot ce spui. Ştiu că sînt aiuriţi care se string în zorii zilei, pe colinele de la marginea oraşului, ca să-şi aştepte oamenii-de-ceaţă. Ştiu că ei cred. Că fiecare „împreunare” din asta, fiecare gură de ceaţă îi duce mai aproape cu un pas de ceea ce visează ei că ar putea fi o altfel de lume. Mai bună?

— Nu ştiu, îi răspunse celălalt, cu greutate. Nu ştiu nimic!

— Au să crească. Or să fie tot mai mulţi pe pămîntul ăsta, sau pe stafia lui, ce mama dracului o fi, pe care au găsit-o goală- goluţă, te îndoieşti de asta? Cine ştie cît au umblat ca s-o afle. Şi acum sînt mulţumiţi, cred şi eu! Cum ne-am trezi noi toţi la marginea unei păduri virgine. Cum am lua hăţişurile pieptiş, fiindcă de dincolo răzbat nişte miresme de-ţi lasă gura apă şi prin preajmă nu-i nici ţipenie cu care să împărţi raiul. Şi noi? Noi ce-o să tăcem în tot timpul ăsta? O să-i privim, da. O să le cerşim atenţia şi o să tragem şuturi în aer cînd o să se întîmple să ne mai sară ţandăra. O să ne bucurăm cu curvele noastre dragi, şi cu împuţitele noastre de maşini puturoase, şi cu vecinii noştri, privind ca dobitoacele prin crăpătura uşii întredeschise. Atît cît este nevoie. Şi, pe urmă, după ce o să ne plictisim de toate astea, ura, ura, o să crăpăm!

— Bine că nu scuipi! îl dojeni piticul. Ai strîns prea multă ură! Urăşti fiindcă nu poţi fi unul de-al lor. Asta am păţit-o eu mai de mult, pe vremea cînd încă mai creşteam. Încet, dar creşteam. Şi nu băga nimeni de seamă.

Tomas deschise gura ca să-i răspundă pe loc, dar în clipa aceea se petrecură două lucruri deodată. Poate că ar fi vrut să-i explice. Ori poate că l-ar fi trimis dracului, pe scări în jos, ca să nu-l mai sîcîie, un pitic beţiv, cu aere de gentleman, un nimic înţepat şi închis, o sălbăticiune speriată de îndată ce ieşea înotînd din fumurile albăstrui ale spirtului. Mişcă buzele.

Dar atunci un cui îi străbătu fluierul piciorului stîng, făcîndu-l să se cutremure, şi o pată întunecată acoperi vremelnic luna. Umbre mişcătoare le mîngîiară feţele.

— Nu te mişca, spuse Tomas sufocat, nu respira! Nu gîndi!

Celălalt scăpă un strigăt uşor şi clipi mai des decît îi era permis să o facă, după o clipă înţelese cît de prost a fost. Ksi-Ksou fîlfîi tăcut, părăsind bucata de cer, venind să dea roată încăperii. Trecu o dată, ca un vînt, se întoarse, lovi tavanul şi din tavan ninse cu fire abia vizibile, suflate din

tencuială ori de pe aripile străine. Ksi-Ksou zbură singuraticei somnoros, avînd nevoie de cineva căruia să-i dăruiasca din racoarea fiinţei sale, cerşind puţină înţelegere şi tandreţe. Dacă nimeni nu voia să-l mîngîie, atunci avea să mîngîie el.

— Nu te mişca! porunci din nou Tomas cu faţa moartă, iar fluturele veni şi i se aşeză pe piciorul zdrobit.

Acum rămînem noi doi pe lume, noi doi, sub roiul de stele, una mai îndepărtată decît cealaltă. Tu dormi, iar eu am să-ţi veghez somnul, căci nu mă pot întoarce printre ai mei şi, de altfel, acum nici nu mai sînt aşteptat. Tu dormi, şi cînd ai să te trezeşti am să adorm eu, iar somnul meu se va scurge dulce şi greu ca mierea de pe aripile tale, îngheţîndu-mi geana, buzele, îngheţîndu-mi inima. Visul meu fără sfîrşit va fi un fulger violet, ultimul sorbit de mine, ultimul stîrnit de tine. Douăzeci de mii de volţi.

Fluturele dormea, într-adevăr, ori îl pîndea amuzat, indiferent la scurgerea secundelor, a minutelor, aşa îl pîndise şi Vineri printre degete cînd se întorcea seara tîrziu acasă şi o găsea, chipurile, dormind. Antenele doar fremătau firave, simţind carnea pedepsită dincolo de stofa pantalonului, neînţeleqîndu-i suferinţa pe care altfel s-ar fi oferit s-o aline. În felul lui. Pentru el, tot ceea ce era agitaţie, tot ceea ce mirosea a gînd, gînd scăpat de sub un oarecare control, însemna suferinţă. Douăzeci de mii de volţi.

— Stai locului, mîrîi Tomas umbrei de un metru douăzeci, care tremurase o clipă lîngă perete, prea departe, prea departe de uşă. N-ai să poţi face mai mult de zece paşi. Dar acela nu voise să fugă, el se gîndise, nebunul, că ar putea să se furişeze şi să măture dintr-o mişcare rapidă gîngania aceea scîrboasă, ca s-o strivească apoi sub talpă, căci ce Dumnezeu ar fi putut să zacă sub aripile condensatorului, cît de iute s-ar fi putut ridica abdomenul acela ca un vierme?

Ksi-Ksou oftă în somn. Comisarul general Lavian îşi adunase coliviile aurite şi aruncase catifeaua asupra lor cînd el încă nu se smulsese din ultima îmbrăţişare pe care o oferise cuiva, în dosul unui perete. Pusese atîta dragoste în acel din urmă sărut încît femeia îşi petrecuse moartea într-un extraordinar orgasm. Iar el rămăsese plutind între două ape ale nopţii, un vagabond fără voie, executînd lupinguri, trecînd de la încîntarea de a descoperi lumea de unul singur la remuşcările pricinuite de abandonul lui Lavian.

Cum să-mi petrec altfel ultimele minute de viaţă decît privind? Decît privind desenul complicat al aripilor tale, atît cît pot să-l disting în lumina înşelătoare a lunii? O farsă în lumină naturală.

De sub marginea superioară a petalelor ce te ţin în aer pornesc culoarele plane ale unor labirinturi fără soluţie, pe drumurile cărora, o dată plecat, nu te mai întorci niciodată. Iar mai jos, răspunzînd feţelor interioare, petele mari, filigranate, nişte peceţi inimitabile palpitînd însufleţite, cîte una pentru fiecare dintre semenii tăi. Iar şi mai jos, ceva nedefinit, ascuns poate şi de întuneric, tulburat poate şi de surpriza de a te vedea dintr-o dată atît de aproape, fotografii voalate ale unor „scame” prin trupurile cărora ai zburat pentru a iubi, pentru a dărui somnului, pentru a ucide oameni adevăraţi.

Am să te trezesc acum, fluturele meu unic, vestitorul unei veri unice, ca să plecăm împreună departe de aici, departe de nimic, şi nu va mai exista vreodată om mai fericit decît mine, vom uita, şi tu, şi eu, tu pe Lavian, iar eu pe Paraua, pe Bene, pe Taica Stop, pe Roza şi pe mulţi alţii, rătăciţi cu toţii, ori, dimpotrivă, reuniţi acum, în secunda asta, prin subsolurile epartamentului de ordine şi linişte, care vîrîţi pînă la bărbie în bazinele cu apă la temperatura corpului şi ţinuţi acolo pînă li se încreţeşte pielea, ca la bătrînii de o sută douăzeci de ani, care închişi în interiorul unor oglinzi sferice, ei singuri şi o sursă punctiformă de lumină, care marcaţi pe viaţă pentru a putea fi recunoscuţi

oricînd, cu organele interne tatuate meticulos, un tatuaj activ, gata în orice clipă să strige „ăsta e!”.

Şi poate că ar fi întins mîna chiar atunci, ca să-l trezească şi să termine o dată, dar vezi că celălalt era tot atît de sprinten şi de zăpăcit pe cît era de scund.

Era ora la care Goliatul îşi făcea rondul. Maşinăria asta idoată trecea, fie ploaie, fie vînt, păzindu-şi grinzile ei dragi, verificînd cu atenţie dacă ceea ce trudiseră în timpul zilei subalternii atît de perisabili merită păstrat ori trebuie refăcut de la zero. Aşa se făcu şi de această dată.

— Aici! ţipă smintitul de pitic zvîcnind ca un arc. Aici, dumnezeii mă-tii!

Mai avea vreo doi metri pînă la balustradă. Dincolo îl aştepta, imobilă, silueta Goliatului, uimit să descopere viaţă acolo unde n-ar fi trebuit să se afle decît fier rece şi pereţi netezi. Jos, pe pămînt, osiile scîrţîiră şi îngheţară. Întrebările începură din nou să alerge prin mintea ca o cutie, şi capul mobil coborî cîteva zeci de nivele pe şinele lui, pentru a desluşi mai bine ce se petrece. Iar afurisitul de pitic se repezi spre el cu braţele deschise.

— Aici! Sînt aici!

Atunci Ksi-Ksou se trezi şi îşi luă zborul în aceeaşi fracţiune de secundă. De fapt, zborul precedase revenirea la realitate. Se odihnise destul şi avea, în sfîrşit, o suferinţă de alinat. Aripile bătură şi scăpărară scîntei, încărcîndu-se mai iute ca gîndul. Înainte ca piticul să mai strige o dată „aici!” şi ca tărtăcuţa Goliatului să frîneze, el şi străbătuse jumătate din distanţă.

Tomas urlă părăsit. Urletul lui se izbi de pereţi, întorcîndu-se ca să-l pălmuiască. Din urletul lui curse sîncje. Lovi cu pumnul oasele fărîmate ale piciorului şi gîndi „am sa te storc în pumni, vietate spurcată!”. Apoi, aproape că leşină de durere, o durere trupească şi una interioară, sufletească, aeriană şi nemeritată.

Fluturele se întoarse din drum. Era deci unul care suferea mai tare aici, în preajmă. De poftă, epiderma pe jumătate

sintetică se acoperi de sudoare. Însă în clipa următoare Tomas îşi pierdu cunoştinţa şi orice durere încetă.

— Dă-i drumu'! zbieră piticul, îmbrăţişînd fruntea turtită a Goliatului, dă-i drumu', tîmpitule!

Şi privea ochii aceia orbi, protejaţi de plasă metalică, şi nu vedea nimic în oglinda lor decît imaginea strîmbă a unui om înfricoşat de moarte, mai scurt decît alţii.

Ksi-Ksou izbi ceafa dezgolită de efort, ţipă şi descărcă rodul puterii sale. Un vîrf de aripă scrijeli obrazul impasibil al Goliatului, făcîndu-l să tremure ca de ruşine. Şi douăzeci de mii de volţi se scurseră, pînă la ultima picătură, prin carnea piticului, ca şi prin cea a uriaşului, răpindu-le vlaga. Şi ffciturele mai ţipă o dată auzindu-i cum oftează, apoi fugi de acolo, pierzîndu- se în noapte, căci omul acela, murind, îşi uşurase pîntecele, împrăştiind o duhoare îngrozitoare. Fugi, plin de nenoroc, ca să-l caute pe părintele lui, Lavian.

Unu, doi, trei, patru, cinci, şase... Goliatul suspină, pe urmă îşi aduse aminte şi reuşi să treacă piedica. Unu, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt, nouă, zece... Sînt inteligent. Opt, nouă, zece... Sînt inteligent. Muncesc. Sînt inteligent. Gîndesc. Muncesc. Timpul meu este preţios. Timpul are limite pentru mine. Muncesc.

Era pe jumătate orb, căci ceva rămăsese agăţat de plasa metalică din faţa ochilor săi, şi un pic sărit, fiindcă descărcarea electrică îi străbătuse segmentele trupului, pierzîndu-se în cele din urmă prin împămîntare. Dar nu mersese totul strună. Sărise un rahat de siguranţă şi se prăjise un fleac de circuit, aşa de neînsemnat ca nici Goliatul însuşi nu-şi mai aducea aminte la ce foloseşte.

Unu, doi, trei. Eu muncesc, ba nu, gîndesc, ba nu, pot să număr pînă la o sută. Pot să număr pînă la o sută de miliarde patru sute treizeci de milioane opt sute cincizeci şi cinci de mii două sute şaptesprezece. Dacă nu vă plictisesc. Eu muncesc şi gîndesc.

Mizeria asta lunguiaţă agăţată de plasa ochilor nu putea fi decît vreo bucată şuie de grindă pe care un nesimţit de

muncitor, mai puturos ca de obicei, găsise de cuviinţă s-o lase în drum. Goliatul îşi trimise tijele subţiri şi sensibile, agere chiar, ca să pună ordine între lucruri. Asta era deviza lui şi cine avea de gînd s-o ducă fără probleme trebuia s-o bage bine la cap. A pune ordine între lucruri.

Apucă bucata de material, fără să-i bage în seamă moliciunea, fără să se sinchisească prea mult că daravera lăsa să se scurgă ceva, fără să-i pese că „grinda" asta seamănă cu ceva cunoscut. Fleacul acela de circuit l-ar fi putut ajuta să-şi aducă aminte. Apucă bucata de material ale cărei protuberanţe, cinci la număr, se bălăngăneau neîncetat. Semăna cu ceva, totuşi. Unu, doi, trei, patru... Căută din ochi locul cel mai potrivit. Analiză rapid şaisprezece variante, dintre care o alese pe cea optimă. Tijele deplasară „piesa" la locul cu pricina şi se retraseră, dînd voie pistolului pneumatic. Acesta realiză o îmbinare cu douăzeci de.nituri în numai patru secunde. Pe urmă, Goliatul îşi continuă rondul, fluierînd satisfăcut, pe şina lui circulară, fără să se grăbească, fără să privească înapoi la rodul muncii sale, căci munca temeinică nu poate fi urmată decît de rezultate perfecte. Unu, doi, trei, patru... Sînt inteligent.

„Grinda", nu mai mare de un metru douăzeci, rămase la locul ei, locul cel mai potrivit cu putinţă. Nu se deosebea prin nimic altceva de toate celelalte din jur, în afara compoziţiei. Deocamdată, nu era nimeni care să decidă cît de important este acest aspect. Ca şi toate celelalte, era lipsită de viaţă.

Vineri dormind:

La două palme deasupra scîndurilor galbene ale podelei, ceaţă surprinsă în zbor liniştit. Acolo umărul, acolo obrazul, acolo palma făcută căuş. Acolo şoldul compact de iluzii, acolo călcîiul care începe şi sfîrşeşte. Tomas i-ar fi dat roată nedumerit, nedumerit şi în această, poate printre ultimele, noapte de veghe. Noapte în care o urmăreşte dormind. Şi

sub pielea feţei de ceaţă se rotesc visuri, coşmaruri, păsări. Ea respiră încet.

Cred că ne-am iubit cîndva, poate între alte frontiere ale timpului ori ale spaţiului. Poate nu era nici un spaţiu, dacă tu ai fi dublura mea, aşa cum zicea acel sărman, în mine zace o femeie de ceaţă, ce nostim! În mine zace o femeie de ceaţă. Sau în trupul meu şi-a lăsat sămînţa de căţea Roza, şi acum căţeaua aşteaptă să crească şi să te alunge muşcînd.

Cred, da, că ne-am iubit cîndva şi aş face bine, dacă ţin morţiş, să localizez cu precizie perioada respectivă, fiindcă în curînd n-am să mai fiu în stare de nici o performanţă de genul ăsta. De acum înainte, gîndurile mele vor deveni din ce în ce mai evident idei izolate, săgeţi răzleţe care vor străbate cu încetinitorul încăperea, în drum spre tine, sau în drum spre alţii.

Din lumea asta, cea în care m-am născut şi în care am trăit (n-ar fi fost păcat să mă sfîrşesc în cu totul altă parte?), iată, cea mai intensă senzaţie, ca o culme a ridicolului, este una de durere, pricinuită de această, la început, banală fractură care, între timp, a devenit o fractură deschisă. Iar în curînd senzaţia va fi una de greaţă, pricinuită de mirosul fetid al cangrenei.

Te-am aşteptat, Doamne, te-am aşteptat!

Epilogul va fi scurt, cît mai scurt cu putinţă, pentru că ceea ce trebuia scris s-a scris în aceste patru zile petrecute în interiorul piciorului meu.

Aş fi vrut să-ţi spun cît de mult te doresc, dacă nu m-aş fi temut de felul în care m-ai fi privit. Ce-ai fi putut gîndi despre mine? Că te-am vînat ca pe oricare dintre gisculiţele ce cad la pat după primele asalturi mai serioase? Că tot devotamentul meu a fost mimat cu oarece talent. Că te pun în situaţia idioată de a nu mă putea refuza. Pe mine, cel care ţi-am fost zi şi noapte aproape. Chiar şi atunci cînd nu mă simţeai.

Epilogul va fi scurt, cît mai scurt cu putinţă.

Poimiine sau răspoimîine, bătrîna doamnă Topor se va furişa să privească pe gaura cheii. Va fi un act de mare'curaj. Stînd aplecată, va recunoaşte mirosul.

Primul frison.

Recapitulare rapidă:

Singurele prea multă vreme. Taica. Goliatul, Paraua. Roza-.cea-care-vinde-dragoste.

Pluteşte un abur de dementă prin coclaurile lumii ăsteia. Aburul ascunde acum noptiera pe care de obicei îmi ţin revistele.

Şi apropierea Rozei:

— Deschide-mi, ştiu că eşti înăuntru, descWde-mi, bestie, căcănarule, m-ai tăvălit cum ai vrut şi acum îmi dai cu piciorul!

Dacă vrei să mai salvezi cîte ceva, dragă ceaţă, vecină, dragă vecină, trebuie să te grăbeşti cum n-ai mai făcut-o niciodată, tu şi poporul tău de „scame", orbi cu toţii!

Şi din nou Roza:

— Mi-ai mîncat viaţa, nenorocitule, ţi-ai bătut joc de mine, nu m-ai iubit niciodată etc, etc....

Nu ştiu de cînd e la uşă, cîtă vreme va sta acolo va fi bine, bătrîna doamnă Topor nu va chema potera ca să vadă ce-i cu mine, prilejul de distracţie se iveşte prea rar pe treptele imobilului ăsta.

Şi Paraua, şi Mustaţa ţepoasă care a îndrăznit să scuipe o „scamă". Care a îndrăznit să scuipe în necunoscut.

Şi domnul-ca-o-lăcustă care va compune poate un cîntecel despre unul carmine, cîntecel pe care îl vor acoperi motoarele automobilelor. Încep să fiu patetic. Încep să-mi plîng dé milă. Iată urmele trecerii mele prin *această* lume.

Încep să te urăsc, Vineri!

Nu mi-ai dat nici o şansă. Meritam una, măcar pentru perseverenţa de care am dat dovadă.

Desigur că mi-ar fi plăcut să trăiesc doar cîteva zile cu voi, dacă asta nu v-ar fi incomodat prea tare. Să-ţi cunosc prietenii. Să vă învăţ obiceiurile.

Dar tu, nu.

Nu ţineam să mă culc cu tine, scorpie! Eram curios: e mai bine cu voi?

Şi ţi-aş fi fost de folos. Şi te-aş fi învăţat. Şi ţi-aş fi dăruit: dragoste cu nemiluita. Pînă te-ar fi apucat greaţa. Căldură sufletească. Pînă te-ar fi trecut năduşelile. Tinereţe veşnică. Echilibru. Ai fi putut să mergi pe sîrmă fără grijă. Protecţie nelimitată. Protecţie garantată.

Dar tu, nu.

În reluare, pe micile ecrane, Roza:

— Ai să-ţi muşti mîinile, monstrule, ai să mori bătrîn şi singur, pe un pat în care or să colcăie căpuşele şi ploşniţele, ai să mănînci pe apucate! Monstrule!

Dar tu, nu.

Ca şi cum aş fi trecut prin faţa casei tale, într-o zi ploioasă, şi n-ai fi vrut să-mi deschizi, dîndu-mi de înţeles că nu eşti acasa. Ca şi cum aş fi trecut cinch minute mai tîrziu şi aş fi văzut fereastra întredeschisă ori perdeaua trasă. Iar tu, chipurile, tot lipsă.

Acum încep să înnebunesc.

Put ca dracu'!

Deci, ce vă fas:

Oile mele, berbecuţii mei, speriaţi de „scame", nu pentru.că v-ar fi teamă de ceea ce nu cunoaşteţi, ci pentru că îi bănuiţi mai buni decît voi. De necunoscut nu vă mai sinchisiţi voi aşa tare pentru că, tot holbîndu-vă la cutia-minune a televizorului (scula asta a luat, încet, dar sigur, locul bordelurilor de altădată), aji învăţat cît de bine şi cit de eficient este ca alţii să gîndească în locul vostru. Nu vă mai scremeţi! Mai behăiţi ici şi colo, pe schelă, la cinci sute de metri deasupra supei în care clocoteşte oraşul ăsta, la o berică, în pat cu vreo găinuşă pentru care vă daţi cocoşi, la înghesuială, cu turma, acolo unde feţele se şterg, acolo unde devii un nimeni, absolvit de orice răspundere..

Nu dragoste.

Nu revoltă.

Nu linişte.

Nu scandal.

Epitaful sugerat de Roza:

— Motănel, nu sînt supărată pe tine, eu n-am mîncat de două zile, poţi să-mi mai dai o sută? Cu aia de săptămîna trecută, două.

Acum vii către mine, Vineri. Acum mă mîngîi pe frunte. Acum mi-l prezinţi pe frate-tău. Acum pe maică-ta. Acum un soţ pe care-l aşteptai îngîndurată. Să vin cu voi? Nici pomeneală. Săriţi voi pîrleazul. Acum Ksi-Ksou îţi străluceşte în păr şi părul a început să se închidă la culoare. Lavian te ameninţă cu degetul. Oraşul sclipeşte ca dintr-un bulgăre de aur. Pînă departe, spre muchiile clădirilor din colţul lui 104. Pînă dincolo de blocul Filidor. O, ce lume minunată!

Pute îngrozitor în jurul meu, dar nu-i sigur că eu sînt acela care pute.

NINGE SUB BLOCUL DIOMAT

1. Oraşul la amiază. Urcînd strada, vînătorul de zvonuri îşi aude din nou bătăile inimii ca şi cum ele ar răzbi în interiorul trupului său de undeva, din afară. Un zgomot uniform, îndepărtat. Nimic nu seamănă cu nimic. Trotuarul este muşuroiul de furnici pe care tocmai l-ai strivit cu piciorul. Sub îmbrăcămintea de asfalt el geme şi se contorsionează în ritmul sutelor de mii de paşi. Nimic nu seamănă cu nimic.

Vînătorul de zvonuri are un vis. Mulţimea e un păianjen uriaş agitîndu-şi necontenit perii care nu te lasă să te apropii. Mulţimea e o rană inflamată.

La nivelul întîi de percepţie, Lanowski face contactul cu zgomotul de fond al străzii. Reglează fin, intră într-un nor de particule comerciale, SA-NI-TEX, DI-O-MAT, VI-DE-O-FIX, PO-LY- DOR, filtrează, revine, SU-PER-ZER, PEN-TAX, O-XA-NIC, scapă, coboară, localizează. Opreşte la înălţimea frazei comune ce hoinăreşte prin faţa vitrinelor, alungată de vîntul miilor de buze. Coboară încet, fixează. Coboară. Apoi se încumetă către trotuarul de-abia întrezărit. Vînătorul de zvonuri e un înotător încercat împotrivindu-se unui curent formidabil.

La intersecţia lui 41 cu 1 090, un copil căruia i se spunea „Vorba ploii” veni adus de valurile de oameni şi i se lipi de mîneca hainei. Purta nişte bocanci uriaşi care îi fereau picioarele de muşcătura asfaltului şi de pasul omului matur.

— ”Vorba”, zise Lanowski, pe unde ai umblat pînă acum?

„Vorba” îi povesti că a stat ascuns într-un loc în care vitrina întîlneşte peretele rece al blocului şi s-a bucurat ascultînd zvonun despre isprăvile făpturii sale neînsemnate. Lanowski îl privi amuzat.

Cînd „Vorba ploii” zîmbeşte simte parcă atingerea molatică a şoaptelor ce se rostogolesc în lungul străzii. Cînd îl priveşte în adîncul tulbure al ochilor se trezeşte năpădit de întrebări.

— Caut un zvon, „Vorba”, spuse apucînd copilul de mînă şi trăgîndu-l anevoie din şuvoiul care curgea necontenit pe lîngă ei.

Mulţimea e un nor înecăcios, colb stîrnit de furtună. „Vorba” ridică derutant din umerii lui scheletici.

— Tre’ să fie pe undeva! zise.

SA-NI-TEX, DI-O-MAT, PO-LY-DOR. Albine sălbatice. Lui „Vorba” îi place mult cel ce vînează. El este un om deosebit. Vine întotdeauna acolo unde trebuie, la ceasul cel mai nimerit al zilei. Uneori apare cu puţin înaintea ploii. Întotdeauna îl găseşte.

— Ştiu ce vrei, tresări agăţînd o rază de soare. Jos, sub blocul DIOMAT, pe partea mai umbroasă a străzii, s-a născut un vîrtej. Am stat în el o zi şi o noapte. E un vîrtej măricel şi cam leneş. Eu...

Lanowski îl întrerupse nerăbdător. Ceva ceţos, neidentificat, se scurgea prin el. Ceva ca o foame mare, ca o sfîrşeală. „Vorba ploii” îl citi de îndată.

— Acolo, zise repede, aproape de margine, am simţit... Dar eu stăteam chiar în centru, mi se părea că tot vîrtejul se roteşte în jurul meu, pentru mine. Jos, sub blocul DIOMAT, pe partea mai umbroasă a străzii.

O-XA-NIC, DI-O-MAT.

Vînătorul de zvonuri înregistră amănuntele fără să le audă. Undeva, în adîncul memoriei, ele se aşază lent ca o pulbere, din ce în ce mai instabile. Va fi de ajuns o adiere ca să le pornească. O şoaptă.

Îl învălui pe „Vorba” cu privirile revenind de foarte departe, din interior, unde alunecaseră antrenate de şerpuirea unui gînd. Pentru o clipă se arătase a fi un gînd important. Apoi l-a pierdut.

Hei, „Vorba”, „Vorba ploii”...

La nivelul celor mai intime structuri ale alcătuirii tale ceva străluceşte discret, ceva risipeşte un parfum slab, necunoscut. Ceva ma incită.

Vînătorul de zvonuri e un tunel vidat de-a lungul căruia se rostogolesc aspirate senzaţii.

Sa fie oare omenèscuî din mine acela care se agită lent dezvăluindu-mi feţele nevăzute ale lucrurilor? Sau poate automatismul, perfecţiunea pe care o aştept (caut)? Ceva din tine îmi seamănă.

Lanowski se insinuă fluid printre gîndurile copilului. Dar acolo găsi ceea ce de nenumărate ori în cursul incursiunilor sale aflase. Gîndurile celorlalţi, ricoşeuri, gîndurile celorlalţi reflectîndu-se cu o uşurinţă uimitoare, nimic aparţinînd plăpîndului său tovarăş, ca şi cum acesta s-ar fi învelit zîmbind în faldurile unor straie greu de străbătut. Şi vînătorul se bucură simţind asta. Gîndi: „Poate că într-o buna zi voi fi nevoit să te îndepărtez”.

„Vorba ploii” îşi desfăcu larg braţele, ca şi cum ar fi vrut să-l îmbrăţişeze, şi, înainte ca vînătorul să se poată hotărî, se lăsă furat de curgerea de lîngă ei. Aşa cum săritorul închide ochii şi se abandonează căderii în clipa cînd tălpile părăsesc marginea stîncii, la fel căzu „Vorba”, cu pleoapele strînse, întipărindu-şi deja pe chip semnele plăcerii, ale viciului. E de ajuns să desfaci braţele şi să încetezi o clipă să mai fii în tine. Se pierdu cu un hăulit ameţitor şi inutil pe care vuietul de cascadă al străzii îl şterse îndată.

Lanowski îl mai zări o vreme rostogolindu-se, plutind, scu- fundîndu-se, pentru a ieşi din nou la suprafaţă. Şi chiar mult după ce privirile nu îl mai putură ajuta, continuă să-i perceapă prezenţa ca o perturbare abia sesizabilă a distribuţiei înconjurătoare.

Vînătorul de zvonuri urcă din nou între malurile îndepărtate ale străzii. Un fir mai subţire ca un gînd îl trage, ameninţînd să se rupă, către blocul DIOMAT, locul în care va găsi poate cele povestite de „Vorba”. Copilul e un bun animal de vînătoare.

Acum imagini ale pereţilor înalţi ce mărginesc trotuarele, atît de înalţi uneori încît suprâfeţele lor acoperite cu oglinzi par o continuare pe verticală a străzii. E o iluzie născută în minţile oamenilor de rînd, blocuri, magazine, blocuri, geometrie înşelătoare. Oglinzi, pereţi, unghiuri. Cel ce vinează se închipuie alergînd de unul singur prin labirint.

Lanowski îşi obturează total căile receptoare, uneori atît de fragile. El goneşte gîndurile mulţimii, care se risipesc în toate părţile, ca miliarde de muşte zburind fără noimă. El alunecă orb, singur în puzderia de oameni (oare sînt oameni cu toţii?), şi puzderia, departe de a se da în lături din calea lui, îl înghite ca fără speranţă. Fiecare pas îi frămîntă trupul.

Mulţimea curge.

Centimetru cu centimetru, vînătorul descoperă noi scene, noi lumi, noi configuraţii. El nu se mai poate bizui acum pe auz. Auzul îl înşală, îl minte. Auzul îl împinge spre marginea unoi abis în adîncul căruia o dată căzut nu mai eşti tu. În abisul acela un întuneric mai profund decît cea mai neagră dintre nopţi te soarbe împreună cu miriadele fără număr ale zgomotelor distincte ori contopite unele cu celelalte. Aceasta esté mulţimea găsită de auz. Mulţimea curgînd.

Doar ochii îl slujesc acum, doar trupul îmbrîncit de trupuri, simţind alunecarea, doar ochii, amîndoi, descoperă, caută, evaluează. Ochii vînătorului văd:

Mulţimea ieşind din adîncurile pămîntului. Din adîncurile pămîntului, prin căile de acces ale staţiilor de metrou, revărsîndu-se spre suprafaţă, pe treptele pasajelor pietonale, în cutiile sumbre ale elevatoarelor, alunecînd între balustradele scărilor rulante, urcînd, urcînd, din tunelurile întortochiate ale parcărilor subterane, în capsulele aspirate spre punctele terminus ale călătoriilor anonime din adîncuri, urcînd, urcînd, oamenii (oameni cu toţii?) răsărind, valuri, alunecări interminabile, pestriţe, răsărind, mai întîi capete, umeri, apoi braţe, genunchi,

ridicîndu-se din inimile subsolurilor, urcînd, urcînd. Nimic semănînd cu nimic. Nimeni însoţindu-se cu nimeni.

Mulţimea umplînd trotuarele, înaintînd între malurile străzii. Între ţărmurile îndepărtate ale străzii, fără să strige, strigînd, fără să se îmbrîncească, îmbrîncindu-se, un fluviu nebun în undele căruia doar o fiinţă neînsemnată ca „Vorba ploii" se poate zbengui fără să se înece, el fiind şi nefiind în acelaşi timp, fără număr răstălmăciri în tot atîtea graiuri ale feţelor universului, pestriţul aşa cum cuvîntul „pestriţ" nu îl poate cuprinde, şerpuiri poticnite lîngă pereţii clădirilor, acolo unde asprimea' betonului ori a pietrei smulge fîşii prelungi din carnea în continuă palpitaţie a aglomeraţiei, acele grupuri, acele coloane, acei indivizi, oameni (oameni cu toţii?) împiedicaţi în înaintarea lor subsumată colosalei mişcări de linia frîntă a suprafeţelor.

Mulţimea rotindu-se ameţitor, vîrtejurile. Rotindu-se ameţitor în spaţiile mai largi dintre două tronsoane de clădire mîncate fără încetare de loviturile a mii de particule omeneşti, rotindu-se în şovăielnice deschideri ale pasajelor comerciale (vînturate în suflul exploziilor de neon albastru, inimile de lumină pulsînd frenetio O-XA- NIC, l-SO-TECH-NA, PO-LY-DOR), mereu alţii, aceiaşi, aceiaşi aici, dincolo, nicăieri, rotindu-se în sălile fără margini palpabile ale magazinelor în jurul a milioane de obiecte, „în jurul gurilor de încălzire stradală, ale automatelor de oxigen, al automobilelor, puţine, împotmolite ca insecte în picături de ambră, al dughenelor efemere, în jurul unor centre de interes. Ori, pur şi simplu, rotindu-se în jurul a nimic, a ceva care odinioară, cu cîteva minute sau ore mai înainte, a fost/nu a fost, în centrul vîrtejului, vîrtejul se alimentează încă în pro- pria-i mişcare circulară, inerţie pură, oameni (oameni cu toţii?) atraşi irezistibil de el, cuvinte, gînduri, GINDURI. Vîrtejul va muri tras de curgerea continuă, vîrtejul îşi va găsi poate, în cele din urmă, un nucleu, ceva pentru care să existe.

Avansînd încet către blocul DIOMAT, metru cu metru, bizuindu-se numai pe o sinteză a infinităţii de imagini care i se succed cu rapiditate pe retină, orb adică în felul său, vînătorul de zvonuri îşi aude din nou bătăile inimii ca şi cum ele ar răzbi în interiorul trupului său de undeva din afară.

2. Minciuna este o plasă imensă printre ochiurile căreia nu poate scăpa nimic.

Eu vin acum către tine, vin încet, purtat de curgerea imprevizibilă a mulţimii, vin către tine. Undeva, spre sfîrşitul zilei, ne vom găsi.

Peste toate:

Sînt încă tînăr, sînt încă un bun vînător. Prind urmă de zvon. Răsună ca tobele unui trib îndepărtat, estompate în mine, cum se înăbuşă zgomotul pe ploaie. Miroase, un miros persistent, pe care însa nu-l prinde oricine. Creierul tău miroase a gînd, gînd ascuns, duşmănos. Fugi! Oamenii sînt fiinţe golaşe. Sub învelişul organic, gîndurile lor colcăie multicolore. Prin venele lor curg gînduri fluide, plămînii li se umflă de gînduri. Oamenii nu sînt oameni cu toţii. Oamenii sînt gînduri, zvonuri urît ambalate.

Peste pajiştile asfaltice cotropite de turmele omeneşti, peste piscurile de oţel, sticlă şi beton printre care se ridică semeţ cel ceţos al blocului DIOMAT, dincolo de păienjenişul de cabluri tensionate, jos, pe partea mai umbroasă a străzii, zvonul se mişcă liber încă, în marginea unui vîrtej mare şi cam leneş. Eşti un zvon bolnav, necontrolat. Eşti un virus contaminînd. Eşti, la urma urmelor, un vînat ca oricare altul. Vin să te îndepărtez.

Şi peste toate:

Semenii mei, cîteva zeci, împînzind lumea, căutînd, adulmecînd. Dar „Vorba”, „Vorba ploii”! Oamenii sînt cu toţii minciuni, numai eu singur, asta pentru că nu mă pot cobori la nivelul putreziciunii lor, nu mă pot numi deci om, doar om, numai eu, îţi spun, eu singur sînt adevărul. Ei sînt minciuni pentru că gîndesc mult, mult mai mult decît le

trebuie, şi acolo unde e loc pentru „mult” e loc destul şi pentru „rău”. Cînd gîndurile lor mi se înfăţişează mie ca panglici curcubeice, ca miasme punînd la grea încercare taléntul şi firea vînătorului ce sînt, nu grăiri ale minţilor, nu gînduri concrete, ci altceva, mai subtil, mai pe măsura puterilor mele, capăt nemijlocit imaginea parazită a minciunii.

Nopţile, nu toate, vorbesc cu păstorii sufletelor. Ajung la marginea domeniului lor. Unul dintre ei se apleacă anevoie către mine. Prin peretele sticlos, cu transparenţă îndoielnică, zăresc cljpind luminile maşinilor vorbitoare. Nu le pot citi gîndurile. Încă.

Păstorul:

— Trebuie să pleci iarăşi, Lanowski.

Eu:

— Plec. Sînt încă un bun vînător.

Un alt păstor se apleacă să mă privească. Îi spune primului:

— Distribuţia se dezechilibrează în zona 112. După datele cunoscute, e acolo un vîrtej.

— Focalizează, zice primul.

Eu îi aştept să-şi termine flecăreala. Casc.

— Pare o intersecţie, spune al doilea păstor. Trebuie să fie 83 cu 1 002.

Poartă peste urechi un fel de urechi mai mici, negre. Asta pentru că altfel nu poate auzi singur. Ochii îi sînt protejaţi de sticlă rotundă. Asta pentru că altfel nu poate vedea singur. Vorbeşte cu mine prin viu arai. Cît îi dispreţuiesc, „Vorba”! l-aş putea îndepărta fluierînd. Dar ceva din mine nu mă lasă, ei nu sînt un vînat onorabil. Ei sînt instrumente doar, asemenea maşinilor vorbitoare printre care trăiesc, instrumente doar, care îmi marchează locurile de vînătoare.

— Acum du-te, Lanowski, spune unul dintre ei. Trebuie să te grăbeşti.

Îl privesc cu îngăduinţă.

— Fă-mă să simt vînatul, păstorule! zic.

Şi el se întoarce către luminile vii clipind prin transparenţa peretelui său. O, „Vorba”, cum aş putea alerga de unul singur printre turmele de oameni de rînd, vînînd, vinînd după bunul meu plac! Simţirea pe care mi-o oferă păstorul nu-mi foloseşte. Ştiu:

Gîndul pe care trebuie să-l îndepărtez e la fel cu cel pe care l- am îndepărtat ieri, e la fel cu cel pe care îl voi îndepărta mîine. El spune ceva despre păstori, despre mine. Despre lume, scornindu-i o proastă alcătuire. Despre oraş. Gîndul acesta este un gînd duşmănos, însă vrednic de milă. El spune „ură”, „moarte”, „curaj” şi alte asemenea prostii. Spune „furie” şi din nou „ură”. Pentru mine nu poate fi un pericol. Cel mult un afront, îmi pot căuta singur victimele, fără ajutorul maşinii. Seamănă atît de mult între ele. Vreau însă ca totul să fie perfect. Respect obiceiurile oraşului.

— Fă-mă să simt vînatul, păstorule! zic.

Şi el mă face să simt. Nimic precis, nimic concret. Nimeni nu se însoţeşte cu nimeni. Aşa cum m-am aşteptat, cunosc acest amalgam de gînduri hălăduind pe undeva, pe unul dintre terenurile mele de vînătoare. Sînt gînduri rele, minciuni deci. Acolo unde se roteşte un vîrtej, minciuna se înmulţeşte cu repeziciune.

Eu vin acum către tine, vin încet, purtat de curgerea imprevizibilă a mulţimii, vin către tine. Undeva, spre sfîrşitul zilei, ne vom găsi. Caut perfecţiunea, cîteodată o aştept. E atît de greu să-i găseşti un algoritm! E mult mai uşor, infinit mai uşor, să fii pur şi simplu. Doar nu o să mă împiedic acum de tine, de voi, tu, viitoarea mea victimă, voi, păstori blajini, ciudaţi şi inofensivi, tu, „Vorba ploii”, copil al tuturor, voi, semeni ai mei, număraţi pe degete, veghind curăţenia oraşului, a lumii. Prietenie nu pot lega cu ai mei. Îi simt uneori, departe, vînînd în lungul altor străzi, alte fantasme, alte gînduri urîte, minciuni deci. Oamenii de rînd sînt mai toţi minciuni. Ai încercat vreodată să minţi. Să mă minţi. Pe mine nu mă poţi minţi. Eşti pe jumătate pierdut. Eu sînt adevărul.

3. Plîngînd răzbătu vînătorul pînă aproape de blocul DIOMAT, la vremea cînd soarele intrase într-un nor ciudat, cu reflexe gălbui. Ochii, amîndoi, îi lăcrimau neputincioşi căci pe calea străbătută ei singuri îi rămăseseră trezi în toată făptura, obosiseră, dar foarte curînd aveau să se odihnească, Lanowski nemaiavînd nevoie de ei.

Încet, încet se deschise către lume, deschise porţile delicate ale eu-lui său. Gîndurile tuturor năvăleau acum spre el, însă vînătorul le aşteptă pregătit, calm.

Începuse vînătoarea.

La nivelul întîi de percepţie, zgomotul de fond al străzii. Reglează fin, SA-NI-TEX, DI-O-MAT, PO-LY-DOR, filtrează, revine, I-SO-TECH-NA, SU-PER-ZET. Coboară, localizează. E într-adevăr un vîrtej aici, lîngă blocul DIOMAT, un vîrtej mare agonizînd. Atît de slab conturat în mişcare încît, privit de undeva de sus, ar putea trece neobservat. Dar vînătorul de zvonuri prinde acum gînduri fugare care se repetă prea regulat pentru a putea fi vorba despre o simplă coincidenţă. Şi tot după distribuţia aproximativ circulară a acelor fărime de gînduri, Lanowski înţelege că el însuşi se află în centru.

SA-NI-TEX, DI-O-MAT, PO-LY-DOR.

Cel ce vînează agăţă trena pîlpîitoare a unui zvon şi printr-o selecţie rapidă pătrunse în inima lui, acolo unde fu ameţit de intensitatea recepţiei. Reglă din nou. Era chiar zvonul pe îl căuta. Un gînd bolnav, periculos. Începu să se mişte în direcţia lui. Procedind asemănător, identifică trei surse, una, cea principală, mai puternică. Şi mirosul îi spuse în treacăt că molima se răspîndeşte încet, sigur, în jurul său.

CI-A-THERME, O-XA-NIC, PEN-TAX.

Apoi ceva se declanşă în el. Dintr-o dată, trupul îi deveni rigid, braţele i se încordară. Părul i se zbîrli pe ceafă, picioarele îl purtau acum singure şi o forţă colosală îi copleşi organele, făcîndu-le să intre într-un soi de vibraţie rău prevestitoare. Începuse vînătoarea.

Deja în jurul său, dacă ar mai fi avut ochi s-o vadă ori degete s-o atingă, mulţimea începuse să se tragă deoparte, să cada în ea însăşi. Dacă ar mai fi putut vedea, ar fi măsurat spaima din ochii celorlalţi, uluială mai întîi, crescînd apoi în spaimă, ar fi auzit, dacă ar mai fi putut auzi, respiraţiile lor sacadate înecîn- du-se, în vreme ce căutau înnebuniţi să-i fugă din preajmă.

„Aaa!”, ţipau ei zvîrcolindu-se, „Aaa!”, din ce în ce mai mulţi, din ce în ce mai des peste tot pe unde trecea. Prin întrepătrunderea corpurilor, Lanowski simţi, la cîţiva metri distanţă de el, sursa. Îl simţise şi ea, poate prin agitaţia celor din jur, dintr-o dată stîrniţi, încerca să se îndepărteze acum, să scape, oriunde, se mişca prosteşte, împotmolindu-se din ce în ce mai rău în mocirla fiinţelor ce o împresurau, şi nu făcea altceva decît, asemeni celui prins în mocirlă, să se scufunde mai adînc, să fie tot mai aproape de vînător.

Cel ce vîneazăo „văzu” ca o alcătuire informă plescăind ca apa în interiorul unor contururi vag umane, trei gînduri împletindu-se în imaginea aceea derutantă:

Primul, gîndul bolnav, care îi adusese pe urme vînătorul de zvonuri, din ce în ce mai slab, din ce în ce mai şters, dar impregnat încă în el, trădîndu-l la fiecare pas, deşi ar fi vrut să-l lepede ca pe o haină, să-l lase acolo călcat de sutele de picioare şi să fugă. Al doilea, cel purtînd adînc gravată conştiinţa propriei existenţe, senzaţiile născute de simţuri, acela care oferă vînătorului chiar lipsit pentru moment de văz simulacrul de formă omenească, de trup omenesc transparent, evoluînd descompus ca sub reticulul unei ţinte. Şi acesta, al doilea, trădîndu-l. Al treilea, cel mai puternic, ţesut din bucăţi, din firimituri de frică, din o mie de voci interioare cerşind mila, promisiuni, imprecajii, suspine şi din nou mila, mila.

Acesta din urma aprinse furia vînătorului de zvonuri şi el îl încătuşă prin forţa lui uriaşă, amplificîndu-l pînă dincolo de limitele suportabile, şi ceva se petrecu acolo, sub învelişul iluzoriu al celuilalt, meningele cedară ca în văpaia

unui foc puternic, circumvoluţiunile fine se nivelară şi întunericul veni. Apoi gîndurile se stinseră şi la fel se stinse pentru o clipă furia vînătorului, căci rămăsese ca acela care loveşte prea puternic prima oară, nemaiavînd după aceea în ce să lovească. Iar umbra care era acum celălalt, un sac de umori şi cărnuri flasce, se prăbuşi lent pe asflat. De sus de tot, de sub cea mai înaltă linie a blocului DIOMAT, porniseră să se cearnă fulgi gălbui, ca şi cum soarele îmbucătăţea norul ce-i acoperise discul.

Repede se mai mişca vînătorul! De-abia o înlănţui prin forţa gîndului pe cea de a treia şi aceea îşi izbi globii albi şi sticloşi ai ochilor de asfaltul prăfos. Acum nimeni nu-i era mai aproape de două lungimi de braţ. Dar ceva rămăsese în aer, ca un miros stătut, ca o părere, ceva insondabil, închis pînă şi lui, vînătorului, împiedicindu-l să-şi alunge furia pentru a se putea odihni.

Fulgii mari continuau să curgă pe deasupra mulţimii, învelind cele trei trupuri căzute, foşnind sub tălpi fără să se topească. Auzi brusc urletele tuturor, de parcă cineva ar fi deschis în el un monstruos receptor, urletele venind radial, şi îşi aduse aminte că e încă în centrul vîrtejului. Văzu brusc tot ceea ce îl înconjura, de parcă cineva i-ar fi deschis o pleoapă. Percepu mai întîi o vibraţie surdă, numai una, pe urmă o alta, mai îndepărtată, şi se răsuci ca încolţit, deşi era absurd, *nu el fiind cel încolţit, ci toţi ceilalţi.* Apoi încă o vibraţie şi încă una, înmugurind urît ca nişte cancere, şi mai tçate lutnd forma de ceaţă a gîndului bolnav, de-abia prăpădit. Înţelese atunci că „Vorba ploii nu i-a spus tot, nu cu vreun scop ascuns, ci pur şi simplu din indiferenţă, „Vorba ploii”, un splendid animal de vînatoare, rece, agil, luîndu-i după o vreme, dacă ar fi supravieţuit, locul. Şi că vîrtejul mocnea de multă vreme ciuma gîndurilor, că sursele stătuseră perfide la pîndă, ascunse.

Vînătorul de zvonuri se cabră din nou, mîndru, frumœ, lovi iarăşi şi iarăşi doborî. Lovi din ce în ce mai des. Era ca şi cum şi-ar îi împlîntat lancea într-o cocă scîrboasă, moale,

improşcîndu-l, îngreţoşîndu-l. Nici nu s-a mai ostenit să-şi închidă celelalte căi ale simţurilor. Vede! Aude! Mulţimea vorbeşte.

— E cineva aici, între noi, spune unul şi se prăbuşeşte fulgerat, înainte de a-şi sfîrşi fraza, clipind des, speriat de tumultul din el.

— E cineva aici, între noi, cineva vînează, spune un altul, dar muşcă trupul de alături, încercînd să se agaţe de ceva, nu reuşeşte, cade.

— Să fugim! Să-l doborîm! Să fugim! mai strigă încă unul, şi aşa şi iese din joc, nehotărît, oscilînd între a fugi, a lovi, nici el nu ştie unde, a-şi opri cumva viaţa care i-a umplut oglinda ochilor. Oamenii sînt fiinţe slabe. Gîndurile le sînt prea strîns legate de propria carne.

Vînătorul doborî pînă cînd împrejurul său locul începu să devină din ce în ce mai pustiu. Şi fulgii căzeau, căzeau fără încetare, acopereau trupurile cuminţi, făcîndu-le să semene cu nişte moviliţe peste care vînătorul păşea treaz, lovind pînă departe.

— Cineva ne citeşte gîndurile, înţelese un oarecare şi căzu.

— Opreşte-te! îl rugă pe vînător altcineva, căzînd de asemenea.

„O-PREŞ-TE! A-JUN-GE!” răsună deodată sub ţeasta vînătorului de zvonuri glasul cunoscut, glasul unui păstor de suflete coborînd.

„A-JUN-GE!” spuse din nou şi gîndul era tăios, fierbinte, veninos.

4. — Şi de altfel, ca să fiu cinstit, nu văd la ce ţi-ar putea folosi. Era un operator mai bătrîn, corpolent şi teribil de încet în mişcări. Cînd vorbea lungea vocalele peste măsură.

— Ei bine, zise al doilea operator, credeam că sînt aici ca să învăţ cîte ceva. Dar poate că ai dreptate, tu ştii mai bine ce se cuvine să aflu şi ce nu.

— Şi asta e adevărat, conveni primul.

Începerea era strimtă, dôar pentru doi oameni. Pînă la jumătatea pereţilor de sticlă se ridicau panourile adăpostind instrumentele muncii lor. Ca o excrescenţă ameninţînd permanent să se rupă, un fotoliu adînc şi sofisticat se legăna din cînd în cînd la capătul a zeci de cabluri colorate, înmănunchindu-se, spînzurînd din plafon.

— Oamenii aceia, făcu ezitînd al doilea operator.

— Ce-i cu ei?

Tînărul rîse nervos trecîndu-şi o mînă prin păr.

— Cînd vin acolo jos (şi întinse arătătorul către ceea ce se afla sub cabină, dincolo de transparenţa înşelătoare a sticlei), mă trec toate apele. Şi acela de ieri - l-ai văzut? - parcă nici nu privea spre noi, parcă nici n-ar fi avut ceva sub pleoape.

Operatorul mai vîrstnic rîse şi el.

— Hei, ce mai înseamnă şi asta? Stai cuminte şi fă ce ţi se spune să faci! Cască ochii bine. Ce v-au învăţat acolo nu o să te aiute prea mult. Şi nici timpul nu o să te ajute.

tînărul dădu ascultător din cap.

— Cred că nu tu vei fi cel înlocuit.

— Nu. S-ar părea că nu, probabil că e vorba despre colegul meu. E... cum să-ţi spun?, de la o vreme începi să oboseşti. Am să cer să rămîi pe tura mea. Cred că o să ne înţelegem de minune.

Cam atît aveau să-şi spună deocamdată. Minutele se scurgeau greu în faţa monitoarelor, apoi se transformau pe nesimţite în ore. La sfîrşit îţi simţeai ceafa înţepenindu-se de atîta nemişcare.

— Ştiam că n-o să te ţină mult, spuse primul operator. Dar e bine aşa. Nu ţi se cere decît rutină. Nu e prea greu, ai să vezi! Nu vrei să te mai bagi puţin pe fir?

— Nu. A început sa mă plictisească deja. Mereu aceeaşi istorie. Apare ceva, undeva. Pe urmă, totul revine la normal. Şi e mult prea rapid ca să devină palpitant.

— Palpitant! îl maimuţări celălalt, vizibil dezgustat. Poţi să cobori în stradă, dacă vrei ceva palpitant.

— Ce şanse aş avea acolo?

— Nici una. Nici măcar o afurisită de şansă. Băieţii ăştia obişnuiesc ca uneori să ia vînătoarea pe cont propriu. Noroc că avem posibilitatea să-i mai strunim din cînd în cînd. Cum eşti tu cam slobod la minte, te-ar adulmeca din celălalt capăt al oraşului.

— Am auzit că trăiesc mai mult singuri.

— Şi a|a mor. Asta ar mai lipsi, să se adune cîţiva laolaltă. Şi aşa e o întreagă tevatură pînă îi depistează la naştere. Drace, am spus că n-o să mai vorbim despre asta!

— Dar ai vorbit, îl zgîndări tînărul.

— Am vorbit, recunoscu primul operator. Uite, cum stai tu lîngă mine, e tocmai bine. Ei vin cîte unul, noaptea, aici, sub cabină, şi noi putem să-i trimitem cît de departe vrem. Cît mai departe de noi. Aşa, eu şi cu tine mai schimbăm o vorbă, mai rîdem. Dacă ai ştii ce rar mi se întîmplă să stau de vorbă în tură...

— De ce vin noaptea?

Bătrînul îl privi cu indulgenţă.

— Pentru că noaptea nu prea au ce vîna. Noaptea oamenii obişnuiesc să mai şi doarmă. Şi ăştia vin aici ca să le dăm o urmă de adulmecat.

— Nu prea se descurcă singuri.

Primul operator rîse din nou.

— Asta s-o crezi tu! Ce are în cap unul dintre ei bate o sută de cabine din astea. Dar el nu poate baleia tot oraşul deodată. Computerul nostru poate. Oraşul e însămînţat cu traductori psionici, cred că sînt miliarde, şi vrei să ştii ceva? Am permanent senzajia că sînt în fiecare zi tot atîţia cîţi au fost şi în ziua precedenta. Ori asta nu se poate realiza decît într-un singur mod. Eu cred că traductorii ăştia se înmulţesc singuri. Ştii, de altfel, că sînt pe jumătate vii. Modele Chott, matrice energetice, frecvenţă proprie de oscilaţie. Aici e mai bună maşinuţa noastră, încheie el mîngîind drăgăstos unul dintre braţele fotoliului.

— La teorie nu mă bate nimeni, se lăudă operatorul mai tînăr. Dar cînd îi văd acolo, privind în sus, spre mine, îngheţ!

Primul operator îl opri cu un gest nerăbdător. I se păruse că desluşeşte ceva în şoaptele luminoase cu care îi învăluiau pereţii. Apoi se linişti.

— Trebuie să fi fost destul de greu, la început, să construiască ceva care să imite ce au ăştia sub ţeastă. Dară-mi-te să-i mai şi controleze!

— Sînt mulţi?

— Nu ştiu. Vreo patruzeci sau cincizeci. Cel puţin atîţia au lăsat în viaţă. N-am reuşit niciodată să-i număr ca lumea.

— Atîţia au lăsat în viaţă? se miră tînărul. Dar ei ne sînt superiori?

Bătrînul operator îi puse o mînă pe umăr.

— la-o cum vrei. Dacă te gîndeşti la posibilităţile lor ca fiinţe de sine stătătoare, da, cam aşa stau lucrurile. Dar altfel nu sînt decît nişte entităţi subordonate.

— Cum adică?

— Iarăşi vorbim despre asta şi nu e prea bine. În tot cazul fii atent: cineva trebuie întotdeauna să conducă. În orice organism există un organ care conduce. La fiinţele superioare organul ăsta e creierul.

Al doilea operator căscă discret.

— Şi ce-i cu asta?

— Ai răbdare, nu te arunca! Oraşul ăsta este un organism imens. Şi nici n-ar putea să fie altceva pentru ca lucrurile să meargă bine. Ce spun eu bine? Foarte bine, aproape fără greşeală. Şi acolo unde se iveşte vreun necaz, la un nivel inferior vreau să zic, avem posibilitatea să punem mîna şi să dregem.

— Să punem mîna? făcu al doilea operator. Deci noi am fi creierul?

Bătrînul se strîmbă nemulţumit.

— Ţi-am spus că totul e o chestiune de entităţi. Întotdeauna există ceva deasupra. Noi sîntem pe undeva pe la mijloc. Ce, nu e bine aici?

— Ba da! fu de acord al doilea. Noi îi manevrăm pe cei de sub nivelul nostru. Noi avem aparatura de identificare a zvonurilor. Dar cine e deasupra noastră? Cine hotărăşte care zvonuri sînt bune şi care nu?

Primul operator clipi repede.

— Nu ştiu. Probabil oameni ca şi noi. Dar mai puternici.

— Sau maşini?

Bătrînul tăie aerul cu braţul, într-o mişcare rapidă.

— Ce-ţi pasă? Ascultă, eu şi colegul meu am mai vorbit despre toate astea. Poate că şi noi sîntem nişte maşini. Te aranjează cu ceva faptul că prin venele tale curge sînge şi nu staniu lichid? Poate că sîntem cu toţii componentele unui cip uriaş, ce, n-ai mai auzit de aşa ceva? Sau poate că nici nu existăm. Noi primim nişte comenzi de la un nivel superior şi ne facem datoria cum putem mai bine. Dar e de ajuns, să presupunem, ca cineva sau ceva să poată păcăli entităţile care se află deasupra noastră, nu neapărat foarte sus, imediat deasupra noastră. Atunci noi am executa noile comenzi fără ca măcar să ne dăm seama că ceva s-a schimbat.

— Asta ar semăna cumva cu hipnoza, nu-i aşa?

— Exact, se bucură primul operator, ai zis-o! Un hipnotizator bun atacă entităţile superioare ale unui creier. Restul îl interesează foarte puţin, pentru că oricum vor coopera. În restul ăsta probabil că ne aflăm şi noi doi. Eu nu ştiu cum stăm pe scara asta, ştiu ce se află sub mine, dar nu ştiu ce am deasupra. E foarte complicat, hai mai bine să vorbim despre altceva!

Tînărul îl privi rece.

— De ce te temi să vorbeşti? Doar nu gîndim nimic rău! Nu facem decît să punem puţină ordine în idei.

Primul operator rîse.

— Nu mă tem. Atîta vreme cît îmi place locul meu, nu am de ce să mă tem. Dar ţi-am zis, e prea complicat.

— Şi tipii aceia... vînătorii... crezi că nici ei nu există?

— Hm! Nu ştiu. Oamenii cred mai puţin în simţuri şi mai mult în imaginile alcătuite de cuvinte. Poate că sînt doar plăsmuiri ale spaimei lor. Fă ca mine, şi totul o să fie O.K. Cînd mi se pare că mă clatin e de ajuns să mă încredinţez maşinii.

Mîngîie din nou braţul fotoliului.

— Chiar dacă nu există nici ea, e un lucru extraordinar de frumos. Citeşte gînduri. E ştiinţă, înţelegi, matematică, fizică şi chimie în stare pură.

— Dar ai spus că nu poate citi cu exactitate.

— Nu. Dar citeşte mult. Uite, unul dintre aceia, vînători (care ne-ar face şi nouă mizerii, dacă nu l-am avea permanent sub control - la naştere i-au implantat un receptor minuscul în creier), poate distinge vîrfurile cu mare precizie. Eu numesc asta talent. Zvonurile alcătuiesc, atunci cînd sînt destul de puternice, un soi de moviliţă, un clopot. Zvonul dominant este vîrful de sarcină. Dar computerul nostru, chiar dacă percepe totul mult mai aplatizat, mai confuz, poate merge mai jos pe cele două pante ale moviliţei. Asta e atuul nostru cel mai puternic! sfîrşi el triumfător.

Tînărul dădu din cap. Înţelegea.

— Tu ai putea să citeşti gînduri fără ajutorul maşinii? Vreau să zic, tu singur, fără amplifuri?

Al doilea operator zîmbi.

— Eşti un băiat isteţ! Să-ţi spun un secret: am încercat deseori. Nu se leagă nimic, la stai!

Dintr-o dată pereţii parcă se apropiaseră de ei. Bătrînul se mişcă uimitor de repede, cufundîndu-se în fotoliu. Acesta se ridică uşor, cu el cu tot, la vreun metru deasupra planşeului.

— Simţi ceva? întrebă tînărul curios.

— Nu ştiu. Încă nu e nimic clar.

Răspunsul venise înfundat, filtrat de casca rotundă ca un glob în care îşi vîrîse capul. Apoi nu se mai auzi nimic vreme de cîteva clipe.

— Uite-l, se bucură primul operator, creşte!

— Cine e? se interesă celălalt. Îl ştii?

— Cred că da, frecvenţa lui mi-e cunoscută. A fost aici acum două nopţi. Bun băiat! Bun băiat!

— Se descurcă?

Primul operator nu răspunse.

— Oho! S-a dat la ei, nu glumă!

Jos, pe podea, tînărul se bucură şi el fără să ştie prea bine de ce. Era în stare să perceapă o desincronizare, s-o localizeze cu aproximaţie mulţumitoare. Cunoştea la perfecţie oraşul. Dar atît. Nu putea pricepe încă frumuseţea specială a muncii sale.

— Ce se mai întîmplă? întrebă.

Bătrînul tăcea preocupat de ceva ce deocamdată numai el putea să simtă.

— Lasă-mă puţin, zise într-un tîrziu.

— Dar ce se întîmplă?

— Lasă-mă, am zis!

Al doilea operator îl văzu aplecîndu-se în fotoliul ca un cocon şi făcînd nişte manevre simple. Apoi îl auzi şoptind. Ştia că operatorii mai vechi obişnuiesc să-şi însoţească ordinele mentale cu vorbe. Teoria nu recomanda asta.

Apoi se petrecu un lucru neaşteptat.

— Ajunge! strigă bătrînul cu glas răguşit. O-preş-te! A-jun-ge!

— Cu cine vorbeşti? strigă şi tînărul. Pot să te ajut cu ceva?

— A-jun-ge! ţipă celălalt ascuţit şi totul se precipită urît, fără a permite vreo intervenţie, după cum avea să menţioneze mai tîrziu în înregistrare al doilea operator.

Dintr-o dată-toată excrescenţa, fotoliu şi cabluri la un loc începură să se balanseze puternic, aproape atingînd pereţii în extreme. Tînărul căscă ochii mari, lipindu-se de sticla

cabinei. I se părea că lumina pulsează din ce în ce mai repede, dar nu era numai lumina aceea, ci şi altceva, mai subtil, mai profund, ceva care îi aparţinea numai lui. Cabina se contorsiona scîrţîind, şi pe unul dintre pereţi înfloriră spontan crăpături fine a căror întindere o stăvilea numai armătura transparentă.

Tînărul alunecă încet într-o parte, mai întîi se simţise groaznic, ca şi cum i-ar fi venit să verse, să se întoarcă pe dos într-un spasm unic, apoi rămase liniştit, cu tîmpla lipită de podeaua străbătută de un zumzet surd, continuu. De acolo continuă să urmărească balansul necontrolat al primului operator, îl văzu încercînd să-şi extragă trupul din fotoliu.

În cele din urmă mai văzu jerba de scîntei galbene, dar nu puteau fi scîntei, curgerea le era mult prea înceată şi fragmentată, de parcă ar fi lipsit mai multe cadre din filmul căderii lor, şi o ultimă imagine, trupul primului operator încrustat într-un amestec de răşini şi metal topit, fumegînd, totul începînd să se răcească, să se solidifice.

5. Lanowski se opri, clătinîndu-se buimăcit. O durere atroce îl paralizase pentru moment, şi în momentul acela mulţi dintre cei care urmau să dispară se îndepărtaseră. Gîndul păstorului îi vorbea mereu, picurîndu-i în trup o suferinţă cum nu-i mai fusese dat să întîlnească vreodată. El suspină obosit.

Unul dintre păstorii sufletelor se aplecase vremelnic peste marginea meterezelor sale ca să vadă ce face el acolo, ca să-i arate cît e de slab, cît e de nevolnic, să-l oprească pe el, cel ce vînînd îşi închipuise o viaţă că ar putea, dacă nu s-o atingă, măcar să simtă Perfecţiunea. Că singur este printre semenii lui, zeci, împînzind oraşul, adulmecînd, vînînd. „A-jun-ge!” îi spuse gîndul păstorului de suflete (ca unei maşinării obişnuite să se supună!).

Şi vînătorul, un corp al său imaginar, se destinse asemenea unui arc. În aer încă fiind, se agăţă. Ca şi cum

degetelor sale le-ar fi crescut brusc gheare tăioase, mai dure ca oţelul, şi ghearele acelea, toate zece în acelaşi timp, s-ar fi înfipt adînc în spinarea cocoşată a gîndului care îl lovise.

Vînătorul fu zguduit îndelung. Trupul său, frumosul său trup şi nu doar unul imaginar, se întinse de-a lungul tuturor liniilor spaţiului, încercînd, într-o îmbrăţişare disperată, să apuce mai bine, să strîngă, să nu scape. Era un vînat prea mare, prea puternic pentru el. Şi necontenit îl muşca.

Lanowski lovi şi el. O dată, de două ori, de mai multe ori. Strîngea din dinţi, şi pleoapele îi erau strînse, îşi strîngea ghearele încet în pielea vînatului său ori de cîte ori acesta îşi înceta pentru o clipă zbaterea, o singură şansă îi rămăsese, un instinct străvechi, îndelung cultivat de-a lungul anilor de vînătoare, îi spunea că celălalt nu fusese pregătit, că celălalt s-a aplecat prea mult pe deasupra meterezelor sale, ca să-l privească, şi el, vînătorul, agăţat de grumazul păstorului, îl va trage de acolo, îl va face să se prăbuşească, pierzîndu-şi echilibrul în văzduhul de gînduri. Dar era un vînat prea mare. Şi în fiecare moment care urmă loviturile se năpustiră ploaie asupra sa.

Aşa pătimi vînătorul de zvonuri încleştat în ultima lui vînătoare, cea hăituind perfecţiunea, şi plînse şi urlă încercat sub ninsoarea deasă a sfîrşitului de zi, şi cînd simţi că împotrivirea păstorului slăbeşte, că vlaga loviturilor scade şi celălalt cade, cade spre el însoţit de toate maşinile lui vorbitoare, deschise ochii şi iată ce văzu:

Ninsoarea se oprea, la capătul unor clipe cît anii, fulgi gălbui, stingheri, abia mai atingeau asfaltul pentru a se învolbura apoi sub vînturi stîrnite din senin. Faţa prelungă şi strălucitoare de oglinzi a blocului DIOMAT crăpase cu răcnet apocaliptic de sus pînă jos, la picioarele sale, jumătăţile clătinîndu-se ameninţător. Capătul îndepărtat al străzii, pînă dincolo de intersecţia lui 41 cu 1 090, acolo unde mulţimea încă nu visase apropierea sa mortală, se zbătea

ca o coadă de şarpe descăpăţînat, şi spasmele sale zvîrleau în aer oameni mici, abia vizibili cu ochiul liber.

Vînătorul se linişti, sleit de puteri. Cu dreapta îşi şterse sudoarea de pe frunte, căci sudoarea îl năpădise ca pe orice om de rînd. Mai văzu aproape, la nici doisprezece paşi, ochii mari, negri, ai copilului „Vorba ploii” ţintuindu-l nesiguri, cu pizmă parcă, încercînd să-i spună ceva. Şi mai văzu braţul drept coborînd de pe frunte şi spulberîndu-se ca ceaţa în bătaia vîntului, şi privind în jos văzu picioarele luînd drumul braţului său drept, şi şoldurile şi pieptul risipindu-se ca fumul, pe urmă umerii, şi un ultim gînd de bucurie, carnea mea nu este carnea unui om de rînd.

Apoi acel gînd risipindu-se şi el.

DUPĂ-AMIAZĂ CU URECHE PONOSISTĂ

Fie un cub. Personajul măsurînd cît a cincizecea parte din muchie se opreşte şi îngenunchează în dreptul unui colţ pe care îl vom numi pentru început *D'.* El priveşte de-a lungul uneia dintre feţe pe direcţia, diagonalei. În colţul opus, la mare înălţime, se agită ceva cu aspect incandescent. Personajul îşi spune că acela trebuie să fie soarele. Clipeşte des.

— Bună ziua, domnule Kota! Vă rugăm să vă apropiaţi!

Pe mochetă, urmele paşilor se nasc şi mor în aceeaşi clipă. Din spate, lumina îljzbeşte orbitoare, strecurîndu-i umbra pe panourile metalice. Înaintează reţinut. Şovăie. Orificiul circular al uşii se micşorează fără zgomot în urma lui. Se aude un clincnet plăcut. O luăm de la capăt.

— Luaţi loc, domnule Kota! Şi vă rugăm să vă relaxaţi. Ne bucurăm că sînteţi din nou printre noi...

Oare vocea prietenoasă izvorăşte o dată cu lumina galbenă de sus? Sau poate sclipitura ochiului de linx de deasupra e doar un truc pentru cei ca el. Alunecă în coconul care a ieşit din perete şi.s-a apropiat pe furiş. Ca o fiară. Sau ca un cîine credincios. Închide ochii. Vocea nu-l mai tulbură. Ori poate nici pînă acum... E o confuzie la mijloc, ceva îi umblă printre gînduri şi încă nu-şi poate da seama ce...

— Dumneavoastră cunoaşteţi procedura, domnule Kota. O să vă plictisim şi de data aceasta.

Afară s-a stîrnit probabil vîntul. Boarea călduţă, greţoasă, ce mătură frunzele veştede prin parcuri şi adună javrele fără stăpîn de sub podurile cartierului de sud.

Mîngîie claviatura care s-a deschis fără zgomot în faţa lui. Sînt şaisprezece clape de un alb mat, Apasă opt. E primul lucru pe care nu i-l mai indică nimeni acum, la a patra ori a cincea şedinţă.

Să zicem că personajul s-ar afla pe bulevardul Paisprezece. Ar putea sări dintr-o mişcare pe una dintre benzile de viteză mică. Ar privi triumfător în jurul lui. Ar examina cerul, picioarele fetelor, castanii cenuşii de la capătul circuitului. Ar putea privi orice, dacă s-ar afla acum pe una dintre benzile de viteză mică ale bulevardului Paisprezece.

Strînge pleoapele. Îşi umezeşte buzele, depărtează vîrfurile picioarelor.

— Vă rugăm să ne precizaţi cîteva amănunte. Vom susţine un mic dialog, domnule Kota. Nu este nevoie să vă grăbiţi, începem cu prima serie de întrebări.

...sau poate la capătul circuitului ai reîntîlnit-o pe Lana. Privirea ei umedă. Fiinţa ei veşnic altfel. Structuri.

— Numele.

— Kota.

— Prenumele.

— Rafael.

— Cetăţenia.

— Intern.

Poate că ţi-ar întoarce din nou spatele. Te-ar lăsa încă o dată s-o urmăreşti pierzîndu-se între tentaculele complexului. Poate că ai reuşi să-i mai spui ceva. Să-ţi treci degetele ca prin carnea unei holograme.

— Domiciliul.

— B 110.

— Vîrsta.

— Patruzeci şi doi.

— Părinţii.

— Externi.

Cubul acesta are undeva o fereastră? Un ochi minuscul agăţat pe vreuna dintre feţele lui perfect finisate. O intrare

se deschisese brusc în faţa lui. S-a căscat ca o rană. Ca o gură spre vintrele organismului imens. Rumegă, rumegă, fiară! Scuipă-mă, bestie! Pe una dintre benzile cu viteză mică ale bulevardului Paisprezece.

— Vă mulţumim, domnule Kota. Urmează o serie de întrebări la care veţi răspunde numai prin „da” sau „nu”. Atenţie, domnule Kota!

La capătul bulevardului Paisprezece ar putea avea o revistă colorată. Ar fi de ajuns să-şi prezinte cartela flexibilă ca să obţină un maldăr de reviste colorate la capătul bulevardului Paisprezece. COMPUT şi-ar da seama pe loc că nu e unul din nenorociţii cu permise provizorii, care se risipesc pe sub podurile cartierului de sud. Nu facem greşeli din astea cu oamenii de treabă.

— Participaţi de bună voie, domnule Kota?

—

Da.

— Cunoaşteţi regulamentele instituţiei noastre?

— Da.

— Aţi discutat despre toate acestea cu un extern?

— Nu.

Nu facem greşeli cu oamenii de treabă. Dar cir ceilalţi avem de furcă. Poliţia îi adună la fiecare două zile ca pe o turmă şi îi mînă plictisiţi afară, dincolo de centura Rikian. Sînt foarte docili. Nu fac rău nimănui. Şi vin de la zeci de kilometri ca să se lipească de centură.

El, însă, la capătul bulevardului Paisprezece, îşi procură un teanc întreg de reviste frumos colorate şi evaluează picioarele tipelor de pe banda de viteză mică. Ori cerul. Ori castanii. Ori o reîntîlneşte pe fata cu privire umedă.

— Aţi consumat în ultimele două zile CORTEXIL, BIVITANI-CALM, RETROSPECT 100, domnule Kota?

— Nu.

— Aţi respectat regimul alimentar impus complexului dumneavoastră?

— Da.

— Aţi suferit de curînd o decepţie, presiune psihică, lovitură în plan afectiv?

— Nu.

...dar n-ar fi reuşit vreodată să se despartă de ei. L-ar fi tăvălit mai departe acolo, în cloaca lor jilavă, mucegăită. Ca nişte larve. L-ar fi reţinut mîinile lor tremurînd lipicioase, ochii lor cerşind, glasurile subţiri care îţi întorc stomacul pe dos. Părul alb. Riduri pe care în fiecare zi ar fi fost nevoit să le privească. Făpturile cocoşate, netrebuincioase, pe care le-ar fi purtat de colo colo ca pe o pătimire. Formule, formulele incredibil de eficiente cu care l-ar fi ucis zilnic, lată-i pe ai mei. lată-mi semenii, lată-mi părinţii.

— Vă mai adresăm o singură întrebare, domnule Kota. Puteţi să răspundeţi sau nu.

Poate că de data asta organismul străin nu o să-l mai îndepărteze. N-o să mai privească peste umăr minunatul cub în albul căruia nu se deschid ochi. Alţii au reuşit. De ce alţii? Poate că de data asta îl vor selecţiona. Nu e decît o chestiune de voinţă. De putere. Toate cărţile jocului se află în mîinile lui. Îi trebuie doar puterea de a o juca pe fiecare cu dezinvoltura profesionistului. Puterea.

— Ne permitem să vă atragem atenţia, d-le Kota, că sinceritatea răspunsului valorează mai mult decît răspunsul propriu-zis.

Putină putere pentru a se înfrunta pe sine însuşi. Doar puţină putere pentru momentele-cheie. În urma cărora va mai urca o treaptă.

Acum, afară, soarele rătăceşte dincolo de centura în spatele căreia externii înnădesc trente pentru a-şi oferi iluzia unui adăpost. În spatele centurii Rikian, la capătul oricăruia dintre circuite, la capătul bulevardului Paisprezece roşu de soare contagios îmbibă trupurile asudate. Scîrbă. Putred.

— Întrebarea noastră, domnule Kota:

Sînteţi pentru sau împotriva sistemului?

Îţi trebuie pu{ină putere în momentele-cheie. Putred. Reaminteşte-ţi în fiecare clipă ce va urma şi fiecare bucăţică de clipă pe care o vei trăi că tot ceea ce vezi, toate imaginile acelea sînt doar scenarii hipnotice, că ceea ce va urma e doar un test. Doar imagini care îşi sînt oferite. Doar un test. Scîrbă. Test. În urma caruia vei mai urca o treaptă.

— Nu ştiu.

Trage aer în piept. Aerul condiţionat stors adierii greţoase care matură frunzele prin parcuri şi adună javrele pripăşite pe sub poţdurile cartierului de sud.

— Mi-e indiferent.

Şi el ca atîţia alţii. În loc să-l scuipe pentru a patra sau a cincea oară la capătul bulevardului Paisprezece, organismul îi va da un rost, un sens. Un alt capăt al ghemului. În-schimbul a puţină putere. Cîteva momente de detaşare. Ca un adevărat intern. Rafael Kota, patruzeci şi doi de ani, cetăţean intern. Rafael Kota care va regăsi, cu puţin noroc, castanii, picioarele fetelor, cerul şi revistele colorate de la capătul circuitului de mică viteză. Şi privirea umedă a Lanei. Structuri...

— Vă mulţumim mult pentru colaborare, domnule Kota! Putem trece la faza a doua. Relaxaţi-vă... Relaxaţi-vă...

Se relaxează.

— Introduceţi, vă rugăm, mîna stînga în fanta fotoliului dumneavoastră. Vom proceda la narcoza preliminară. Introduceţi mîna stîngă, vă rugăm.

Introduce mîna stîngă.

— Aveţi vreo preferinţă pentru pauzele dintre etapele testului nostru, domnule Kota? Apăsaţi claviatura în ordinea următoare: 5

— 8 - 3 - 6 - 7 - 1 - 14. Repetăm: 5 - 8 - 3 - 6 - 7 - 1 - 14. Vă putem oferi un desen animat, un program de reclame sau o explorare a memoriei infantile. Aveţi vreo preferinţă anume, domnule Kota?

— Nu nici o preferinţă anume. Apăsă claviatura în ordinea indicată. Trage aer în piept. Strînge pleoapele. Îşi umezeşte buzele. Rafael Kota, patruzeci şi doi de ani, cetăţean intern.

— Atunci, succes, domnule Kota! Testul nostru începe peste unsprezece secunde.

Începe, într-adevăr. Ochiul de linx a murit. Rafael Kota e emoţionat. Acum vor urma cîteva clipe de ameţeală. S-a făcut întuneric aici şi linişte şi probabil că afară a început să se întunece. Castanii muţi de ia capătul bulevardului Paisprezece îşi înmormîntează cenuşiul unii într-alţii.

Ameţeală. Beznă.

Acum va sări într-un alt spaţiu. Într-un alt timp. Beznă. Rămîn, totuşi, cetăţeanul intern Kota, patruzeci şi doi de ani. Nici o primejdie. Nici un pericol. Doar puţină ameţeală.

„HALLO, HALLO, IATĂ-NE DIN NOU ÎMPREUNĂ! IEPURAŞUL URECHE-PUFOASĂ E IARĂŞI PRINTRE VOI!”

Cineva a aprins brusc în el un ecran ca o lume. E aici. Vede, aude, simte. Se poate mişca. Aşteaptă. Acel cineva se joacă în continuare cu canalele de transmisie. Cu lumile în care, pentru el, orice ar putea să aibă un sens.

„O VACANŢĂ MINUNATĂ, UNUL DINTRE MOMENTELE DE MAGNIFICĂ EUFORIE ALE VIEŢII DUMNEAVOASTRĂ, CLIPE DE UITARE ŞI DELICIOASĂ BEATITUDINE VĂ OFERĂ NOUL NOSTRU PROGRAM NARCO 200. NARCO 200 - PRIMUL PROGRAM PENTRU INTERNII CU UN STAGIU MAI MIC DE PATRU ANI!”

— Atenţie, domnule Kota, începem prima probă!

Fulgere viorii. Şi o ploaie de meteoriţi policromi. Greaţă. Ameţeală. Voinţă. Pentru castani. Pentru Lana fiinţa, hologramа, carnea, iluzia.

— Ne aflăm pe bulevardul Paisprezece, domnule Kota. Sîntem la intrarea în circuit, pe una dintre benzile cu viteză mică.

Adevărat, lată cerul vînăt. lată picioarele bronzate ale fetelor, lată venind boarea greţoasă. Fereşte, omule!

— Ne străduim să vă creăm un complex de senzaţii cît mai veridice, domnule Kota. Puteţi să vă sprijiniţi de balustrada circuitului.

Cineva îi citeşte gîndurile. Sau poate că i le vede. Pe un alt ecran. Linii frînte, strălucitoare. Greaţă. Şi din nou ameţeală.

— Enunţul problemei este următorul, domnule Kota. În buzunarul din dreapta veţi găsi un obiect metalic. Este o armă albă.

Informaţie corecta. A mai văzut aşa ceva dincolo de centura Rikian, la externi. Înseamnă, de obicei, sînge.

— Peste şaisprezece secunde va trece pe lîngă dumneavoastră pe banda de viteză medie nr. 4, un grup de trei persoane. Urmează un bărbat în costum de stradă. Costumul este gri. Urmează un grup de externi, care se grăbesc să treacă centura Rikian.

Externii care te privesc atît de intens, atît de intens.

— Presupunem că bărbatul în costum gri trebuie suprimat. Presupunem că sistemul o cere. Sperăm că termenul „a suprima” vă este cunoscut, domnule Kota. Nimeni nu trebuie să observe intervenţia dumneavoastră.

De fiecare dată o altă probă. Niciodată aceeaşi. Amănunte din cînd în cînd. Ameţeală. Şi un bîzîit care se naşte obsedant undeva spre ceafă, cu iz de putere. Un somn. Un vis. Sistemul cere indivizi puternici, de oţel. Stîlpii. Structuri...

Grup de trei. Sînt uşor narcotizaţi, discută aprins, fac gesturi largi, vîntul le explorează nările, ochii lucesc stelar. Se încrucişează tăcut cu ei. Nimeni nu îl observă cu adevărat, şi acum costumul gri. Cămaşă albă, păr auriu. Îl priveşte drept în ochi, probabil involuntar. Desigur, fără să-l văd. Se apropie. Nu-I mai priveşte acum. În spatele lui, externii cercetează nerăbdători cerul întunecîndu-se. E momentul. Şi e doar un test. Ca şi cum ai visa şi te-ai trezi lac de sudoare.

Nu te-ai dezmeticit, Rafael, în cumpăna nopţii cu un tremur al mîinilor şi al buzelor, nu te-a trezit un scîncet străin? Era scîncetul tău. Nu te-ai rostogolit ca un prăpădit prin aer, căzînd de la înălţimea a o sută şi ceva de etaje, înainte de a atinge asfaltul? Nu te-au gonit sumedenie de fiinţe oribile de care nu te-ai putut îndepărta fiindcă picioarele păşeau cel mai adesea în gol? Şi iată, de fiecare dată, ai scăpat cu faţa curată pentru că ae fiecare dată ţi-a reuşit saltul final, acela dintre coşmar şi realitate, de fiecare dată te-ai trezit. A mers uşor, Rafael, să-ţi fii propriul tău maestru de ceremonii. E şi mai uşor uneori, Rafael, să parcurgi calea inversă, aceea dinspre real către coşmar.

Cetăţeanul intern Rafael Kota înfige lama în dreptunghiul alb al cămăşii ce se zăreşte printre reverele hainei. Totul a durat o clipă. Nu a văzut sîngele, nu a auzit icnetul. A simţit în mînă presiunea ţesuturilor şi a auzit bîzîitul acela, suprapus de cîteva minute vîntului. Se întoarce în acelaşi moment cu spatele spre externii care privesc curioşi în aceeaşi direcţie. La cîţiva metri mai încolo, din ce în ce mai departe, costumul gri se prăbuşeşte încet, mai întîi în genunchi, apoi pe o parte. Externii întorc capetele nedumeriţi. Cetăţeanul intern Kota i-a depăşit deja. Urmăreşte grupul pînă ce dispar cu toţii după un colţ.

Puţină greaţă. Putred. Vocea.

— Excelentă rezolvare, domnule Kota! Vă felicităm! Acum relaxaţi-vă!

Vine parcă din el însuşi. Sau o poartă vîntul acesta galben, verde, roşcat, călătorind şi el o dată cu banda de mică viteză a bulevardului Paisprezece. Cerul...

Clic! Parazi{i. Şerpi multicolori. Bîzîit. Cineva a schimbat canalul.

„AFLAT ÎNCĂ ÎN CONSTRUCŢIE, NOUL COMPLEX VĂ POATE ASIGURA DUMNEAVOASTRĂ ŞI PERECHII DUMNEAVOASTRĂ CELE MAI BUNE CONDIŢII DE CONVIEŢUIRE. UN MICROCLI-MAT PLĂCUT, ADECVAT

MOMENTELOR DE RELAXARE DIN TIMPUL ZILEI. COMPLEXUL...”

Clic!

„PORNIM DIN NOU IN AVENTURĂ, PRIETENI INTERNI DE TOATE VÎRSTELE! IEPURAŞUL URECHE PUFOASĂ VĂ VA ÎNSOŢI, VOM TRAVERSA OCEANELE, VOM ESCALADA PIS-CURILE, VOM STRĂBATE GALAXIA ÎMPREUNĂ! ÎNCHIDEŢI DOAR O CLIPĂ OCHII ŞI...”

Clic!

„TE VISAM ÎNCĂ, SUBLIMĂ LUME INTR-UN TRUP LUMINĂ, TE ŞTIAM ÎNCĂ, GÎND TANDRU, INSPIRAT...”

— Atenţie, atenţie, domnule Kota! Trecem la cea de-a doua probă a testului nostru. V-am rezervat ceva deosebit, de data aceasta. Încă o dată, succes!

Beznă. Şi din nouă beznă. Şi vîntul, adierea în care bîrfesc strigoi ai gîndurilor. Iar în beznă, ameţeala.

— Atenţieee, domnule Kota!

Şoaptă în stînaa. Ai simţit-o clar în afara propriului tău corp. Un obiect opac, aflat drept în faţă, începe să se limpezească.

— Atenţieee, domnule Kota!

Din şoaptă, putreziciunea, iar din putreziciune - scîrbă. Apoi un fulg de lumină. Fosforescenţa unor cadrane. Ceva ca o manşă în palma dreaptă. Nici un pericol. Nici măcar vîntul. Numai necunoscut.

În sfîrşit! O manşă în mîna dreaptă. Cadrane. Dincolo de ele, o fereastră lunguiaţă, un ochi privind. Sondînd întunericul. Aştept. Am o carte de jucat. Voinţă. Şi-mi este indiferent ceea ce va urma.

— Atenţieee, domnul» Kota! Ne aflăm în împrejurimile...

Clic!

„...UNUL DINTRE MOMENTELE DE MAGNIFICĂ EUFORIE ALE...”

Clic!

— Vă rugăm să ne scuzaţi, domnule Kota! O dereglare pasageră a unuia dintre circuite. Reluăm:

Ne aflăm în împrejurimile complexului de nutriţie Patruzeci şi trei. Mai precis, pe latura sa vestică. Este ora douăzeci şi trei şi paisprezece minute...

Poate fi orice oră din zi sau din noapte. Poate fi ieri, ori azi, ori mîine. Sau peste zece zile. Ori peste o sută de ani. Învinaîndu-ţi greaţa, realizezi că totul e simulat.

— Enunţul problemei este următorul, domnule Kota:

Un grup de opt externi operează în interiorul complexului. Au fost semnalate încercări de devastare a boxelor de nutriţie în zona fracţiunii comestibile. Trebuie opriţi, domnule Kota. Vă este clar, nu-i aşa?

Externii. Iarăşi externii. Mereu externii. Mereu flămînzi, mereu nemulţumiţi. Mereu neliniştiţi. Colcăind dincolo de centura Rikian sfîrşesc roadele pămîntului. Pe urmă măcelăresc sălbăticiunile. Pe urmă încep să fure. Încep să se adune pe sub podurile cartierului de sud.

— Intervenţia dumneavoastră, domnule Kota, trebuie să fie extrem de rapidă. Şi mai ales precisă. Viteză şi eficienţă, aceasta este deviza noastră. Vă aflaţi la bordul unui aruncător de flăcări. Ceea ce ne interesează, domnule Kota, mare atenţie, ceea ce ne interesează este prelucrarea rapidă a externilor, fără a afecta aparatura ori boxele de nutriţie aflate în raza dumneavoastră de acţiune. Succes, domnule Kota!

Şi din nou beznă. Linişte. Profunzime. Un nou test. Un nou vis care trebuie controlat. Alegerea, o simte din ce în ce mai puternic, îi cere încă puţină voinţă. Încă un dram de putere.

Deci, vezi în fiecare zi complexul Patruzeci şi trei. De pe banda lentă a bulevardului Paisprezece, un patrulater uriaş parcelat cu grijă de generaţii întregi. Un loc sfînt. Aparatură risipită pe cîteva zeci de hectare şi boxele fragile, mai presus decît viaţa a jumătate din populaţia internă. Greaţă. Ameţeală.

Dar acum să visăm. E bine. Fum. Abur de conştiinţă. Imagine. Test. Şi alţii înfăptuind realitatea. E bine aşa. Să

rămînă între ele o pojghiţă subţire prin care se poate privi. Fum. Abur de conştiinţă. Imagine.

— Atenţieee, domnule Kota!

Cum ţi-ar mai fi stat acolo, printre ei, împotmolit pentru totdeauna, să le admiri privirile lipicioase, oasele strîmbe, trompetele lor de glasuri cu care ţi-ar fi cerşit mila şi ţi-ar fi stors vlaga tinereţii în numele, vezi doamne, în numele legăturii de sînge! Cum ar mai fi bătut veseli din palme urumărindu-te cum te îneci în rahat! Să te strici de rîs... Putred.

— lată-i, domnule Kota, încep să se retragă spre bîrlog.

Ce vede ochiul lunguieţ? Cîteva pete confuze, mai întunecate decît restul cîmpului vizual. Dreapta s-a răcorit lîngă zimţii manşei. Stîngă a găsit instinctiv comutatorul. El a dat viaţă unei lumini orbitoare ca strălucirea unei explozii.

Externi tremurînd din toate încheieturile lor murdare. Sînt şase şi lumina i-a paralizat, se zvîrcolesc, mestecă rămăşiţele cu care şi-au încărcat umerii, braţele. Sînt şase, şi lumina îi mistuie pe îndelete.

— Nu rataţi momentul surpriză, domnule Kota!

„*I-un cîntec pentru tine, dra-ha-ga meaaa,*
Pa-da-ba-dam, pa-da-ba-da-da,
Doar eu pot să-ţi arăt ce-i dra-ha-gos-teaaa,
Pa-da-ba-dam, pa-da-ba-da-da!”

Veselă muzică! Un difuzor încastrat într-unul dintre pereţi. Cetăteanul intern Rafael Kota se smulge din contemplare. Policele apasă excrescenţa capătului de manşă.

Uşurare! Imensă uşurare! N-a fost decît un fulger verzui care i-a cuprins pe toţi şase deodată. Totul era reglat dinainte. Un singur fulger. Uşurare. Imensă uşurare. Nimic murdar. O singura clipă verde, culoarea cea mai odihnitoare, spun specialiştii.

— Excelent lucrat, domnule Kota! Încă doi. Mai aveţi doi, domnule Kota!

Încă puţin. Aici. Aproape. Şi Lana. Şi bulevardul Paisprezece, la capătul căruia poţi apuca oricare dintre capetele firului. El însuşi e sistemul.

Doamne, cît sînt de ameţit!

— Încă puţină voinţă, domnule Kota! Mai e foarte puţin de făcut. Încă puţin, domnule Kota! Încă puţin...

Cine se teme de cîteva oase înnegrite? Cui îi pasă de ceea ce se întîmplă dincolo de centura Rikian? Încă puţin. Greaţă. Ameţeală.

Groază?

Ca doi fluturi orbi, pîlpîind în capcana cercului de lumină. Femei, fără îndoială. La fel de murdare şi de lacome.

— Încă puţin, domnule Kota!

Ai tot ce ţi-ai dorit, Rafael, privirea ei umedă, vinovată. Fiinţa ei veşnic altfel. Scîrbă. Ameţeală. Stai, totul e doar un vis! Doar o încercare. Structuri. Nu da buzna, omule!

— Încă puţin, d-le Kota!

Groază?

Şi baba. Chipul ei săpat, pe care nu l-ai mai atins de la doi ani. La doi ani ai fi mîngîiat şi un şarpe. Stai, totul e doar un vis! Nu poate fi cea adevărată.

S:au lipit una de cealaltă.

— Încă puţin, domnule Kota!

Doar vis în neputinţă. Doar vis. Castanii cenuşii de la capătul bulevardului Paisprezece. Cerul. Vîntul. Şi ele, cum se numeau oare? Pe toţi dracii! Mi-e frică să mă trezesc. Rafael Kota, cetăţean intern, patruzeci şi doi de ani.

Mîna dreaptă pe care o simţi cu spaimă alunecînd spre excrescenţa metalică. Spre capătul manşei. Mîna dreaptă pe care nu ţi-o poţi opri. Care nu-ţi mai aparţine. Fulger verde care mînjeşte într-o fracţiune de secundă aripile fluturilor. Care se aprinde încă o dată, şi încă o dată, şi încă o dată. Daţi-mi somnul, somnul în care pot, în care sînt

lăsat să trec la fapte concrete. Abia aştept să mă trezesc pentru a putea începe să visez. Încearcă să ţipi.

— Rafael Kota, patruzeci şi doi de ani, cetăţean intern!

O dată, de două ori, de mai multe ori.

„DOAR CÎTEVA CLIPE NE MAI DESPART DE SFÎRŞITUL CĂLĂTORIEI NOASTRE! IEPURAŞUL URECHE PUFOASĂ POATE FI MÎNGÎIAT.”

CHEILE

Negustorul de chei era un om mic de statură, slab, cu faţa palidă. August îl zări din stradă, prin geamul gros al vitrinei în care zăceau, pe un soi de piedestale tronconice, zeci de obiecte mici, metalice sugerînd prin forme chei mai mult sau mai puţin sofisticate. Sus, sub bolta de piatră cenuşie, citi:

„CUSTER - CHEI PENTRU TÔATE INCHIZĂTORILE”

Pe urmă, împinse uşa hodorogită şi intră, lăsînd în urmă vîntul, ploaia, toate celelalte. În încăpere era întuneric şi cald.

— Bună seara, rosti August pe un ton ridicat, ‘mneavoastră sînteţi Custer?

— Nu, făcu insul din spatele tejghelei, poftiţi!

August se apropie şovăind, cu un sentiment neplăcut. Ceva, un lucru care îl izbise de la intrare şi pe care încerca acum zadarnic să-l extragă din vălmăşagul de gînduri stupide ce-i dădeau tîrcoale, îl împiedică vreme de cîteva clipe să se concentreze. Pipăi boxul ascuns în buzunarul pardesiului jerpelit.

— Fiţi bine venit, domnule! urmă negustorul de chei cu aceeaşi voce limpede, frumos timbrată. Luaţi loc!

„Ce tip!” se miră August, căutînd din priviri un scaun, „...şi la urma urmei, cui îi pasă?”

...vîntul, ploaia, frigul, strada neprietenoasă, cu caldarîmul plescăind sec sub paşii grăbiţi ai puţinilor trecători. Şi jumătatea de ceas în care trebuia, oricum, să facă rost de bani...

Celălalt se duse să tragă storurile şi, trecînd pe lîngă el, îl atinse uşor cu cotul. August tresări speriat, cu un soi de repulsie nelămurită.

„Stau cam prost cu nervii în ultima vreme”, îşi zise. Pentru un moment, avusese senzaţia că se află în apropierea unui obiect neînsufleţit.

— Vă pregăteaţi cumva să plecaţi? zise. N-aş vrea să...

— Nicidecum.

Omul veni lîngă el, gîfîind uşor, şi-i explică prietenos, fără să clipească:

— Lumina, nu suport lumina puternică. Felinarul acela blestemat, domnule, dacă îmi permiteţi să mă exprim astfel, îmi bate exact în ochi! Cu ce vă pot fi de folos?

Asta era! Lumina! îşi aminti August. De ce putuse privi în voie în interiorul magazinului cît timp se aflase afară, pe trotuar, în ploaie? Doar aici era aproape întuneric. Undeva, în fundul încăperii, licărea slab un capăt de lumînare.

„Acolo trebuie să fie lovelele”, îşi zise.

— Vă simţiţi bine?

— Da, da, sigur, spuse August repede. Treceam p-aici şi văzînd firma...

— Avem toate sortimentele posibile de chei, domnule. Vreau să spun, sîntem în măsură să rezolvăm problema dumneavoastră, oricare ar fi ea.

„Ce tip ciudat”, îşi zise din nou August. „Prea face pe negustorul cinstit. Mai bine căutam un bar prin apropiere.”

Omul se aşezase în faţa lui, legănîndu-se uşor înainte şi înapoi, fapt care făcea să scîrţîie ascuţit scîndurile podelei. O fîşie de lumină de o albeaţă fantastică, strecurată printre stinghiile storului, îi traversa chipul dintr-o parte în alta în dreptul ochilor. Şi nu mai părea deloc chiar atît de scund şi de slab.

— Ajn în dormitor o afurisită de broască, îşi începu August jocuL îmi face necazuri cînd mi-e lumea mai dragă!

— Îhîm! încuviinţă tipul din faţa lui. Cînd şi în ce împrejurări aţi montat-o?

August chicoti nervos. Afară, vîntul se înteţise brusc, îi auzea şuieratul pătrunzător ca al unui tren expres şi zăngănitul din ce în ce mai violent al uşii de la intrare.

— Ce naiba, protestă timid, doar nu vrei acu’ să-ţi povestesc viaţa mea?

— De ce nu? replică celălalt.

— Uite cee..., făcu August iritat, apoi înlemni.

Hotărît lucru, ceva începuse să se petreacă Omul acesta nu mai aducea deloc cu cel care îl întîmpinase la intrare. Continua să se legene înainte şi înapoi, ca un automat, dar vocea îi era acum uscată şi bătrînă. Fîşia de lumină, care mai înainte îi străbătuse chipul în dreptul ochilor, rămăsese undeva pe piept.

— Ce dracu’..., mormăi August şi în aceeaşi clipă percepu în încăpere o prezenţă străină.

Ceva ca o şoaptă, ca o adiere venise înspre el dintr-un colţ şi îi alunecase pe tîmple. Nu distingea nimic în jocul tremurat al umbrelor. Trupul negustorului de chei îi acoperea o bună parte din cîmpul vizual. Dintr-o dată, ropotul ploii i se păru din cale afară de prietenos, strada întunecată, vîntul, toate cele familiare de care îl despărţea doar uşa veche a dughenei.

— Ştiţi ce? se notări brusc, şi deja parca i se luase o greutate imensă de pe piept, cred că ar fi mai bine să trec cu altă ocazie. E tîrziu şi...

— Custer, cîrîi cineva din întuneric, Custer!

— Poftim?! făcu uluit August, pînă să-şi dea seama că omul din faţa lui nu scosese un cuvînt măcar, în orice caz o voce omenească n-ar fi fost în stare să emită sunetul acela. SUNETUL ACELA!

— Poftim?! repetă stupid şi nu vedea nimic oricît se chinuia să cerceteze întunecimea.

— Şi... tîrziu... aşa încet..., se bîlbîi, în vreme ce picături mici de sudoare îi năpădiră fruntea.

Mai era cineva acolo! Negustorul de chei se întoarse infinit de încet în direcţia din care se auzise vocea. Acum părea un munte de om, silueta lui imensă, cu braţele ca nişte butuci groşi atîrnîndu-i pînă aproape de genunchi, se

deplasă în tăcere către tejgheaua înţesată cu chei de toate mărimile.

— Păi, atunci..., rosti August moale şi ştiu că se va întîmpla ceva chiar în secunda următoare. Ceva unt.

Lumînarea pîlpîi de cîteva ori şi se stinse.

— Custer, răsună iarăşi în întuneric cîrîitul acela oribil, Cuuuster!

— Ia-l, spuse Custer, e al tău!

Instinctiv, August se ghemui în scaun.

— Ce glumă mai e şi asta? ţipă cu glasul tremurat.

Acum îl obseda într-adevăr ideea că totul nu e decît o farsă şi că se va face de rîs, fără îndoială, cu talentul lui de a intra în panică. Apoi apăsă cu toată forţa braţele de lemn, încercînd să sară. Vru să urle, dar gura îi era toată năclăită, un cîrcel violent îi prinsese muşchii stomacului paralizîndu-i.

CEVA ÎL APUCASE PICIOARELE PE PODEA!!! O strînsoare uriaşă, ca a unor braţe de fier, i le ţinea apropiate şi lipite de scîndurile noduroase.

— Custer, se auzi cîrîitul, Cuuuster!

— E al tău! răspunse negustorul de chei.

August porni să se zvîrcolească dezordonat, ar fi vrut să ţipe, dar nu reuşea să scoată decît gemete stinse pe care vîntul, dezlănţuit dincolo de geamul vitrinei, i le acoperea. Începuse să se înăbuşe de spaimă, apoi ridică mîinile amîndouă deasupra capului şi lovi cu toată puterea în jos, acolo unde ceva îi încleştase picioarele, ţintuindu-l pe scaun. Degetele i se cufundară într-o materie cleioasă, rece ca gheaţa, pe care acum o simţea urcînd încet peste genunchi, pe coapse, pe şolduri. Ceva scîrbos care îi pătrunsese hainele, îmbibîndu-le, şi i se prelingea pe piele. Şi inspiră o răsuflare hîrîită, poticnită, care îl cutremură, îngreţoşat.

— A dracului vreme, ce zici? mai auzi din spatele uşii, din stradă, vocea unui bărbat.

Apoi îşi pierdu cunoştinţa.

...ust... ust... ust... cel... cel... cel...

— Ce sînt cuvintele acestea pe care le aud cîteodată? întrebă August. („De ce nu mă ridic pur şi simplu, să plec?”)

Uneori glasul nu-i răspunde.

...eus...eus... eus... ter... ter... ter...

...obosit. În jurul său, deasupra şi dedesubt, unduiesc pereţi de lumină aurie, străbătuţi cînd şi cînd de sclipiri violacee. În faţă, percepe vag vitrina de sticlă groasă, cu storurile trase, şi, dincolo de ele, fragmentate, piedestale tronconice odihnind sumedenie de obiecte mici, metalice. Chei.

...ust...ust...ust...

— Ce sînt astea pe care le aud? întreabă August.

— Nu poţi înţelege dintr-o dată, răspunde glasul. Sînt cuvinte, într-adevăr. Ai să le întîlneşti dincolo. Eşti aproape de ele.

...cel...cel...cel...

Nu mai există ploaie, întuneric, nu mai există vînt. Doar un vînt de cuvinte. Doar cuşca lui de lumină ca aurul şi uşa metalică pe care o poate atinge întinzînd o mînă, aşa cum stă în scaunul de lemn, părînd suspendat în văzduh. Şi chei. Mii de chei. Milioane de chei, răsărind una cîte una, ca flori de metal, de undeva, din dreapta. Una dintre ele va deschide uşa.

...eus...eus...eus...

— De ce nu mi-e teamă de tine? întreabă August.

Uneori, glasul nu-i răspunde.

...ter... ter... ter...

August întinde mîna dreaptă şi apucă maşinal cheia care s-a materializat brusc lîngă el. Îşi dă seama, dintr-o privire, că inflorescenţa metalică de la capătul tijei nu se va potrivi în broasca din faţa lui. Din aceeaşi mişcare continuă trece cheia în stîngă. Cheia rămîne suspendată în văzduh cîteva clipe. Cheia dispare.

...ter...ter... ter...

— De cîtă vreme sînt aici? întreabă August.

— Pentru tine nu mai există vreme, răspunde glasul. Eşti nicăieri în timp. Nu poţi înţelege totul dintr-o dată. Întreabă!

— Tu eşti Custer? întreabă August. Cine eşti tu?

ust...ust...ust...

Întinde dreapta. Cheia. A milioana, miliarda... Obosit. A obosit. Cheia nu se potriveşte. Uşa nu se deschide.

— Pot să mă odihnesc? întreabă August. Am obosit.

...cel...cel...cel...

— Poţi, răspunde glasul. Dormi!

August nu doarme. Întinde dreapta. Cheia. Uşa. Uşa nu se deschide.

— De ce nu se deschide uşa? întreabă August. Există o cheie care...

Uneori glasul nu-i răspunde.

...cel...cel...cel...

— August. Tu eşti omul, spune glasul. Acum putem comunica mai bine.

— Ştiu, răspunde August. Cine eşti tu?

— Nu poţi înţelege acum, spune glasul. Încearcă din nou. Dacă reuşeşti să deschizi uşa, poţi trece dincolo.,

— Ştiu, face din nou August. Dar de ce aşa? (întinde dreapta. Cheia. Uşa nu se deschide.) E ca un joc prostesc. De ce eu?

— Dincolo, spune glasul, e o altă lume. Dincolo eşti altul. Dincolo e nevoie de tine. Chiar de tine. Cheia!

— Nu vreau să fiu altul! se înfurie August. Nicăieri nu e nevoie de mine. Ce vrei?

...obosit. Nu mai există ploaie, vînt, nu mai există timp. Obosit... Trece cheia în stîngă. Cheia dispare. („De ce nu mă ridic pur şi simplu, să plec?”)

— Nu e un joc, spune glasul. Eu sînt altfel. Nu semăn cu tine. Uşa nu este uşă. Cheile nu sînt chei. Jocul nu este joc. Toate sînt altfel. Întreabă!

...cel...cel...cel...

— Atunci de ce nu mi le arăţi aşa cum sînt? plînge August, (întinde dreapta.) De ce nu mi te arăţi? Nu mai vreau să continui! Nu mai vreau chei!

August nu mai întinde mîna dreaptă. Cheia care s-a materializat brusc lîngă el aşteaptă.

...ust...ust...ust...

— August, spune glasul, tu trebuie să continui. Tu nu le poţi vedea pe toate aşa cum sînt pentru că nu poţi înţelege totul dintr-o dată. Te-ai speria, poate. Şi eu sînt altfel decît tine. Tu trebuie să continui, August.

August ascultă. Întinde mîna dreaptă şi ia cheia. Uşa nu se deschide nici de astă dată.

...ust...ust...ust...

Timpul înseamnă chei. Mii de chei. Milioane de chei. Miliarde. Nu există timp.

...eus...eus...eus...

Dincolo, a spus glasul cîndva, dincolo se află o altă lume. Dincolo de vitrină. Dincolo de uşa metalică. Dincolo de storuri. Aici nu există timp. Doar chei. Timpul înseamnă chei. Una dintre el va deschide uşa. August va pătrunde într-o altă lume.

Întinde dreapta.

Apucă cheia.

— August, spune glasul, jocul nu este joc. Tu îl vezi astfel. Jocul este un test. Tu îl vezi altfel. Ca să te simţi în largul tău. Ca să nu te temi. Întreabă!

August trece cheia în stîngă. Cheia dispare.

— Tu de ce nu întrebi niciodată nimic? zice August. Cine eşti tu?

Uneori, glasul nu-i răspunde.

„Toată viaţa am deschis uşi. Sau am încercat să trec DINCOLO. Întotdeauna există un DINCOLO. Doamne, de cîte ori am rămas pe dinafară!”

...ter...ter... ter...

Uşi de cuvinte.

— August, spune glasul, în lumea de dincolo sînt oameni ca şi ţine. Este o lume mai bună, August. Şi oamenii sînt mai buni. Întreabă!

— Este o lume paralelă cu asta? întreabă August. Am citit... Am... Cheia. Uşa nu se deschide.

„Voi rămîne din nou pe dinafară.”

— Da, răspunde glasul, dacă vrei, este o lume paralelă cu asta. De fapt, este cea care ar fi trebuit să fie.

...cel...cel...cel...

— Şi tu? ţipă August. Tu cine eşti? Eşti dincolo? Eşti un om? De ce nu mă mai tem de tine? Eşti Dumnezeu?

Întinde dreapta. O cheie ridicol de mică, o cheiţă de lacăt. Uşa nu... („De ce nu mă ridic pur şi simplu, să plec?’)

— Sînt un om, spune glasul. Sînt un om, August. Nu sînt dincolo. Nu sînt aici. Eu supraveghez. Nu sînt Dumnezeu, August. Sînt un om.

‘Toată viaţa am deschis uşi. Toată viaţa mi-au trîntit uşile în nas. Dumnezeul mamelor voastre!

Stîngă. Cheia dispare.

— Nu te cred! ţipă August. Vă bateţi joc de mine! Nu există nici un dincolo! Vreţi doar şă mă chinuiţi...

August plînge din nou. Întinde dreapta. Uşa nu se deschide.

— August, spune glasul, eu ştiu multe lucruri. Nu poţi înţelege totul dintr-o dată. Dincolo vei înţelege. Multe lucruri. Multe uşi ţi se vor deschide. Trebuie deschise de tine şi nu de altul. August, spune glasul, eu îţi citesc gîndurile. Eu îţi analizez reacţiile. Eu te măsor, August. Tu trebuie să te potriveşti noii tale lumi.

...ter...ter... ter...

-.Tu eşti Custer! urlă August.

„întotdeauna prin ploaie şi întuneric. Obosit. Am obosit. Întotdeauna vînt. Şi uşi. Uşi în piatra mohorîtă a unui zid. Uşi în capătul îndepărtat al unei scări. Uşi pentru dincolo...”

Întinde mîna. În dreapta s-a materializat cheia. August rîde.

„Niciodată n-am avut la îndemînă cheia potrivită. Oamenii... Ce, parcă ei erau fraieri să mi-o dea?”

...ust...ust...ust...

August rîde tare. Noua cheie are aproape un metru lungime şi cîntăreşte probabil cîteva kilograme. Un monstru de metal. Un monstru al cheilor. Cum să deschizi o biată uşă cu un monstru ca ăsta?

...ust...ust...ust...

— Tu suferi, August, spune glasul. Asta e rău, dar e şi bine. O să treacă! Dimensiunile acestei lumi sînt în continuă schimbare.

Dacă August ar reuşi să fie atent, poate că glasul ar putea să-l ademenească. August nu este atent.

Deodată glasul începe să alerge, subţiindu-se, chicotind, comprimîndu-se insuportabil. Nu mai e decît un ciripit de cîteva clipe. El îi spune lui August:

— Aici totul se schimbă. Aici totul e stăpînit din interior către exterior. Un om trebuie ales cu multă grijă. Mai mulţi oameni trebuie căutaţi cu precauţii extreme. În lumea pe care vrem să o populăm, rebuturile sufleteşti înseamnă cataclism.

Dar August nu poate fi atent. Ciripitul se poticneşte, începe să se îngroaşe, e din ce în ce mai vîscos. Devine din nou un glas.

— Eu, spune glasul, eu nu sînt Custer. Custer e doar un avanpost. El nu face decît să...

August cumpăneşte deja în mîini kilogramele abia-sositei. O cercetează amuzat şi curios. O cercetează obosit.

„Nici tu, mititico, nu eşti cea pe care o aştept. Oamenii ăia buni de dincolo te-au trimis? Glasul care îmi poartă de grijă te-a adus aici? Nu sînt destul de bun pentru ei... Nu mă vor... Hei, mititico, eu îi vreau şi al dracului să fiu dacă nu eşti tu aia!”

August ridică mîinile amîndouă deasupra capului. Apoi icneşte, cînd bucata de fontă se prăvăleşte în vitrina de

sticlă groasă. Storurile se frîng. Geamul se desface în mii de fragmente strălucitoare. August urlă.

Prin spărtură năvălesc întunericul, miliardele de cuvinte de dincolo, şi unul, două, zeci, din ce în ce mai multe, sute, mii de trupuri absorbite ca de un suflu uriaş, printre stinghiile rupte, spînzurînd jalnic, ale storului. Mii de trupuri omeneşti semănînd ca două picături de apă cu cel răstignit în fotoliul de lemn. Mii de August rotindu-se bezmetici ca în drumul nevăzut al unui vînt mare, lovindu-se unul de celălalt, ţipînd, rostogolindu-se.

August cel adevărat e strivit.

August cel adevărat nu mai e decît o bucată informă de carne.

— Tu, August, spune glasul, nu poţi înţelege totul dinţr-o dată. Cînd vei.fi dincolo, ai să înţelegi. Ce spui? Ai obosit? întreabă, August! întreabă! întreabă!

MARILYN MONROE PE O CURBĂ ÎNCHISĂ

1. Marginea deşertului unduia cenuşie. Peste zi, blestemaseră scursoarea fierbinte pe care văzduhul le-o turna în spinare, le-o prelingea peste chipuri şi pe pieliţa plăpîndă a mîinilor. Acum începeau să iscodească semnele nopţii, bodogăneau căutînd păturile călduroase în care se cuibăriseră la adăpost sticlele plate cu whisky.

„Omul alb nu poate fi mulţumit nicicum”, chicoti Manuel, scărpinîndu-se sub braţ. Se oprise parcă nehotărît, proptit în scoabele sale de picioare, cu gînd să-şi întoarcă buzunarele pe dos în căutarea citorva fire negricioase de tutun. Dar poate că unul dintre ăia avea să-l miluiască înainte de a se duce la culcare sub acoperămîntul greoi şi întunecat al cortului. „Ca într-o cuşcă, sfîntă fecioară, şi fără aer, printre horăiturile şi vînturile celorlalţi”, scuipă iarăşi Manuel. Unul pufăia în timpul zilei dintr-o lulea scurtă, galbenă ca aurul, iar ceilalţi doi fumau ţigări americane, lungi şt proaste. Pufniseră neîncrezători cînd Manuel îşi vîrîse în gură capătul aprins, ca să-i soarbă fumul pe îndelete, cum se cuvine. Îi privi îndelung pe sub sprîncenele groase, aproape depăşind borul pălăriei pe care, într-o noapte ca asta şi într-un loc ca ăsta, o cîştigase la cărţi de la un om alb, puţintel la trup şi mort de beat. Mai apoi, omul alb îndestulase hoitaşii deşertului, iar pălăria rămăsese în lume ca să le amintească celorlalţi, de pe creştetul vrednic al lui Manuel, că există locuri mult mai prielnice pentru vacanţe.

„Rahat”, scuipă iarăşi, „rahat mare”, începu să dea roată abia înfiripatei tabere, căutîndu-şi un ungher potrivit somnului, undeva unde să nu adoarmă cu capul mai jos

decît picioarele, pietrele să fie mai rotunde şi să-şi poată odihni mădularele la flacăra cîtorva vreascuri, rămînînd totuşi în umbră. De cînd se ştia, ori poate mai dincoace, de la bătăile de pomină gospodărite pentru dînsul de primul stăpîn, ţinea de sfînt obiceiul de a aştepta neobservat în întuneric, supraveghindu-i pe toţi, gata s-o întindă la primele semne ale necazului. Acum, bineînţeles că nu mai era vorba de bătaie, ci de rostogolit uşor pe o parte, icnind satisfăcut, cu ţigara fumegînd între degetul mare şi cel mijlociu, şalele învelite bine, pălăria pe ochi, mîna dreaptă controlînd capacul bidonului cu rachiu ori încălzindu-i boaşele. Vremurile se duseseră, rămîneau bunele obiceiuri.

Manuel găsi locul, de fapt ştiuse de la bun început ca acolo se va opri, insă amînase cu bună ştiinţă momentul, ocolul fusese mai mult de formă, ca să se simtă împăcat în adîncul sufletului. „Care suflet?”, se miră ţistuind, „Manu’ bătrînul e numai zgîrciuri şi oase.” Aruncă pătura pe jos şi apoi întoarse nările în adierea abia simţită a înserării, atît de slabă după ploaia de foc a zilei încît numai cîteva din firele sale de păr cărunt o găsiră, înfiorîndu-se. Adierea asta, aşa nevolnică precum se arăta, trudea din greu pe partea cealaltă a dunei de nisip cenuşiu, din ce în ce mai cenuşiu. Aici începea deşertul, proştii ăia dracu’ ştie ce făceau, cu ce-şi omorau ei vremea acum, deci adierea asta ca un fir de aţă într-o cusătură de izmană îngrămădea în partea cealaltă a dunei lucruri mii şi mii, pe care avea să li se arunce în cap în zilele ce urmau sa vină. Nu lucruri materiale, nu obiectele acelea de care e plină pustietatea, de la un capăt la celălalt, dintr-un ţărm în altul, ci întîmplări, mai mari şi mai mărunte, în mijlocul cărora el, Manuel, şi neisprăviţii lui de tovarăşi aveau să se bălăcească năduşiţi, străduindu-se să-şi ţină capetele la suprafaţă. Uite, parcă deja clădea peste margini, parcă se rostogolea ceva din toate peste marginea dunei către el, însă în Manuel la ora asta ţipau prea tare osteneala şi setea de ţigară ca să se mai străduiască să caşte ochii acolo. A, să fi auzit clinchet

de pahare, ca la *„Pardesiu' de scînduri",* ori un zgomot ca al fişicurilor de monezi risipindu-se prin buzunare, asta, domnu', ar fi fost cu totul altceva, cu totul altceva.

Nu era rost de tutun. Proştii lui întinseseră gîturi ţepene ca parii din garduri, căscînd gura la ce le îndruga omul alb cu luleaua strălucitoare, în vreme ce-şi vîntura braţele ca o morişcă printre stele. Priveau care va să zică stelele, luna ca un bec mare, şi lîngă ei se proţăpise Baki-cel-chior, cu năframa înnodată pe frunte, dînd şi el din cap aprobator la ce spunea ăla, deşi, mai mult ca sigur, nu pricepea o iotă şi şi-ar fi dat în clipa aia şi ochiul celălalt pentru un tămbălu cu rachiu, trabuce, cuţite şi fetiţe. Însă de la ăştia storceau paralele, sfîntă fecioară, cum se orînduiau de la o vreme toate cu susul în jos, Manuel închise ochii o clipă şi îşi închipui că s-ar ridica gemînd nemulţumit şi s-ar îndrepta spre grupul lor, clătinîndu-se umil, o ţigară, domnu', ce-i o ţigară pe lumea asta, cîte nu sînt lucrurile mai importante decît ea?, păi hai să le numărăm, domnu', nu prea vă vine la îndemînă, vă codiţi, mai bine număraţi stelele spune domnia voastră. Ei, vă foarte mulţumesc, domnu', mulţumesc, mulţumesc, una singură îmi era de ajuns, să aveţi parte de somn liniştit, fără gînduri!

Dar, pe urmă, mîrîitul binecunoscut al lui Baki, cîine rău Baki ăsta, înjurăturile şi pumnul colţuros ca un bolovan între coaste, ei, lăsaţi, domnu', eu ştiu mai bine, Manu' flendurosul e cam javră, nu ştie decît să ceară şi să se vaiete, la treabă mai puţin, nu îi mai daţi atîta nas, că vi se suie în cap. Hai, cară-te, porcule, şi, pe urmă, n-am ce să fac, domnu', nu mai ezicstă oameni pricepuţi şi de-treabă, trebuie să ne descurcăm cu ăştia pe care-i avem, numai noi ştim pe unde scormonim ca să-i scoatem, sînt mînjiţi de rahat şi-n albul ochilor.

Mulţam! Manuel scuipă iarăşi şi iarăşi, şi scuipatul sfîrîi vesel pe un tăciune în care se amestecau toate culorile curcubeului. Decît aşa tutun mai bine lipsă, doar nu ne-a scos mama, fie-i ţărîna uşoară, cu ţigara între buze. Iar

pentru dumneata, Chiorule, ei bine, e ceva scris pe vîrful pătat al şuriului, stă acolo de multă vreme scris şi se adaugă, şi se tot adaugă, şi nu vede nimeni ce este, căci şuriul doarme dus în carîmbul cizmei drepte, ca să prindă puteri. O să-ţi citesc matale într-o bună zi, cînd o să stai frumos şi o să mă asculţi, prăvălit în mijlocul drumului, şi cu ochii, să am pardon, cu ochiul căscat mare şi atent.

Manuel îşi roti privirea. În afară de ăia care nu se hotărau încă să se ducă la culcare, nu mai vedea pe nimeni în picioare. Baki îl cercetase cîteva clipe, doar-doar i-o găsi ceva, dar pe urmă se tolănise lîngă roţile din faţă ale uneia dintre camionete. De acolo, pînă ce adormise, fluturase mucul incandescent al unei ţigări, sigur fiind că Manuel îl vede. Bătrînul Bătătură şi fecioru-său, ae ce dracu' i-or mai fi cărat şi pe ăştia cu ei, se culcaseră imediat, abia dacă se osteniseră să facă foc, acum stăteau pesemne înghesuiţi unul în celălalt, şi tinerelul bubos pe care nu prea îl ducea capul îl descosea pe hodorog, pînă cînd acela, cuprins de oboseală ori de disperare, nu-i mai răspundea. Iaca, frumoasă trupă mai sîntem!

Manuel îşi prinse unul dintre genunchi în palma stîngă şi începu să şi-l frece încetişor. De la o vreme, firavele lui picioare făceau oarece nazuri, amorţeala pornea din vîrfurile degetelor, ca un gîdilat plăcut, şi pe urmă urca lent prin oase, pînă către şolduri, cum urcă seva sub scoarţa copacilor. Astea da picioare, dacă nu făcuseră pustia de nouă-zece ori, aşa nevolnice cum le vedea în serile petrecute în odaia cu oglindă de la *„Pardesiu",* înseamnă că nu mai făcuseră nimic. Cu deşertul nu te joci, asta e o vorbă tîmpită, de cîte ori n-am scăpat tocmai pentru că am luat lucrurile în joacă, spre deosebire de ceilalţi care, uite, au pus prea mult la inimă, li s-au părut toate prea serioase şi ce-au făcut pînă la urmă? Asta e şmecheria, capul între umeri, umerii sub raniţă, dă-i din picioare, băiete, măreşte compasul, nu te uita în stîngă, nu te uita în dreapta, a

crăpat ăla?, să fie sănătos, tu fluieră, bea, fumează şi scuipă şi mai ales dă-i înainte, dă-i înainte!

„Pe o parte înghiţim şi pe cealaltă ne...”, fu unul dintre ultimele gînduri coerente ale lui Manuel, înainte de a pune geană pe geană şi de a închide în el imaginea puţin stranie a celor trei oameni albi aşezaţi în dreptul focului, ca şi cum s-ar fi ridicat împreună dintre flăcări, boscorodind de-ale lor, încercînd poate să lămurească între el ce caută aici, în marginea lumii, pentru ce şi-au lăsat casele înalte, cu etaj, şi l-au tîrît cu ei şi pe flendurosul de Manuel, tocmai fiindcă ştiau că el e ticălos şi stricat şi are mai întotdeauna nevoie de bani, pentru care e în stare să facă aproape orice.

...ăsta să fi fost somnul? Da, ăsta fusese, fără îndoială, scurt şi adînc şi neştiut, ca o pălitură cu maiul. Te-ai culcat pe dreapta, Manuel, pe dreapta te-ai sculat, cu gura năclăită de zeamă amăruie şi afumat mai rău ca o şuncă de tăciunii stinşi între pietrele vetrei. Ne învîrtim într-un cerc.

Pe urmă, fac ochi şi bătrînul Bătătură cu fecioru-său, şi Chiorul, bineînţeles, cu sudalma pe buze, lasă, ce mirat o să fii într-o bună dimineaţă cînd o să bagi de seamă la sculare că eşti mort... Şi, la urmă de tot, oamenii albi, mai întîi tuşea celui vîrst- nic, cu lulea, apoi strănuturile celorlalţi, ca nişte mîţi. Ei, poate că s-a făcut în sfîrşit şi vremea tutunului!

Proloff scoase capul prin deschizătura cortului şi imediat aerul răcoros al dimineţii îl luă în primire, zburlindu-i părul pe ceafă. În spatele lui, băieţii se îmbrăcau pe tăcute, Len dădea semne că ar vrea să se bărbierească, n-avea să iasă niciodată un hoinar adevărat din el, microscopul, eprubetele, scaunul, registrele, astea erau ale lui pentru vecie, rămînea celălalt să-i calce pe urme, trebuia să facă cineva şi terenul.

— Cafeaua, domnu’! se băgă deodată între ei Baki Chiorul, individ dubios care, dacă ar fi fost după el, Proloff, ar fi odihnit de mult în spatele unui geamlîc cu gratii. Însă omul se arăta loial, se strădui să nu-l nedreptăţească

gratuit, mai ales că-i strunea pe ceilalţi de minune, o dată nu-i ieşiseră din cuvînt.

— Baki! strigă, şi celălalt veni supus, cu ultimul transport de ceşti aburinde.

Ei trei şi cu Chiorul se aşezară în cerc în faţa cortului, încercînd să-şi potrivească oasele printre pietre şi suflînd în cafele. Ceilalţi îşi vedeau de ale lor, fiecare cu tabietul lui matinal.

— Baki, spuse Proloff, cîţi kilometri putem face astăzi?

Chiorul îl privi doar o clipă în ochi şi, după cîte i se păruse, cu duşmănie.

— Ziua nu e bine să intrăm în deşert, domnu'! Soarele o să ne ia minţile. Pornim către seară. Mergem pînă se face aşa frig că nu mai putem mişca picioarele.

Proloff îl cercetă cîteva secunde. El însuşi era un bărbat corpolent, scund şi ars de soare. Plescăi nemulţumit.

— Nu te-am întrebat asta, fiule! Răspunde-mi frumos.

Apoi, ca să strice totul, se băgă în vorbă şi Martin.

— Baki, noi nu vrem să stăm mult în deşert. Înaintăm puţin şi ne întoarcem. Pe urmă, iarăşi. Dar, pentru ce căutăm noi, ne trebuie lumina zilei.

— Urme? făcu Chiorul.

Oamenii albi dădură din cap toţi o dată.

— Bătătură şi cu împiedicatul de fiu-său mi-au ciripit cîte ceva. Da' nu făcusem legătura. Păi ăştia, domnu', pentru bani ori pentru băutură pot să-ţi spună că l-au văzut şi pe Dumnezeu străbătînd nisipurile cu o bocceluţă în spinare.

— Fiule..., începu Proloff, dar nu mai fu nevoie să continue.

— Dacă pornim într-o jumătate de oră, cumpăni Baki Chiorul lucrurile, şi umblăm cu fereală, ne ducem vreo cinşpe, douăj' de kilometri. Da' asta pînă-n amiază. După aia, domnu', tre' sa fim înapoi, orice-aţi spune!

Proloff încuviinţă mulţumit.

— Cum facem? zise.

Baki se ridică pe vine. De cîte ori i se cerea părerea, îi plăcea s-o lungească.

— Manuel! strigă apoi. Vino-ncoace, flendurosule, javră, aleargă cînd te cheamă oameni mai de seamă ca tine!

Mantiei «vîrli un onpftl Ho ohinflö. *Oara* îçi fnoop do liiorw cîţiva metri mai încolo, şi se apropie. Instinctiv, Len scoase din buzunarul bluzei pachetul de ţigări.

— Aşa s-a mişcat şi tată-tău? se miră Chiorul, şi apoi, coborînd tonul, într-o frază aproape normală: Trebuie să căutăm nişte urme, Manuel.

Ei, asta-i! Ca şi cum aş fi putut să-mi închipui că m-au adus pentru sprîncenele mele frumoase. Uite-i cum stau, burtosul om alb şi cei doi căţelandri ai săi, şi chiar chioru' îşi ţine respiraţia lui puturoasă ca să vadă ce spune şi ce face flendurosul Manu'. Bătătură şi fecioru-său se trag mai aproape, cuprinşi Doate de respect.

Iar Mânu', ce face el în vremea asta? Manu' îi priveşte pe rînd, fără să se grăbească, cu ochii mijiţi, ca şi cum i-ar cîntări neînduplecat, întinde mîna, fără o vorbă, şi ia o ţigară din pachetul ciolănosului, apoi sparge cercul, aşezîndu-se pe vine între ei, ca unul mai priceput de care e bine să asculţi. Clipa e lungă, Manu', dacă ştii s-o lungeşti cum trebuie.

— Ce fel de urme? zise.

— Nu ştiu, răspunse Proloff fără să ezite.

Asta da, e ceva tare, Manuel, trebuie s-o recunoşti, dar tu te datini puţin şi îţi revii, n-o să te dea gata burtosul om alb, cu răspunsurile lui în doi peri. Fâ-te că nu te miri, şi totuşi, ce vrea să însemne asta, „nu ştiu"?

— Asta vrea să însemne, reluă Martin răbdător, de parcă i-ar fi citit gîndurile, că trebuie să deosebim nişte urme ceva mai ciudate, ceva care să nu semene cu nimic cunoscut. Pricepi? Urme de roţi şi oameni ştim să vedem şi noi, dacă sînt destul de clare, ba chiar şi de cai. Dar lucruri şi fiinţe care lasă urme în nisip sînt nenumărate, iar aici puterile noastre sînt... hm... cam slabe.

Te cred! Dar nu ştiu ce tot dă chioru’ ăsta ordinar din cap cu atîta încîntare, de parcă ar avea el vreun merit în toată afacerea.

— Mai spuneţi-mi! ceru Manuel.

Proloff luă pachetul întreg din buzunarul lui Len şi îl îndesă alene în cel al lui Manuel, copleşindu-l. Pachetul întreg.

— Bătrînul Bătătură a văzut acum o lună cîteva stele căzînd lîngă cocioaba lui. El şi flăcăul lui au urmărit una mai multe nopţi la rînd, pînă ce i-au pierdut urma prin părţile astea. Ziua se odihneau, căci steaua, zic ei, fugea înaintea lor numai pe întuneric. Credeau că e de argint topit, dar n-au găsit nici o picătură de metal.

— Ah, asta era...

Pînă şi Baki cel chior a încremenit, uitînd să mai clipească, aşa a răsunat vorba lui Manuel strecurată anevoie printre dinţi.

* Manuel, zise în cele din urmă Chiorul, ducînd mîna la buzunarul din spate al pantalonilor, unde-şi ţinea boxul, dar Proloff îi făcu un semn energic, poftindu-l să se potolească, luminiţa jucăuşă a curiozităţii se aprinsese sub arcadele lui învelite în grăsime.

— Ce-i cu tine, Manuel?

Manuel băgă încet mîna în buzunar şi apucă pachetul de ţigări cu grijă, parcă ferindu-se să-l mototolească, întinse braţul, pachetul poposi cuminte sub clapeta cu nasture a bluzei lui Martin. Greşise persoana, dar nu asta conta acum. Poftim, toate în regulă, sîntem chit.

— Eu asta nu pot face, domnu'! spuse. Eu am crezut că mergem să împuşcăm hoitaşi şi să facem poze, ori ştiu eu, umblăm după vreun bărbat care a fugit cu nevasta unua dintre domnii mai tineri. Eu asta nu...

Se ridicase să plece şi Proloff se ridică o dată cu el. Ceilalţi rămăseseră încă pe vine.

— Ce-ţi pasă ţie pe cine căutăm? Tu stai frumos, tolănit în camionetă, la umbră. Numai din cînd în cînd cobori şi arunci o privire. La sfîrşit, ai teşchereaua plină cu bani.

— Eu asta nu pot s-o fac, nu pot s-o fac! clătină din cap Manuel, din ce în ce mai repede şi mai rugător, în vreme ce întindea palmele înainte, ca şi cum i-ar fi implorat să nu vină după el. Începuse să meargă de-a-ndăratelea. Proloff mai făcu un pas.

— Pricepe că n-are de ce să-ţi fie teamă! Bătrînul Bătătură...

— La dracu' cu Bătătură bătrînu'! ţipă Manuel, întorcîndu-se ca un titrez pe călcîie şi rupînd-o la fugă, lăsîndu-i pe toţi cu gurile căscate. Să-l ia dracu' şi pe tontu' de fecioru-său, şi pe voi toţi! Să-i ia dracu', cu steaua lor, cu tot, şi cu maşinile voastre suite deasupra ei.

Se oprise în spatele celei de-a doua camionete şi de acolo îşi iţea doar creştetul capului, atît cît să-i vadă, cu pălăria în mîna dreaptă făcîndu-şi vînt de zor, căci se înfierbîntase în vreme ce turuia fără să se oprească.

— Domnu', nu vă supăraţi pe mine, nu, n-aveţi nici o pricină cu Manuel săracu', zău aşa, nu trebuie bani, nu trebuie ţigări, domnu', nu fiţi supăraţi! Eu am mai umblat după bărzăuni de-ai lui Moş Bătătură, eram mai tînăr pe vremea aia, niciodată nu ne-am întors fără un mort, doi, sub prelată.

Acum se iviseră pauze mari între fraze, zbieretele căpătau aspectul organizat al unei confesiuni.

— Cînd aveam vreo optsprezece ani şi el bătea pe patruzeci, ne-am încîrdoşat cu simbrie pentru o săptămînă la un om alb, mai alb ca dumneavoastră, nu vă fie cu supărare, domnu', şi Bătătură bătrînu' îi povestea seara despre locurile unde îşi îngropaseră sălbaticii auru' şi juvaerele. Omul alb a murit într-o rîpă, n-am putut să-i luăm nici măcar cizmele. Aşa a început. Pe urmă, într-o iarnă...

Cam atît, Manu'. Baki Chioru' s-a ridicat, în sfîrşit, în picioare, a ieşit în faţa albilor, descumpăniţi de vorbăria ta,

şi a lătrat cinci ori şase cuvinte, într-o limbă pe care o cunoaşteţi numai voi, despre nişte lucruri uitate de toţi, numai de voi nu.

Aşa că vezi, Manu', pe feţele lătăreţe ale moşneagului şi tinerelului, bătături amîndoi, s-a întins un zîmbet fericit, eşti din nou sub călcîi.

— Ce i-ai spus? se interesă nemulţumit Proloff.

Chiorul ridică din umeri.

— De-ale noastre, domnu', nu vă fie cu supărare! Îi am la mînă pe toţi, altfel nu m-aş putea face ascultat.

Len deschise şi el gura, ca să se afle în treabă.

— Proloff, asta nu...

— Acum o să meargă? făcu Proloff.

— Acum o să meargă, încuviinţă Baki.

Da, Manuel se mai ţinu puţin de mînerul portierei şi pe urmă se apropie rîzînd, scuturîndu-şi capul, ca omul care a făcut o năzbîtie.

— Atîta tot, zise, că Manu', prostul, e cam fricos de felul lui. Am văzut şi eu steaua aia, domnu', sigur că am văzut-o, dar aşa smintit ca moş Bătătură, să mă iau după ea, nu sînt. Acum, cu domniile voastre împreună, socot că se poate face şi asta.

Un ceas şi jumătate mai tîrziu, dădu strigăt ascuţit şi camionetele se opriră într-un nor de praf gălbui, înecăcios.

— Nu, nimic, făcu Manuel, scărpinîndu-se de zor, mi s-a părut. Da, mi s-a părut. Mai daţi-mi o ţigară, domnu', nu vă supăraţi, aseară priveaţi stelele, ce stele erau alea?

Martin îi dădu şi foc apoi îşi aprinse şi el una.

— Sirius, zise, Vega. Ursa minor, Procyon.

— Aha, scuipă Manuel, noi le zicem altfel. Nu mai ştiu cum dracu', da' noi le zicem altfel.

Poate porni de oriunde. Începe totuşi cu Len Claes, un bărbat în vîrstă de treizeci de ani, ghemuindu-se pe scaunul din spate al capsulei. Unul dintre pistolarii colonelului Innertal, uscăţiv ca un vreasc, bătu cu degetul în carlingă.

— Legaţi-vă bine centura, doctore!

În ochii lui roşii, singura deosebire între Claes şi scaunul pe care îl aşezase era aceea că, pentru moment, colonelul se arăta interesat de primul.

Iar în secunda următoare plecară. Claes îşi simţi stomacul fugind şi scurte atingeri, ca ale unor degete, pe tîmple. Gura tunelului tremură micşorîndu-se, pînă cînd rămase doar un punct galben. Capsula luă un viraj, şi apoi încă unul. Şerpi verzi şi roşii de neon fulgerau în răstimpuri.

— Coborîţi!

Mai întîi Proloff, punîndu-i o mînă pe umăr, obligîndu-l să-şi întoarcă privirile spre el, clătinîndu-se, de ce? Pe urma, colonelul. Claes o porni în spatele lui, străduindu-se să-i imite pasul elastic, potrivit planşeului de marmură albă. Oamenii colonelului, încremeniţi cîte doi, ca statui uitate în marginea unui balcon, la capătul peronului, lîngă cabina telefonică.

Decontaminare. Băieţii se repeziră, nervoşi, să-i ia în primire. Abia apoi Innertal deschise gura.

— Proloff! zise.

Len se întoarse. În cameră nu se mai aflau decît ei, aşteptînd deschiderea ecluzei. Proloff vorbi încet.

— În jurul orei unu a fost selecţionat un mesaj. Un mesaj care... te-ar putea interesa.

Colonelul se mărgini să clatine din cap.

— Un mesaj coerent? făcu Len.

— Mai mult decît atît, doctore. Mesajul îţi este adresat. Opt mii doi solicită o întrevedere.

Colonelul întinse mîna învelită în plastic şi apucă marginea uşii. Fu primul care îşi vîrî în deschizătura circulară umărul şi un picior.

* Ce fel de glumă e asta? suspină Len Claes.

Seara fusese din cale afară de obositoare. Tura de serviciu îi aştepta împrăştiată prin încăpere. Unul dintre pereţi basculă făcind să fluture folia în care erau înveliţi cu toţii. Lumina se stinse treptat.

— Povestiţi-mi! zise din nou Len.

Dar colonelul îl apucă de cot, silindu-l să tacă.

— Mai tîrziu, aranjă Proloff totul în două cuvinte.

Peretele se ridicase în întregime, lăsînd la vedere perdeaua cîmpului de forţă, strălucitor de albă. Colonelul Innertal străbătu încăperea şi se trînti într-un fotoliu aflat în partea opusă.

— Etapa întîi. Parametrii protecţiei, comunică unul dintre operatori.

Proloff şterse transpiraţia care-i umezise genele, ca să-şi tragă cagula cu mîinile nefiresc de rigide.

— Nu vă temeţi, găsi de cuviinţă Innertal să plaseze un spirit, de zece minute porumbeii mei au pornit-o încoace!

Două bombardiere urmau să fie la verticala locului într-o jumătate de oră. La cea mai mică neregulă, aveau să radă de pe suprafaţa pămîntului întreaga zonă.

— ...valori instantanee, opt virgulă doi, opt virgulă opt, opt virgulă şase, opt virgulă cinci, continuă monoton glasul.

Len făcu un pas înainte. Strălucirea cîmpului de forţă păli, alterîndu-se din centru spre margini. Dar ştiau că e numai o iluzie optică. Dincolo începură să întrezărească armătura flexibilă pierzîndu-se în întunecimea galeriei, scuturile roşii îmbinîndu-se ca inelele unui vierme colos privit din interior.

— Procedez la contact vizual.

Şi apropiindu-se, cu contururi tremurînd neclare, cuşca.

„Pentru că n-am ştiut cum s-o numim, i-am dat pur şi simplu un număr.” Proloff şoptind. Operatorii se retraseră din nou pe lîngă pereţi, mîngîind în trecere feţele aparatelor. Capacul cuştii culisă în linişte.

— Aşteaptă! zise Proloff.

Undeva, în spate, ochii colonelului, ca picături solidificate de ceară. Şi, la cîţiva metri de ei, cuşca.

— Bună... dimineaţa...

Proloff se aplecă brusc în faţă, ca şi cum cineva l-ar fi lovit în abdomen. Un vînt de gheaţă suia între ei toţi. „Pentru că n-am ştiut cum s-o numim i-am dat pur şi simplu un număr”.

— Bună... dimineaţa...

Cineva izbucni într-un rîs nervos. Fusese un geamăt? Părea mai degrabă respiraţia obosită a unui om foarte bătrîn, sunetele îşi croiră cu greu drumul printre bolboroselile unui lichid în clocot curgînd. Încă nu puteau distinge nimic în golul întunecat al cuştii.

— Bună... dimineaţa... Claes...

— Parametrii sonori aparţinînd mesajului..., se trezi debitînd unul dintre analizorii încastraţi în perete.

— Opriţi-l! chicoti colonelul, şi fu iarăşi linişte.

Proloff clătină uşor din cap.

— Bună dimineaţa, Opt mii doi, zise Len.

Cineva cuplă monitoarele pe infraroşu. Proloff din ce în ce mai sigur pe el. Innertal... Continuau să nu vadă nimic. Apoi, ceva sticli acolo, în întuneric, dar fu numai o străfulgerare ireală, o clipă de lumină.

— Claes..., începu colonelul, vocea ca o miasmă a întunericului din cuşcă îl întrerupse.

— Am chemat... am vrut... să-ţi vorbesc...

Len trase aer în piept.

— Sînt aici. Putem vorbi acum.

Senzaţia de ameţeală pe care le-o inoculase incredibilul îl părăsea.

— Cine eşti tu? rosti

„Un număr”, îşi răspunse, întrebările pregătite cu grijă zburaseră, totul venea prea repede, trucat în această dimineaţă răcoroasă în care eşti apucat de reverele pluşate ale smochingului, şi eşti zgîlţîit, şi eşti aruncat în capsula înghiţind kilometri de tunel marcat, şi eşti împins în faţa lucrului ăsta. Nu, domnule doctor C., strădaniile dumneavoastră superbe de a realiza un contact nu pot fi răsplătite prin cîteva chintale de bandă magnetică, observaţii searbede şi poate stupide, pentru dumneavoastră, iată, un glas, un glas adevărat împletind fraze, alam- bicînd cuvinte.

— Cine eşti? zise din nou, dar glasul nu îi răspunse. Rosti în schimb:

— Nu aprindeţi luminile! De data aceasta. E esenţial să comunicăm!

Proloff, colonelul, toţi ceilalţi respirînd în spatele său. Se întîmplară mai multe lucruri deodată. Mai întîi, cîmpul de forţă. Strălucirea fu atît de intensă încît, vreme de cîteva clipe, tunelul păru scăldat în aur fin pulverizat. Ca şi cum ceva neobişnuit de puternic s-ar fi izbit violent, încercînd să pătrundă în încăpere.

„...aproape perfect... de data aceasta... aproape desăvîrşit...”

— Hei, nu-mi place asta, nu-mi place deloc! ţipă Innertal, ridicîndu-se de pe fotoliu.

Venise în faţă, păşind nesigur, cu palmele apăsate pe tîmple. Sub folia de plastic, obrajii lui păreau lipsiţi de viaţă. Ceilalţi băieţi tropăiră mărunt şi cei mai mulţi îşi duseră, de asemenea, palmele pe tîmple. Li se părea că acolo...

— Aveţi probleme cu cîmpul de forţă, observă glasul.

Apoi totul încetă la fel de brusc precum începuse.

— Ascultaţi, spuse colonelul, înţepăturile din urechi şi orbite dispăruseră pentru moment, părăsim încăperea chiar acum, asta...

Voise să spună „asta n-a fost trecută în program”. Sunetele se prăbuşiră încet în ele însele, alcătuiră o pastă moale şi vie, cu o respiraţie a ei, apoi se solidificară din nou, unul cîte unul, luînd chipuri viclene de alamă galben strălucitoare. Sunetele pătrunseră picurate în ei toţi, fără ca văzduhul să fi tremurat.

Len se regăsi treptat, crezu că înţelege.

— Acesta a fost un gînd, nu-i aşa? zise.

— Sînt o fiinţă, se auzi înăbuşit dinăuntrul cuştii. Sînt o fiinţă.

Innertal se apropie, greu, ca într-un vis. Spuse:

— Claes... te... previn... în jumătate de oră...

Şi se prăbuşi periculos spre cîmpul de forţă, iar Len văzu clar ceva apucind trupul şi azvîrlindu-l mai încolo, într-un colţ lipsit de primejdii. Proloff adormi în aceeaşi clipă în jilţul lui, ceilalţi se prelinseră deasupra zecilor de semnalizări ce continuau să clipească, împrumutînd siluetelor contururi vagi ca nişte halouri.

„Asta-i tot, constată cu simplitate Len, acum sînt sigur, cineva înăuntrul cuştii gîndeşte: «Ştiu totul despre tine. Eşti în mine acum. Am fost în creierul tău. Am plecat. Mă reîntorc. Plec.»„

„Singur. Încăperea ca o cuşcă scăldată în lumina discretă a semnalizărilor. O singură ieşire, tunelul, armătura ondulîndu-se îngrijorător, parcă sînt ultimele mişcări ale unei sălbăticiuni strivite, vertebrele ei, coastele ei.”

Cuşca se apropiase, purtată de forţe invizibile. Len îşi roti privirile, âcele aparatele zvîcniră toate odată, trădînd un formidabil efort energetic. Continua să rămînă calm, aşteptînd fascinat ca perdeaua cîmpului de forţă să se dea la o parte, pentru a-i permite *celuilalt* să intre. Era urmarea cea mai firească pe care o putea lipi celor petrecute în ultimul ceas, şi apoi, deodată, îi fu îngrozitor de teamă, descoperind în linia cenuşie, neîntreruptă, a gîndurilor unul neasemuit de rece. Dincolo de uşa rotundă prin care pătrunseseră în încăpere se afla compartimentul etanş. Şi dincolo de el, un coridor nesfîrşit, străjuit de o parte şi de alta de nenumărate uşi metalice. Acolo se agitau acum oameni, zeci de oameni, ale căror minţi puneau la cale mijlocul cel mai potrivit pentru a interveni. Oameni solizi, învăţaţi să încaseze şi să zdrobească, alergau acum din adîncurile fostelor staţii de metrou, veneau spre ei, gîfîind furioşi, cum avea să le stea împotrivă uşiţa aceea? Aveau să intre combinezoane de azbest, şi costume autonome, şi aruncătoare de flăcări, tot atît de eficiente ca şi cele prezentate în documentarele pentru uz intern. Ori tot stratul de rocă de deasupra lor, treizeci de metri de argile nisipoase, coborînd la o apăsare de buton, înmormîntîndu-i

cu un plescăit, peste sute de ani cineva avea să aducă la lumină valoroasele vestigii ale unui complex funerar.

„Doctor Claes... doctor Claes... doctor Claes...”

Aşa picură, poate, în fiecare dintre noi ploile-sentimente, şuviţe fluide alunecînd peste faţa interioară a chipului tău, incolăcindu-se în punctele de contact ale trompei lui Eustache cu ciocănaşul şi scăriţa, clătinîndu-se o clipă pe teaca alunecoasă a nervului optic, irigînd mulţimea papilelor gustative, pentru a străbate mai apoi şirurile regulate de dinţi şi a ieşi la suprafaţă sub forma unui norişor alburiu de particule fine. Fiecare dintre voi ca o butelie de spray umplută cu gînduri sub presiune. Apăsaţi aici.

„Te ascult, gîndi Len dezmeticit, tu ştii...”

„Doctore Claes, nimeni nu poate veni aici, în fiecare sală ascunsă sub pămînt zac oameni cu buzele întredeschise, cu pleoapele întredeschise.”

Len se aşeză în fotoliul din care se ridicase înfuriat colonelul, îşi prinse tîmplele în palme.

„Ce vrei? gîndi, cine eşti? Pentru ce toate astea?”

„Eu nu am un nume, doctore. Mi-ai dat unul pe care...” „Ţi-am dat pur şi simplu un număr. Dumnezeule, asta nu...” „Nu?”

„Nimic nu poate fi real. Sîntem victime, sîntem...”

„Noi ne-am întîlnit de nenumărate ori, doctore. Tu nu te sperii. Eu nu-ţi yreau răul.”

Cuşca rămînea mai departe în întuneric, iar el se simţea aspirat irezistibil spre ea, în vîrtejul pe care îl bănuia acolo.

„Tu ai făcut toate astea. Arăţi mereu altfel. Cu ce semeni acum?”

„Sînt îngrozitor de puternic, doctore. Sînt singur.”

„Schimbăm noţiuni lipsite de sens. De unde vii?”

„Ai să adormi, Claes. Ne vom întîlni iarăşi şi iarăşi, de cîte ori va fi nevoie.”

„Noi am ştiut...”

„Eu v-am găsit pe voi. Marginea de deşert unduia cenuşie.”

Ar fi vrut să închidă ochii şi să doarmă. Ar fi vrut să plece, să se ducă de acolo.

„Nu voi m-aţi găsit pe mine.”

‘Tu vii dintr-o altă lume. Noi ştim asta, nu ne-a luat mult timp s-o înţelegem după ce te-am adus de acolo, din marginea deşertului. Noi...”

„Nu te grăbi, doctore. Timpul nu înseamnă nimic pentru mine. *Eu* însemn ceva pentru timp.”

„Noi nu ne-am imaginat astfel primul contact. Peste o jumătate de oră, peste mai puţin, porumbeii lui Innertal vor preface totul în pulbere. Tu eşti doar...”

Mîini grele, atîrnînd ca plumbul, pendule de plumb zdrelin- du-ţi genunchii.

„...doar umbră. Totul prea uşor. Totul prea clar.”

„Şi tu, doctore?”

„De ce eu? De ce tocmai eu?”

Ochi grei, buzele grele, firele de păr scufundîndu-se lent în pielea capului, sub apăsarea propriei lor greutăţi.

„Cine sînt eu? mai gîndi Len Claes aşternîndu-şi mîneca smochingului, eleganţa, de la o petrecere îl luaseră, peste pleoape, reuşită, femei, băutură, să dorm, să uit, celălalt e aici, cîmpul de forţă s-a dus, ce îmi va pune pe umăr, mîna, poate că nu are o mînă, mă scutură uşurel, trebuie să-l privesc, trebuie!” Luă mîna de la ochi încet, în aceeaşi clipă fotoliul colonelului Innertal se zgîrci, se topi sub el, aruncîndu-l cu picioarele în sus pe nisip, nisip, nisip, mîneca smochingului se scoroji, se prăfui, deveni de nerecunoscut. Printre degetele răsfirate, aureolat de soarele cunoscut, ca imaginea pătată a unui sfînt dintr-o hîrţoagă, îl fixa speriat chipul lui Manuel cel flenduros.

— Domnu’, domnu’, nu vă jucaţi cu de-astea!

Of, a făcut ochi de-a binelea prostănacul, neisprăvitul ăsta, de ce, Sfîntă Fecioară, le-ai dat tocmai lor frumuseţea

de piele albă?, crezusem c-a mierlit-o şi p'ormă să te ţii bîlci!

Len se ridică, văzul împăienjenit argintiu, genunchii de nisip umed. Proloff venea către el gesticulînd.

— Baki, urlă, unde dracu' v-au fost ochii? Trage maşina încoace!

El şi cu Martin se vîrîră amîndoi deodată sub braţele lui Len, de o parte şi de alta, şi aşa, mai mult tîrîndu-l, îl duseră în spate şi îl vîrîră sub prelată ca sub o aripă protectoare. Manuel puse şi el umărul.

— Urme, urme, mormăia, asta vă trebuie vouă? Eu cînd vă spun...

Moş Bătătură şi ruşinea neamului său umblau de colo-colo în interiorul triunghiului alcătuit din cele două maşini şi cutia cu scule fotografice, scăpată din mîini de Len. Pe dinăuntru erau numai spaimă, nişte găini jumulite, gata de pus la fiert, căci citeau în ascuţişul unicului ochi al lui Baki răbufnirea de mînie ce avea să urmeze. Totul însă degeaba, chiorul coborî din cabină, amuzat, aruncă o privire celor doi oameni albi care se chinuiau să-i vîre unui al treilea marginea paharului între dinţi. Pe urmă, făcu un semn scurt, chemînd la sfat. Acum, Mânu', cu prudenţă, dragule, înşelăciune şi miere, multă miere!

— Moşule, într-o bună zi, unul al dracului o să-ţi dea să lingi ţeava pistolului! Să mergi să le spui ăstora că umblăm după cai verzi. Şi aşa, alte parale nu mai pupi de la ei...

— Tu, Baki, n-ar trebui să-mi dai peste nas, că sînt om bătrîn şi aş putea să-ţi fiu tată!

— Ferească-mă Dumnezeu!

— Ascultă, cine eşti tu ca să...?

— Taci, mucosule! Moşule, aşa nu mai merge! Vrei să ne punem poliţia în cap?

— Eşti un prost, bă! N-am nevoie de tine, îmi ajunge fecioru- meu! Noi am spus adevărul.

— Manuel, ce facem cu ăştia?

— Cum adică, ce facem cu ăştia?

— Adică îi lăsăm dracului aici şi îi ducem pe albi în oraş?

— De mă întrebi pe mine acum? Tu eşti şeful! Tu ştii cum e mai bine. Eu sînt un ticălos prost şi flenduros.

— Vedea-v-aş pe toţi îmbrăcaţi în scînduri! Ce era cu urmele alea de ieri?

— Vezi că şi tu...

— Bătătură, ţine-ţi fleanca! Ce era cu urmele alea de ieri?

— Mai bine orbeam. Din pricina lor am stat peste zi în deşert.

— Lasă asta! Spune!

— Ce să spun?

— Spune-mi tot. E ceva adevărat în ce bălmăjeşte Bătătură?

— Ascultă, dacă mai...

— Taci, mucosule! E ceva adevărat?

— Eu nu ştiu. Mie, ca să-ţi spun drept, îmi cam ţîţîie fundul.

— De ce, Manuel?

— Se vede şi pe faţa ta că aşa e. Aş vrea s-o ştergem.

— Duceţi-va, bă, duceţi-vă! v-aţi scăpat în pantaloni, pute de la o poştă!

— Moşule, cred că eu o să fie ăla cu ţeava pistolului. Ce era cu urmele alea, Manuel? Erau urme?

— Da.

— Urme de lighioană? Urme de maşină?

— Urme de lighioană.

— Ce fel?

— Nu ştiu. N-am văzut în viaţa mea aşa ceva. Nu există aşa ceva.

2. Ea ar fi putut tot atît de bine să existe şi să nu existe în acelaşi timp. Plăsmuire. Incertitudine. Halou. De vreo cîteva ore, faptul îi era absolut indiferent. O privi în vreme ce se ridica în picioare, îndepărtînd cu gesturi mici şi precise praful adunat în ţesătura rochiei de seară. Diadema, care în mod obişnuit îi prindea părul, alunecase într-o parte şi ea o

îndreptă, surîzînd încurcată. O cicatrice roşie, subţire ca urma unei lacrimi acide coborînd de sub pleoapa stîngă pînă pe gît, era singurul lucru asupra căruia privirea lui mai poposea uneori, brusc interesată.

— Nu dormeam, zise domnişoara Riskin apropiindu-se, îmi odihneam doar ochii! E ceva rău în luminozitatea pereţilor.

El dădu din umeri, pregătindu-se să pareze un schimb de replici. Încă mai şedea într-un colţ relativ curat al încăperii, sprijinit în braţul drept, tăcut, nereceptiv. Deasupra lor, arcadele plafonului intersectau zboruri îngheţate într-un punct culminant.

Apoi îşi pierdu din nou cunoştinţa. Mai apucă să simtă urcînd din adîncul trupului o sfîrşeală incredibilă, ca şi cum ar fi răbdat de foame zile şi săptămîni în şir, şi să o zărească pe domnişoara Riskin repezindu-se spre el. Cînd îşi reveni, ea stătea aplecată deasupra lui, iar şuviţele aurii de păr îi gîdilau faţa, îndemnîndu-l să strănute. Pe urmă, îl pălmui uşor.

— Cine eşti? scînci. Trezeşte-te! Spune-mi cine eşti?

El o zărea ca prin ceaţă.

— Hei, tu, mormăi încercînd s-o îndepărteze cu mîna, domnişoara-nu-ştiu-cum, dă-mi pace îţi zic...

Privirle i se limpeziră şi putu să vadă destul de clar lacrimile de neputinţă care străluceau în ochii ei.

— Stai să vedem, mormăi din nou, de mai multă vreme ne învîrtim împreună pe-aici... Mă numesc Claes. Len Claes. Am treizeci de ani... Ah, da, locuiesc singur, sînt necăsătorit. Am răspuns corect?

Maud Riskin dădu fericită din cap. Îi ţinuse tot timpul mîna dreaptă în palma ei, ca şi cum s-ar fi temut că o să-l piardă.

— Ce se întîmplă, doctore? surise Claes. Sînt bolnav, nu-i aşa? Bolnav rău!

— Dar nu pe ducă, glumi ea. Stai liniştit!

În secundele de tăcere care urmară se studiară în voie, fără să ia în seamă cele ce îi înconjurau. Ea văzu un bărbat tînăr, de sub ale cărui pleoape se revărsa neînterupt o oboseală cumplită, şi se înfioră, renunţînd să mai caute. Bărbatul îşi potrivi capul în poala ei.

— Numele tău... numele tău..., fredonă el încetişor. Numele tău îmi spune ceva.

— Posibil, încuviinţă domnişoara Riskin.

Era complet lipsită de imaginaţie şi cele ce i se întîmplau acum îi păreau o pedeapsă pe care cerul o prăvălise pe nedrept peste creştetul ei.

— Posibil, zise din nou. Acum stai liniştit!

Dar Claes deschise ochii şi se răsuci, încercînd să se ridice. Ea îl lăsă, într-un fel uşurată. Din cîte îşi amintea, era a patra sau a cincea oară cînd el îşi pierdea cunoştinţa.

— Şi acum, la treabă! plescăi Claes nemulţumit.

Puterile îi reveneau încetul cu încetul, era ca şi cum s-ar fi extras cu eforturi penibile din masa cleioasă şi urît mirositoare a unei mlaştini. Îşi rezemă spatele de ceea ce părea să fie un perete elastic dintr-o materie albă, prăfoasă.

— Unde ne aflăm? Unde sînt ceilalţi? Cine eşti, cu adevărat?

Maud Riskin căscă nişte ochi mari, atît de mari încît el înghiţi cuvintele ultimei întrebări.

— S-o luăm mai încet! spuse Claes şi totul sună a scuză. Unde sîntem?

Părea că aşteptase chiar această întrebare pentru a da frîu liber lacrimilor. Plîngea fără să scoată un sunet, doar bărbia îi zvîcnea în răstimpuri. Len Claes o privi un minut întreg, apoi se apropie şi îi cuprinse umerii cu braţul. Se simţea incapabil să mai spună ceva.

; Eram cu toţii pe autostradă, zise deodată Maud.

Îşi şterse obrajii. Cicatricea părea acum şi mai evidentă.

— Ne întorceam de la o petrecere. Un chef prelungit. Maşina mea s-a oprit. Nu, nu e bine! Maşina...

Îşi legănă pletele dintr-o parte în cealaltă, refuzînd să exprime în cuvinte urmarea. Claes aşteptă răbdător.

— Cred că am leşinat sau cam aşa ceva. Auzeam ţipete, poate că erau ale celorlalţi, din ce în ce mai îndepărtate, din ce în ce.mai slabe. Cînd mi-am revenit, era întuneric.

— Întuneric?

— Da, spuse ea, nu mă crezi? Stăteai ca mai înainte, sprijinit de unul dintre pereţi. Încă nu erai conştient. Pe urmă, totul a început să se lumineze treptat.

— De cît timp sîntem aici?

Maud Riskin se gîndi cîteva clipe.

— E greu... Am adormit de cîteva ori... A trecut, cred, o zi. Vreau să spun, o zi şi o noapte.

El vîrî mîna în buzunar, căutînd automat o ţigară. Atinse cu degetele nasturele clapetei şi, deodată, toate îi apărură limpezi, dureros de clare şi de apropiate. Violenţa şocului îi smulse un strigăt uşor.

— Nu, nimic, spuse, am nişte dureri groaznice de cap!

Proloff, Martin, chiorul şi nespălaţii săi... Martin... Martin...

„Eram mai tînăr pe vremea aia, niciodată nu ne-am întors fără un mort, doi, sub prelată.”

— Eram trei, făcu Len Claes. Adică nu, şapte, dar ceilalţi...

O cercetare în deşert. La marginea deşertului. Ne-a mers rău de la bun început.

Oare ea îl asculta? Înţelegea oare ceva? Totul i se păru sterp, amintirile veneau peste el, erau aici, scrijelindu-i cugetul.

— Şi apoi? îl întrebă Maud.

— Martin a murit. Eram, cred, în a patra ori a cincea zi. Şi el s-a stins din senin, rîsese şi înjurase cu noi, cu cîteva minute mai înainte, pe urmă s-a dus la maşină să ia ceva, cînd ne-am urcat după el şi i-am văzut ochii...

Se întoarse brusc, se sprijini de perete. Peretele se arcui sub greutatea lui.

— E ultima imagine pe care cu certitudine mi-o amintesc, spuse după cîteva secunde. Eu, Proloff, băieţii lui Baki strînşi în jurul camionetei. Ceva mare şi negru, ca o aripă, acoperindu- ne.

Domnişoara Riskin veni lîngă el.

— Crezi că sîntem nebuni? zise.

— Poftim? făcu Claes, descumpănit.

Lumina curgea, născînd mici şi ciudate turbulenţe în cutele rochiei de seară, pe fibra aspră a bluzei din foaie de cort. El întinse mîna, într-un gest nesfîrşit de lung, trădînd împotrivirea gîndului, şi ea îi veni în întîmpinare la fel de încet. Şi degetele lui găsiră izvorul firului acela roşietic desenat pe chipul ei, şi coborîră cu grijă, urmîndu-l, peste obraz, ocolind colţurile buzelor, prelungindu-se sub bărbie. Apoi se opri.

— Să plecăm de aici! răspunse cu glas răguşit privirilor mirate. Undeva trebuie să existe o ieşire.

Camera, uluitor de înaltă, părea să aibă forma literei *„T”.* „Coada” T-ului, destul de lungă ea însăşi, se dovedi în realitate doar o ramificaţie de culoar, ale cărui capete se aflau probabil prea departe pentru a putea fi zărite. Aleseră unul dintre sensuri la întîmplare.

„Totul pare făcut la întîmplare”, îşi zise Len privind în jur, mergeau, călcau în picioare o pardoseală albă, degetele lor atingeau din cînd în cînd pereţi albi, care emanau o lumină ca aceea a zilei, ochii se înălţau în urma arcadelor căţărate la înălţimi ameţitoare. Umbre cenuşii îi însoţeau, alunecînd pe suprafeţele ce păreau să fie plastic. Colţurile nu erau de fapt colţuri, totul se răsucea cu viclenie, rotunjindu-se în ultima clipă, înghiţind muchii imposibil de evitat. Totul era molcom, şlefuit, artificial. „Ceva trebuie să aibă o noimă”, se gîndi, căută mîna fetei, o găsi şi-o apropie.

— Ceva trebuie să aibă o noimă în toate astea.

— Mi-e foame, îl anunţă ea cu o voce lipsită de orice expresie.

— Şi mie, rîse Len. Să căutăm un local.

Mergeau de aproape o jumătate de oră. Claes ridică din nou privirile. O făcuse şi ceva mai înainte, acum era sigur. Plafonul cobora lent pe măsură ce înaintau. Domnişoara Riskin se poticni. „Len Claes, îşi zise, da, e posibil să ne fi întîlnit, Tana invită tot felul de ciudaţi. Are o slăbiciune pentru tipii citiţi şi curăţei.” Apoi gîndul îi zbură aiurea, la perechea de pantofi negri, satinaţi, care rămăseseră probabil în maşină. Se simţea din ce în ce mai liniştită, mergea în spatele acestui bărbat fără să-l sîcîie, sigură fiind că el va găsi o rezolvare a situaţiei absurde. „Numai ae s-ar purta pînă la capăt ca un om civilizat, îşi mai zise. Şi de nu şi-ar pierde din nou cunoştinţa.”

— Ce este? tresări speriată.

Len nu-i răspunse. Culoarul se sfîrşea brusc douăzeci de metri mai încolo, jocul luminii îi înşelase, îi obosise poate, tot ceea ce puteau face acum era să se apropie neîncrezători, să-şi lipească palmele de suprafaţa translucidă, dincolo de care ceva ceţos, cu contururi ce nu se puteau desluşi, plutea parcă într-un recipient plin cu lichid vîscos. Totul amintea vag de un acvariu.

— Ce-i asta? făcu Maud.

Tonul pe care pusese întrebarea îl făcu pe Claes să o măsoare dintr-o dată iritat.

„Dumnezeule, gîndi, nu acum, nu mă sili s-o pleznesc!” Simţea că o criză de nervi era ultimul lucru la care ar fi fost capabil să asiste. Ridică din umeri.

— Cel puţin putem fi siguri că nu asta e direcţia cea bună.

— Ne întoarcem?

— Ce altceva am putea face?

În clipa următoare, o răsuci cu faţa spre el.

— Ascultă, e mai bine să nu pui la inimă toate astea, încearcă să nu te mai miri de nimic! Lasă-mă pe mine s-o fac pentru amîndoi, altminteri mi-e teamă că n-ai să rezişti multă vreme! O.K.?

„Da”, spuseră ochii ei.

— Să mergem! hotărî Len. Stai lîngă mine tot timpul!

Se afla într-un loc absolut necunoscut, în tovărăşia unei necunoscute. La intervale nedefinite de timp îşi pierdea cunoştinţa. Ce puteau însemna toate astea puse la un loc? Excluzînd eventualitatea unor halucinaţii, ajungea în faţa unei concluzii deloc liniştitoare. Ceva sau cineva îi manipula. Intenţionat ori nu, asta avea mai puţină importanţă.

Simţurile i se ascuţiră dintr-o dată, de parcă ar fi străpuns în cele din urmă suprafaţa ce îl închisese pînă atunci, stînjenindu-i mişcările. Deveni conştient de puterea nouă, năbănuită, care începuse să urce în el şi se bucură. La fiecare pas, ceva plin de prospeţime venea să se alăture voinţei lui. Voinţei lui de a supravieţui.

Apoi un lucru îi atrase atenţia, derutîndu-l. Crezuse mai întîi că e doar o iluzie, însă o clipă mai tîrziu, cînd, dezechilibrîndu- se, atinse ambii pereţi cu braţele, bănuiala i se transformă în certitudine. Coridorul se îngusta.

— Ar fi trebuit să ajungem în dreptul încăperii, spuse Maud.

— Da, răspunse Len, poate că am mers mai încet.

Ştia că nu e aşa, ceva se petrecea în jurul lor, deasupra, printre arcade, sub tălpile lor, ceva se petrecea în tăcere, neobservabil, şi ei nu i se puteau împotrivi.

— Povesteşte-mi despre tine! îi zise fetei, nădăjduind o schimbare.

Maud Riskin oftă. Ce putea fi povestit?

— Locuiesc în partea de vest a colinei. Ştii, străzile sînt mai puţin drepte, uneori pîlcuri întregi de arbori le abat. Serile sînt minunate acolo.

— Eşti o fată ciudată, Maud! Ce faci cînd nu mergi la petreceri?

Ea surise încurcată.

— Am fost o vreme actriţă. Oh, nu, adăugă, văzînd cuta dintre sprîncenele lui, nu te chinui să-ţi aminteşti, nu mi-ai

întîlnit numele pe afişe. Se spunea, totuşi, că am perspective frumoaşe.

— Şi ce te-a împiedicat să ţi le realizezi? făcu Len, neatent.

Apoi tresări încurcat.

— Şi asta, încuviinţă domnişoara Riskin, apropiindu-şi inelele de cicatricea roşie, foarte vizibilă.

După toate aparenţele, nu îi făcea plăcere să vorbească despre ea însăşi.

— Mă întreb..., rosti o clipă mai tîrziu.

— Da?

Praful, pulberea albă care le însoţise paşii de-a lungul culoarului dispăruse aproape cu desăvîrşire. Cine şi cînd ridicase arcadele înşelătoare? Şi în numele cărei raţiuni?

— Mă întrebam, reluă Maud şovăind, ce fel de lucruri pot fi acelea care ne leagă pe unul de celălalt?

— Adică? se mira Claes.

— Vreau să spun... Nu avem, cred, decît foarte puţine puncte comune, poate nici unul. Lumile noastre par să se deosebească şi ele destul de mult. Dumneata cutreierai deşertul. Eu mă risipeam în împrejurimile oraşului. De ce tocmai noi?

Len scoase doar un sunet confuz şi continuă să meargă. Acestor gînduri se străduia să le facă faţă de mai multe minute.

— Aş vrea să vorbim mai mult despre toate astea atunci cînd ne vom opri undeva, adăugă Maud, fără să-şi dea seama de ce.

Claes mîrîi batjocoritor.

— Nu văd ce te-ar împiedica s-o faci chiar acum! zise.

Înaintau, într-adevăr, din ce în ce mai greu. Mai întîi, le devenise imposibil să mai stea alături. Apoi, fu clar că, foarte curînd, culoarul avea să le împiedice definitiv trecerea. Definitiv? Ochii ei îi căutară zadarnic pe ai lui.

— Auzi? şopti înfricoşată.

Aerul devenise deodată irespirabil, aerul se umpluse parcă de zgomote amenințătoare, necunoscute, la limita percepției. Puțin mai tîrziu, începură să desluşească fîşîituri şi scrîşnete, ca şi cum ceva sau cineva s-ar fi frecat cu putere de pereți, în exterior. Exista, aşadar, un exterior?

Domnişoara Riskin se apropie instinctiv de bărbat şi, tot instinctiv, el întinse mîna în întîmpinarea ei.

— Claes! urlă ea.

Len se ghemui, răsucindu-se violent. Un apendice diform se desprinsese din carnea albă a peretelui şi înainta bîjbîind către ei. Valul de spaimă şi greață urcă brusc în el ca o explozie de căldură. Din doi paşi fu lîngă Maud şi o îmbrînci.

— Fugi! răcni printre țipetele ei ascuțite.

Pe urmă, totul se petrecu cu iuțeala fulgerului. Maud se izbi dintr-un perete în celălalt, reuşind să se îndepărteze, iar el se poticni, stupid, încercînd în cădere să se răsucească cu faţa în sus. Sinaţea mai presus de toate nevoia de a privi, orice ar fi urmat să i se întîmple, nu mai văzu pupilele dilatate ale fetei, nu mai auzi gîfîitul ei înecat, poate că izbutise să fugă. Viermele orb înainta acum repede, era deja deasupra lui, îi atinse în treacăt vîrfurile încălțărilor, şovăi în dreptul abdomenului, îl mai atinse o dată, se opri în faţa ochilor săi. Len îşi simți fiecare muşchi contractîndu-se, într-un refuz mut de a fi atins şi de a atinge acel lucru de grosimea unui trup omenesc, sub pieliţa căruia se frămîntau straturi de grăsime şi lichid. Închise ochii, copleşit de scîrbă, şi îi deschise iarăşi. Capătul apendicelui îl depăşise, înainta din nou, indiferent, de-a lungul culoarului, se opri, porni încă o dată. Maud Riskin se holba la el nemişcată.

— Fugi! zbieră Claes. Fugi!

Creştetul bont al viermelui o lovi în piept, o împinse uşurel într-unul dintre pereți, ea sughiță şi se prăbuşi moale, în cădere mîinile îi fluturară neputincioase, se agățară de maţul alb, umed, îmbrățişîndu-l. Len auzi în acelaşi moment celălalt capăt al apendicelui desprinzîndu-

se, cu un plescăit, de peretele care-i dăduse naştere şi ceea ce văzu îi îngheţă sîngele în vine. În locul în care căzuse, peretele se căscă sub trupul fetei ca o gură cu buze netede, lipsită de dinţi. Părea că încearcă să înghită o bucată prea mare pentru ea, alunecă pe rochia de seară, se propti, apucă din nou. Totul încetă pentru o clipă, şi apoi, cu un fişîit, viermele şi domnişoara Riskin dispărură, încolăciţi unul în jurul celuilalt.

— Maud! strigă Claes deja în picioare, clătinîndu-se, Maud! Îşi vîrî capul şi umerii acolo, zări o bucată de mătase neagră, încercă disperat să o apuce cu degetele, gîtlejul alb ezită cîteva secunde, apoi începu să se onduleze, căutînd să-l scuipe, dar el dădu din picioare şi se scufundă mai adînc în masa moale ca o cocă.

...dar nu, nimic duşmănos, nimic vătămător, doar întunericul. Alunec. Mă preling. Perne moi, umede, călduţe, apăsîn- du-mi pieptul, şoldurile obrajii. Ceva alb ca un braţ alunecînd fantomatic sub mine, o iluzie? Întunericul.

Întunericul unui cinematograf, după ce s-a domolit, s-a stins zgomotul sutelor de paşj, foşnetul pungilor de hîrtie, scîrţîitul scaunelor, murmurul. Întunericul sălii, plin de respiraţii, respiraţia celui din stîngă, respiraţia celui din dreapta, respiraţia ta. Ochii celor de pe pînză te privesc fără să te vadă, nici ei nu disting probabil altceva decît întunericul sălii. Dar ei îşi au lumea lor, acolo, în două dimensiuni, acolo trăiesc, acolo se bucură, acolo mor. Ţi se pare că eşti printre ei, cu ei, cîteva clipe, minute, ore, voi toţi, cei din sală, vă întîlniţi în lumea aceea plană.

Şi iarăşi. Alunec, mă soarbe adîncul moale, călduţ, curb. Sau poate călătoresc. Cum călătoresc împreună cu actriţa blondă, populăm peisajul bidimensional al ecranului, secvenţă după secvenţă, ne mişcăm cu dezinvoltură în coordonatele determinate pe fîşia de celuloid. E cu mine acolo, fără să mă cunoască, ştiu totul despre ea, despre Eva cu părul de lumină, în continuă schimbare, mereu alta,

dezvăluindu-se. Călătorim. Unde este capătul călătoriei noastre? Sau o vom lua poate de la început, de îndată ce spectacolul se va sfîrşi, paşii, foşnetul, murmurul, din nou întuneric, o altă reprezentaţie.

Alunec, ceva alb ca un braţ răsucindu-se lent sub mine, perne moi, umede, călduţe, apăsîndu-mi pieptul, şoldurile, obrajii. Întunericul unui cinematograf? Nimeni nu poate ţine socoteala locurilor scufundate în întuneric.

Localul. Scaunele încăpătoare, măsuţele joase, aplicele aurii, tapetul scorojit. O tejghea prelungă lîngă peretele din stîngă, arcuit ciudat, şi în spatele ei rafturile înţesate de sticle cu etichete. Pianul. O scară de lemn încolăcindu-şi treptele în jurul unui ax imaginar, către un neverosimil etaj. Uşile batante, dincolo de care lumina lămpilor mîngîie marginile unui alt colidor. Plafonul arcuit şi el, dimpreună cu grinzile masive.

Len sări în picioare, dominat de un gînd absurd. Urcă treptele din cîţiva paşi, s-ar fi aşteptat ca ele să se prăbuşească dintr-o clipă în alta sub tălpile sale. Încercă pe rînd uşile tuturor odăilor care se iviseră în faţa lui. Pe urmă, izbi tare cu umărul. Totul rămase neclintit.

— Ce vrei să faci? răsună de jos, din sală, vocea tremurată a fetei.

Cînd se aplecă peste balustradă, Maud îl privi speriată.

— Nimic, zise coborînd. Să ducem la bun sfîrşit ceea ce am început!

Continua să mănînce în tăcere, curînd terminară biscuiţii şi laptele condensat şi Len se îndreptă, oarecum amuzat, spre expoziţia de etichete din dosul tejghelei.

; Pasionaţii sînt deseori răsplătiţi, spuse, revenind.

În mîna stîngă legăna neglijent un „Chartreuse”. Aşeză sticla pe colţul mesei şi se apropie de Maud.

— Totul e în regulă! zise. Totul e O.K. Da?

Maud îl privi o clipă, înainte de a încuviinţa şovăind. El îşi trecu ochii peste paloarea chipului ei şi înregistră tremurul uşor care încă îi mai stăpînea colţurile buzelor.

— Ar trebui să te odihneşti puţin, îi sugeră cu blîndeţe. Eu am să stau de pază.

— Nu, făcu ea răguşit, nu pot face asta! Mi-e frică!

— De ce? insistă Claes. Trebuie să dormi! Ai nişte cearcăne de groază, ştii?

Uşile batante aveau luciul mat al obiectelor de prea multe ori atinse cu mîna. Numai că ei se rostogoliseră prin peretele din dreapta. Acolo nu se mai afla acum nimic, nici un semn al intrării lor, tencuiala se refăcuse rapid, acoperind urma ca o tăietură proaspătă pe piele. Maud privi şi ea, muşchii obrazului începură să-i joace.

— Hei, şopti Len, e gata acum, gata! Totul a trecut!

Clipa de groază îl marcase şi pe el, dar pentru ea trebuie să fi fost ceva înfiorător.

— Crezi? răspunse Maud. Ce urmează?

Nu găsi nici un răspuns potrivit. Era poate mai bine să nu intervină. Ea avea să-şi vină în fire încetul cu încetul.

— Uite, zise, le-am găsit în spatele tejghelei.

Maud luă din mîna lui pachetul de ţigări şi chibriturile. O clipă mai tîrziu, suflă fumul, privind în gol.

— M-a vrut pe mine, spuse.

— Poftim? făcu Len.

— Ştii despre ce vorbesc, schiţă ea un gest. Reuşisem să mă îndepărtez. S-a oprit în dreptul tău, apoi a venit direct spre mine. Eu...

— Prostii! o întrerupse Len.

Apoi tăcu, fără îndoială că lucrurile stăteau chiar aşa.

— Ce crezi despre toate astea? o întrebă, necutezînd să ridice privirea.

— Nimic. Nu ştiu unde mă aflu. Am fost poate la un pas de a-mi pierde viaţa. Nu mai ştiu dacă e noapte sau zi. Nu mai ştiu cine sînt.

Părea totuşi dispusă să accepte conversaţia. Rochia de mătase se zdrenţuise şi îşi pierduse o bretea. Diadema strălucea probabil pe pardosela unui culoar alb, într-o neştiută, şi lungă singurătate. Domnişoara Riskin însăşi, subţire şi fragilă ca o baghetă de sticlă, începea să rătăcească din ce în ce mai des prin lumile ei interioare. Apoi ea spuse:

— ”Alunecăm între pereţii unei sticle/ Sub degetele arcuind ninsori...”Odinioară, le numeam versuri.

Surîse în faţa privirii compătimitoare a bărbatului şi stinse ţigara.

— Cine este stăpînul sticlei?

Len îşi trecu limba peste buze.

— Aş spune mai degrabă că ne aflăm în pîntecul unei balene, acceptă el jocul. Ştii, ca în povestea cu Pinocchio. Cineva a strîns toate resturile înghiţite de ea în cursul călătoriei şi a improvizat un birt. Priveşte pereţii arcuiţi! Grinzile tavanului nu te duc cu gîndul la nişte vertebre?

Maud Riskin rîse pentru prima oară de cînd se aflau acolo. De cînd fuseseră aduşi acolo.

— Aş vrea să văd oceanul măcar o clipă, fie chiar şi printre fălcile întredeschise ale „peştişorului”. Să trag în piept aerul sărat.

— Oceanul..., se strîmbă Len. Imaginează mai departe. Pămîntul e un ocean. Spaţiul e un ocean.

Ea îl cercetă curioasă.

— Vorbeşte-mi despre munca ta! îl rugă. Vorbeşte-mi despre deşert!

Aşa cum stătea, cocoţată pe scaunul cu spătar înalt, cu picioarele adunate sub ea, părea un copil cerînd o poveste. Len îşi mască ezitarea, aprinzîndu-şi cu gesturi moi o ţigară. Ca un reflex condiţionat, primul fum îi readuse în gînduri toate părţile rele ale lucrurilor.

— În a patra sau a cincea noapte, începu cu voce domoală, băiatul care se pricepea să citească urmele l-a tras pe Proloff deoparte. Tremura tot, bietul nespălat, cînd i-

a mărturisit că vrea să-i dezvăluie lucruri înfricoşătoare. Ar trebui să-l cunoşti pe Proloff ca să înţelegi hohotul de rîs cu care a întîmpinat cuvintele omului. Pe scurt, umblaserăm zile în şir, căutînd nişte urme aparte. Ochiul exersat al lui Manuel le descoperise.

Maud Riskin îl fixa liniştită, dar aţîţarea din ochii ei făcea mai mult decît o sută de întrebări.

— Cîteva dintre dunele de nisip aveau o orientare ciudată în raport cu celelalte, cele aşezate de vînt. Cînd spun cîteva, am în faţa ochilor distanţa uriaşă pe care se înşiruiau. Numai cineva crescut sub cerul liber, cineva obişnuit cu spaţiul ar fi putut să le lege una de cealaltă. Şi acum, dunele. Părea că un obiect sau un trup de dimensiuni colosale ar fi trecut în zbor pe deasupra deşertului, atingînd din cînd în cînd nisipul. Ceva care planase pînă acolo şi se aşezase, şovăind, undeva, la o distanţă incertă, în direcţia ce ne-o indica urma. Să scriem acest din urmă cuvînt cu majuscule. Putem cere o confirmare oficială a poveştilor care circulau prin regiune. Dar Proloff şi Martin erau încă nemulţumiţi.

— Martin, spuse Maud prudentă, acela...

— Da. Acela, făcu Claes. Ei voiau să vadă.

Maud aşteptă în linişte continuarea.

— Voiau să vadă, repetă el. A doua zi, am făcut mai multe fotografii. Plutea ceva în aer. Vreau să spun că, fără voia nici unuia dintre noi, resimţeam cu toţii o senzaţie de nelinişte puţin obişnuită. Nu-mi dau seama ce putea fi. Pe fondul acestei tensiuni, am făcut, cred, o insolaţie puternică. Mi-am pierdut cunoştinţa. Deliram. Totul se rotea ameţitor în jurul lui M.M.

— M.M.? se încruntă Maud.

— Glumeam, spuse Len. Nopţile, înainte de a adormi, ne grozăveam privind stelele. Încercam să ghicim ce se ascunde în spatele strălucirii orbitoare ce îl scosese din coliba lui pe moş Bătătură şi îi silise să alerge, pe el şi pe fecioru-său, aproape dezbrăcaţi, mai bine de douăzeci de

kilometri în urma ei. Încercam să ne imaginăm ceva care cu siguranţă venise de aiurea, din spaţiul populat de aştri, şi care cu siguranţă că nu era un meteorit. Frumuseţe şi taină. O taină ce ne aprinsese tuturor ceva în suflet. O numeam în fel şi chip..Fără îndoială că nu ne-ar fi stricat ceva mai multă luciditate. Într-una din seri i-am spus Marilyn Monroe. Proloff...

Domnişoara Riskin se sculă de pe scaun şi veni să se aşeze lîngă el, privindu-l atentă.

— Ce-i? se opri Claes.

— Nimic. Ba da. Mai spune-mi!

— Era, mă gîndeam eu, o stea rătăcită printre arbuştii pămîntului, fugind de ei, căutîndu-şi cerul limpede, pînă ce găsise marginea de deşert, acceptînd-o cu simplitate. O stea cu zulufi blonzi, rostogolindu-se nepăsătoare prin nisipurile noastre, fierbînd ziua, îngheţate noaptea, la fel după cum ea dogorea în întuneric, risipind fiori reci în lumina soarelui, frumuseţe ce nu ne îngăduise încă să o privim, să o atingem. Martin mă urmărea amuzat. Cu Proloff nu se putea vorbi în felul ăsta. El o numea „lighioană blestemată”.

— Eu..., zise Maud Riskin repede, eu... te înţeleg.

Apoi tăcu. Len îi zîmbi strîmb.

— El o numea „lighioană blestemată”. Putea fi vorba despre un aparat de zbor. Ipoteza asta ne-ar fi scutit de multe bătăi de cap. În ceea ce priveşte lighioana, probabil, spunea Proloff, că n-aveam să dormim multe nopţi după ce vom fi dat în sfîrşit ochii cu ea. Înţelegerea fusese să eliminăm orice risc.

De îndată ce el tăcu, studiind-o gînditor prin fumul albăstrui, domnişoara Riskin întinse mîna peste tăblia mesei. Degetele ei veniră în palma aspră, murdară de praf, se jucară cîteva clipe, nehotărîte.

— Numeşte-o intuiţie, dacă vrei, zise. Sau spune-mi că mă înşel. Ceva s-a petrecut din cauza ei.

Avea irisul de un albastru palid, plăcut, cum trebuie să fi fost plăcuţele de ceramică ce împodobiseră porţile babiloniene. La capătul unui minut întreg de tăcere, Len îşi plecă ochii, învins.

— Încep să fiu din ce în ce mai sigur de asta. Ne-am apropiat prea mult. S-a apărat. Sau poate că nici nu avea habar de prezenţa noastră acolo. Dar ceva s-a petrecut datorită ei.

— Te-ai gîndit...

— Din momentul în care m-am trezit aici. Martin e mort. Eu... închipuiţi-vă că visezi, cu ochii larg deschişi, într-o după-amiază fierbinte, pe un ţărm oarecare. Soarele îţi dă tîrcoale ca un adolescent. Şi, deodată, simţi că ceva nu e în regulă. Da, desigur, nimic serios, cîteva furnici, vietăţi aproape invizibile cu ochiul liber, s-au încumetat să ia pieptiş povîrnişul braţului tău mai jos de cot. Sufli. Poate mai tare decît ar fi fost nevoie. Aruncat în afara lumii mele. Martin aruncat în afara tuturor limitelor de lumi. Te reîntorci nepăsătoare la visele tale petrecute în soare, dăruite soarelui. Ce s-o fi întîmplat cu Proloff?

— Şi eu?

Maud îşi puse încet palma peste buze, întrebarea fugise poate fără voia ei, de fapt numai gîndul căuta o fereastră, o ieşire dintre necunoscute. Claes dădu din umeri.

— Nu ştiu. Ceva ne leagă. Ne-a legat în clipa aceea, anulînd sutele de kilometri. Dintre toţi cei aflaţi pe străzile oraşului, într-o dimineaţă răcoroasă, domnişoara Maud Riskin, fostă actriţă... Separe că locul tău nu este, totuşi, aici. Despre tine...

Ii era aproape imposibil să continue. Prea multă linişte în jur, aşa se aşterne zăpada cînd cerul coboară, plumburiu, la două degete de pămînt. O femeie cu pielea chipului însemnată şi chipul ca o hartă, acolo ochii, acolo buzele, rămuriş de gene, şi cel al sprîncenelor, şi cel al şuviţelor încolăcite pe tîmple. Prea multă imagine reală, palmele odihnind în poala rochiei de seară, unghia degetului mare

cu roşul lacului zgîrîiat, păienjeniş albăstriu de vene crescînd arborescent sub piele. Prea multă tihnă respirînd în nemişcarea obiectelor din jur şi imaterialitatea reflexelor lor, o dungă de lumină împodobind marginea tejghelei de zinc, penumbra etajului, o nuanţă gălbuie, bolnăvicioasă dincolo de rama uşilor batante, în preajma a ceea ce ar fi trebuit să fie numit „afară'. Afară, unde? Ce înseamnă pentru tine „afară", M.M.? Sîntem în bătaia respiraţiei tale, ce înseamnă asta pentru tine, M.M.? Ce poate însemna pentru noi? O să simţim cu mult înainte de a ne atinge, aşa cum se simte apropierea vîntu- lui mare prin semne mici, nenumărate, ale neliniştitei lumi venirea mitului abia scornit şi despre care numai tu ştii cît va trăi, M.M.?

-...despre mine? veni de departe glasul domnişoarei Riskin.

Len Claes îşi trecu încet mîna prin păr. Părul îi era năclăit de sudoare şi praf.

— Îmi vine din ce în ce mai greu să-ţi vorbesc, pentru că îmi vine din ce în ce mai greu să cred că exişti.

Pereţii se cutremurară scurt, o singură dată, cu ţipăt subţire, ca şi cum o greutate enormă i-ar fi apăsat pentru o clipă. Un pahar înalt cu picior căzu, fără să se spargă, şi se rostogoli pînă aproape de marginea mesei. Uşile batante porniră să se legene scîrţîind. Apoi în încăpere intrară dogoarea, lumina fluidă a zilei şi un iz binecunoscut, redeşteptînd mulţime de senzaţii ştiute. Şi, departe, sunetele estompate ale vocilor omeneşti.

Len Claes şi Maud Riskin se priviră.

— Vom avea cîteva răspunsuri, murmurară buzele ei.

— Vom avea poate ceva mai mult decît atît, spuse el şi se întinse peste tăblia mesei, în vreme ce se ridica pentru a ajunge la cuţitul scurt, cu plăsele de lemn, cu care desfăcuse cutiile de lapte.

— Vino!

Maud îşi adună poalele sfîşiate ale rochiei. Se apropie de Claes, încercînd să spună ceva, el îi puse un deget pe buze,

dînd din cap. În secunda care urmă atingerii îngheţate a privirii sale, Maud îl urmă tăcută în spatele tejghelei de zinc. Pe urmă, el se întoarse, căutînd. Strînse resturile prînzului şi le făcu să dispară sub capacul unei cutii de carton.

— Len! se auzi glasul înăbuşit al fetei.

Dintr-un salt, Claes fu lîngă ea, ghemuindu-se, strîngînd mînerul cuţitului. Deasupra lor, sticlele înşirate pe rafturi scoaseră un clinchet stins.

„Nu-mi va spune că sîntem ridicoli”, gîndi el cînd genunchii li se atinseră. Apoi, îşi opri respiraţia. Un murmur confuz, un obiect căzînd. Paşi. O tuse hîrîită ca aceea a moşnegilor fără vîrstă. Zgomot de palme scuturînd praful din mîneci şi din turul pantalonilor. Paşi.

— Uite sticlele! Uite păhăruţu’! făcu o voce.

Claes tresări. Domnişoara Riskin îi apucă braţul şi îl simţi zvîcnind scurt. Se auzi zgomot de scaune trîntite.

— Fată, fată, fatăăă..., fredonă aceeaşi voce.

Era ceva peste puterile omeneşti. Claes simţi o picătură de transpiraţie rostogolindu-se pe buza de sus, îşi destinse fără zgomot mădularele şi ridică ochii peste suprafaţa acoperită cu tablă brumărie, privind printre pahare şi prin sticla lor.

Exista într-adevăr un „afară”. *Acum* exista. În spatele uşilor în formă de harpă curgeau molcom raze de soare, de soare adevărat. În încăperea devenită deodată neîncăpătoare pătrunseră mai multe persoane. Proloff, Martin, Baki, Manuel... Se aflau cu toţii acolo.

3. - Fă-te-ncoa’! zise Manuel.

Gestul grăitor pe care îl schiţă cu ţeava armei dovedea o experienţă deloc neglijabilă. Se opriseră cu toţii la mijlocul unei mişcări, cu capetele întoarse către el, în atitudinea tipică a oamenilor deranjaţi. Len îşi simţi gura uscată, ca acolo, în deşert, de data asta frica îl lovi în coşul pieptului. Apăsă umărul gol al fetei, obligînd-o să intre cu totul sub

tejghea, şi încălecă nonşalant tăblia. În vreme ce se apropia de ei, îşi dădu seama că ţine încă strîns în mîna dreaptă cuţitul de desfăcut conserve, îi dădu drumul pe podea, desfăcînd brusc degetele, stînjenit. Cuţitul clămpăni caraghios.

— Ce faci, Manuel? spuse Len. Ce faceţi, băieţi?

Tăceau, urmărindu-l atenţi, mai rău, în ochi le sticlea curiozitatea, genul acela de curiozitate pe care o manifeşti în faţa unui străin, mai rău, Martin întoarse capul spre uşă şi scuipă cu lehamite. Iar Proloff... Proloff îşi ridicase ghetele pe una dintre măsuţe, picioarele din spate ale scaunului gemeau sub greutatea trupului său, iar el zîmbea fericit, şi în mijlocul zîmbetului îşi înfipsese pipa lui galbenă, strălucitoare.

— Ce faceţi, băieţi? repetă stupid Len.

Şi Martin ăsta, prea mult pentru noi, M.M., cum să te apropii de un prieten care a murit sub ochii tăi, să-i spui bine te-am găsit, prietene, ultima oară muriseşi, deci pînă la urmă, slavă Domnului, totul e numai coşmar şi coşmarele, după cum bine se ştie, au un sfîrşit. Deschise totuşi gura să-i spună ceva lui Martin, căci zîmbetul lui Proloff era prea frumos, prea strălucitor ca să fie în regulă, şi atunci Baki cel chior urlă de pe scaunul lui, cu ochii injectaţi de furie:

— Gura! Gura, bă! Rupe-i gura, Manuel!

Manuel veni lîngă el şi îi propti cercul mic, rece, al ţevii în obraz.

— Luaţi loc! zise.

Len se lăsă încet într-un scaun, cu palmele transpirate. În ochii tuturor, îndreptaţi către el, citi nepăsare, multă nepăsare, dublată de ceva urît pe care nu îndrăzni să-l cerceteze. Proloff se scălă chicotind. Zise:

— ”Fată, din fuior de aur/ Plete moi aşterni pe umăr,/ Iar sub buze, tainic plaur,/ Nestemate fără număr”.

Rîseră. Martin dădu din cap în direcţia lui Len.

— Scoate ce-ai prin buzunare, domnu'!

— Uite sticla! Uite păhăruţu’! chiţăi Chiorul.

Se întorcea de la bar ridicînd cu o mînă deasupra capului o sticlă înaltă de gin şi cu cealaltă încurcată în pletele domnişoarei Riskin.

— ”...nestemate fără număr”, repetă Proloff.

Dintr-o dată, interesul crescu.

— Slăbănoaga asta, explică Baki, arătînd spre Maud, pe care o şi îmbrînci lîngă Len, ne pîndea de sub tejghea. Uuuu, spioano! adăugă cu năduf.

Len întinse braţul şi o trase lîncjă el.

— E o fată de treabă, zise, căutind să nu ridice glasul.

Martin pufni în rîs. Rîdea clătinînd capul, ca şi cum ar fi auzit cine ştie ce gogomănie.

— Daaa, se hlizi şi Manuel, văd eu că e o fată de treabă. O s-o punem la încercare mai încolo. Da’ tu de unde ştii cum mă cheamă pe mine?

Între timp, Claes îşi golise buzunarele, pe măsuţa de lîngă el se aliniaseră un pumn de bancnote mototolite, o legătură de chei, un creion, cutia de chibrituri... Mîna se ridică singură ducînd pachetul de ţigări pînă sub nasul lui Manuel. Manuel îl lovi, înjurînd.

— Jine-ţi otrava pentru tine, bă! Vă iese fum pe nas de cum veniţi pe lume! Bagă-ţi mizeriile la loc în buzunare!

— Hai, îmbarcarea! necheză pe urmă. Mişca-ţi-vă, mişcaţi-vă, putorilor, nespălaţilor, ticăloşilor, se face amiază şi voi v-aţi oploşit în cocina asta! Baki, ia-ţi sticlele şi fă paşi pe uşă, haideţi, pe ăştia doi îi ducem la locul ştiut!

Martin îl îmbrînci pe Len, Proloff o apucă de mînă pe Maud.

— Nu te împotrivi! mai apucă să şoptească Claes, înainte de a fi despărţiţi.

Realiza că băieţii sînt în stare să-i cureţe fără să clipească.

Cînd loviră cu umerii uşile batante, căldura se prăbuşi asupra lor, năucindu-i. Acolo unde întrezăriseră strălucirea mată a culoarului rămăsese doar o frîntură de zid într-un

echilibru precar, o bucată mucegăită de decor. Sub privirile lor, se nărui şi aceea, alcătuind o grămăjoră cenuşie de pulbere.

„Cutremurul”, îşi zise Claes, în faţa ochilor săi unduia deşertul, deşertul venise pînă sub tălpile sale, gudurîndu-se ca o vietate slabă, linguşitoare. Întotdeauna fusese aşa, întotdeauna li se păruse ca ar fi aşa, iar acolo, la orizont, într-un loc ascuns de depărtare, întotdeauna se afla ceva care le spulbera impresiile.

Fără să ştie nici el de ce, întoarse capul şi răsuflarea i se tăie. Încăperea pe care tocmai o părăseau era într-adevăr stomacul rotund al unei balene de carton sau ipsos, negricioasă şi durdulie ca o jucărie de plajă, între fălcile căreia fuseseră proptite tocurile uşilor. Rîse încetişor.

— Dumnezeu cu mila, zise Martin, hai, pe drum înainte!

Porniră să urce prima dună, în faţa lor se aşterneau zeci de mii, nisip, odinioară fusese rocă, după,un timp avea să fie pulbere. Maud se poticni şi, culmea, Proloff îi oferi braţul. Apoi îşi dezlegă şiretul pălăriei mari, prăfuite, silind-o pe fată să o accepte. Maud îi mulţumi speriată. Mergeau. Într-un rînd, Len se trezi foarte aproape de umărul lui Proloff şi atunci, fără voie, ochii lui îi căutară pe ai celuilalt, întrebători.

— ”Numai noaptea trupul darnic,/ Numai ziua drumuri grele...”, zise Proloff ridicînd arătătorul.

Suiau şi coborau neîncetat, ca plutind pe valurile unei mări nu prea agitate, curînd chiotele Chiorului, deja beat, se stinseră, Proloff amuţise şi el, gîfîiturile tuturor se înteţiseră. Li se părea că soarele umpluse tot cerul.

— Unde ne duceţi? întrebă îngrijorat Len după vreo oră.

Cu douăzeci de metri mai în faţă şi zece minute mai devreme, Maud Riskin încercase să afle acelaşi lucru de la Proloff. Manuel se opri brusc, scoase un strigăt, toţi întoarseră capetele spre el.

— Vine vînt! anunţă după ce-şi vîrîse un deget în gură, pentru a-l sensibiliza. Trebuie să mergem la adăpost.

— Adăpost? se miră Len. Ne întoarcem?

— Tot nu taci? se zborşi Martin. Tot nu taci?

Apoi se uită la Manuel.

— Înseamnă că ne depărtăm de drum. Înseamnă că nu mai ajungem dimineaţă.

— Înseamnă, înseamnă, îl îngînă Manuel. Cine te grăbeşte? li ducem, îi lăsăm, ne vedem de treaba noastră.

Len făcu, fără voie, un pas.

— Unde vreţi să ne duceţi?

— Hai, las-o! zise Martin scîrbit. Recunoaşte că v-aţi băgat ca musca... N-aţi vrut să vedeţi pasărea?

— Ce pasăre? făcu Len perplex.

Baki cel chior îl încălecase pe Proloff şi se străduia, zbierînd, să-i vîre între dinţi gîtul unei sticle de gin. Grasul dădea neputincios din picioare. Apoi Manuel apucă pistolul şi trase un foc în aer, ca în filmele de duzină.

— Aşa, zise, văzînd că s-a făcut ordine. La drum!

Şi porniră din nou. Dunele păreau că se răriseră. Len încercă să se apropie pe nesimţite de Maud şi de Proloff. În faţa sa, Chiorul se clătina, ameninţînd să se prăbuşească dintr-o clipă în alta.

„Din deşert am pornit, în deşert ne întoarcem”, ridică din umeri Claes, „mă plimb pe coridoare însoţit de o domnişoară cu cicatrice, prînzim în pîntecul unei balene, reînnodăm vechi prietenii. Ah, da, şi viermele... Cine-i de vină?”

Mergeau de vreo zece minute pe fundul unei văi ciudate, apoi schimbară direcţia şi, deodată, valea nu mai fu vale, ci se dezvlăui de îndată ce urcară creasta unui talaz de nisip. Şiruri paralele de dune pierdute la orizont, şi direcţia, direcţia, ceva cunoscut se zbate să iasă la suprafaţă, dune paralele pierdute sub orizont, *altfel orientate.*

Len Claes înţelese şi ridică iarăşi din umeri, păi da, este deşertul, trebuie să fie şi urmele, doar toate se învîrtesc în jurul lor, pînă cînd oare, pîna cînd o să le dăm de capăt, urmele duc undeva. „Deci asta era”, se dumiri, „asta era

pasărea, ce ştiu ei despre ea?”, „vin de acolo ori de aiurea, sîntem noi cei adevăraţi sau ei?”, „şi într-un caz, şi în celalălat, n-avem de ce să ne temem, dar ia gîndeşte-te puţin la o altfel de întrebare, sîntem noi cei adevăraţi sau ea?”

— De ce v-aţi amestecat în toată povestea asta, domnişoară? spuse Proloff, surprinzător de coerent.

Maud se sprijini o clipă de braţul lui, nu-i era teamă.

— Nu înţeleg, spuse.

Proloff o cîntări cu un ochi critic.

— Asta, zise indicînd traseul cicatricei. Nu v-a fost de-ajuns? Acum înţelegeţi?

Părea incredibil, însă, de îndată ce depăşiră creasta următoare, verdeaţa dădu buzna peste ei, intraseră pînă la brîu în ierburi moi, încîlcite, bălăriile cu frunza lată şi zdrenţuită musteau de sevă pe mai bine de cincizeci de metri în jurul lor, iar în mijloc se odihnea sclipetul ochiului de apă, adăpostit sub un fel de umbrar.

— O oază? rise Len. Nu pot să cred.

Toţi se uitară la el ca la un nebun.

— Mişcă! mormăi Manuel.

Seara venea iute din toate părţile, parcă soarele ar fi dispărut în adîncul cerului de deasupra lor. Aerul părea de sticlă.

— Ziceai că vine vînt, se supără Martin.

— Da, da, vînt, sughiţă şi Chiorul.

Se trîntiseră cu toţii sub umbrar, cotrobăind la merinde şi păturI, iar Maud şi Claes îi priviră nehotărîţi dintr-un colţ pînă cînd se aşezară şi ei, fuseseră uitaţi.

— Vine, vine, nu-i duceţi voi grija! spuse Manuel mestecînd vorbele laolaltă cu o bucată de pesmet. O dată suflă pasărea noastră!

Lăsară capetele în jos, speriaţi, şi Martin, şi Baki, cît era el de beat, Len îi cercetă atent. Proloff, dimpotrivă, privi mîndru în jurul lui şi o trînti iarăşi:

— ”Praful răscolit amarnic,/ Ceri/I văduvit de stele... „

— Odihneşte-te, taică! zise Manuel, şi în glasul iui parcă se desluşi răsărind respectul. Odihneşte-te, să nu te vatemi!

— Ce-o să se întîmple cu noi? întrebă domnişoara Riskin.

— Sînt şi eu curios s-o aflu, îi răspunse Claes.

„Proloff al nostru, pardon, Proloff acesta are o taină de care e mîndru. Care e taina lui?”

— Păi, să dormim atunci, căscă Martin, cînd o veni vîntul vedem noi.

Îşi căutară locuri bune sub umbrar, cîte o stea mai scăpa printre bălăriile aruncate cu braţul pe acoperiş şi îşi clătea lumina în ochiul de apă.

— Martin! şopti Claes după,ce Manuel se îndepărtă, desfăcîndu-se la nădragi.

Martin veni lîngă el, aţintindu-l cu ochi vii.

— Ce mai vrei? zise, insă tot pe şoptite, nu-ţi ajunge? V-aţi ţinut după noi tot timpul, de unde ne ştii numele? Dacă nu era Proloff, de mult v-am fi făcut de petrecanie, dar el s-a împotrivit mereu, cu toate că vă simţeam pe undeva, pe aproape. Asta cu pasărea e treaba noastră, de ce nu ne-aţi dat pace? Mîine o să vă ducem acolo, să vă săturaţi!

Şi dădu să plece. Len îi atinse braţul uşor şi îi vîrî sub nas pumnul de bancnote pe care tot drumul îl răsucise în buzunar.

— Ajut-o pe fată să plece, Martin! spuse, transpirînd.

Celălalt tăcu. Se întunecase, nu-şi puteau vedea ochii,

Martin luă bancnotele şi scăpără un chibrit.

— Ce sînt hîrtiile astea? se miră, o clipă mai tîrziu. Nu ştiu să citesc, ia-le! Tu de ce nu vrei s-o ştergi?

Len se îndepărtă, buimac.

— Eu vreau să văd! mormăi. Eu vreau să văd totul!

Se auzea un uruit greu undeva, în aer, se adunau norii? Vesteau ploaie peste deşert?

— Avioane, anunţă Manuel, întorcîndu-se de unde avusese el treabă, să se ducă, cine-i ţine?, or să vadă şi ei pasărea noastră.

— Să nu vă fie teamă, domnişoară, îi spunea Proloff fetei, sînt băieţi cu bun simţ, dar cam sălbăticiţi! îi ţinem în frîu.

— Dumneata îi conduci? Întrebă Maud.

Proloff se scutură indignat.

— Eu, domnişoară, nu mă pot lega de ei, de fapt, generalizînd, nu mă pot lega de nimeni!

Şi pentru că ea se încăpăţînă să nu îl întrebe de ce, continua, binevoitor şi misterios:

— Trebuie să am grijă de ou, domnişoară, înţelegeţi, _nu-i aşa, că este o sarcină dificilă şi deosebit de onorantă! Îmi aduc aminte...

— Nu înţeleg, spuse Maud, ce ou?

Apoi el dispăru în noapte, îi întoarse brusc spatele, o mînă o apucă pe a ei, ştia atingerea aceasta, de o infinită gingăşie, vocea lui Claes o învălui, liniştitoare.

Şi iarăşi. Te-ai culcat pe dreapta, Manuel, pe dreapta te-ai sculat, cu gura plină de amăreală. Unde sîntem? Sub umbrar, vezi bine. Şi?

Străinii dorm duşi, ăsta a luat-o pe fată în braţe, halal pătură, altceva nici că-ţi mai trebuie. Pe ea se vede treaba că a mai zgîriat-o pasărea o dată, judecînd după urma roşie de pe faţă. De ce vin toţi de pretutindeni să ne ia ce-i al nostru, să ne încurce rînduielile, să vadă, să spună, să strice? Au bani, maşini, case, femei, pe mine m-a născut mama sub un pom, m-am jucat cu pietricele în praful drumului, mai tîrziu cu şuriul. Nu ştiu ce înseamnă cuvîntul „sătul”. Nu ştiu ce înseamnă multe alte cuvinte. De ce vin să ne sperie pasărea, de-abia s-a aşezat, de-abia zămisleşte, cine ştie cînd o să-şi mai facă la noi cuib?

— Hai, scularea! zbieră supărat, într-o clipă toţi erau în picioare şi se pregăteau de plecare.

Uite, putoarea asta se face că nu l-a auzit, stă în fund şi se uită aiurea, bărbatu-său, ori ce i-o fi, încearcă s-o înduplece, stai, tu mititelule, să-ţi arăt eu cum se face cu femeile!

— Hai! zise, apucînd-o strîns de braţ.

Maud îl fixă liniştită.

— Nu merg nicăieri, spuse.

— Zău? rise Manuel.

O lăsă şi începu încet să-şi scoată cureaua de la pantaloni. Ceilalţi se adunaseră în cerc.

— Las-o în pace! făcu posac Len.

Manuel nici nu-l băgă în seamă.

— Las-o, n-auzi?

Abia cînd îi atinse umărul, Manuel sări ca ars, întorcîndu-se. Pînă să clipească, îi băgase ţeava pistolului între ochi.

Şi atunci începu vîntul. Cine-l auzise, venise tiptil pînă-n spatele lor şi stătuse la pîndă, aşteptînd momentul prielnic. Umbrarul se nărui cu un troznet sinistru, împroşcînd stropi negri de mîl. Bălăriile luară calea văzduhului. Iar nisipul curse peste ei din toate părţile, fierbinte, aspru, usturător, înecăcios, ca o pacoste, ca un blestem, ca moartea.

Într-un loc oarecare, departe de ochiul liniştit al apei. Vîntul a fugit, luîndu-i pe toţi ceilalţi cu el.

— Nu, spuse bărbatul înalt şi uscăţiv, care-i ieşise în drum pe neaşteptate, peregrinările dumneavoastră se apropie de sfîrşit!

Apoi:

— Nu mă cunoaşteţi, nu aveţi de unde, nu am avut, ca să zic aşa, ocazia... hm... sa ne întîlnim.

Şi:

— Nu văd însă de ce nu am putea face cunoştinţă acum. Daţi-mi voie: G.H. Innertal.

Domnişoara Riskin dădu din cap politicoasă. El părea chiar atunci scos din cutie, nici urmă de praf pe mînecile vestonului, dunga pantalonului impecabilă, şuviţe argintii pe tîmple, pupilele roşii - doi mici cărbuni incandescenţi.

— Aş dori, dacă nu vă deranjează, să stăm puţin de vorbă. Avem la dispoziţie (îşi consultă ceasul) aproximativ patruzeci de minute, domnişoară.

Maud îşi trecu limba peste buzele crăpate.

— Să vorbim! încuviinţă. Cît timp putem rezista în plin soare?

Bărbatul scoase din buzunarul interior al vestonului un mic tub negru învelit în piele. Apăsă un resort şi în mîna lui se deschise o umbrelă.

— Sînteţi iluzionist? zîmbi Maud.

— Nu, spuse grav G.H. Innertal, colonel!

Acum stăteau foarte aproape unul de celălalt.

— Despre ce vreţi să vorbim? întrebă ea.

— Despre dumneavoastră, domnişoară. Dar, mai înainte, aş vrea să vă prezint scuzele mele. Vă datorez o explicaţie şi nu voi întîrzia să v-o furnizez. Noi, militarii, căutăm deseori fair play-ul. Încă.

— O explicaţie...

— A celor întîmplate pînă acum.

Maud îşi coborî pleoapele pe jumătate.

— Sînteţi sigur că o aveţi, colonele? De ce v-aş crede? Cine sînteţi, de fapt?

Colonelul G.H. Innertal îşi permise luxul unui zîmbet de o secundă.

— De ce vi se pare mai credibilă existenţa unei oaze în mijlocul acestui deşert? Ştiţi bine că nu este posibil aşa ceva. Şi birtul acela, în stomacul unei balene...

Maud îl fixă ironică. Mîna ei mîngîie marginea umbrelei.

— Totul este numai un vis, deci. Concluzionez, colonele, că şi dumneata eşti o plăsmuire a acestui vis!

— Da, făcu posac G.H. Innertal, şi din moment ce realizaţi asta, trebuie să vă şi treziţi dintr-o clipă în alta, nu-i aşa?

Se auzi un zgomot surd, ca el unei prăbuşiri îndepărtate.

Colonelul tresări şi degetele i se albiră pe minerul umbrelei.

— Uitaţi ce este, v-am spus că nu avem prea mult timp la dispoziţie. Am să încerc să fiu scurt. Vorbeaţi despre vise. Ei bine, da, totul este un fel de vis, dacă ne referim la o persoană obişnuită, cum ar fi să zicem... cum aş fi'eu, de

exemplu. Pentru dumneavoastră, însă, aceasta este realitatea.

Maud Riskin tăcu vreme de cîteva clipe.

— Vreţi să repetaţi, vă rog?

— Pentru dumneavoastră aceasta este realitatea. Pentru dumneavoastră singură, Maud Riskin, douăzeci şi opt de ani, fostă actriţă, posesoare a unei cicatrici şi a unei jumătăţi de rochii de seară. Iertaţi-mă că sînt nepoliticos, timpul mă sufocă.

— De ce ne grăbim? făcu Maud.

Întrebarea sunase stins chiar şi pentru ea însăşi.

— Nu mă mai întrerupeţi, vă implor! Mai întîi explicaţia: Claes e un bun cercetător. Are stofă, e nemaipomenit de bine pregătit. A fost unul dintre iniţiatorii expediţiei.

— Dar...

— Se pare însă că valoarea lui nu se limitează la calităţile omului de ştiinţă. De altfel, acestea nu i-au putut fi de nici un folos. Este, conform unor criterii care, vă mărturisesc, îmi scapă, un om deosebit. Deosebit de noi ceilalţi, desigur. De aceea şi-a atins...

Colonelul G.H. Innertal tăcu. Lucruri ce nu pot fi spuse pe nerăsuflate nici chiar atunci cînd eşti în criză de timp.

— Spuneţi-mi! ceru Maud.

— Ei bine, au găsit-o atunci în deşert. Adică la puţin timp după ce unul dintre ei şi-a pierdut viaţa. Elicoptere, blindate, cele mai bune trupe de vînători. Nu eram dispuşi să ne asumăm nici un risc. Dintr-un motiv obscur, şi probabil stupid, o numeau Marilyn Monroe. Noi i-am dar pur şi simplu un număr. Acolo, sub pămînt, nu ne mai puteam ţine de glume.

— Len mi-a vorbit deseori despre asta, îl întrerupse totuşi Maud. Ceva nu se leagă!

— Ştiu, murmură deja obosit G.H. Innertal, secvenţa din laborator. Filmul s-a rupt îndată după moartea lui Martin. Lui Claes i se pare că acolo e ruptura. Cele petrecute în

subteran sînt pentru Claes doar halucinaţii, rodul unei puternice insolaţii. E convins de asta.

— Cum...

— Nu ştiu încă. Opt mii doi a fost la început o pasăre mare şi urîtă, îngrozitor de urîtă. Apoi o masă moale, strălucitoare. Apoi... Era mereu altceva. Înclinam să credem că, în afara unei capacităţi mimetice extraordinare, nu vom descoperi nimic cu adevărat important acolo. Nici o urmă de raţiune. Ne luaserăm totuşi măsurile de precauţie. Laboratorul... O vreme, am fost convinşi că metamorfozele erau părţi ale unor mesaje. Nu ştiam nici măcar de unde vine. Claes se închidea tot mai mult în el însuşi. Acum sînt sigur că rumega ceva.

Domnişoara Riskin dădu nerăbdătoare din umeri.

— Nu văd ce legătură au toate acestea cu mine.

— Ajung imediat unde trebuie. Pentru un motiv sau altul, Claes a fost alesuL Era de ajuns...

— Sînt obosită! Mă obosiţi, colonele!

— Noi bănuim că ea se hrăneşte cu informaţie pe care o asimilează şi o transformă într-o formă de energie. O energie neconvenţională, desigur. Ea îi oferă probabil o remarcabilă mobilitate în spaţiu-timp.

Maud schiţă un gest vag, ca şi cum ar fi vreut să îndepărteze imaginea omului cu umbrela.

— Vă repet, sînt la capătul puterilor! Şi nu înţeleg absolut deloc.

— Veţi înţelege imediat.

Glasul colonelului era un fulg de zăpadă.

— Nu observaţi nimic deosebit? Discutăm de aproape cincisprezece minute. Priviţi umbrela!

Maud se uită, văzu umbrele lor contopite într-o pată cu contururi neregulate, ţintuită sub tălpi, scutură nedumerită din cap.

— Soarele, explică nerăbdător G.H. Innertal ca la o oră de geografie, soarele, domnişoară, este absolut imobil, nu s-a

mişcat măcar un milimetru, o putem constata cu maximă uşurinţa.

Domnişoara Riskin rîse.

— Şi ce-i cu asta? Doar visăm, colonele!

— Eu visez, domnişoară, permiteţi-mi să vă reamintesc acest lucru. Oricum, asta înseamnă că sîntem cu toţii în puterea ei, suspendaţi, controlează timpul, aranjează spaţiile aşa cum vrea ea, ca pe un ioc de cuburi, o distrează, probabil, o face cu un scop bine definit, cine poate şti, nu ne putem ocupa cum se cuvine de acest aspect al problemei. Toate astea se întîmplă, desigur, afară, dar răul trebuie căutat şi stîrpit cu desăvîrşire înăuntru. De aceea mă aflu aici şi sper că mă veţi sprijini. Ce spuneţi?

Maud îşi simţi genunchii tremurînd, se aşeză fără grabă în nisip şi G.H. Innertal o urmă de îndată, neslăbind mînerul umbrelei. Ea îşi îndepărtă gînditoare o şuviţă de pe frunte.

— Ce înseamnă acest „înăuntru”, colonele?

Colonelul îi aruncă o privire ciudată.

— Mă tem că va fi o încercare dificilă pentru dumneavoastră, domnişoară!

Trase cu degetul o linie în nisipul fierbinte.

— Dintr-un motiv sau altul, s-a simţit ameninţată. Este extraor dinar de puternică, şi cu toate astea şi-a luat toate măsurile de precauţie. Este raţiune pură într-un stadiu inimaginabil de avansat. Şi-a căutat un refugiu.

— Vorbiţi despre Marilyn?

Innertal plescăi enervat.

— Despre Opt mii doi. Trebuie să terminăm, domnişoară! Refugiul ales a fost Claes.

— Puteţi fi mai clar? îl rugă domnişoara Riskin.

— Da, iată: ea se găseşte acum în creierul lui Claes. Noi toţi ne aflăm în creierul lui.

Maud Riskin nu rîse. Departe, pe cerul sudului, sclipiră aripi de metal, apropiindu-se vertiginos. Colonelul le privi nostalgic.

— Porumbeii, suspină el. Spuneţi ceva!

Fata continua să privească petele argintii peste umărul lui, buzele îi fremătară, nu-i era cald, nu-i era sete, nu o durea nimic.

— Ce vreţi să vă spun? murmură. Sînteţi o iluzie!

— Nu realizaţi? ţipă scos din fire G.H. Innertal. Tot ceea ce vă înconjoară este o plăsmuire a minţii lui. Deşertul. Ce legătură aveţi dumneavoastră cu deşertul acesta? Opt mii doi... Aţi auzit vreodată ceva despre ea? Amicii lui Claes... Nu, nimic nu vă aparţine aici!

— Îl iubesc pe Len Claes! zise domnişoara Riskin.

Colonelul o privi cu simpatie. Apoi izbucni într-un hohot puternic de rîs.

— Nu vă daţi seama cît de absurde sînt toate acestea? spuse, ştergîndu-şi o lacrimă. Şi totuşi, vă înţeleg. Nici nu ştiţi cit de mult vă înţeleg.

Siluetele avioanelor se puteau distinge clar acum. Evoluau amîndouă la joasă înălţime.

— Cine sînteţi, colonele? făcu Maud, complet liniştită.

G.H. Innertal o apucă de bărbie cu blîndeţe.

— Sînt o iluzie, după cum bine aţi spus, domnişoară! O copie a adevăratului colonel G.H. Innertal. Mă aflu aici, în lumea lui Claes, graţie unui perfecţionat procedeu de hipnoză combinată. Vă rog să remarcaţi, domnişoară Riskin, că prezenţa mea este voită şi subordonata unui scop bine definit.

— Şi care este acest scop?

— Opt mii doi trebuie să fie distrusă. Noi nu avem nevoie de ea, înţelegeţi-mă bine. Claes nu este Claes, ci o reprezentare. Imaginea pe care fiecare ne-o facem despre noi înşine. Şi ceilalţi... Nimic altceva decît creaţii, proiecţii ale imaginaţiei sale. Nu ştiu şi nici nu vreau să aflu în ce măsură mai este stăpîn pe ea. Opt mii doi trebuie să fie distrusă!

— De ce vreţi asta, colonele?

G.H. Innertal oftă adînc. Nu i se întîmpla deseori. Foarte curînd, porumbeii aveau să se afle la verticla locului.

— V-am mai spus-o, noi nu avem nevoie de ea! Cu atît mai puţin de progenitura căreia se pregăteşte să-i dea naştere. Pentru că asta se va întîmpla, domnişoară. Ajutaţi-ne!

— De ce aş face-o? Dacă cele pe care mi le-aţi povestit sînt adevărate, totul se reduce la o problemă strict personală. O problemă care îl priveşte numai pe Claes.

— Fals...

În vorba domoală se putea citi un trist triumf.

— Nu realizaţi cît de fragile sînt toate aceste structuri? Nu simţiţi cum vă alunecă totul printre degete? Nisip... De îndată ce va stăpîni cum se cuvine această lume, nimic nu o va putea împiedica să dea buzna peste noi. „Afară”, „înăuntru” sînt noţiuni de o relativitate extremă chiar pentru dumneata sau pentru mine. Vă închipuiţi, poate, că pentru ea... Nu, nu, nu o vrem printre noi!

— Ce înţelegeţi prin acest „noi”, colonele Innertal?

Colonelul îi îngenunche privirea.

— Noi, naţiunea, desigur! Garantaţi că în mîinile altora nu va fi dresată să ne vîneze? O forţă de proporţii inimaginabile, ca a ei, constituie un pericol mortal. Atîta vreme cît o putem controla şi eventual folosi...

Deodată se ridică în picioare. Firele de nisip care se cuibăriseră în cutele stofei se risipiră înşălătoare.

— Cred că e timpul să plecăm, domnişoară Riskin! La cîţiva kilometri de aici, prietenul nostru comun Claes se pregăteşte să susţină cea mai grea probă a existenţei lui.

Maud se ridică şi ea. Se simţi cuprinsă de un soi de ameţeală.

— Ce trebuie să fac? zise. Ce aşteptaţi de la mine?

— Ascultaţi-mă cu atenţie. Undeva, pe cuprinsul întinderii de nisip imaginar, Len Claes îşi întîlneşte destinul. Va fi una dintre nenumăratele înfăţişări ale acelei creaturi gestante.

Zgomotul motoarelor îi acopereau cuvintele încetul cu încetul.

— Va fi vorba, probabil, de o înfruntare. De fapt, un ultim test. Şi apoi... Trebuie să o întîrziem cu orice preţ. Dacă reproducerea are loc înainte de a o putea distruge, vor apărea complicaţii imense. Am nevoie de cîteva ore. Timp subiectiv, desigur.

— Care este rolul meu în toată nebunia asta, colonele?

Şi uruitul îi învălui trepidant.

— Trebuie să-l convingi să renunţe. Sau să piardă. Trebuie să-l determini să evite testarea. Am nevoie nteva ore. Asta o va scoate din minţi.

G.H. Innertal păru să-şi aprecieze propriul joc de cuvinte.

— Dacă el nu se dovedeşte un mediu corespunzător, nu va nevoită să ia totul de la început. Sau aproape de la început. Să îl pregătească. Să caute un altul. Circuit închis. Abia apoi poate zămisli netulburată. Claes trebuie să piardă testarea cu orice preţ!

Domnişoara Riskin îl apucă de braţ, furioasă.

— Poate fi ucis, dacă fac asta. Poate fi ucis, nu-i aşa?

Innertal rîse scurt şi se smulse din strînsoarea ei.

— Văd ce vrei să spui! zbieră. Èi bine, da, poate fi ucis, dar asta nu are nici un fel de importanţă pentru tine!

Era nevoit să strige pentru a acoperi zgomotul. Ridicară capetele în acelaşi timp şi văzură burţile argintii ale bombardierelor tîrîndu-se prin văzduhul fierbinte ca peşti mari şi sătui.

— Vei avea un altul, şi un altul, şi un altul, dacă îl vrei cu tot dinadinsul. Pricepe o dată că sînt numai reprezentări. Eu însumi îţi voi oferi un Claes perfect, aşa cum îl vei voi! Haide, hotărăşte-te!

Dar ea scutura încă din cap.

— De ce nu o faci dumneata însuţi^ Innertal? Ce nevoie ai de mine? Ce nevoie am eu de dumneata? De îndată ce coşmarul se va sfîrşi, vom fi cu toţii afară, indiferent ce va însemna acest „afară” pentru Marilyn, oameni, oameni adevăraţi, nu imagini, nu gînduri. Îl voi căuta în toate ungherele pămîntului, dacă va fi nevoie!

Îi întoarse spatele colonelului şi se_ îndepărtă, şchiopătînd, sub cerul de foc al amiezei continue. În urma ei, ochii lui G.H. Innertal se metamorfozară lent, îşi întejiră arderea, se răciră sub acoperămîntul pleoapelor, devenira, ca altădată, picături solidificate de ceară. Cînd îi vorbi, cuvintele lui o izbiră grele, detaşîndu-se net de zgomotul asurzitor al motoarelor.

— vino înapoi, Riskin! Unde vrei să te duci?

Maud se oprise, deşi muşchii picioarelor i se încordau dureros sub piele, încercînd să le mişte.

— Bineînţeles, zise el şi, în vreme ce vorbea, domnişoara Riskin se apropie vrăjită, cuvintele o fascinau, aveau ceva din atracţia şerpilor, nu le putea rezista, deşi era convinsă că sub ele se ascunde ceva urit, bineînţeles, draga mea, ar fi trebuit să mă descurc şi fără ajutorul dumitale, era de preferat, mi-aş fi dat mîna dreaptă ca s-o pot face! Dar, după cum ţi-am mai spus, aceasta nu este lumea mea! Nu mă pot mişca aşa cum vreau. Nu pot aduce secvenţelor modificări atît de complexe pe cît le-aş dori să fie.

Întinse mîna şi degetele se mulară uscate pe rotunjimea delicată a gîtului ei. Strînse.

— Toate ungherele pămîntului? Biată, micuţă, ele nu îţi sînt deschise. Tu însăţi eşti o creaţie a minţii lui Claes!

Trase aer în piept. Maud începu să tremure.

— Mai mult decît atît, Riskin. Nici măcar nu ai un suport real, Riskin! Eşti o parte a conştiinţei lui, Riskin! Nu-i de mirare, deci, că îl poţi iubi atît. *Tu nu exişti ca persoană fizică, Riskin!*

Erau în bronzul unui clopot imens care se tînguia sub lovituri. Kilometri cubici de văzduh solid coborau încet, zdrobindu-le feţele, umerii, coastele. Zgomotul desprindea de pe trupurile lor straturi fine, ce păstrau o clipă forma siluetelor şi se spulberau imediat, din cauza vibraţiei monstruoase. Iar timpanele refuzau să pleznească.

„Nu”, urlă albul ochilor ei, „nu-i adevărat”, modelară neauzit buzele, „minciuni”, vînturară braţele. G.H. Innertal,

colonelul G.H. Innertal, închise cu gesturi lente, multiplicate de vibraţie, umbrela, spuse şi el ceva, poate „îmi pare rău”,' tălpile pantofilor i se desprinseră de pe nisip, tîmplele argintii trecură o clipă prin dreptul soarelui. Şi Maud îl urmă supusa, se ridicau repede, din ce în ce mai repede, şi aerul fierbinte curgea peste ei ca arşiţa unui necaz. Din cînd în cînd, trupurile oscilau uşor, de parcă şi-ar fi pierdut echilibrul, apoi ascensiunea continua, tot mai sigură, tot mai dreaptă. Cînd privită în jos, dunele se aşezară cuminţi laolaltă, turme de animale mici, adormite. Urcau.

Zgomotul aşternu peste privirile ei obosite o bandă neagră, de nepătruns. Mai apucă să vadă, ridicînd ochii, capul şi umerii colonelului pătrunzînd prin tabla strălucitoare a fuselajului ca printr-o perdea uniformă de ceaţă, îl urmă şix acolo, avu o senzaţie de discontinuitate depăşind peretele. Încă mai ţinea mîna lui G.H. Innertal. Interiorul era cufundat în semiîntuneric. Zări cilindrii robuşti şi estetic rînduiţi ai bombelor. Zgomotul încetase.

4. Ninge absurd. Fulgi cît palma scîrţîie încetişor. O dată căzuţi, mai tresar în răstimpuri, ca şi cum ar fi vii. Aşa se aştern, poate, în fiecare dintre noi ninsorile-sentimente, şuviţe pufoase alunecînd peste faţa interioară a chipului tău, încolăcindu-se în punctele de contact cu trompa lui Eustache, cu ciocănaşul şi scăriţa, clătinîndu-se pe teaca alunecoasă a nervului optic, irigînd mulţimea papilelor gustative, pentru a străbate mai apoi şirurile regulate de dinţi şi a ieşi la suprafaţă. Urcă peste faţa exterioară a chipului, pînă la adăpostul îngust al urechii. Şi iarăşi. Chipul tău este o bandă Moebius. Trupul tău este o butelie Kleyn.

— Aşadar, tu? stărui.

— O întrebare ca nuca în perete, rise Marilyn. Cum mă găseşti?

Frumoasă, frumoasă, ce mai frumoasă, mai frumoasă ca orice.

— Sînt o rază de soare?

Dacă vrei. Toate cuvintele sînt sărace.

— Cineva a spus: „Frumuseţea ei străluceşte”.

„...pentru că inima ei se dezvăluie în orice clipă.” Dar eu nu te ştiu, Marilyn. Eu nu te ştiu aşa.

— Voi toţi aţi crezut că mă cunoaşteţi. Că m-aţi putea cunoaşte. Cînd îmi scăldaţi în lumină cele o sută de chipuri pe care le luam pentru voi. Cînd făceam să se scurgă pe gratiile subţiri ale cuştii pîrîiaşe de făpturi violete. Cînd mă roteam în minţile voastre, şi dincolo de ele, frumoasa, urîta, frumosul, urîtul, cuprinsul, necuprinsa. Nu eram toate pentru mine o scenă?

Ba da. Şi noi te priveam.

— Şi voi mă priveaţi. Mă priviţi, încă. Eu nu am o inimă. Iar înăuntrul meu clocotesc şi se amestecă miliarde de miliarde de chipuri. Cîte puteţi cunoaşte într-o viaţă de-a voastră? Cîte vă rămîn necunoscute?

Len Claes se ridică în picioare. Stătuse în genunchi, cu faţa spre ea, iar ninsoarea i se aşternuse pe coapse şi pe umeri. Dar acum ninsoarea încetase.

— Tu eşti un vis frumos, Marilyn! zise. Însă eu nu pot visa la nesfîrşit. Te voi distruge, Marilyn!

Marilyn îl privi gînditoare. Purta un pulover negru şi pantaloni pescăreşti albi. Îşi răsucea pe deget o şuviţă de păr.

— Să mă distrugi?

— Să distrug visul! Vreau totul despre tine. Nu-ţi este îngăduit să te mai joci astfel cu noi!

Ea rise.

— Bagă de seamă, bagă bine de seamă! Ce cîştigi sfîşiind pînza ecranului?

— Adevărul, M.M. De unde vii? Te joci cu timpul, cu lumile? Nouă ne pot fi de folos toate astea.

Marilyn se îndepărtă şi el o urmă cu încăpăţînare.

— Dar eu am să plec, spuse ea, mergînd. Am strîns destule aici, printre voi. Pot să mă întorc în lumile mele. Sau să caut altele. Ţie ţi-aş fi lăsat nemurirea.

Fu rindul lui să rîdă.

— Da, zise Marilyn, mă pot juca şi cu cărămizile trupului tău. E un joc la fel de plictisitor ca oricare altul.

Deodată deşertul îşi întinse ridurile, totul deveni limpede şi anost, o desfîrşjtă cîmpie albă, perfect plană. Marilyn pufni dispreţuitoare. Se întoarse şi-i mîngîie obrazul în treacăt.

— De s-a întîmplat să fii tu? De ce nu celălalt, Proloff? Prea slab. De ce nu celălalt, el cel puţin ştie ce vrea. E foarte aproape, vine încoace, prostul, şi el vrea să mă distrugă. Oameni ca el nu pot trăi fără asta. Fără să strice. Femeia pe care o iubeşti vine şi ea.

— Innertal! ţipă Len. El nu poate fi aici!

Marilyn dădu din umeri.

— Să sfîrşim! Am ceva special pentru tine, cu totul şi cu totul pentru tine.

Făcu un semn cu palma întinsă. Din pulberea uniform distribuită a întinderii se iscă un vîrtej plăpînd, subţire şi lent. El îi cuprinse gleznele goale, acoperindu-le cu nisip, urcă pe pulpe, îşi mări diametrul. Silueta fetei pîlpîi ca flacăra unei lumînări pe cale să se stingă, se deformă. În mijlocul vîrtejului altceva îi lua locul. Doar vocea îi răsuna în continuare, cristalină, calmă, liniştitoare.

— l-am spus „actor”. N-a trebuit să caut prea mult. Voi m-aţi numit în multe feluri. Mi-aţi dat pînă şi un număr. Era un număr caraghios, între două infinituri. Ţie îţi mulţumesc că ai văzut în mine frumuseţea, atunci cînd mi-ai dat numele ei. Voi o acceptaţi bucuroşi, deşi în puţine rînduri vă aplecaţi să priviţi în adîncul ei. L-am numit „actor”. Ce puteam fi pentru tine? Puteam fi o floare nemaivăzută, o floare carnivoră. Puteam fi o carte pe care sigur să o scrii, nereuşind să o citeşti. Puteam fi un foc mistuitor, ori te puteam aduce în faţa propriului tău eu, să te las doborît de tine însuţi. Ori aş fi putut alege dintre toate nimicul, poţi realiza cît de greu este să înfrunţi nimicul? Am ceva special pentru tine, Claes, l-am numit „actor”, ascunde ceva sub

mască, dar nu vei putea şti ce pînă la sfîrşitul actului. Voi îndrăgiţi atît de mult maşinăriile, nu mai trăiţi fără ele! Sper să fie o jucărie drăguţă pentru tine.

Se auzi un „clic” şi glasul se stinse. Metamorfoza luase sfîrşit. Len îşi dădu mult capul pe spate, pentru a cuprinde cu privirile corpul imens, cu reflexe metalice, care se înălţa neclintit la cîţiva paşi de el. Undeva, acolo unde ar fi trebuit să se rotunjească creştetul obiectului, aerul încă se mai zbătea în pîlnia vîrtejului ce o luase cu el pe Marilyn. Claes îi dădu ocol încet, ferindu-şi ochii de strălucirea insuportabilă pe care soarele, un soare imobil, o dădea pe alocuri suprafeţei lustruite.

„Oul, constată plat, oul pe care îl păzesc Proloff şi ai lui, un nou de fier, ce va zămisli? Doar nu...”

Înainte de a-şi sfîrşi gîndul, se prăbuşi, ţipînd, în patru labe, nisipul îi intră în ochi şi în nas şi în gură, făcîndu-l să tuşească. Unul dintre reflexele luminoase ale metalului şerpuise spre el ca un bici de foc şi îl lovise. Se răsuci, gemînd, umărul stîng era o piatră fierbinte dilatîndu-se, în urma lui auzi pleznetul sec, o dată şi încă o dată, căutîndu-l. Şi apoi, în liniştea nefirească, peste el se rostogoli din înalturi un uruit pătrunzător, ca al unei avalanşe, un glas colosal articulînd cuvinte:

— Nu eşti atent, Claes! rosti monstrul.

Len se sprijini anevoie în coate, scuipă nisipul ce-i umpluse gura, se ridică în picioare. Duse mîna spre umărul care ardea, dar şi-o retrase imediat, gemînd din nou. Pînza rămăsese intactă, sub ea carnea pulsa ritmic.

— E inutil! strigă, şi sunetul tremurat al propriei sale voci îl ajută să-ţi adune gîndurile spulberate de durerea care urmase şocului.

Ca o culme a absurdului, oul de fier se aplecă uşor spre el, vrînd parcă să-l audă mai bine.

— E inutil! repetă Len, scuturat de un rîs nervos, sfîrşeşte odată, pentru ce toate astea? Ucide-mă!

Muntele de metal rămase cîteva clipe nemişcat. Apoi îşi reluă poziţia verticală.

— Să te ucid?! veniră cuvintele, din ele răzbăteau spaima, nehotărîrea, uimirea.

Len se înfioră ascultîndu-l.

— Nu este lumea mea, spuse, ai avantajul terenului! Presupunînd că aş riposta în vreun fel, la ce mi-ar putea folosi? Vei lua orice înfăţişare, ori de cîte ori va fi nevoie. Cel puţin, poţi fi distrus? De ce să n-o sfîrşim acum?

Aşteaptă răspunsul în tăcere şi răspunsul, dacă exista, întîrzia să coboare. Oul-munte rămase mai departe imobil, indiferent. La capătul unui minut, Claes făcu un pas înainte.

— Ce mai aştepţi? zbieră.

Brusc, şarpele de lumină veni fîlfîind prin aer şi îl lovi în obraz, doborîndu-l ca pe un sac. Apoi, în vreme ce se zvîrcolea pe jumătate orb, amestecînd ţipetele cu înjurături cumplite, îl ulgeră din nou, brăzdîndu-i ceafa.

— Nu eşti atent, Claes! bubui glasul, recăpătîndu-şi jovialitatea.

Cînd ridică iarăşi fruntea spre el, Len încă mai urla. Pe urmă, se opri.

— Împuţiciune, sîsîi, clătinînd un deget tremurător, ai să-mi plăteşti asta...

Începu să alerge poticnindu-se, plănuind să dea ocol monstrului, fără un gînd precis, fără un gînd coerent, ceea ce urca în el făcîndu-l sa scuipe sunete dezarticulate, fusese la început furie, furia care te strînge de beregată, iar acum se dizolvase, omogenizîndu-se într-o senzaţie distinctă, cum sînt setea, somnul şi foamea, nevoia de a ucide.

— Ai să mi-o plăteşti, ai să mi-o plăteşti! repeta alergînd, şi celălalt îşi zvîrli din nou fulgerele, dar el se feri cu îndeminare |i rîse, sfidindu-l. Am să mă uşurez pe creştetul tău pleşuv pîna ce-l va mînca rugina!

„Actorul” se urni şi el. Stratul de nisip ţipă ascuţit sub rotunjimea lucie, ca şi cum apăsarea formidabilă l-ar fi măcinat pînă la dimensiunile microscopice ale firului de

praf. Baza oului se răsuci greoi, mai întîi spre dreapta, apoi spre stîngă, deplasîndu-se cîţiva metri în interiorul cercului pe care îl descria Claes.

— Vin! anunţă glasul. Nu încerca să fugi! Mă pot rostogoli mai repede decît tine!

Len se opri o clipă. Umbra propriului său trup pornise să se lungească, încetase să mai fie o simplă pată întunecată. Aşadar, timpul începuse din nou să curgă.

„Către ce?" se miră, „actorul" mai înaintă cîţiva metri, dar el se îndepărtă cu un rîs rău, carnea obrazului îl ustura ca şi cum ar fi fost opărită. Şi apoi nu mai făcu nimic altceva decît să alerge, să se mişte mereu în jurul monstrului, aproape, departe, secunde lungi, cleioase, frămîntînd nisipul, spre dreapta, spre stîngă, din nou spre stîngă, ridicîndu-te, aleargă, opreşte-te, aleargă, pînă cînd?, pînă cînd praful ridicat sub proprii tai paşi îţi poleieşte firele de păr, scrijeleşte mucoasele, se adună mîl la rădăcina limbii şi te îneacă. Pînă cînd nu mai rămîne o singură fărîmă de carne care să nu strige „mi-e peste putinţă!", un singur crîmpei de cer prins pe retină care să nu se rotească bezmetic. Pînă cînd genunchii Ji se îndoaie străini şi ţeasta ţi se afundă în nisip, aşteptînd călcatura de fier care să o spargă ca pe o nucă. Ce altceva îţi rămîne de făcut?

— Nu încerca să fugi! spuse „actorul". Ai să oboseşti curînd.

Biciul de foc fulgera din ce în ce mai rar şi apoi se opri.

Ultimele lovituri, pe care Len le evitase cu uşurinţă, veniseră încet, prea încet, nu erau decît fire roşiatice răspîndind puţină căldură. Len înţelese că soarele ce cobora spre orizontul alb îi dăduse „actorului" putinţa de a-l lovi. Aşteptau noaptea? Întunericul sub acoperămîntul căruia s-ar fi putut îndepărta?

— Mai e mult pînă la căderea nopţii! observă vocea de fier. Nu încerca să fugi! Mă pot rostogoli mai iute decît o faci tu!

„Timp!” scînteie cuvîntul în mintea lui Len, înainte de a realiza cu adevărat avantajul iluzoriu pe care l-ar fi putut obţine. „Am nevoie de un răgaz. Am nevoie de un răgaz în care să gîndesc.”

În clipa următoare, îşi schimbă încă o dată sensul de deplasare şi, din cîteva salturi, se aşează astfel încît „actorul” să se găsească între el şi globul strălucitor al soarelui. Se opri gîfîind în umbra uriaşa pe care colosul o aşternea peste întinderea de nisip, aşteptînd un miracol. Oul de fier se răsuci încet, dezorientat, înţepeni cu un scîrţîit prelung.

„Nu e decît un mecanism”, horcăi Len, bătăile inimii îl asurzeau, se lăsă încet pe vine, fixînd creştetul lucios sub care se petrecea ceva, un proces avînd drept obiect găsirea furnicii, „un mecanism miop, poţi deosebi o furnică rătăcind la picioarele tale, sub umbra care preface fiecare cută, fiecare adîncitură într-o pradă falsă?”.

Pe o suprafaţă relativ mare, nisipul vînturat de umbletul greoi spuzise faţa deşertului cu mici denivelări imobile, înşelătoare. Zeci şi sute de pete întunecate cărora doar soarele, în mişcarea sa imerceptibilă, le împrumuta iluzia vieţii.

— Claes! tună absurd glasul „actorului”.

— Claes! miorlăi, o clipă mai tîrziu.

— Claes! se tîngui, furînd dulceaţa vocii lui Marilyn.

— Claes!

„Un mecanism imperfect, ea a plecat, a plecat probabil pentru totdeauna, a lăsat în urmă maşina, tot ceea ce a găsit urît printre noi, suma mizeriilor şi greşelilor şi fundăturilor în care sfîrşesc ori ar trebui să sfîrşească drumurile prost începute, drumurile minciunilor, drumurile nedreptăţilor. Un mecanism slut şi idiot, batjocorind lipsa a ceea ce ar fi putut fi bunul cel mai de preţ al prăpăditului ăsta de om, neputincios, golaş, fricos: încrederea în sine.”

Len îşi mişcă mîinile infinit de încet, continuînd să privească suprafaţa arcuită a muntelui de fier, degetele găsiră nasturii bluzei, catarama curelei, şireturile ghetelor.

— Claes, spuse „actorul” cu blîndeţe, este inutil, Claes! Tu nu poţi fi departe! Eşti epuizat, Claes! Eşti sfîrşit! Te afli probabil în conul de umbră pe care îl generează masa trupului meu. Aşa este logic, Claes.

Len porni, la fel de încet, să umple cu nisip mînecile bluzei, una dintre ultimele dovezi palpabile ale unei alte existenţe, plasată unde în timp?, pe cale să se mistuie. Făcu acelaşi lucru cu pantalonii, apoi înfipse pe rînd pantofii în nisip, cu vîrfurile în sus.

Aşa este logic, Claes. Am să mă deplasez pe direcţia propriei mele umbre. Încă nu te pot detecta. Dar nu-ţi face iluzii, Claes! Claes! De îndată ce voi fi suficient de aproape, n-ai să mă mai poţi păcăli. Aşa este logic, Claes.

„Logic, logic”, mormăi Len privindu-şi opera, în vreme ce „actorul” porni să înainteze, scrîşnind înfiorător. Hainele pline cu nisip creau iluzia unui trup omenesc prăvălit pe spate, cu braţele şi picioarele răsfirate. Se îndepărtă prudent, încă la adăpostul umbrei, fără să slăbească din ochi silueta monstrului, tremurînd de oboseală şi excitare. „Nu am dorit această luptă, n-am dorit nimic din cele întîmplate, sau poate le-am dorit?, ce se ascunde sub ele?, nisip?, nisip stă ascuns şi în zdrenţele acelea, dar parcă înainte era altceva?, cel puţin nisipul nu suferă, nu strigă, nu are moarte.”

Se îndepărtase suficient de mult ca să se mai poată opri o dată. Privi. Muntele de fier venea constant către locul în care se zăreau mînecile bluzei şi vîrfurile scîlciate ale ghetelor. Mai avea cincisprezece metri, apoi zece, apoi cinci. Pe urmă se opri.

— Claes, coborî glasul, lată-te, deci. Ai înţeles, în sfîrşit. Ce caraghios erai alergînd, Claes! Ce jalnică şi inutilă risipă de energie! De timp. Ce jalnică şi cît de inutilă revoltă! Nu te poţi împotriv destinului, Claes!

Len îl urmărea, cu ochii împăienjeniţi de încordare, cu respiraţia oprită.

— Ce jalnică şi cît de inutilă joacă cu timpul! Timpul pe care atît de mult îl preţuiţi. Priveşte-mă, Claes, priveşte-mă o ultimă dată! Timpul nu înseamnă nimic pentru mine! Eu însemn ceva pentru timp!

Se auzea surpîndu-se pojghiţa efemeră de nisip ce aderase la suprafaţa metalică.

— Nu spui nimic? făcu dezamăgit glasul.

„Ce mai aştepţi? gîndi Len, scîrbă, vino, cară-te, calcă, ia-ţi porţia de zdrenţe şi cară-te, ce mai aştepţi?”

— Bine, oftă colosul, oftatul lui era dezmierdarea pe care şi-o aduc unul altuia dinţii masivi ai unor roţi imense, tocite, pe curînd, Claes! Ne vom mai întîlni, poate!

Se răsuci o singură dată şi simulacrul încropit de Len dispăru, supt în viitoarea prăfoasă. Unul dintre pantofi zbură prin aerul tulbure, încremenind la mică distanţă, ca o vietate plăpîndă carbonizată. „Actorul” se cutremură zgomotos, parcă s-ar fi prăbuşit ireversibil în el însuşi, parcă organe tăiate în fier brut s-ar fi desprins în interiorul animalului uriaş, lovindu-se unele de celelalte. Rămase pe loc, frămîntînd nisipul, aşa cum striveşte talpa un muc de ţigare. Pe urmă, urlă.

Len îşi apăsă palmele pe urechi, dar asta nu îi era de ajuns, s-ar fi înşurubat în stratul de sub el, dacă ar fi putut, ca să nu-şi mai simtă plămînii cojindu-se, pielea vălurindu-i-se pe mîini. Urletul era al unei lumi rupîndu-se ca o bucată de hîrtie, era al soarelui despicat în două de o lamă nevăzută. Venea pur şi insuportabil, unul dintre acele sunete în stare să schimbe ceva, în urma cărora faţa lucrurilor rămîne întinată, atinsă. Len crezu că distinge în inima urletului nu bucurie, nu uşurare, ci ură şi dezamăgire. Apoi se făcu linişte.

„Şi acum pleacă, murmură Len golit, cu ochii beţi, pleacă sau dispari, du-te o dată! Pleacă, te rog!”

Dar oul-munte rămase acolo, în faţa lui, drept şi nemişcat.

— Nu va pleca! zise domnişoara Riskin.

De îndată ce întoarse spatele „actorului”, o văzu aşteptînd în nisip, cu mîinile împreunate în poala rochiei de seară. Îi era peste putinţă să-i spună ceva şi, de altfel, ce i-ar fi putut spune, bun găsit?, iată-te deci?, flăcările unui foc mare dinăuntru îi lingeau flămînde şi duioase trupul. Se duse spre ea, împleticindu-se.

— Tu? spuse.

Maud Riskin îl urmări cu ochii vii, apoi încet licărul din priviri i se stinse.

— Cum e atunci cînd iubeşti un nor? îi răspunse, ridicîndu-se. Un nor alb şi subţire, aproape străveziu.

— Maud, şopti Len înecîndu-se cu propria-i salivă, nu trebuia... Aşteaptă, mai zise, prinzîndu-i braţul lîngă cot şi silind-o să îngenuncheze iarăşi, aşteaptă, vom fugi de aici, totul o să fie bine!

Ea clătină din cap. Nici măcar o singură dată nu-şi aruncase privirile peste umărul lui, acolo unde „actorul” stăpînea deşertul şi cerul.

— Vom pleca, repetă Len mîngîind-o, undeva trebuie să găsim o ieşire, sau ne vom trezi pur şi simplu, nu ştiu. În curînd va veni noaptea. Ori poate că el...

Maud dădu iarăşi din cap.

— Nu va pleca, zise.

— Linişteşte-te! bîigui Len.

— Nu. Nu înţelegi?

Îl fixă cu o intensitate extraordinară.

— Trebuie să plăteşti cu ceva. Trebuie să rupi ceva din tine. Nu pricepi? Aici, în nisip, trebuie să amesteci o parte. Sau poate mai multe. Sau poate totul.

Len îi cuprinse umerii, ca acolo, atunci, între pereţii albi ai coridorului, dar realiză că tremurul ce îl simţea sub degete îi aparţine.

— De la bun început... De la bun început ceva s-a împotrivit şederii mele cu tine. Ceva s-a opus. Erau semne pe care n-au ştiut să le citim atunci.

Len o asculta cu atenţie.

— Ne vom despărţi aici. Nu se poate altfel. Vei supravieţui. Trebuie să o faci. Totul ar rămîne înspăimîntător de inutil.

— Dar tu...

— Aceasta nu este lumea ta, de cîte ori ai spus-o? Bietul de tine! Ce vei voi să găseşti trezindu-te? Ridicînd pleoapele?

El începea să înţeleagă, umbre fugare îi năpădiseră chipul.

— Maud, spuse rar, încordat, cu siguranţă tu vei fi lîngă mine!

Domnişoara Riskin îi zîmni strîmb.

— Cu siguranţă, o bucăţică din tine. Cum e atunci cînd iubeşti un nor? Un trecător pe cale să se risipească?

Nisipul tremură sub ei. Un uruit surd îi învălui. Uitaseră.

— Claes, zise „actorul”, m-ai minţit!

Îl vedeau, înfricoşaţi, vibrînd la zeci de metri depărtare, după cum cuvintele se rostogoleau mai grele ori mai uşoare.

— Ai dat dovadă de multă şiretenie, Claes! continuă să flecărească „actorul”. Experienţa mea e mai bogată cu un truc acum. N-ai să mă mai poţi păcăli! Vin spre tine!

— Pentru cîtăva vreme am fost, cred, una şi aceeaşi fiinţă, plînse şi rîse în acelaşi timp Maud Riskin, iar Len nu pricepu, buimăcit de apăsătorul glas al oului de fier.

Privi pupilele negre, dincolo de care bănuia parcă mile întregi de spaţiu liber. Ea îi parcurse cu amprentele fine ale degetelor obrazul, de la o margine la cealaltă. Sub atingere, simţea structura intimă a pielii răscolindu-se, împotrivindu-i-se. Len realiză de cîte ori avuseseră nevoie să-şi confirme „realitatea” dezvăluită de privire prin atingerea netă şi oarecum mai brutală oferită de degete. Ca trişti şi

irecuperabili orbi. Şi mai realiză, chiar fără putinţa de a o vedea, că semnul cu care „actorul” îi brăzdase chipul era replica fidelă a celui de pe obrazul ei. Trebuia să fie aşa. Crezu că înţelege ceva. Dar clipa trecuse.

— Vin spre tine, Claes! trîmbiţă victorios „actorul”. Nu fugi, mă rostogolesc ceva mai iute decît o poţi face tu!

— Maud! zbieră Len, acoperind zgomotul de fier.

Domnişoara Riskin ieşise, călcind uşor din conul protector de umbră, şi se îndepărta, ţinîndu-şi poalele rochiei de seară cu degetele. Continua să privească liniştită suprafaţa scînteietoare ce se apropia cu repeziciune. Oul de fier şovăi o clipă, apoi îşi reluă mersul împleticit, abătîndu-se foarte puţin de la direcţia iniţială.

— Maud! strigă tot ceea ce îl alcătuia pe Len.

Valul furios de nisip care ţîşnea înaintea „actorului” o ajunse din urmă şi coborî într-o clipă peste silueta fragilă. Apoi „actorul” fu deasupra locului acela.

Pentru cîteva clipe, încremeniră toate, nisipul aşternîndu-se din nou strat peste strat, o bucată de soare agăţată de linia fină a orizontului, oglinda rotundă de metal la capătul unei oscilaţii adînci, ţipătul domnişoarei Riskin ca o tulpină umedă crescînd, văzduhul amestecat de aripi inexistente, două puncte strălucitoare înaintînd din profunzimile sale spre creştetul oului de fier. Len ridicîndu-şi mîinile pentru a-şi cuprinde tîmplele, mişcarea fragmentată în secvenţe distincte, lipsite de continuitate încetinită în împotrivirea, în refuzul de a fi al acestei realităţi. Dar totul numai pentru cîteva clipe.

Picioarele începură să se mişte singure, Len o luă la fugă spre locul acela, icnind la fiecare pas. Tot atunci deşertul se zgribuli ca de frig, îşi recăpătă dunele, ridurile şi încreţiturile săpate de vînt, iar „actorul” se aplecă şi el primejdios de mult, se răsturnă, rămase o clipă în echilibrul precar oferit de creştetul oului, se răsturnă iarăşi, încă o dată şi încă o dată, şi silueta începu să i se micşoreze în direcţia soarelui.

Len urcă vlăguit creasta unei dune, se rostogoli pe povîrnişul care i se deschisese la picioare, apoi urcă din nou, cuprinzînd cu ochii tot ceea ce putea fi cuprins. Era singur. Şi soarele căzu în întregime dincolo, cu un ultim zvîcnet, aproape că auzi pocnitura ca de pistol ce îi însoţise prăbuşirea peste marginea lumii. La puţină vreme veni şi noaptea.

Mai tîrziu:

A rătăcit fără să ştie de sine, călărind dunele, înotînd printre undele de nisip, strigînd un nume, acelaşi, pînă cînd întunericul nopţii s-a lipit de dînsul.

A rătăcit şi după căderea nopţii. Dacă urmele paşilor săi desculţi ar fi fost fosforescente, un păienjeniş peste măsură de încîlcit ar fi strălucit în noapte peste faţa deşertului.

S-a ghemuit, tîrziu, într-un loc anume, dezgropînd cîteva zdrenţe şi un pantof negru scîlciat, era locul în care păcălise „actorul”. Zdrenţele jalnice l-au ajutat să-şi înăbuşe fiorul pe care aerul răcoros al nopţii îl născuse în el.

Un hoitaş a alunecat departe, rîcîind nisipul cu ghearele. A licărit o stea, au licărit stelele. Cu greu a găsit Ursele, Sirius, Procyon. Erau acolo, dar peste tot înfloriseră şi altele, constelaţii noi, necunoscute, nemaivăzute. Ca şi cum abia atunci ar fi ieşit toate la iveală, toate cele adevărate, constelaţii fără număr. Unde stătuseră ascunse? Aveau să mai vină şi altele, pînă cînd cerul va fi devenit o singură pată de lumină fără margini? Cine le făcuse loc acolo?

Un zgomot. O respiraţie. O tuse uscată.

Nu întoarse capul. Ochii îi erau duşi în cer, iar mintea cu mult mai departe. Cineva al cărui chip nu-l putea desluşi veni şi se aşeză pe vine, la cîţiva paşi depărtare. Un glas despre care amintiri ceţoase se căzneau să iasă la suprafaţă îi puse o întrebare. Apoi continuă să vorbească. Len reveni de aiurea, aproape el însuşi, dacă cel ce fusese pînă atunci putea fi numit astfel. Împrejurul lui simţi aşteptarea, o uşoară tensiune, aşa cum rămîne adesea în urma întrebărilor.

— Ce vrei? spuse.

— Eşti dus bine! constată celălalt. Spuneam că l-ai aranjat, nu glumă.

— Pe cine?

— Drăcia aia de mecanism. Gogoloiul.

Chiar în secunda care-i trebuise lui Len pentru a recunoaşte inflexiunile vocii, necunoscutul scăpără un chibrit, luminîndu-şi faţa. Pe urmă începu să pufăie liniştit din ţigară.

— Şi dumneata, moşule? rise Claes.

— Ei da, şi eu! mormăi moş Bătătură, după o scurtă ezitare. Te mai miri încă?

— Nu, recunoscu Len. Dar spune-mi, eşti chiar dumneata?

— Chiar eu care?

Să stai sub atîtea stele, poate găzduitoare de lumi, să nu mai fii sigur de înţelesul cuvintelor...

— Da, da, oftă moşul, ăsta-i necazul! Vorbim, vorbim...

Veni mai aproape. Coama încîlcită i se profila pe cer.

— Îmi citeşti gîndurile? făcu Claes.

— Poate că ţi le citesc. Din cuvinte ce să aleg? Două din trei sînt prilej de zînzanie.

— Pentru ce ai venit aici?

Moş Bătătură icni, ridicîndu-se. Se vede treaba că amorţise.

— Dracu’ ştie! Căutam ceva. Aveam să-ţi spun ceva. Asta mi-era drumul. Ce-ţi pasă?

— Nu-mi pasă, moşule! Du-te unde ţi-e voia!

Tăcură. Contururile siluetelor tremurau. Era tot mai răcoare.

— Eşti sigur?

— Da?

Ziua zăcea undeva departe. Ce culoare avea să ia deşertul după ce întunericul se va fi risipit?

— Frig!

— Frig...

Şi linişte. Şi pace.

— Unde este ieşirea din cerc, moşule? vorbi Len. Există o ieşire?

— Există, încuviinţă celălalt cu un mormăit.

— la-mă cu tine! Du-mă acolo!

Bătătură îşi aprinse din nou ţigara.

— Nu pot. Nu pot să te iau cu mine! Ieşirea aia nu e bună pentru tine.

Len rîse scurt, fără veselie.

— Credeam că sînt Tezeu. Dar s-ar putea, pînă la urmă, să fiu doar Minotaurul.

— Baţi cîmpii! scuipă moşneagul.

Şi, din nou, tăcere.

— Nu pune bază pe mine, grăi în cele din urmă Bătătură, nu-ţi pot fi de nici un folos! Din toate cele ce ţi s-au întîmplat, pe mine să nu mă iei în seamă.

— Da, încuviinţă Claes, dar ştii dumneata tot ce s-a întîmplat?

— Ştiu, ştiu, dădu moşul din cap. Eu, băiete, o să plec curînd. Nu mai am ce face pe aici, şi poate că nici n-am avut. Poate că sînt numai o urmă, un rest. Ceva care rămîne pentru scurt timp după...

— Ceva care rămîne pentru scurt timp, îl îngînă Len. După cine?

— Ştiu eu?'După tine, după ceilalţi. După o pasăre. Ce rămîne în aer după trecerea unei păsări?

Len îşi cuprinse genunchii cu braţele.

— Mă doare capul, moşule! Dar ea o |ă se mai întoarcă?

— Care dintre ele?

— Schimbăm doar întrebări, răspunsuri mai deloc, rîse din nou Len.

Putea să rîdă. Gîndi: „Pot să rîd. Cîte trebuie să treacă peste un om pentru ca el să nu mai poată rîde?”

— Mă voi trezi! hotărî. Mă voi trezi, fără îndoială! Vreau să o fac!

— Şi vei fi altul? Gîndurile, lumile tale se vor orîndui altfel? Ca atunci cînd te trezeşti dimineaţa şi hotărăşti să iei totul de la capăt?

— De ce, moşule? Ce a fost rău... acolo? Ce nu a mers? În celălalt vis, în cealaltă lume a mea?

— Trage un fum, îl îmbie Bătătură.

Fumul bun, dens, îmbibat cu căldura mîinii omeneşti.

— Trezeşte-te, trezeşte-te! aprobă moşneagul. Ridică pleoapele! Du-te înapoi! Vezi ce faci...

— Şi ceilalţi? Martin e mort. Proloff... Există minuni?

— Tu nu eşti singur. Fiecare îi poartă cu sine pe ceilalţi. Şi nu numai atît. Nu numai imaginile lor, mai mult sau mai puţin strîmbe. Visele lor. Dorinţele lor. Ceea ce ar fi putut să fie într-o altă orînduială a lucrurilor. Cu bune. Cu rele.

— Mai aprinde un chibrit, moşule! Vreau să-ţi văd faţa.

Nasul. Ochii. Sprîncenele. Pielea feţei, brazdată ca scoarţa de copac. Se poate citi în semnele ei?

— Mi-e teamă să cred în dumneata! Să mai cred în ceva care are legătură cu Marilyn. În ceea ce ar fi putut însemna ea pentru noi. Mă arde obrazul!

Avea glasul uscat, sfărîmicios. Bătătură îl opri cu un semn.

— Cum poţi tu să o judeci? Copiii nu sînt pregătiţi să înţeleagă faptele oamenilor mari. Iar tu abia te-ai născut. Eşti închis încă între pereţii minţii tale. Sfărîmă, aruncă, dă la o parte! Şi încă nu-i de ajuns. Distruge lumea asta, şi, la scurt timp, din cioburile rămase o să crească alta la fel. Prea multe calapoade. Prea multe urme. Eşti citit? Un găinar ştie mai multe decît tine. Tu ai învăţat să-ţi sugrumi ideile înainte de a se naşte de-a binelea. Rupe linia cercului! Ridică pleoapele!

— De ce? făcu Len. Ca să încep un nou vis?

— Poate că vieţile tuturor oamenilor de pe pămîntul ăsta, puse la un loc, nu sînt decît un vis dintr-o mie! Alege tu un altul. Stă în puterea ta să-l faci frumos!

— Acum dumneata baţi cîmpii, moş Bătătură! Eu. Ce însemn eu pentru tot ceea ce ne înconjoară? Ce au însemnat cărţile mele?

— Prostule! grăi moşul supărat. Ţi-am spus că nu eşti singur, chiar dacă ţii morţiş. Chiar dacă te-ai da peste cap. Că eşti tu, că e altul... S-a întîmplat să fii tu!

Şi, din nou: „Ce culoare va lua mîine deşertul? Mîine”.

— Mă ispitise cu nemurirea...

— Nimeni nu e nemuritor. Cuvîntul pentru asta e altul. Cau- tă-l! Poţi face ca timpul să nu mai însemne nimic pentru tine. Pentru alţii. Voi puteţi însemna ceva pentru timp. Noi.

Şi totuşi: „Ce culoare va lua mîine deşertul?”.

— Nimic. Nu mi-a lăsat nimic!

Scîrţîit de ghete. Trosnetul genunchilor bătrîni.

— Ce-ai fi vrut să-ţi lase? Minte? Aur? Niscaiva puteri necurate? Aşa-i că totul s-a petrecut prea repede? A fost ca o atingere de aripă. Mai caută, mai caută, poate că ţi-a lăsat totuşi ceva!

— Unde să caut?

— Pe-aici, primprejur. În tine. Acu’ mă duc. Fă cumva, să iasă totul bine! Răul lumii îl cunoşti pe de rost.

Claes se ridică şi el. I se păru dintr-o dată că mîngîie cu creştetul spuzeala de stele.

— Mai stai o clipă, moşule! îl rugă. Spune-mi, or să fie cu toţii acolo? Şi Innertal? Şi porumbeii lui?

Moşneagul se întoarse pe jumătate. Scormoni nisipul, ca şi cum ar fi căutat să-şi aducă aminte de ceva.

— Asta trebuie să te întreb eu pe tine. Dar cred că ăla nici n-a venit vreodată pe lume...

— Şi oul, moşule? Drăcia, cum îi spui dumneata, oul de fier. Ce ascunde el? Ce va zămisli?

Moş Bătătură stinse, ţistuind, jarul ţigării.

— Nu era decît o hărăbaie de ceasornic. Va fi măsurat şi el ceva. Ce crezi? Numai într-un singur loc se mai poate zămisli ceva. Oul ăla eşti tu!

Într-o clipă, încălecă cocoaşa nărăvaşă a dunei şi alunecă dincolo. Cînd Len ghici în întuneric spinarea cocîrjată urcînd şi coborînd, glasul spart, de om cotropit de ani, izbucni, legînd refrenele tuturor cîntecelor auzite:

„Fată, din fuior de aur/ plete moi aşterni pe umăr,/ iar sub buze - tainic plaur/ nestemate fără număr. „

Numai noaptea trupul darnic,/ numai ziua drumuri grele,/ praful răscolit amarnic,/ cerul văduvit de stele.

Dorm şi ochii mi-s răcoare,/ buruieni în apă sură,/pune-mi între gene soare,/foc din care gîndul fură. „

De aici, calea urmată se încurcă. Pare un ghem încîlcit de sfoară multicoloră, rostogolit prin nisip, alcătuind, cu fiecare clipă scursă, nod după nod, noduri imposibile, derutante, pe care cine ştie dacă le va mai desface cineva, vreodată. Într-o bună zi, te vei trezi în faţa unei noi întrebări: unde începe şi unde se termină el?

Poate porni de oriunde. Începe, totuşi, cu Len Claes, un bărbat în vîrstă de treizeci de ani, ghemuindu-se în inima deşertului, aşteptînd, adunîndu-şi puterile, imaginînd în răstimpuri nume obişnuite: Martin, Proloff, Maud, Marilyn.

Colonelul G.H. Innertal se rezemă obosit de cadrul uşii. Vibraţia porumbelului urca în el prin tălpile pantofilor şi palme, dar se atenua undeva, în preajma Mărului lui Adam.

— Ce-i cu femeia? întrebă răguşit.

Nu-i răspunse nimeni. Din scaunul pilotului îl privi cîteva clipe peste umăr G.H. Innertal. Lîngă el, ridicîndu-şi ochii de pe cadranele aparatelor, G.H. Innertal clătină din cap nedumerit.

— Ce-i cu femeia? repetă colonelul, şi apoi izbi peretele metalic cu pumnul. Înjură.

— Ce importanţă mai are acum? suspină destins un alt G.H. Innertal, în spatele lui. Sîntem aproape. Aproape de tot.

Colonelul le privi chipurile, pe rînd. Se regăsi în fiecare dintre ele, nepăsător, hărţuit de îndoieli, calm, neliniştit, obosit, relaxat.

— Nici măcar nu şi-a luat la revedere, rise. Nu putea cobori singură. În coordonatele astea e perfect neputincioasă. S-a petrecut ceva. Ceva din exterior a ajutat-o.

— Ce importanţă...

Colonelul întrerupse fraza cu un gest.

— Ceva i-a dat posibilitatea să sară o secvenţă. Bine, să terminăm întîi aici!

— Obiectivul în raza vizuală, anunţă plat un G.H. Innertal.

Fu un singur moment de agitaţie.

— Vreau să-mi radeţi întreaga zonă! spuse colonelul. Vreau să arate ca dracu' după ce trecem.

— Bine, bine, făcu plictisit secundul.

Era insuportabil de cald. Sub ei, deşertul aluneca uniform. Nu vorbea nimeni. Nu se întîmpla nimic.

— Coborim, anunţă G.H. Innertal.

Scaunul comod al pilotului, motoarele, plexiglasul cabinei, epoleţii, ghetele de zbor, trupurile, mînerul arcuit al manşei, chingile paraşutelor, lumina interiorului, cifrele mărunte ale cadranelor, în sfîrşit, aripile, toate celelalte la un loc încetară să mai existe.

Kris (actorul Rudolf Valentino): Biată micuţă, ai venit să mă vizitezi, nu-i aşa?

(Kris face cinci-şease paşi. Harey tace.)

Kris: Oare mult ai să mai rămâi aşa?

(Dă să o mângâie. Ea se fereşte de mâinile lui cu un soi de sguduire.)

Kris: Ce voeşti? De unde ai venit?

Harey (actriţa Marilyn Monroe): Nu ştiu, dar am greşit cu ceva?

Kris: Oare... te-a văzut cineva?

Harey (cu tristeţă): Nu ştiu. Am venit ca de obiceiu. Dar are vreo însemnătate, Kris?

Kris: Harey...?

Harey: Ce este, dragă?

Kris: De unde ştiai unde mă aflu?

Harey: Habar n’am. (Râde fals.) E ridicul, nu-i aşa? Cînd am intrat dormeai, dar nu te-am trezit, nu voiam să te trezesc, fiindcă eşti un răutăcios. Răutăcios şi plicticos.

Kris: Unde-ţi sunt lucrurile?

Harey: Lucrurile mele...? (Peste măsură de turburată.) Kris, îmi pare că s’a întâmplat ceva... Parcă aşi fi uitat ceva... Da, nu’mi aduc aminte de multe. Pe tine te ştiu... de tine îmi amintesc negreşit... şi... şi atât. Oare am fost bolnavă?

Kris: Ei... s’ar putea spune. Da, câtăva vreme ai fost puţin bolnavă.

Harey: Oh! Atunci de bună seamă că din pricina asta... Cum e cu noi? Bine sau rău?

Kris: Cât se poate de bine.

Harey: Când vorbeşti aşa este mai curând rău.

Kris: Da’ de unde, Harey, iubito! Acum trebuie să plec. Mă vei aştepta, nu-i aşa? Sau poate...

Harey: Trebue să te aştept? Multă vreme? (îşi pune o mână pe pept.) Merg cu tine.

Kris: Copilă, e peste putinţă... Trebuie să rămâi aci.

Harey: Nu. (Strânge spasmodic degetele, ca nişte ghiare.)

Kris: De ce?

Harey: Nu... nu ştiu. Nu pot. Îmi pare... îmi pare că trebue să te văd... mereu.

(După romanul „Solaris” de Stanislaw Lem. O producţie M.G.M. - 1926. Cu: Marilyn Monroe, Rudolf Valentino)

PLOI TÎRZII

„Distrugeţi toate maşinile de pe Pămînt şi, în scurtă vreme, civilizaţia noastră modernă va fi reclădită datorită gîndurilor care ne trec prin minte.”

FRED HOYLE

„La începutul fiecărei perioade, mîna dreaptă începe să-l doară mai jos de încheietura rotundă a cotului. De obicei, într-o noapte, se trezeşte tremurînd ca de frig, ameţit. Ameţit, alunecă din culcuşul moale în care s-a ghemuit de cu seară şi încearcă pe bîjbîite să găsească ieşirea. Stelele îl sorb. Ameţit, se clatină, izbindu-se cu zgomot înfundat de pereţii colibei, speriin- du-i pe ceilalţi. Şi fiorul care i se prelingea pe mînă ca atingerea umedă a frunzei de salcie creşte, cuprinzîndu-i vîrfurile degetelor, pielea fină a antebraţului,'îi îngheaţă ramurile subţiri ale venelor. În cele din urmă, se strecoară, sfîrşit, prin gaura scobită în peretele de lut şi se rostogoleşte pe iarba argintată, îndărătul lui, cineva cere pe şoptite să i se aducă pietrele galbene, ca să poată face lumină ciocnindu-le. Ceilalţi mormăie şi sîsîie, nedumeriţi încă. Somnul îi moleşeşte.

Atunci mîna tresare ca un animal sub săgetarea primei dureri, vie şi limpede - un fulger pe vreme rea. Şi el scînceşte neputincios şi nu ştie încă ce ar putea să facă. Ridică mîna în bătaia lunii, deasupra ochilor, ca şi cum ar încerca să se ferească de o lovitură nevăzută. Cînd îşi roteşte umărul, ceva scîrţîie acolo, înăuntru, poticnit. Vede mugurele firav, urît încolţit lîngă încheietura cotului, zvîcnind, crescînd. Şi ţipă înspăimîntat, fără să-şi aducă aminte că asta a mai fost, ţipă mereu, pînă către ziuă, alergînd caraghios în jurul colibei.

Atunci ceilalţi ştiu.”

— Povesteşti frumos, s-a cutremurat *alba*, însă lucrurile pe care le povesteşti sînt urîte.

Nouă-slutul a ridicat dintr-un umăr. Puţin îi păsa.

— Eu nu ştiu să povestesc altfel de lucruri, a zis. Poate te descurci tu mai bine. Dar ai grijă să nu ridici glasul, că mai sînt şi ai mei prin preajmă.

Atunci *alba* a părăsit ierburile umbrite şi s-a rostogolit la picioarele copacilor de-o vîrstă cu părintele părintelui său. Trestiile firave de lumină crescute prin acoperămîntul frunzişului lunecau pieziş pe luciul blăniţei, scînteind uneori. Aerul din preajma scorburilor avea consistenţa apelor încreţite de valuri, în adîncul cărora mijeau contururile unor peşti fosforescenţi. Pădurea întreagă părea năclăită de întuneric diluat.

Toate acestea le alcătuise *alba* îndărătul pleoapelor sale albăstrii, abia întredeschise. Nouă-slutul se aşezase, parte mirat, parte mînios, pe vine şi nu vedea decît o *albă* ca toate *albele,* poate puţin mai mare decît una obişnuită, tăvălindu-se de nebună în marginea crîngului, fără să se teamă de mîna lui, batjocorindu-l adică.

După o vreme, *alba* s-a apropiat de el. Mîna-arc s-a înfiorat parcă puţin, însă a căzut la loc, neputincioasă ca o bucată de lemn pentru foc.

— Ei rîd de mine la sfîrşitul fiecărei perioade fiindcă pe peretele lîngă care dorm eu nu se află întinsă nici o piele de-a voastră. Îi aud nopţile şuşotind înfierbîntaţi şi îndemnîndu-se unii pe ceilalţi să-mi rupă ciotul ce mă face de ruşine şi să mă alunge cu pietre şi fum. Apoi adorm, obosiţi de cuvinte, iar eu mai stau să-i pîndesc, pînă ce oboseala mă doboară şi pe mine. În întunericul colibei, ochii mei deschişi nu se văd. Dimineaţa mă scol cu furnicături în oasele ciotului şi, fiindcă sînt încă ameţit, cred cîteodată că mi-a venit şi mie rîndul, că, uite, acum, o să crească din putregaiul ăsta al meu care atîrnă de umăr un arc pe cinste, ceva ce n-a avut nici Opt-cel-mare. Dar mai apoi îmi

trece şi bag de seamă că e doar amorţit, că am dormit toată noaptea cu el vîrît sub mine, să nu vină ei să mi-l rupă...

— De ce să te gonească? l-a întrebat *alba.*

— De ce să nu mă gonească? s-a ferit slutul de mîngîierea ei, doar nu semăn cu ceilalţi şi nici de vreun folos nu le sînt. Mă ţine pe lîngă el moşul şi lor le e teamă de cuvîntul lui, că doar el mai umblă prin peşterile vîntului şi prin locul numit MAGAZIN fără să păţească nimic. Eu îi adun ierburi de leac şi cîteodată îi duc toiege. Cu el îmi petrec ploile şi zilele în care se mai arată soarele...

În peşterile vîntului şi în locul MAGAZIN ne strîngem rareori, ca să punem rînduială, sub îngrijirea moşului, printre cele ce au mai scăpat de putregai.

— Ce rînduiţi acolo? a întrebat *alba,* cu ochii mijiţi de dorinţă. Eu nu pot urca mai sus de un prag, două. Piciorul meu alunecă pe netezimea pietrei.

Nouă s-a scărpinat cu vrednicie între omoplaţi.

— Vezi? a rîs el. Mîna mea parcă ar fi bună numai pentru asta. Ce să rînduim? Lucrurile rotunde şi strălucitoare pe care le purtăm cu noi, ca să ne aducă noroc şi nenoroc, după nevoie. Vezi că fiecare dintre cei ce străbat hăţişul, cu săgeata pregătită, îl are pe al său. Lucrul său.

Ce i-a povestit moşului ultima babă de la cotul drumului de piatră:

În inima unui astfel de lucru şi-au făcut cuib vremea din urmă şi cea care este acum, ba chiar şi cele ce stau să vină. Şi el îşi roteşte aiurea săgeţile mici, căutînd să prindă cu amîndouă o bucăţică din vremea prelinsă pe acolo. Auzi-l cum îi bate inima! Tic... tic... tic... tic... Uneori se pornesc toate să sune ascuţit, iar din altele, ca din nişte colibe mărunte, ies păsări de lemn vopsit şi cîntă. Puţin.

Odată, fără să bage de seamă moşneagul, am ucis unul dintre lucrurile astea mici, adică nu era chiar mic, pesemne că trăise mult, la cingătoarea unuia mort acum, dar tot aşa îi bătea inima, „tic... tic... tic... tic...'', l-am călcat cu

nădejde, era să-mi strivesc degetele şi ştii, acolo, sub învelişul ce a crăpat la iuţeală, nu era mai nimic. „Tic... tic... tic... tic...'', s-a oprit în loc inima lui, dar dinăuntru nu a zburat nici una dintre vremurile acelea. Numai dinţi mărunţi care se muşcau unii pe ceilalţi, încet, cu răbdare, pînă ce i-am zdrobit.

Plouă.

În peşterile vîntului şi în locul MAGAZIN zac atîtea, că nu avem eu şi ceilalţi degete la mîini şi la picioare pentru cîte sînt. Ba chiar dacă am fi încă o dată atîţia, ba chiar dacă i-am număra şi pe morţi, şi pe cei care nu s-au născut încă. Moşul împarte fiecăruia după nevoie, o dată la mai mult timp, nu cere nimeni mai mult decît îi trebuie.

Şi mai sînt lucruri care nu au un nume al lor, lucruri strălucitoare, moi, alunecoase, ascuţite. Lucruri fragede ori uscate, acre, dulci, urît mirositoare. Lucruri mici, grele, aspre la pipăit, reci, uşoare, goale pe dinăuntru. Lucruri întunecate, tari, fierbinţi, pline de miez, rotunde...

...acolo e un ochi mare, mare de tot, care priveşte prin perete. Uneori clipeşte des, ca şi cum l-ar supăra luminile focurilor aprinse de moşneag. Atunci îi arată tot felul de întîmplări.

— Întîmplări frumoase? a suspinat *alba.*

— Nu ştiu. Ele se schimbă atît de repede încît nu pot să le urmăresc cu privirea. Dacă mă uit mai mult timp în ochiul din perete, culorile se amestecă sub pleoapele mele şi mă cuprinde ameţeala. Dar moşul îl poate privi mult.

Odată, în ochiul acela m-am văzut şi pe mine. Eram eu venind spre mine, fără să fac vreun zgomot, eram mare, eram uriaş, cu vreo trei capete mai înalt decît mine, însă şi ciotul lui, adică al meu, era de vreo două ori mai lung decît al meu. Nu pot să-ţi explic...

— Ştiu, a murmurat *alba,* ferindu-şi privirile, uneori luciul apelor mă arată şi pe mine cînd mă aplec să beau, şi cea din adîncuri e la fel cu cea de pe mal, numai că tremură necontenit, ca şi cum i-ar fi teamă ori frig.

— Dar acela eram eu! a strigat Nouă-slutul înfuriat, fluturîndu-şi mîna înmugurită strîmb. Nu pricepi? Eram tot eu cel de acum vreo trei perioade, odată, cînd mă întorceam pe furiş în sat, după ce pîndisem *alba* zadarnic o zi, sub frunza umeda de salcie. Şi aveam... ăăă... cum le zice? În ochi, îmi curgeau şiroaie ca la babe, şi nimeni n-a ştiut asta vreodată, dar uite că ochiul ăla nenorocit m-a văzut. Veneam spre mine, mai mare şi mai strîmb ca mine, şi între mine şi mine stătea moşul, privind liniştit. Ce zici de asta? Dar pe urmă am alunecat şi m-am dat de-a berbeleacul, fiindcă celălalt eu era prea aproape şi îmi băgase spaima sub piele. Cred că toate astea le-am văzut într-o clipită...

...tot la două, trei perioade, moşneagul coboară pe furiş, la ridicarea zorilor, în hrubele de sub locul MAGAZIN. Se întoarce pe la amiază cu nume pentru fiecare. Şi noi îl aşteptăm.

— Cum? a rîs *alba* cristalin. Cum?

— Da, da, a urmat Nouă, nume pentru fiecare. O dată m-am numit Laie. Laie slutul. Altădată Erg. Erg slutul. Mai de mult îmi spuneau Nimic. Nimic slutul. Şi tot aşa.

— Lumea voastră alunecă. Eu nu ştiu unde alunecă ea.

Doar o singură dată am pătruns într-o tainiţă a cărei întunecime s.-a căscat pe neaşteptate sub noi, fără să o putem prevesti. Înăuntru era linişte şi răcoare, şi sub puţinele raze de soare care intraseră acolo o dată cu ploaia şi cu noi pîlpîiau contururi ciudate. Şi cînd ne-am apropiat, eu şi ai mei, nu era nimic, doar nişte grămezi mari din ceva fără nume. Ceva subţire şi uşor şi alb ca blănurile noastre. La fel foşnind. Erau sumedenie de semne acolo, mărunte, negre, ca frunza sălciei după trecerea ploilor. Poate că dintre semnele acelea vă aduce moşneagul vostru numele cu care vă împovărează.

— Cum să ne împovăreze? s-a dezmeticit slutul. Că doar ştim cu toţii ce înseamnă să porţi un nume. Cum m-aş deosebi eu de lucrul pe care îl port la cingătoare de

dimineaţa pînă seara? Cum i-aş putea deosebi pe ceilalţi ai noştri? Doar nu e om întreg acela căruia moşneagul nu îi aduce un nume al lui. Şi dacă s-ar supăra într-o zi şi n-ar mai voi să ni le dea, am împărtăşi soarta pietrelor ce se zăresc ici şi colo în cuprinsul cîmpiei. Am fi ca şi morţi. Morţi.

— Nu ştiu, l-a liniştit *alba,* căscînd. Noi am ieşit uşor de acolo, înainte de a pleca, ai mei au ronţăit cîteva dintre frunzele acelea mari şi albe, purtătoare de semne. Aveau gust rău.

Nouă-slutul se gîndea aiurea.

„Ieri soarele s-a săltat din spatele dîmbului de nisip de pe malul celălalt. La capătul zilei, s-a ascuns între sălciile putrede de ploaie.

Azi soarele s-a săltat din spatele dîmbului de nisip de pe malul celălalt. La capătul zilei, s-a ascuns între sălciile putrede de ploaie.”

— Eu nu am amintiri, aşa cum aveţi voi, a zis *alba.* Pentru mine, ieri înseamnă o pată de lumină galbenă jucîndu-mi în faţa ochilor. O ameţeală plăcută încălzindu-mă. De aceea, pietrele umede din pereţii locului MAGAZIN mă alungă. Sînt prea reci.

Sînt prea vechi.

— Nu pot rămîne cu tine, a mai zis *alba,* alintîndu-se. Mă cheamă hăţişul înapoi.

— Du-te, du-te! a încuviinţat grăbit slutul. Du-te fără teamă, n- am săgeată pentru tine! Moşneagul îmi spune mereu că asta e bine pentru mine şi pentru alţii care vor veni, măcar că ceilalţi, cei ce sînt, n-o văd cu ochi buni. Du-te mai repede!

Dar glasul îi tremura deja, parcă împiedicat în strînsoarea uscată a gîtlejului. Aşa încît a prins să se joace cu lanţul lucrului strălucitor de la cingătoare, despre care ultima babă a drumului de piatră îi spusese cîndva moşneagului că ar arăta ceva. Şi *alba,* citind înăuntrul iui, a rîs. Blana cu fir

mărunt s-a vălurit frumos la încheietura umărului, făcînd ape. Şi ea a rîs.

Nouă a vrut să se ridice şi să plece sau să lovească. Voia să-i facă rău, dar se simţea prea nevolnic pentru asta. Vreme de mai multe clipe a respirat greu şi stăpînit, aşa cum îşi amintea că li se întîmplă celor care pot să-şi trimită săgeata.

Şi *alba* spunea:

— Eu trebuie să plec acum. Ai tăi sînt pe undeva, pe aproape. Cred că sînt doi sau mai mulţi, nu mai mulţi de cinci, printre respiraţiile crengilor împreunate s-au strecurat şi ale lor, deşi ei şi le stăpînesc cum pot mai bine, ca să nu se dea de gol. Tu să rămîi aici.

— Pleci? a întrebat prosteşte Nouă-slutul, neavînd altceva mai bun de spus.

Alba se îndepărtase, călcînd cu nepăsare, cu toate că inima îi bătea nebuneşte sub blăniţă, ca unuia dintre lucrurile acelea strălucitoare atirnate de cingătoarea vînătorului. În urma ei, rămăseseră în văzduh, agitîndu-se ca sumedenie de firicele de praf în bătaia razelor de soare, cuvintele nerostite.

„Caută, mîngîie”, spuneau unele, „caută, leagănă”, şopteau altele, „leagănă, vindecă”. Slutul le-a văzut cu adevărat, coborînd încet, ca o ninsoare, pe iarba mai mătăsoasă de sub arbori, prăbuşindu-se încet sub propria lor greutate, apoi a strănutat şi le-a văzut din nou învolburindu-se, împinse de răsuflarea sa repezită dintr-o dată spre ele. „Leagănă, mîngîie”, spuneau unele, „vindecă, leagănă”, şopteau altele, „mîngîie, mîngîie...”

Pînă departe luceau stins meandrele panglicii de apă, ascunse uneori sub ramurile gemene ale hăţişului. Cînd se învolburau norii vineţi, ca şi cum s-ar fi prăbuşit, fără zgomot, din înaltul cerului, şi se porneau să bîntuie vînturile prin hrube, răsunau a singurătate vocile arcadelor de metal peste care nu trecea nimeni niciodată. Arcade deasupra

apelor rîului. Vînătorii adevăraţi se încumetau de-a dreptul prin undele ce le ajungeau pînă la piept.

Uneori, stoluri subţiri ca aţa treceau în zbor tremurat, lepădîndu-şi umbrele peste drumurile năpădite de ierburi ce mai brăzdau încă pămînturile, în împrejurimile colibelor. Drumurile cui vor fi fost? De unde veniseră ele şi încotro se pierdeau n-ar fi putut nimeni s-o spună, nici măcar cioporul de babe care-şi culegeau ziua de acolo buruienile pentru fierturi. Piatra care le învelea era aspră, cenuşie, se înfierbînta în bătaia soarelui şi se înmuia, că nu puteai pune talpa jos. Ba îţi mai rămînea şi urma călcăturii acolo. Şerpii şi şoarecii se cuibăreau înăuntrul straniilor cutii metalice cu roţi, părăsite din loc în loc. Iar înăuntru zornăiau oseminte albe, strălucind tot mai tare sub curgerea continuă a vînturilor şi a apelor, spălate de ploi, măcinate de încrîncenarea vremurilor.

Pe deasupra lor, treceau zilele umede ale frunzei de salcie ori cele galbene-fierbinţi ce uscau gîtlejurile şi făceau să curgă globul străveziu al ochilor. Pe deasupra, foşneau şi nopţile limpezi, aducînd cu ele uitare. Totul respira linişte şi moarte.

Acolo, printre ochiurile de apă ascunse de bănuţi mărunţi, verzi, îşi vedea moşul de treburi. Privită prin împletitura de ramuri a desişului, făptura sa măruntă umbla cu repeziciune de colo pînă colo, oprindu-se în răstimpuri, cocoşată, ca să cerceteze ceva. Tainele firii ori alte prostii. Privită mai de aproape, creştea destul ca să poată primi, la îngemănarea grumazului cu spatele firav, săgeata şuierătoare a vreunui vînător mai îndemînatic.

Aşa l-a prins moşneagul pe Opt-cel-mijlociu încordîndu-şi prosteşte mîna-arc, cugetînd de unde i-ar fi venit mai bine să-l doboare, l-a frînt săgeţile pe genunchi şi, cu stîngă, l-a altoit zdravăn. Opt s-a rostogolit printre bănuţii verzi, împroşcînd mocirla şi scuipînd îngreţoşat.

— Nu mai da, moşule! a strigai, dar moşul l-a mai atins încă de vreo trei, patru ori.

S-au privit, o vreme, gîfîind. Moşneagul a hohotit cu răutate.

— Prostule! i-a zis. Aşa te moşmondeşti şi cu femeile tale? Voiai să mă înţepi, da?

Şi i-a mai ars una.

— Du-te, să nu te mai văd!

Opt-mijlociul a plecat, ştergîndu-şi lacrimile cu stînga. Să mai fi avut măcar o săgeata întreagă, l-ar fi doborît pe moşneag. Ar fi bătut nestingherit drumurile oprite, poposind din cînd în cînd ca să batjocorească ferestrele cutiilor de metal abandonate pe margini. Şi ar fi intrat semeţ în locul MAGAZIN, ca să-şi aleagă după pofta inimii lucrurile cele mai frumoase. Să şi le atîrne la cingătoare. Să vină în sat şi să-l privească toţi cu gurile căscate. Să-şi aleagă coliba cea mai bună. Să-i rupă slutului ciotul de mînă, ca să se înveţe minte să nu se mai ţină fudul după coada moşului.

— Să, să, să..., l-a îngînat moşneagul, din urmă, dispreţuitor, ca şi cum ar fi văzut sub ţeasta lui ca printr-o cutie cu pereţii străvezii.

Apoi şi-a privit dreapta cu ciudă. Chiar şi aşa, nici mînă, nici arc, se putea bizui pe ea pînă la sfîrşitul ploilor. Şi s-a aplecat din nou printre ochiurile lui de apă murdară, adunîndu-le în mulţime de căuşuri colorate. În vremea cînd nu era decît un tinerel încrezut, cu mintea doldora de cunoştinţe şi planuri, lumea o luase razna. Lumea se dăduse peste cap. Lumea se poticnise, încatînd să mai fie lume. Nu mai păstra decît o amintire vagă nenorocirii, ceva ca o pîlpîire în ceaţă, căci minţile tuturor se împiedicaseră şi ele. Iar de atunci trecuseră nenumărate ploi. Ştia însă că, într-o bună zi, va izbuti să descopere mărunţişul care pornise totul, resortul care făcuse „clic!” la o răscruce mult prea importantă pentru a nu fi luată în seamă, aşa cum o făcuseră ei toţi. Printr-un obiect lunguieţ, ce făcea lucrurile mai mari decît sînt, urma să descopere tainele vieţii şi, curînd, poate, pricina pentru care tuturor mîna ie înmugurea periodic, născînd arcul.

„Vînează iepurele mort de frică, ascuns în încîlceala ierburilor! Jupoaie-l, dă-l afară din acoperămîntul său de blană, perpeleşte-l pe foc viu, mănîncă-l! Aruncă-i oasele într-o văgăună, într-o scobitură!

Omoară lişiţa care vîsleşte prin aer în preajma ta, prea încet, prea neştiutoare! Doboară-i trupul umed, adu-i ochii miraţi, proşti, mai aproape de picioarele tale! Smulge-i penele, trece-o prin foc viu, mănînc-o!

Împinge pe vîrful săgeţii porcul, dropia, şarpele, bivolul, *alba,*| înghesuie coapsa, greabănul, pîntecele, şira spinării! Dă- le focului viu, mănîncă-le!”

Parcă sunau tobele, cînd şi cînd, peste iarba unduită de tremur prelung, dar nu erau decît ramuri ale peticelor de pădure răsărite din loc în loc pe întinderea cîmpiei. Ramurile se loveau unele de celelalte cînd suflau vînturile, cele ale arborilor bătrîni cu altele de-o seamă cu ele, cele mai tinere, mlădioase cu altele crescute deopotrivă. Cum răsună şi pasul apăsat al vînătorului, oricît s-ar strădui el să nu facă zgomot, ritmat, alăturat glasului pădurii, furat din tremurul hăţişului. Cum bate inima *albei* undeva, sub neculoarea blănii. Zgomotul acela nu se aude, dar firele mărunte se agită imperceptibil în locul cu pricina, puţin mai jos de scobitura umărului, alăturate freamătului pădurii, furate din tremurul hăţişului. Cum clănţăne noaptea dinţii slutului, de spaimă că au să vină să-i taie mîna înmugurită strîmb. Nimeni nu îl aude însă, ci doar el îşi stă singur în preajmă, cu urechea ciulită. Să prindă ceva din tainele ce vin dinspre pădure. Să fure ceva din tremurul hăţişului.

Femeia cea mai tînără a vînătorului Doisprezece mesteca agale în vasul aburit. Glăsuia de una singură, pentru că nici măcar babele nu mai aveau răbdare să-i stea aproape cînd o apucau poftele vorbei. Ea spunea:

— Amestecă, amestecă bine! Pînă apune soarele, să fie ca apa, ca uleiul, ca mierea! S-a pornit şi vîntul, uite! Acum or să se usuce ierburile.

Şedeam odată pe malul apei, acolo unde urlă pietrele zi şi noapte, pe nisip. Şi omul meu abia se trezise om, numai de vreo trei, patru ori i se potrivise mîna pînă atunci, ca să poată săgeta cu ea. Amestecă, amestecă vîrtos! De ce n-or veni pe lume vînători dintr-o dată? Şedeam în nisip, culcată, şi nisipul mă învelise de-a binelea, de cît mă mişcasem. Şi era fir lîngă fir, strălucitor, căci ieşise şi luna, fir lîngă fir, pe pielea umedă, un fir de nisip pentru fiecare firimitură de trup.

Amestecă, amestecă bine! Să fie ca mierea, ca nisipul. Să fie cum e coaja drumurilor vechi, părăsite după ce o înfierbintă bine soarele o zi întreagă. Un fir de nisip, o firimitură de trup. Omul meu caută acum *alba.* Moşul îşi vede de ale lui. Pînă ce s-o trezi unul mai isteţ ca el, să stăpînească cum se cuvine lucrurile din locul MAGAZIN şi să le ţină rînduiala la fel. (Să fie ca pămîntul uscat, ca piatra, ca fierul!) Se tem cu toţii, iepurii! Ba şi omul meu geme în somn, cînd aude pasul şiret al moşneagului, cu toate că acela nu poate aşeza săgeată în ciotul lui de mînă.

Amestecă bine! Eu spun că moşneagul îşi soarbe fierturile doar-doar i-o creşte şi lui un arc adevărat, să intre o dată în rîndul bărbaţilor. Tot pocit ca Nouă-slutul, ruşinea satului. Eu spun că umblă prin locurile băltite, umplînd cu apă murdară căuşurile lui colorate, ca să găsească răul ce-l împiedică să vîneze cu oamenii, în fiecare perioadă. Eu spun că priveşte picătura de apă prin Ochiul prelung de metal ca să ne strîmbe şi pe noi după felul şi asemănarea sa. Amestecă, amestecă bine! Iepure!

Aşa grăia, cuprinsă de poftele vorbei, femeia vînătorului Doisprezece.

Fraţii aşteptau ghemuiţi sub frunza umedă de salcie şi din cînd în cînd respirau stăpînit, fără să se privească. Marginea de hăţiş unduia ameţitor. Îşi scoseseră cingătorile şi le atirnaseră în crenguţele elastice de deasupra capetelor. Opt-cel-mic strîngea între dinţi prima lui săgeată, iar cu stînga îl înghiontea pe frate-său.

— Nene, a mîrîit, să mergem acasă! Putem veni şi mîine, ori chiar la noapte, că o să fie luna mare cît creştetul meu. Mi-e foame!

Fratele mai mare a dat încăpăţînat din cap. Îl răzbiseră şi pe el foamea şi umezeala, dar nu se putea întoarce aşa. Mîna-arc îi năduşise toată de încordare.

— Ia! Ssst! a făcut el deodată, însă nu era nimic printre frunzele multicolore ale hăţişului. Pleoapele i-au fluturat a ciudă.

Încercară să se mişte puţin, fără să facă zgomot. În picioarele strînse sub ei se înfipseseră sute de ace. Pe sub pielea albă a spinării se zbuciumau încolăciţi şerpi.

— Nu putem să ne întoarcem, a cutezat să explice Opt-cel- mare. N-am tras nici măcar o săgeată. E lumină, uite! Şi vîntul bate.

Dar, pe urmă, şi-a muşcat limba, furios că trebuise să-i dea socoteală lui frate-său. Dacă a hotărît că vor rămîne, atunci aşa o să fie.

— Acum, taci! a zis stăpînit. Joacă-te cu un lucru, dacă vrei. Mestecă un fir de iarbă mai fragedă. Dar taci!

Mezinul a vrut să cîrtească, însă, amintindu-şi că nenea are stînga grea, s-a mulţumit să mestece un firicel fraged de iarbă şi să se joace cu lucrurile strălucitoare de la brîu. Cingătoarea o rostogolise la picioare, ca să nu-l stingherească atunci cînd ar fi ţintit. Mîna-arc îi spînzura neputincioasă pe lîngă trup.

Pe urmă, a mişcat ceva în faţă şi puţin spre dreapta. Mezinul a încremenit, cu gura căscată, nici respiraţia nu i se mai auzea, doar ochii rotunzi alergau, înfricoşaţi, cînd spre hăţiş, cînd spre frate-său, „acum ce fac?” îl întrebau ei, „acum ce fac?”.

Nenea s-a lăsat pe un genunchi şi i-a pus stînga pe umăr, obligîndu-l să facă la fel. Adulmecînd liniştea ce înghiţise tufişurile, a potrivit în coarda mîinii-arc o săgeată roşie, prelungă, cu penajul pestriţ. Mîna-arc îl durea puţin. Dintr-o margine zdrenţuită a aşternutului de nori a coborît peste ei

o rază de soare, tăioasă ca o lamă. Spre sat alergau în salturi mari rotocoale de ciulini încîlciţi.

Din hăţiş a ieşit *alba,* alunecînd deasupra ierburilor argintate pe picioarele subţiri ca trestia. Pe blăniţă îi jucau din nou ape umbroase şi aerul răcoros îi aburea răsuflarea. Lui Opt-cel-mic i-a venit dintr-o dată să plîngă, nici el nu ştia prea bine de ce, dar în clipa următoare i-a şi scăpat o lacrimă. „La urma urmei, ce-i aia o lacrimă?” s-a trezit gîndind *alba*, înainte de a întîlni, ca o izbitură, tăietura subţire a ochilor arcaşului, pitiţi în spatele mîinii- arc şi a penajului strunit în coardă. Tot în clipa aceea, Opt-cel- mare a depărtat policele de arătător, dînd cale liberă săgeţii.

— Ura! Ura! a început să strige mezinul şi să ţopăie şi să se bată peste coapsă cu firava lui mînă-arc, mîndru de isprava lui frate-său. Ura! Ura!

Pentru că nu se mai potolea, Opt-cel-mare l-a atins după ceafă, dîndu-l de-a berbeleacul. Cingătoarea i se încurcase printre picioare. Cînd s-au apropiat de marginea hăţişului, *alba* murise. De altfel, Opt-cel-mare şi-a dat seama fără greutate, murise imediat, fără să sufere, fără să realizeze prea bine ce i se întîmplă. Marginea de hăţiş întinsese după trupul ei braţe încolăcite de ramuri şi frunze, însă acum nu-l mai puteau ajunge.

— Mare mai e! s-a minunat copilul, dîndu-i roată.

Frate-său s-a strîmbat.

— Mare pe dracu’! Cred că n-a mai mîncat de-o lună. Hai, ajută-mi s-o ridic!

Cel mic s-a opintit, tremurînd, sub trupul *albei,* ajutîndu-l pe frate-său s-o pună pe umeri. Pe furiş, a înmuiat vîrful săgeţii lui, pe care pînă atunci o ţinuse ba între dinţi, ba în mîna stingă, în sîngele călduţ, prelins din rană. Ştia că asta va atrage pe vîrfurile săgeţilor lui viitoare sîngele *albelor.*

Ascuns de palmele hăţişului îi privea Nouă-slutul, sprijinin- du-şi ciotul pe un trunchi putred pînă la temelie. Se străduia să străbată pînă dincolo de siluetele lor, acolo unde începuseră să se tîrască pe pămînt zdrenţe de nor

prevestind iarăşi furtuna. Mogîldeţele săltau ritmic, îndepărtîndu-se, iar pe umerii lor sălta şi trupul *albei* cuminte, cuminte acum. l-a căutat îndelung ochii.

„Aşa îi sînt de limpezi şi de frumoşi, a gîndit, ca nestematele spălate de ploi tîrzii. Vrei să-i atingi uşor, în amurg, ca să le simţi cu vîrfurile degetelor răceala sticloasă. Vrei să-ţi preumbli asupra lor boarea călduţă a respiraţiei, să le simţi jarul adus la suprafaţă de privirea dezvelită din adînc. Vrei să-i săruţi, poate, nu să săruţi sprîncenele, nu arcul delicat al orbitei, nici genele, ci să-ţi lipeşti umezeala buzelor de oglinda apei lor adînci, neîncreţită de vînturi, şi să o abureşti.

Şi pleoapele nu te lasă...”

SOARE SUB FLANŞE

Încă n-a răsărit soarele la marginea lumii, cînd Ian tresare nemulţumit în culcuşul dintre două tronsoane de conductă. Îşi descîlceşte cu greu picioarele din mormanul de fibră celulozica ce i-a fost deodată aşternut şi pernă şi mormăie bîjbîind după bidonul în care mai păstrează o înghiţitură de apă. Împrejurimile sînt albastre-cenuşii ca sufletul său în dimineaţa asta, prin nimic ispititoare. Un abur subţire încolăceşte şuierînd trupul de vierme galben al conductei. Din cînd în cînd, pereţii translucizi tresaltă ritmic, gonind înăuntrul lor năluci verzi şi roşii.

; Bună dimineaţa, Mala! Bună dimineaţa, Dael! spune Ian. Îi răspund plictisite, cu o mişcare vagă. Ele nu dorm niciodată.

Ian sare în picioare, alungîndu-şi urîtul. Peste noapte, în vis, Mala şi Dael s-au încăierat cum n-o mai făcuseră vreodată, Ian le urmărea neputincios, fără să poată interveni, şi la urma urmelor poate că nici nu o dorea cu adevărat, oare ce să fie asta, *se* întreba din ce în ce mai neliniştit, omul e bine să-şi vadă în general de ale lui, dar uite că ele nu se mai potolesc odată, apoi a vrut să spună ceva, însă, descleştîndu-şi maxilarele, din străfundul fiinţei sale a urcat un mîrîit rău pe care nu şi-l mai controla. „Nu pot vorbi”, l-a fulgerat un gînd, „spun <mînă>, uite, spun <mînă>„ îşi zicea, şi într-adevăr se străduia să pronunţe cuvîntul „mînă”, dar tot ceea ce reuşea era mîrîitul acela urît care încet se transformase, mai întîi într-un ţipăt uimit, apoi într-un urlet aducînd cu cel al cîinilor roşii ce scociorăsc de-a lungul conductei. Îl asculta înfiorat, fără să poată face nimic, fără să se poată opri, iar Mala şi Dael se opriseră, înfricoşate. Pe urmă, s-a trezit.

„Ce poate să însemne asta?” se întreabă îngrijorat Ian, scărpinîndu-şi ţeasta golaşă, în vreme ce primele raze de lumină ţîşnesc acolo, departe, din adîncurile capătului de lume, şi se poticnesc în zidurile metropolei. Globul răsăritului creşte de după orizont, acolo unde se pierde şirul nesfîrşit de tronsoane ale conductei. Uneori, dacă stai să te gîndeşti bine, îţi dai seama că soarele însuşi s-a prelins fluid prin maţul gălbui de plastic, o dată cu nălucile verzi ori roşii strînse de prin ungherele laboratoarelor de sinteză, şi a curs departe, printre două flanşe desfăcute. Cînd va ajunge la locul cu pricina, Ian va strînge şuruburile cu îndemînare, ca să nu se mai piardă o picătură. Zorile se pot naşte şi fără soare.

— La treabă! se bucură el cu voce tare şi porneşte în grabă să-şi adune sculele risipite lîngă conductă. Azi e mult de lucru!

Mala şi Dael sînt cuminţi, îl ascultă, fac treaba repede, cu pricepere, slavă Domnului, nu se poate plînge de ele. Ian se opreşte şi le priveşte cu dragoste nedisimulată. S-a luminat suficient ca să le poată vedea bine, cu toate că norul vînăt de smog rătăcind greoi printre zidurile oraşului prevesteşte furtună.

— Eh! oftează Ian mulţumit.

Mala e puţin mai bronzată şi mai suplă, asta nu se poate observa la prima vedere, doar el o ştie, Dael e cea neastîmpărată, o cicatrice fină pornind de la degetul mic şi sfîrşind pe undeva prin dreptul umărului îi aminteşte uneori lui Ian de ziua cînd furtuna a prăbuşit peste ei un stîlp de susţinere. Dael îi este dintre ele două cea mai dragă.

De cînd se ştie, Ian a trăit în preajma conductei de evacuare. Ea vine dintre zidurile de beton şi oţel ca un intestin subţire, nesfîrşit, încolăcindu-se în viroage, arcuindu-se pe deasupra căilor de comunicaţie, săgetînd în linie dreaptă spaţiile deschise de la periferii. În pîntecul ei, patru oameni de statura lui Ian se pot căţăra în voie unul pe umerii celuilalt. Lichidul vîscos, prelingîndu-se de la naşterea

timpului, dincolo de pereţii translucizi, vine din adîncul laboratoarelor de sinteză, bolborosind abia auzit, poticnindu-se uneori în dreptul flanşelor uriaşe, stîrnind o respiraţie lipicioasă, lan descoperă cîteodată sub îmbinările slăbite ale tronsoanelor, în băltoacele de reziduuri urît mirositoare, făpturi stranii, aidoma unor gîndaci uriaşi cu opt picioare, care se zvîrcolesc neputincioase la apropierea lui. Uneori le striveşte cu o singură lovitură de rangă şi ele pocnesc, împrăştiindu-şi în mocirlă măruntaiele verzi ca un mucegai.

Soarele s-a ridicat binişor pe boltă. Dael zvîcneşte, apucînd una dintre chei. Ian a încălecat o flanşă slăbită de tremurul necontenit al conductei şi îşi începe lucrul fluierînd încetişor, cu gîndurile aiurea. Gîndurile lui Ian sînt cuminţi, se joacă prin preajmă, nu se îndepărtează niciodată de casă. Uneori are impresia că le aude. Uneori are impresia că Mala şi Dael le aud şi ele.

— Aşa, fetelor! icneşte Ian bine dispus, strîngînd zdravăn o piuliţă cît capul iui de mare.

Mai are încă vreo zece. Pe urmă, se va muta pe un alt tronson şi va încerca să înfulece cîte ceva. De multe ori, pîntecele galben de plastic îi dăruieşte lucruri de-a dreptul gustoase, iciodată nu rămîne flămînd.

„Curînd-ploaie-mare” îi dă de înţeles Mala. „Adăpost.”

Ian adulmecă abătut. O duhoare grea, nesemănînd cu nimic cunoscut, îl învăluie.

— Da, e de acord, o să ne tragem undeva, într-un colţ mai ferit! Ăsta e ultimul şurub.

Îşi dă capul pe spate. Norul vînăt de smog a înghiţit jumătate de cer şi se pregăteşte s-o înfulece şi pe cealaltă. Vintul s-a stîrnit la picioarele oraşului, acum se repede către ei în salturi mari, ca o sălbăticiune. În urmă gonesc învălmăşite fîşii lungi de plastic, pulberi albastre şi altele fără nume. O bucată de tablă se opreşte zăngănind lîngă Ian. Picături mici, negre se slobozesc din tării, alunecînd în

pîrîiaşe uleioase pe trupul elastic al conductei, Ian îşi acoperă speriat faţa.

— Vijelie, nu glumă! zîmbeşte bătrînul.

E înalt, osos, abia are loc să întoarcă. Groapa îi apără binişor de ploaia acidă şi de huietul turbat al furtunii.

— Nu te-am mai văzut pînă acum, îl iscodeşte Ian.

Mala şi Dael se odihnesc indiferente. Bătrînul le observă în treacăt, pe urmă îşi aţinteşte privirile în ochii lui Ian şi zîmbeşte din nou. Zîmbetul, se pare, e pretutindeni cu el.

— Ce-ţi fac fetele? întreabă.

— Bine, răspunde Ian, ce să facă? N-am de ce să mă plîng. Uneori sînt mai neastîmpărate ca de obicei. Se numesc Dael şi Mala. Asta mai slăbuţă e Mala.

— Să fii cu ochii în patru! îl dăscăleşte moşul, încetînd să mai zîmbească. Nu se ştie niciodată!

Vîntul îşi face de cap astăzi. Pămîntul se rostogoleşte peste marginile gropii la picioarele lor.

— Cum adică, să fiu cu ochii în patru? îşi iese din fire Ian. Moşule, eu te ştiu pe tine! Tu eşti bătrînul Ziliac. Tu eşti cîineie roşu care scormoneşte de-a lungul conductei şi fuge schelălăind din drumul hăitaşilor. Nu pe tine te căutau acum un an, la marginea oraşului?

Ziliac se scutură de rîs. Peticele veşmîntului său flutură în toate părţile.

— Eu sînt acela, zice, în sfîrşit, cu ochii înlăcrimaţi de veselie. Dar nu-ţi spun minciuni! Eu ştiu ce vorbesc, băiete!

Ian oftează înciudat. Cuvintele moşului i-au pătruns ca un fier înroşit în inimă. Acum n-o să mai aibă linişte cîteva zile la rînd.

— Bătrîne, zice, încercînd să abată vorba, tu, care le ştii pe toate şi ceva pe deasupra, spune-mi şi mie, unde se termină conducta?

Ziliac îl priveşte mirat şi parcă nemulţumit.

— Alta acum! De unde vrei să ştiu? Şi chiar dacă ţi-aş spu- ne-o, la ce ţi-ar folosi? Peste tot bintuie hăitaşii. Peste tot cresc zidurile oraşului.

— Dar undeva trebuie să se termine! insistă Ian nedumerit. Toate resturile astea...

— Simţi? îl opreşte bătrînul, cu nările fremătînd.

Ian adulmecă abătut. O duhoare insuportabilă, ca a unui milion de octopozi putreziţi sub conductă, se rostogoleşte tăvălită de vînt peste ei.

— Degeaba te uiţi, zice Ziliac, asta nu vine din maţul de plastic! Vine din oraş.

Ian rîde.

— Moşule, eşti nebun şi mai neştiutor decît ranga mea! În oraş nu sînt gunoaie. Acolo totul străluceşte, fie soare, fie nu, casele sînt de cristal şi sună frumos cînd le atingi. La colţurile străzilor se adună adieri, nu glumă, nu le poţi cuprinde cu mintea. Noi sîntem gunoaiele, unul ca mine şi ca tine. De-aia nici nu avem ce căuta pe acolo. E lumea rău alcătuită?

— Aşa e, încuviinţează moşul, lumea e bine alcătuită. Dar lăturile vin totuşi de acolo, din oraş. Unele dintre ele cura prin conducta asta pe lîngă care îţi porţi tu viaţa. Tu şi fetele tale. Le trimitem noi lor, unul ca mine şi ca tine, moartea între zidurile caselor lor? Suflă dinspre noi vînt puturos care să le umple ochii de lacrimi? Norul vînăt de acid îl trimitem noi asupra lor? E bine alcătuită lumea, fiule, nu încape îndoială.

Ian ridică din umeri.

— Habar n-am! Hai, mai bine povesteşte-mi despre oamenii pe care i-ai întîlnit în oraş! Sînt ca noi? Cum se îmbracă ei? Ce mănîncă? De cîte ori...

Bătrînul zîmbeşte iarăşi.

— Odată vei ajunge să-i vezi şi tu, Ian. Vieţile voastre sînt ca două rîuri curgînd alături, spre locurile unde se varsă conducta.

— Există deci un capăt, se bucură Ian.

— Există. Acolo se prăvălesc împreună lucrurile stîrnite din pîntecele laboratoarelor de sinteză, fluviile de miasme mortale ale oraşului, nălucile verzi şi roşii care-ţi obosesc privirile atunci cînd încaleci pereţii de plastic ai conductei. Acolo se string milioanele de milioane de fiinţe pe care le striveşti uneori îngreţoşat sub conductă. Din colcăiala de trupuri foşgăind peste trupuri se înalţă abur subţire, veninos, şi zgomote înfricoşătoare ca ale unor talazuri de metal ruginit. Acolo e începutul şi sfîrşitul. De acolo nimeni nu s-a întors ca să povestească.

— Şi ei? face lan curios.

— Ei, ej, mereu ei! izbucneşte Ziliac. (Pentru o clipă, zîmbetul a fugit). Întreabă-mă mai bine despre tine. Cînd vei ajunge la capatul conductei vei fi şi tu o gînganie ca acelea şi te vei înghesui să-ţi sorbi picătura de zoaie. Ei te vor privi rîzînd din maşinile lor cu aripi şi îţi vor căuta trupul cu o rangă uriaşă.

— Moşule, îl opreşte lan, tu-i vorbeşti de rău pe oamenii aceia! Eu şi cu tine şi mulţi alţii trăim datorită lor. Ar trebui să le fii recunoscător. Odinioară (îşi ciocăneşte ţeasta lucioasă) şi eu gîndeam ca tine. Ceva se stricase în cutiuţă. Oamenii buni au deschis cutiuţa şi s-au priceput s-o repare.

— Oraşul e o gînganie uriaşă care miroase urît, al dracului de urît! continuă netulburat bătrînul. E un trup cu milioane de mîini. Tu eşti una dintre aceste mîini ale oraşului. Eşti mult mai puţin. Degetul mic al uneia dintre milioanele de mîini. Eşti şi mai puţin. Unghia murdară a degetului mic de la mîna care se scufundă de sute de ori în mizerie şi puturoşenie, ca să scoată la liman trupul.

— Moşule, spune lan obosit, uite, a stat ploaia! Uite, vîntul a murit şi norul vînăt aleargă pe cer, departe de noi! Eu nu vreau să mă cert cu tine. Eu sînt un om liber, bătrîne! Pot merge unde doresc, în afara zidurilor oraşului. Sînt mai liber decît încerci tu să mă convingi că aş fi, iar Mala şi Dael îmi aparţin mie cu totul. Sînt mulţumit de ele şi ele sînt

mulţumite de mine. Sînt mulţumit de viaţa pe care mi-au rînduit-o. Te poţi duce acum!

Ziliac îl cîntăreşte îndelung. Ochii lui tulburi zăbovesc rînd pe rînd asupra fetelor şi se opresc speriaţi pe cicatricea albăstrie ce brăzdează creştetul lipsit de păr al iui lan.

— Niciodată, zice el, niciodată să nu gîndeşti rău despre oamenii aceia. Să-ţi alungi din minte fiecare nemulţumire, fiecare gînd urît despre ei, fiecare răbufnire de mînie. Fetele tale au rost învăţate să te pîndească. Tu le-ai crescut pînă acum, dar ei s-au priceput să le ademenească şi să le schimbe. Tu crezi că ele te iubesc şi te respectă. Oamenii aceia n-au umblat degeaba în „cutiuţă". Trăieşte cu inima uşoară, băiatule!

După plecarea bătrînului, lan se strecoară anevoie din scobitura de sub conductă. Cerul a început să se înseninеze, iar pîrîiaşele negre pe lîngă care se străduieşte să treacă fără să le atingă se scurg sfîrîind în crăpăturile adînci ale pămîntului. Soarele sclipeşte în carapacea unui octopod mort, pe jumătate strivit.

— Ei, asta-i, zice lan privind vesel în jur, s-o luăm din loc, fetelor!

Mala şi Dael îl aprobă unduind. String sculele risipite sub tronson şi o pornesc tustrei spre flanşa următoare, mai aproape de locul unde s-a prelins soarele din conductă, locul începuturilor şi sfîrşiturilor. Gînduri ceţoase, fără înţeles, zumzăie nervoase sub ţeasta strălucitoare, puzderie de scîntei minuscule ţîşnind din întuneric, fremătînd, fără o matcă a lor. lan încearcă să le alunge.

CÎNTECUL LUI IAN CĂLĂTORIND SPRE LOCUL ÎN CARE S-A VĂRSAT SOARELE DIN CONDUCTĂ *Bună dimineaţa vă zic vouă,*

Vîntroşcat, Ploaiedeacid, Mucegai!

Trebuie să cînt din nou despre voi,

Despre oameni adevăraţi vieţuind în oraş,

Oamenii cu ochi de cristal şi veşmintele moi.

Bună dimineaţa ţie, vînătule,
Alergînd bezmetic pe cer,
Scormonind mormanele de resturi De viaţă şi fier.
Bună dimineaţa, Mala, bună dimineaţa, Dael!
Vouă, celor ce mă însoţiţi pretutindeni în lume De-a lungul conductei mustind de belşug şi Făpturi cu o mie de braţe colcăind fără nume.
Vreau acele lucruri despre Care am auzit că se numesc stele,
Acele lucruri agăţate noaptea pe cer de ei Oamenii din oraş bîntuind gîndurile mele În maşinile lor cu aripi păscînd năluci.
Acolo unde a curs soarele vom găsi boarea de vise Hoinărind prin maţ fără ţel,
Rîul de şoapte nerostite vreodată,
Poate doar între ziduri de smalţ şi oţel,
Poate doar printre umbrele vii fel de fel,
Poate doar peste trupul rotund de inel.

Cum stătea aşa, cocoţat pe creasta formată la îmbinarea celor două flanşe, cu picioarele atîrnînd în gol, zvîcnetul Malei îl surprinse cercetînd zarea gălbuie, căutînd din priviri nici el nu ştia ce. Dael se feri cu agilitate şi, înainte de a se prăbuşi cu faţa în jos în mocirla de sub tronson, lan mai apucă să vadă dîrele pe care ghearele ei le însemnaseră într-o clipă pe trupul Malei.

Milul scîrbos îi pătrunse nările şi gura, începuse să se înăbuşe, căuta cu disperare să se ridice, rostogolindu-se de pe o parte pe alta, urlînd şi scuipînd, la urma urmei nu era decît o băltoacă ceva mai mare, o groapă cu glod peste care ar fi trecut rîzînd dintr-un salt, dar acum ele îl lăsau să se zvîrcolească acolo ca un vierme, ca un octopod nevolnic, se încăieraseră pe viaţă şi pe moarte, încercînd să se sfîşie, sălbăticiuni îl uitaseră, din cînd în cînd îl loveau peste faţă, încasa şi el icnind, clipind de spaimă cînd din întîmplare zărea pumnul repezindu-se.

Simţi un gust sărat în gură, scuipă din nou şi urlă înjunghiat, sumedenie din picăturile roşii de sînge stropind glodul erau şi ale lui, ale lor, ale lui, ale lor, oare nu erau tustrei un trup, o fiinţă, nu se încălzeau în zdrenţele aceluiaşi culcuş în nopţile reci brăzdate de fuioarele aburinde ale conductei? Urlă din nou „ Mala! Dael!”, reuşi să se ridice în genunchi profitînd de un scurt răgaz, se opriseră doar o clipă obosite, pîndindu-se, căutînd să se apuce mai bine.

Aşadar, ăsta era visul, nici un semn, nici un înţeles ascuns, doar adevărul gol goluj, „de ce oare?” se întreba buimac încă, „omul e bine sa-şi vada în general de ale lui, dar uite că ele nu se mai potolesc odată”. Apoi vru să spună ceva, însă, descleştîndu-şi maxilarele, din adîncul fiinţei sale urcă un mîrîit rău pe care nu şi-l mai controla. „Nu pot vorbi” îl fulgeră un gînd, „spun «mînă», uite, spun «mînă»„, însă tot ceea ce reuşi să emită fu mîrîitul acela urît, care pînă în cele din urmă se transformă în urlet.

Se asculta înfiorat, fără să poată face nimic, Mala şi Dael se mai domoliseră, loveau rar acum, din ce în ce mai rar şi mai slab, şi atunci gîndurile rele, cele ce nu încăpuseră vreodată printre ale lui, dădură năvală. „Opriţi-vă!” ar fi vrut să strige „nu vă vreau”, însă ele veneau peste el, ar fi vrut să fugă, dar unde să fugi, unde? Unde este lumea, acolo, afară, unde curg întîmplările de-a lungul conductei galbene de plastic, ori aici, înăuntru, unde aleargă gîndurile, visele şi spaimele tale, ori şi mai în adînc, unde tremură ca flacăra unei lumînări sufletul tău?

Iată, ele se sfîşie, te-au uitat, te întorci în mocirla din care te-au scos aceia, lipsit de cea mai elementară protecţie, protecţia împotriva ta însuţi.

Ian se clătina gîfîind, la capătul puterilor, în vreme ce gîndurile rele, unul, două, zeci, îl împăienjeneau nestingherite, victimă sigură, proptită de-a-npicioarele lîngă conducta eternă.

În capul lui toate clocoteau acum, toate, o sută de ciocane bubuiau asurzitor. „Trebuie să mă trezesc” îşi spuse disperat, „trebuie să mă trezesc”, dar gîndul se pierdu cit ai clipi în năvala celorlalte, nestăvilite, rele.

Şi atunci o văzu cu spaimă, şi spaima îi scutură trupul asemenea unui vînt mare, pe Dael, mîna sa dreaptă, alunecînd încet, cu mişcarea unduitoare a şerpilor, către propriul său grumaz, văzu degetele, propriile sale degete, venind să-l sugrume, răşchirate, pline de nămol puturos şi sînge, propriul său sînge. Înregistră mişcarea lui Dael într-un ralanti nesfîrşit, o singură clipă uriaşă, dilatată la maxim. Şi, în urma ei, Mala alăturîndu- se mişcării.

Veneau să-l ucidă. Ceva se rupse în întunericul din el şi în urletul înfiorat care începuse din nou să urce, pîndind clipa cea mai prielnică, îşi repezi fălcile către ele muşcînd.

PRIN PULBEREA DE ARIPI

ZIUA

Fratele mai mic Feodor nu avea habar nici măcar despre musca Bu. A aflat cînd, sub asprimea călduţă a palmei cu care ar fi dorit să strivească vietatea, şi-a găsit perna obrazului sfîrte- cată şi plină de sînge.

— Fedi, am rîs îngrijorat, eşti mai nebun decît regele nostru! Vino mai aproape, să-ţi vorbesc!

Era un muscoi mare, bătrîn, cu toracele strălucind verde ca iarba. Palma fratelui mai mic Feodor aproape că-l dăduse gata, bîzîia subţirel şi poticnit, în vreme ce se rotea bezmetic, fluturînd jalnic o aripă strîmbă. Armura minusculă, carapacea pe care mama natură le-a migălit-o tuturor celor din neamul său, îi scăpase de data asta viaţa. Ca şi armele tăioase şi abia vizibile cu ochiul liber.

— Hei, Pepe, a îngăimat Fedi, ce tot spui acolo?

Am rîs din nou scurt şi cam strîmb, căci nu aveam vreme de el. Am îngenuncheat în colbul drumului, silindu-l să facă la fel şi să tacă. După aproape o oră de rugăminţi şi de scuzev excelenţa sa şi-a luat zborul, dispreţuindu-ne din înalturi. Îşi mai venise în fire, ai lui aveau să-l pună de-a binelea pe picioare. Eram batjocoriţi, dar iertaţi şi, oricum, ştiam că nu se înălţase bine deasupra capetelor noastre nevrednice şi ne şi uitase. Aşa sînt muştele verzi Bu.

— Scumpule, am spus într-o doară, era să dăm de dracu’! Să nu mai faci asta niciodată!

Soarele era acum o jumătate de fruct de lămîi. M-am aplecat şi am apucat cu dreapta mînerul sidefiu al răzuitoarei mele. Cu stîngă i-am aruncat-o fratelui mai mic Feodor pe a lui, şi el a prins-o neîndemînatic, taman de la

capătul cu cîrlig tăios. Am crezut că o să plesnesc de atît rîs. Fedi se supără rareori. A rîs şi el.

— Hai să ne apucăm de treabă, hai să începem odată! zicea printre sughiţuri şi ochii îi străluceau.

Am pornit-o, cu răzuitoarele pe umeri, spre gîtuitura pe care o face valea puţin înainte de a pătrunde în oraş. Platforma sură de beton a staţiei de transfomare aci sălta, aci cobora, ascunzîndu-se privirilor noastre în spatele coamelor verzi, prelungi, nenumărate. Părea că nu ne mai apropiem odată de ele.

Pe la jumătatea distanţei, Fedi s-a oprit şi m-a privit cu admiraţie.

— Ai avut dreptate, Pepe, cînd ai zis să mai aşteptăm o noapte.

Şi mi-a arătat cu vîrful răzuitoarei ciorchinele de făpturi crescut pe barele de răcire ale transformatorului. Traful se vedea mic de tot şi oamenii de acolo ca nişte bobiţe, dar eu ştiam că o să avem de trudit, nu glumă.

— Hai! i-am zis scurt.

Am mai urcat şi am coborît o dată. Şi atunci am auzit răsuflarea prelungă şi sincronizată a celor de acolo şi mi s-a părut, ca de fiecare dată, că ar fi un iz în aer. Dar ştiam că nu e nimic. Numai cel ce mînuise înaintea mea tija suplă a răzuitoarei a simţit poate ceva în aerul ăsta din preajma transformatoarelor. A lăsat, chiar la încheietura minerului îngălbenit de sudoarea mîinii, un semn ciudat cu care nu mi-am bătut capul nici măcar un minut întreg.

Fratele mai mic Feodor s-a oprit, suspinînd, lîngă platforma de beton a staţiei. Şedea crăcănat acolo şi, din cînd în cînd, lovea cu capătul ascuţit al răzuitoarei bulgării multicolori de licheni şi cochilii goale ce creşteau cu anii în carnea cenuşie a pilonilor. Capul îl lăsase mult pe spate. Cînd am ajuns lîngă el, gîfîind, am ridicat şi eu ochii. Cerul începuse să prindă scamă de nori.

Cred că erau cu totul vreo sută. Cei care izbutiseră să se prindă bine de izolatorii de porţelan ori de ieşiturile cuvei

moţăiau ameţiţi, dîndu-şi ochii peste cap ori de cite ori, înghesuiţi de viermuiala celorlalţi, a celor veniţi mai tîrziu, reuşeau să fure o înghiţitură de aer.

Spinările şi picioarele tremurau vizibil, sub povara celor mai puţin norocoşi, ce nu-şi pierduseră încă speranţa că se vor apropia mai mult de inima caldă a trafului. Acolo se zbenguiau curenţi de inducţie în stare să trezească şi un mort, şi lor tocmai asta le trebuia. De asta aveau nevoie.

Mai slabii de înger, care nu se putuseră ţine ca lumea în timpul nopţii, că fusese şi frig al dracului în noaptea aia, ori care veniseră tîrziu de tot, cînd nu mai era loc să arunci o privire, zăceau întinşi pe betonul încă jilav, nezvîntat de bătaia soarelui. Dinspre ei nu răzbătea nimic, nici măcar o adiere, un tremur, ceva, carcasele înţepeniseră de-a binelea, şi dincolo de buzunarele şi fermoarele multifuncţionale pîlpîia un fel de aură mortală. Nici că ne-am mai aruncat privirile înăuntrul costumelor.

„îi dăm drumul?" m-a întrebat din priviri Fedi.

„îi dăm drumul!" i-am răspuns pe potrivă.

Am icnit amîndoi, săltînd răzuitoarele de pe umăr, şi ne-am apucat de treabă. Eu mă mişcăm binişor pentru vîrsta mea, iar Fedi se descurca şi el cum putea. Mi-l dăduseră de ucenic abia cu o săptămînă în urmă. De voinic nu mă puteam plînge că nu e, şi cu toate astea a obosit mai repede decît mine.

Ca să cureţi traful, după o noapte ca aia care trecuse, îţi trebuie ceva fibră ori îndemînare, şi chestia asta nu o poţi căpăta decît o dată cu scurgerea timpului.

Acum, ascultaţi:

Cînd arunci tija prelungă şi subţire a răzuitoarei, ca să apuci cu capătul ascuţit al cîrligului o carapace, o faci la început cu nepăsare, indiferent şi cam la întîmplare, căci în talmeş- balmeşul de mîini şi de picioare şi de spinări de acolo ar trebui să fii orb şi beat de alcoolul regelui nostru ca să nu nimereşti undeva. Cu toate astea, ceva în subconştientul tău veghează să apuci bine ce ai apucat,

căci altfel s-ar putea ca răzuitoarea să scape pe alături şi să te pomeneşti pe spate, printre ceilalţi. Necazul nu e prea mare, însă te face să oboseşti mai repede. Aşa i s-a întîmplat fratelui mai mic Feodor, cu totul de vreo cinci sau şase ori.

— Hai, băiatule, hai, îi spuneam fără să mă uit spre el, o să ne prindă amiaza!

Şi el se ridica, înjurînd furios, şi se repezea încă o dată ca un berbec. Era încă necopt.

După ce cîrligul răzuitoarei şi-a făcut loc printre plăcile verzi ale costumului, trebuie să imprimi tijei, cu ambele mîini, o mişcare de rotaţie foarte rapidă. Aşa eşti sigur că n-o să mai alunece.

— Oare cît să fie vremea? a cutezat Fedi, suflînd greu.

Ce poţi să-i spui? Dădusem jos mai bine de treizeci de carapace de căciulă şi curgea apa pe noi ca după ploaie. Drept e că şi soarele se căţărase deasupra capetelor noastre, fără să dea semne că ar avea de gînd să mai coboare de acolo.

Oţelul strălucitor al tijei cîntă mai grozav decît cea mai grozavă strună, şerpuind mai grozav decît cel mai grozav arcuş, cînd, opintindu-l în carapacea verde, îl faci să se arcuiască primejdios. Pe urmă, după cum îţi vine mai bine, îl tragi brusc sau îl laşi să se destindă în voia lui, fără a părăsi o clipă mînerul sidefiu care ţi se zvîrcoleşte în palme. Dacă l-ai scăpat, te poţi alege cu un ochi scos ori şi mai rău. Vibraţiile puternice ce iau naştere în trupul mlădios al răzuitoarei se transmit carapacei străpunse, făcînd-o să alunece încet, apoi din ce în ce mai repede. Cel ce trăieşte încă înăuntrul ei e, de obicei, prea slăbit ca să se mai poată împotrivi...

— Măi, măi! am zis înciudat.

— Ce-i? a făcut fratele mai mic Feodor.

Erau mai mulţi bătrîni printre cei pe care îi dăduserăm jos şi cîteva femei. Nu avuseseră destulă putere ca să se poată urca mai sus de o lungime de tijă ori nu putuseră să răzbată

dincolo de trupurile celor veniţi mai devreme. Acum suflau greu, sincronizat, în vreme ce carapacele lipsite de adierea de energie ce învăluia traful mureau, erau pe jumătate moarte, erau moarte de-a binelea, îşi pierdeau elasticitatea vie, sugrumîndu-i.

... pe urmă propteşti bine talpa cizmei şi răsuceşti tija răzuitoarei în sens invers. Dacă eşti vreun molîu ori ai chef de vorbă în vreme ce se răceşte carapacea, e de rău. Tija rămîne prinsă acolo, între plăcile moarte, ca într-o menghină, şi nu o dată se întîmplă ca liniile fine de sutură, ce dădeau carapacei, dît timp era încă vie, o mobilitate extraordinară, să se închidă, hăcuind oţelul.

— Fir-ar al dracului! mi-a scăpat iarăşi.

Fedi s-a sprijinit în mînerul alb şi m-a privit întrebător.

— Îl vezi pe ăla de sus de tot? O să avem de lucru cu el.

Dar pînă acolo a trebuit să desprindem tot mormanul de indivizi care se uitau la noi înspăimîntaţi, fără să dea vreun semn că ar pricepe ce se petrece. Umbra morţii îi umpluse de întuneric. Ne căţăram şi noi după ei cum puteam. Fratele mai mic Feodor înjura din ce în ce mai urît ori de cîte ori trăgea cîte unul. Cădeau tot mai de sus pe platformă, dar n-aveau nici pe dracu’. Carapacea moare atît de repede că încă din aer se preface în ceva mai dur decît betonul.

Cînd soarele mai avea puţin pînă să asfinţească, am ajuns sus de tot.

Dumnezeu ştie ce şmecherii învîrtise ca să se ridice pînă acolo. Se ţinea bine de tot, şi ştiam şi de ce. De cînd luasem răzuitoarea în mînă, mai avusesem parte de vreo doi ca el, aşa că fumasem trucul. Făcuse în aşa fel încît părţile ce-i acopereau picioarele şi braţul stîng se rigidizaseră separat, lăsînd neatins tot restul carapacei. Din cauza asta aveam să trudim din greu ca să-l dezlipim de pe izolatorul de porţelan, din îmbrăţişarea pentru care se luptase atît.

Cînd am ajuns aproape de el, m-am dat fără voie înapoi. Avea privirea limpede ca şi a mea sau a fratelui mai mic

Feodor. Avea braţul drept liber şi s-ar fi putut folosi de el ca să-mi facă mizerii.

— Ce vreţi? a întrebat cu voce scăzută. Nu cer nimic. Stăteam aici liniştit.

Fedi l-a apucat de un picior, dar mie îmi venea să rîd, văzînd cum îl priveşte tipul. M-am aplecat şi am văzut că jos, pe platformă, începuse să alunece noaptea. Nu mai mişca nimeni acolo, în afara războinicelor roiuri de muşte verzi Bu. Excelenţele lor bîzîiau preocupate, poposind în răstimpuri pe carapacele obosite, ridicîndu-se iarăşi. Mii, sute de mii mişunau înăuntrul lor, zăngănindu-şi armurile pe care ultimele raze de lumină le prefăcuseră în tot atîţia licurici neastîmpăraţi.

— Nu poţi rămîne aici! am zis blînd. Hai, închide ochii şi fii băiat cuminte!

DIMINEAŢA

De dimineaţă, toate erau la fel ca înainte. Fratele mai mic Feodor cîştigase experienţă de o zi. Eu îmi curăţăm mîzga de pe ghete cu capătul ascuţit al răzuitoarei. Şedeam amîndoi tolăniţi în iarbă, la o azvîrlitură de băţ de platforma trafului, fiindcă, musca verde începuse să-şi orînduiască treburile pe acolo. Îşi punea ouăle sub acoperămîntul sigur al celor mai bine de o sută de carapace.

Pe cînd ne pregăteam să desfacem merindele, a răsunat, la început încet de tot, apoi din ce în ce mai tare, uruitul porcilor. Alaiul s-a ivit ceva mai tîrziu, defazat, întîi dublura imaginilor, mai ştearsă, apoi originalele. Se stîrnise un nor uriaş ca de colb, dar nu era colb adevărat, căci noaptea abia fugise, erau miliardele de aripi minuscule, străvezii, ale sfintelor, nobilelor muşte verzi Bu care-şi dăduseră gloriosul sfîrşit în zilele din urmă, şi alte miliarde, ale celor vii, ce-l însoţeau pe regele nostru nebun. Fedi rămăsese cu îmbucătura în gură.

— Nu te teme, am zis, ei nici nu te văd, aşa sîntem de neînsemnaţi!

Şi aşa şi era. Nu vezi fiecare frunză, fiecare piatră pe lîngă care calci.

Erau trei porci, trei rîmători de stele, şi cam la vreo treizeci de cai. În urmă, un melc uriaş venea greoi, cu cochilia plină Qchi cu de-ale gurii şi tot ce mai trebuie pentru un popas. Regele nostru ieşise la iarbă verde. Cum aveau să treacă chiar pe sub nasul nostru, am stat mai departe tolăniţi.

Porcii stelelor, care, zice-se, au adus cale de atîţia ani-lumină conteinerele conţinînd sămînţa din care ne-am tras, au trecut scuturîndu-şi şuncile lor metalice. Făceau un zgomot de groază, căci îşi pierduseră mai bine de jumătate din ajutaje. S-au învîrtit grohăind în jurul trafului aproape un sfert de ceas. Piloţii numărau din spatele hublourilor carapacele pe care le aliniaserăm, eu şi cu Fedi, încă de-cu-seară. Pe urmă, au trecut mai departe. Nu le convenea locul. Nu putuseră asoliza.

Au trecut călăreţii, frămîntînd iarba nepăsători. Caii lor aveau toţi panaşe verzi şi valtrapuri de staniol. Călăreţii erau goi. Pe urmă, a trecut carul regelui nostru, împins de o sumedenie de curteni.

În vremea asta, fratele mai mic Feodor începuse din nou cu întrebările, l-am zis de o mie de ori că întrebările nu sînt pentru oameni, dar el era prea tînăr ca s-o priceapă.

— Pepe, a făcut, dacă eu nu am voie să terciuiesc o gîză din astea scîrboase, care sînt cu miile pe aici, ea de ce are voie să mă sîcîie pe mine?

Dar eu începusem să mănînc liniştit. Alaiul regelui se oprise în preajma staţiei de transformatoare, ceva mai încolo, şi acum despachetau toate cele. Porcii stelelor se potoliseră.

— Mănîncă, bă, ce tot vrei de la mine? am zis cu gura plină, pe urmă mi-a părut rău. Uite cum stau lucrurile, frăţioare:

Colbul, iarba, pietrele şi cochiliile melcilor pierduţi sînt ca să le poţi călca în picioare. La fel şi miliardele de aripi

străvezii ale muştei verzi moarte de nu prea multă vreme. Dar asta e cu totul altă poveste. Deasupra tuturor sînt cei pe care i-am dat aseară jos de pe cutia călduţă a trafului. Deasupra lor sîntem noi.

— Şi deasupra noastră? a întrebat fratele mai mic Feodor, orînduind pe o năframă un pumn de nuci.

Mîncam nuci şi din cînd în cînd sorbeam o înghiţitură de ulei roşcat ca ierburile colinelor toamna.

— Deasupra noastră, l-am povăţuit, este calul învelit în staniol, care te poate strivi sub călcătura copitelor ghintuite, dacă nu eşti atent. Şi călăreţul gol care îi mînuieşte frîul. Şi melcul cel mare, care vine pe urmă, cu cochilia plină ochi cu de-ale gurii. Apoi ceilalţi şi, deasupra tuturor, excelenţa sa, sfînta muscă verde Bu. Peste armura ei strălucitoare, chipul senin al regelui nostru. Gata!

Fratele mai mic Feodor a sughiţat şi s-a apucat să mănînce. Parcă se băteau flămînzii la gura lui. Iar eu obosisem vorbind.

Regele nostru poruncise să se facă muzică, şi acum toată lumea din alai făcea muzică. Era un zgomot infernal. Pe urmă, el s-a declarat mulţumit. Cu un semn, a adus liniştea, tolănindu- se în jilţul asimetric de sticlă verde. O sută de fecioare l-au înconjurat, unduindu-şi trupurile, şi s-au aşezat cuminţi. Cele care stăteau în partea jumătăţii de om a regelui nostru aruncau din cînd în cînd cu flori ori îl stropeau cu parfum din mici recipiente păstrate în căuşul palmei. Celelalte ungeau cu miere galbenă membrele jumătăţii de muscă ori lustruiau cu blană de jder faţetele strălucitoare ale ochiului.

— Pepe, a declarat fratele mai mic Feodor, mie mi-ajunge! Simt că plesnesc!

A desprins de la cingătoare bidonul cu alcool, primit o dată cu răzuitoarea cu care îţi cîştigi pîinea. Eu l-am privit cam chiorîş, dar pe urmă am rîs, căci, oricum, în ziua aceea şi în cea următoare eram liberi, nu s-ar fi sinchisit nimeni de

noi. Am început deci să ni-l pasăm unul altuia, plescăind pofticioşi.

— Hai să ne dăm mai aproape, să vedem şi noi ce şi cum! m-a înghiontit Fedi.

— Să vedem ce? m-am mirat.

— Cum se îmbată jumătatea de om a regelui nostru, şi apoi cealaltă, din stîngă, aceea de muscă păroasă. Cum se războiesc pe o tăviţă aşezată dinaintea ochilor lui, numai unul omenesc, cohorte de muşte verzi Bu, ca să-i facă plăcere regelui nostru nebun şi să-l înveţe din tainele frumoase ale luptei. Cum face semn regele nostru să fie aleşi dintre curteni aceia care au greşit ori care nu-i mai sînt pe plac. Şi cum li se stoarce vlaga carapacelor vii din care nu mai pot ieşi singuri.

Pe mine m-a pufnit risul.

— Păi, dacă le ştii toate astea, ce nevoie mai ai să te dai aproape de ele? Poate că ţi-ar plăcea şi ţie un costum din acelea. Vezi că ele sînt vii atît timp cît i se năzare regelui nostru să fie. Ele te apără de orice, cîtă vreme trăiesc, şi de boală, şi de nesomn, şi de muşcătura haină a gerului. Şi de cea a lupului ori a duşmanului de moarte. Cu ele au străbătut căile dintre stele, sărind sau tîrîndu-se, după cum i-au ţinut puterile, fiinţele slabe care au mînat cu mii şi mii de ani în urmă porcii stelelor către meleagurile astea binecuvîntate. A fost, poate, singurul lucru bun pe care l-au adus cu ele şi pe care l-au lăsat în urma lor, înainte de a li se pierde urmele. Cel puţin aşa spun poveştile acestor locuri minunate, fără seamăn. Aşa cu carapacele... Dar, după ce regele porunceşte să nu li se mai dea voie să se adape cu energie de la izvoarele palatului său, ele devin trebuincioase muştei verzi. Ea îşi depune acolo ouăle după ce, bineînţeles, eu şi cu tine i-am dat jos de pe traf pe cei ce voiau să-şi mai lungească un pic zilele.

Fratele mai mic Feodor s-a arătat convins, dar nu prea mulţumit. Eu ştiam că el ar fi vrut într-adevăr să meargă acolo şi să se zbenguiască ori să rîdă ca prostul, la bîzîitul

gros şi incoerent al regelui nostru. Alcoolul din bidon îi trecuse lui în cap, în inimă şi în oase. Cînd porcii stelelor, veniţi de departe, din alte ceruri, căzuseră printre coline şi conteinerele se spărseseră, amestecînd între ele seminţele tuturor celor ce vieţuiesc în lumea noastră, nu se scrisese pentru fratele mai mic Feodor că ar putea, peste mii de ani, să fie printre ăia care benchetuiau acum lîngă traf.

— Şi-apoi, am zis, poţi oricînd să te duci pe acolo, că doar ţi-am spus, eşti aşa de neînsemnat încît n-o să te vadă nimeni.

Dar pe urmă am mai băut şi chiar, după o vreme, ne-am luptat puţin cu tijele frumoase ale răzuitoarelor. Fedi era voinic şi puternic, iar eu mai îndemînatic. M-am gîndit că parcă am fi amîndoi nişte războinici viteji, mai ceva decît Bu, apoi nu m-am mai gîndit la nimic, căci toate se strînseseră alandala la mine sub ţeastă. Fratele mai mic Feodor mi-a făcut cu cîrligul ascuţit al răzuitoarei o tăietură piezişă pe frunte şi mi-a acoperit-o rîzînd cu iarbă şi aripioare străvezii.

— Gata, a strigat, nu mai pot, gata! Gata!

Stăteam amîndoi, eu şi cu fratele mai mic Feodor, trîntiţi în iarbă şi alaiul regelui, tabăra lui toată erau acum un carusel multicolor care se rotea din ce în ce mai repede în faţa ochilor noştri. Porcii stelelor dormeau, caii îşi suflecaseră valtrapurile de staniol, ronţăindu-şi panaşele. Sutele de mii de muşte verzi Bu foşgăiau grijulii şi cu credinţă pe trupurile adormite, al regelui şi ale celor o sută de fecioare ale sale. Rămăseseră treji doar călăreţii goi, neclintiţi, şi cîteva carapace care se înghesuiau să se caţere pe barele de răcire şi farfurioarele de porţelan ale tra- fului.

Iar eu, de la o vreme, tot îl priveam pe Fedi bîţîind din cap, şi el se scula, adică o imagine a lui se scula în picioare şi o alta rămînea jos în iarbă, lîngă mine, beată ca şi mine. Apoi Fedi acela din picioare o pornea grăbit spre tabăra adormită a regelui nostru. Pe urmă, o altă imagine a lui se scula în picioare şi o pornea zorită într-acolo. Şi apoi o alta,

şi o alta, şi tot aşa. Eu ţineam răzuitoarea pe genunchi şi nu puteam spune nimic.

DIN NOU ACASĂ

Keyes căuta. Proptit în picioroangele lui, făcea faţă furtunii, scormonind masa mişcătoare de gunoi. Costumul uşor şi elastic îi permitea asta.

— Ai găsit ceva? rosti Lamarre în microfon, pe un ton mai ridicat decît ar fi trebuit, căci urletul vijeliei era mult atenuat.

Keyes se îndreptă nemulţumit. Cineva vorbi înăuntrul lui. „Atenţie, un tovarăş nu-ţi este un prieten. Doar un accesoriu, o înlesnire. Manevrează-l cu grijă şi o să funcţioneze la randamentul maxim”. Plie tija aurie a detectorului şi maintă către el.

— Nimic. Ne pierdem vremea, asta e sigur! Să ne vîrîm undeva pînă se mai domoleşte vîntul.

— Unde? făcu Lamarre.

Uneori, în astfel de momente, eficienţa lui atingea minimul. La început, cei năpăstuiţi de *krut* nu fuseseră acceptaţi în misiuni la sol. Se ataşau prea mult de locul în care trăiau, amintiri ce nici măcar nu erau ale lor veneau pe neaşteptate să-i tulbure. Specialiştii proroceau catastrofe. „Gena casei” se dovedea a fi un adversar greu, cuibărit în structurile intime ale unora ca Lamarre.

Pînă unde puteau ajunge privirile lor, spinările dunelor de resturi unduiau instabile. Însă respiraţia imensă nu-i ferea de apăsarea masei de aer deplasîndu-se cu viteze din ce în ce mai mari. De temut erau mai ales bucăţile informe de tablă care se desprindeau năpustindu-se spre ei cu muchii ascuţite ca briciul. Dar ăsta nu era singurul necaz. Cînd se apropiaseră de cer- cetaş, piciorul lui Keyes intră pînă spre şold într-o pastă cleioasă, de un roşu aprins, a cărui strălucire fusese ascunsă în chipurile înşelătoare ale

gunoaielor. Fură nevoiţi să se întoarcă şi să ocolească mult. Între timp, vîntul turbase. În vreme ce se adăposteau în spaţiul îngust al cabinei, Keyes îşi mută privirile pe orizontul negru, mişcător al oceanului. Mai aveau cale de o oră pînă acolo, dar cu o seară înainte Lamarre îi propusese să se mai învîrtească un timp printre dune. Ceva îi spunea că vor avea noroc.

— Lam, zise Keyes cînd zgîlţîiturile se mai potoliseră, de cîte zile sîntem aici?

Lamarre întoarse către el un chip obosit.

— Cred că de zece. Perimetrul ăsta are vreo mie de kilometri pătraţi.

Undeva, deasupra lor, se rotea cilindrul lucios al navei-mamă, aşteptîndu-i. Casa lor era acolo. Mîncau şi dormeau pe furate. Dimineţile şi le petreceau căutînd. Seara făceau planuri. De cîte ori începea să bată vîntul, Keyes îşi odihnea ceafa pe spătarul banchetei. Închidea ochii şi din gît începeau să-i răzbată sunete ciudate, care ar fi trebuit să semene cu o melodie. „Bătrîna căruţă cu coviltir, scîrţîind, scîrţîind...” Lamarre îl asculta enervat, apoi, amuzîndu-se, sfîrşea prin a-i ţine isonul.

— Keyes, două săptămîni în haznaua asta! Ar trebui să ai nervii unui cal de lemn ca să scapi teafăr.

— Aiureli! O să te obişnuieşti în cîteva ore. E doar ceva mai multă dezordine.

Odată, pe cînd nu se aşezaseră încă printre mormane, sur- volînd relaxaţi tonele de resturi, Keyes spusese rînjind:

— Numai noi nu sîntem aici!

Gunoaiele, dezolante prin întinderea lor, sfîrşeau prin a fi toate la fel. Acolo se năruiau încet, în ele însele, încet, ca ceţuri de frunze moarte. Impresia era puternică mai ales în orele fără vînt, cînd aburul venit dinspre ocean se prelingea acumulîndu- se între cocoaşele de moloz. Ceea ce putuse să ardă arsese de mult, mocnit, din cauza lipsei de oxigen. Ceea ce nu rezistase apei se dizolvase ori ruginise lent, pînă ce se transformase în pulbere. Dar rămîneau

miliardele, obiectele a căror agonie măsura secolele. „Laudă gunoiului modern!” intonase Keyes.

La început, văzuseră capsulele de acceleraţie, folia de bis- mut, băltoacele de mercur. Văzuseră formele de sticlă vanadică şi resturile rezervoarelor antişoc şi conteinere îmbucătăţite, de toate tipurile ori mărimile posibile. Scuturaseră puful păpădiilor de azbest răsărite în mănunchiuri compacte pe sub carcasele înnegrite de focurile spaţiului. Cristalele memoriilor risipite păreau nestemate, suprafeţele etanşărilor, cîte nu se corodaseră, scînteiau ca aurul şi argintul.

Dar se întîmpla şi altfel. Nu o dată dezveliseră păşind, din carnea păstoasă care susţinea totul, fragmente ale unor echipamente individuale, uneori bucăţi mai mari, mîneci sau cizme, iar altădată costume aproape întregi. Unele aparţinuseră trecutului, altele păreau de-a dreptul ciudate. Şi nu o dată se temuseră, în tăcere, *că* înăuntrul lor ar mai putea fi ceva. Keyes avusese dreptate. Doar ei doi nu trecuseră pe acolo.

Lamarre frînă înjurînd. De cîteva zile o făcea din ce în ce mai des. Ochiul îi aluneca peste suprafaţa pestriţă, obosit, prea obosit. Era ultima răzbunare a tot ceea ce mai multe omeniri azvîrliseră cu dispreţ.

— Ar trebui să răsturnăm sacul ăsta de gunoi! spuse.

Keyes zîmbi.

— Păşeşti pe legendare tărîmuri de baştină, observă el. S-ar zice că nu te prea omori cu firea.

— Cine-şi mai aminteşte azi de asta? aruncă celălalt.

Ca mai toţi cei bîntuiţi de *krut,* îşi ascundea prost emoţiile sau nu şi le ascundea deloc. Dezgropa din tainiţele sufletului senzaţii atavice şi stupide ca nostalgia, duioşia şi dorul de casă. „Casă”? Exista un procent de incurabili şi geneticienii o recunoşteau.

Într-o vreme, ar fi vrut rîuri, vegetale, ceva ca un parc mare, ştii. Dar în cele din urmă au fost nevoiţi s-o lase aşa cum a căzut.

— Da, erau condamnaţi! consimţi Keyes căutînd să înmormînteze discuţia.

De zeci de ani, tot ceea ce putea fi numit gunoi era dirijat în mod deliberat aici. Sănătatea spaţiului şi a celorlalte aşezări omeneşti făcea înfrîngerea mai uşor de suportat.

Ocoliră prudenţi o zonă circulară, sub acoperămîntul căreia clipoceau adîncimi de ţiţei şi mîl radioactiv. Ştiau că, odată prinşi, nu vor mai putea scăpa în veci. Acum se strecurau anevoie printre zeci, sute de mii de blocuri informe, carbonizate, păstrînd încă, o cunoşteau prea bine, un miez ucigător. Erau pachete de reziduuri, compactate în conductele de evacuare ale uzinelor de sinteză din spaţiu. În anumite perioade ale anului, străbăteau atmosfera, fierbinţi, ca stele căzătoare produse în serie. Keyes le spunea „găinaţi cu surprize”.

Uneori, Lamarre visa luminoase cîmpii de sticlă acoperite cu un strat subţire de praf albicios, sticlă sfărîmicioasă scîrţîind sub încălţări. El îl îndepărtau cu palmele şi găseau conteinerul, abandonat accidental de „SPECTRUM”.

Apoi veni noaptea. Prin vizoarele măştilor de oxigen priviră amurgul frumos cufundîndu-se lent în ocean. Chiar faptul neobişnuit că, pentru cîteva secunde, putuseră să vadă soarele le umpluse sufletele de o caldă şi tainică bucurie ca acelora aleşi să ia parte la întîmplări nehărăzite oricui. Începuse din nou să bată vîntul, dar în cabină era cald şi bine.

Puţin după miezul nopţii, Lamarre se trezi ţipînd. Ceea ce i se strecurase sub pleoape fusese arsura unei lumini albastre, de o densitate extraordinară, care părea să coboare dintr-o jumătate a cerului. Erau parcă pe fundul unei ape limpezi.

— Stai liniştit! gîfîi Keyes, căutînd braţul înţepenit al celuilalt şi apucîndu-l strîns.

Cînd alunecau tăcuţi între plafonul coborît de nori şi crestele în continuă schimbare, pe sub ei treceau fantomele unor clădiri a căror vîrstă nu le spunea nimic. Lamarre le

bănuia urcînd din adîncuri pe înălţimea mai multor etaje. Creştetele lor se măcinau lent, de la o ploaie la alta, căscind scobituri întunecoase de încăperi şi coridoare. Oare de aici începuse totul? De aici porniseră să crească dunele de resturi, gunoaiele alcătuind deşerturi, zeci, răspîndite pe toată suprafaţa planetei? Erau întrebări la care nu voiau să-şi răspundă.

Şi în cele din urmă se opriră. Podeaua nu reflecta lumina, praful nu părea să fi fost sticlă sfărîmicioasă. Contorul îi avertiză că ar face mai bine să nu-l stîrnească. Deocamdată păreau incapabili să se bucure.

— Hei! strigă Keyes.

Intrarea fusese mascată într-o aglomerare de „găinaţi", însă ochiul mai exersat al lui Keyes o zărise chiar în momentul în care fusta cercetaşului trecea peste ea. Şi coborînd în ecluză înţeleseseră. Acolo, peretele bărcii de salvare se deformase la desprinderea disperată de „SPECTRUM". Aici se îngrămădiseră să privească frînturile incandescente pe care explozia le azvîrlise în urma lor. Iar dincolo trebuie că aşteptaseră neliniştiţi impactul cu dunele. Urme şi obiecte vorbeau.

— Hei! făcu Keyes din nou.

Măturase praful cu partea interioară a mănuşii.

— Ce dracu' te-a apucat, potoleşte-te! ţipă Lamarre nervos.

Contorul, scăldat în norişorii învolburaţi de Keyes, ticăia vesel. Se aplecară amîndoi, apoi Lamarre aprinse lanterna, căci în ungherul acela pătrundea prea puţină lumină. Aşa ieşi la iveală şi marginea conteinerului.

— Trebuie să-l ducem sus, spuse Keyes.

— De ce? se miră Lamarre. Nu fă prostii!

Acum părea mai stăpîn pe sine. Dar era doar o reacţie a oboselii extreme.

— "GENETICS", silabisi. Poate că e plin cu viruşi.

— Da, încuviinţă grav Keyes. De tuse măgărească.

Şi se opinti, încercînd să-l ridice. Lamarre dădu din umeri. Îl cunoştea prea bine ca să i se împotrivească. În vreme ce refăceau traseul spre suprafaţă, Keyes aruncă o privire după consola calculatorului. Acolo, în semiîntuneric, zăcea un costum de protecţie complet. N-avea să afle niciodată dacă înăuntrul lui se mai găsea ceva. Lamarre nu văzuse nimic.

Şi fu din nou seară. Continua să curgă din cer lumina aceea, care făcea ca tot ceea ce se afla în jurul lor să capete o paloare stranie. Se strecuraseră în pîntecul cercetaşului.

— Ce poate fi asta? întrebă Lamarre.

Abia se mai ţinea pe picioare.

; Nu ştiu, zise Keyes. Radiaţii. Ziua de apoi. Cui îi pasă?

Îşi simţeau bărbile înăsprindu-le obrajii. Keyes îşi trecu mîna prin părul năclăit. „Vorbeşte-i, îl povăţui cineva dinăuntrul lui, vorbeşte-i...”

— Trebuie să ne aşteptăm şi la altele. Dar, acum, conteinerul. Înăuntru sînt o sută de miliarde de *protomeri.* Sintetizaţi de „MOBILE GENETICS”. Unicate. Am cîteva teorii interesante în legătură cu felul în care au ajuns aici.

Lamarre se scutură scîrbit.

— Să ne descotorosim urgent de el! Radiaţiile au produs cu siguranţă mutaţii periculoase. Stăm pe o bombă.

Keyes clătină din cap.

— E prea solid ca să ne temem.

— Ce vrei să facem cu el? insistă Lamarre.

Lunganul îl privi mirat.

— Să-l luăm acasă, cred.

— Keyes, încetează! Hai să-l ducem dracului înapoi şi s-o ştergem! ţipă Lamarre.

Keyes îi puse o mînă pe umăr. Ceea ce pătrundea prin perdeaua strălucitoare pînă la suprafaţa conştiinţelor părea să fie un soi de nelinişte a aşteptării, izvorînd dintr-un loc cu lumina. Dar mai era ceva. Keyes îl simţi pe celălalt, dintr-o dată, departe de el, la mii_de parseci distanţă,

refuzînd să comunice, refuzîndu-i ajutorul. În anii pe care îi petrecuse răscolind lumile moarte învăţase să-şi cunoască bine coechipierii. Lamarre era prea obosit ca să mai poată lupta cu frica. Lamarre era speriat.

— ”GENETICS” le-a pus cruce de mult, spuse el.

— Poate că da, admise Keyes. Poate că nu.

Lamarre se întoarse pe o parte.

— Ei pot face de o sută de ori mai bine ceea ce au reuşit acum zece ani.

— Ascultă... Keyes se întinse cu voluptate. Nu asta era problema. Probabil ca vor distruge conteinerul şi tot ce se află între pereţii lui. El nu trebuia să ajungă aici, în nici un caz aici. Mîncăcioşii dinăuntru au nevoie de medii de cultură, nu pot, pur şi simplu, s-o pornească de la nimic. Unele alveole conţin material sintetizat special pentru ei. Haleală. Dar asta nu e de ajuns. Locul experienţei era altul, ^i „SPECTRUM” într-acolo o pornise.

— E absurd! protestă celalalt. Viaţa nu se dezvoltă astfel.

— Asta, însă da! Oameni peste măsură de isteţi au pus pe picioare aşa-zisa „genetică rapidă”. Ca să scoţi un cimpanzeu păros dintr-o amoebă nu e obligatoriu să-l treci prin toate etapele evoluţiei. Şi ce e mai important, nu ai nevoie de milioane de ani, ci de zile. Nebănuite sînt căile Domnului! rîse Keyes.

— Mutaţii?

— Mutaţii în cascadă. O echipă de computere a pus la punct programele. Apoi ele au fost codificate genetic. Ceea ce se află înăuntru poate da naştere unui ecosistem suficient de bine echilibrat.

Lamarre îl privi încordat.

— Care sînt riscurile de contaminare?

— Nici unul. Alveolele sînt perfecte. Prepararea lor a luat aproape tot atît timp cît cea a *protomerilor.*

— Eşti imposibil. Ce se întîmplă, totuşi, dacă alveolele nu sînt etanşe?

— Nimic, spuse Keyes plictisit. Costumele noastre sînt.

— Şi protomeriP

— Ar pieri pînă la ultimul. Unu: împrăştierea ar fi prea mică. S-ar ronţăi unii pe ceilalţi în cîteva clipe. Doi: Uită-te puţin în jurul tău. În condiţiile astea n-ar putea supravieţui nici măcar calul de lemn de care pomeneai zilele trecute. Cred că stratul de ozon aduce cu o felie de şvaiţer.

Dar mai era ceva îndărătul privirilor verzi ale lui Lamarre. Băşica de aer a unui sentiment ce urcă din adîncurile neexplorate ale sufletului ca să se spargă la suprafaţă. Keyes rîse înţelegător.

— Nu fi copil! *Krutul* vorbeşte prin tine. *Krutul e* o boală grea. Nu se mai poate face nimic pentru bătrîna ta hazna. A pierdut momentul favorabil. Va rămîne o lume moartă, cîtă vreme se va mai roti în jurul soarelui.

Lamarre nu-i răspunse. Stătea cu spatele şi, neputîndu-i vedea ochii, deschişi către gînduri, Keyes îl crezu adormit. Cercetaşul începuse să-i legene, mai întîi uşor, ca şi cum le-ar fi priceput chinul pricinuit de nesomn, apoi din ce în ce mai amplu. Se stîrnise din nou furtuna. Keyes văzu, prin voalul albastru al luminii din cer, armata de zdrenţe fără identitate, smulse dunelor, repezindu-se către ei. Şi într-o clipă hublourile fură acoperite. Apoi porniră să zboare şi obiecte mai grele, iar acestora învăţase de cîteva zile săje aprecieze mărimea după zgomotul contactului cu pereţii. În cele din urmă, sunetele muriră unul cîte unul şi urmele lor se pierdură undeva, în negurile încîlcite, de vată, ale conştiinţei sale. Peste ei, faldurile grele, somptuoase fluturau în tăcere.

Keyes se dezmetici anevoie, bîjbîind cu degetele lipsite de protecţia mănuşilor acolo unde ar fi trebuit să se afle Lamarre. Locul era gol.

— Lam?! rosti răguşit.

Zorii veneau cenuşii, îngheţaţi. Keyes aşteptă pînă ce lumina zilei fu destul de puternică pentru a îndepărta umbrele. Atunci căută cu privirea conteinerul pe care, din motive de siguranţă, îl ancoraseră la cîţiva metri în faţa

cercetaşului. Cablul fusese în mod evident rupt sau tăiat, şi Keyes ştiu că furtuna, oricît de puternică, n-ar fi putut face asta. Acum mintea îi era limpede. Cuplă emiţătorul.

— Lamarre! strigă.

Pe urmă, atenţia îi fu atrasă de ceva. Ceva care se petrecea lent, undeva la marginea cîmpului său vizual. Se întoarse brusc, lăsînd să-i scape un strigăt uşor. Aluneca din partea de sus a hubloului şi la început crezu ca e vorba despre un gunoi aruncat de furtună pe plafonul cabinei. Se apropie la fel de încet de transparenţa perfectă a sticlei şi văzu ceva ca o bucată mare de gelatină, străbătută de nenumărate vinişoare sîngerii, tremurînd în vreme ce se tîra. Văzu urma umedă ce rămînea întipărită pe faţa exterioară a hubloului în spatele acelui lucru cît un cap de om. Şi mai văzu luciul întunecat al unei pete răzbind din masa aceea translucidă, aţintîndu-l cu privirea îngheţată a unui ochi de mort. Keyes urmări fascinat apropierea ochiului acela, ca- re-şi modifica forma şi culoarea chiar în vreme ce-l privea. Apoi se auzi un plescăit şi lucrul se desprinse, căzînd în grămada de gunoi, iar Keyes se întoarse să verse pe bancheta din spate.

Peste tot, în jurul său, resturile foşgăiau neliniştite, aşa cum o făcuseră întotdeauna, dar el era din ce în ce mai sigur că de data asta efervescenţa lor ascunde ceva. În vreme ce-şi presuriza costumul şi se strecura în ecluză, încercă să-şi potolească tremurul mîinilor. Un corp moale se desprinse de pe rama superioară a sasului, lovindu-i umărul, înainte de a se rostogoli la baza dunei. Făcu primul pas şi piciorul strivi un fel de pernă diformă ce se zgîrci, lăsînd să-i scape o spută groasă, incoloră. Abia atunci simţi sasul blocîndu-se în spatele lui şi o linişte binecuvîntată învăluindu-l.

Pretutindeni, acolo unde se putea, răsăreau îndepărtînd anevoie obiectele mai grele care le închideau drumul către lumină. Urcau spre suprafaţă cu încăpăţînare, fără să se grăbească, tremurînd, prelingîndu-se, clipcind. Şi erau mii,

zeci de mii, împînzind deşertul de gunoaie pînă la orizont. Keyes le urmări o vreme paralizat.

Stătea agăţat la capătul unui gînd stupid - „cablul... cablul...” -, apoi mîinile şi picioarele porniră să i se mişte mecanic, rigide, şi el se deplasă cîţiva metri de la o dună la alta, căutînd pe cît posibil să nu atingă plăsmuirile ce-i răsăreau sub paşi ca flori de cartilagii puhave. Atunci privirea îi întîlni la o sută de metri în faţă, pe o creastă sfărîmicioasă, trupul ghemuit al lui Lamarre. Ca să ajungă pînă lîngă el trebuia să facă un ocol mare, şi pentru nimic în lume n-ar fi scos cercetaşul din perimetrul infim în care îi găsiseră un echilibru.

Rămăsese aplecat la capătul unei mişcări care ar fi trebuit să-l ducă mai aproape de ceva ce se cuvenise să fie cercetat cu luare-aminte. Mai aproape de ce? Keyes nu putea şti, îl apucă doar de braţ, ca atunci, în noaptea în care se treziseră îmbăiaţi în lumină albastră, şi îl întoarse cu faţa spre el.

— De ce ai făcut asta, Lam?

Dar răspunsul îl cunoştea de mult timp, de foarte mult timp. Dincolo de transparenţa vizorului, ochii verzi ai lui Lamarre erau şi ei doar sticlă, sticlă goală, fără valoare. Keyes îl scutură uşor şi fură gata să se răstoarne amîndoi.

— Lumina, vîntul... îngăimă în sfîrşit Lamarre. Pămîntul, Keyes! urlă deodată. Nu pricepi?

Părea reîntors de pe altă lume, Keyes realiză că trecuseră probabil ore de cînd el se aşezase acolo, în vîrful crestei instabile, incapabil să reacţioneze, urmărind cu neîncredere stupidă cele ce urmaseră deschiderii conteinerului.

— Trebuie să plecăm imediat! zise. Mă auzi? Vino-ţi în fire, trebuie s-o ştergem! Nu-mi place să fiu digerat.

Lamarre dădu din cap, însă pe buze nu-i ajunse decît un sunet gutural. Se afla în pragul unei crize. Keyes privi rapid în jur. Cercetaşul scînteia la vreo sută cincizeci de metri spre vest. Într-un sfert de oră puteau fi acolo, şi apoi ar fi gonit, fără să se oprească, pînă la marginea oceanului.

Ceea ce văzu o clipă mai tîrziu îi îngheţă sîngele în vine. Îl tîrî pe Lamarre după el, la poalele dunei, şi îl îmbrinci în direcţia cercetaşului. Alergau.

Pe toată întinderea deşertului de resturi, viermuiala încetase brusc. Keyes înregistră nemişcarea formelor pe care le zdrobeau sub picioare, alergînd, ori cu braţele, atunci cînd se poticneau. Foşgăiala dedesubturilor, cea care îi stîrnise repulsia şi îl doborîse pe Lamarre, lăsase locul aşteptării. Doar gunoaiele continuau să se prăbuşească încet, fărîmiţîndu-se. Iar ei alergau.

Keyes alunecă. Un scuipat mare, consistent îi încătuşase braţele încleindu-le. El rupse furios prelungirile aţoase, lipsite de culoare.

— Lumina..., îi şuieră Lamarre aplecîndu-se peste el.

Şi Keyes înţelese, fulgerat, în vreme ce se ridica. Nu era decît o aşteptare înşelătoare, un răgaz. Aveau să-şi reia creşterea de îndată ce procesele din interiorul lor le-ar fi permis trecerea la o nouă etapă. Fuseseră spori invizibili, nimicuri unicelulare, captive în alveolele lor ermetice. Fuseseră colonii lipicioase de ciuperci, mucegaiuri şi larve colcăind într-un conglomerat clocotitor, pregătind sub ţesuturile jilave fiinţele pe care computerele lui „GENETICS” le plănuiseră să fie. Urmau să-şi alcătuiască la iuţeală spini, coarne şi colţi, solzi şi păr aspru şi filamentele fine ale penelor înfipte în suprafaţa nou- nouţă a pielii abia scornite. Lumina albastră, sau orice altceva ar fi fost (un semn? un prilej?), le îmbrîncea înainte pe scara abruptă a devenirii, mereu înainte, nu le dăruia decît scurte răgazuri între etape, pregătind un nou salt. Înainte. Darwin fusese o mînă de sunete izbucnite de mult, undeva, un scîrţîit şi o jalnică ţiuitură alăturate întîmplător, acoperite de trosnetele, scrîşnetele şi fîşîiturile oastei alcătuite în subsolurile laboratoarelor de la „GENETICS”.

Temelia de gunoi a unei carcase vechi cedă şi ei se pomeniră, vreme de cîteva clipe lungi cît ore, sub o ploaie deasă, cu stropi cleioşi, care se dovediră a fi viermi subţiri,

încolăciţi. Lamarre ţipă ascuţit, agitîndu-şi frenetic braţele. Apoi Keyes îl trase după el şi, din cîteva salturi, fură lînga vehicul. Cînd dădură la o parte perdeaua verde ca iedera ce acoperise sasul, Keyes fu cuprins de euforie. Părăsiră ecluza, în vreme ce indicatoarele afişau simultan „decontaminare terminată”. Keyes se instală la comenzi. Mîinile i se plimbau cu repeziciune pe claviatura bordului. Încheie verificările privind spre Lamarre, care se prăbuşise pe banchetă, cu genunchii sub bărbie, cu pleoapele strînse şi maxilarele zvîcnind. Nimic nu părea să fie în neregulă, cu excepţia unei uşoare creşteri a greutăţii cerce- taşului. Dar cînd porniră hurducîndu-se şi pătura verde aşternută peste ei se sfîşie cu un ţipăt prelung, zîmbetul lui Keyes se reîntoarse la locul său.

Apoi examină hublourile. Mai întîi crezu că e doar furtuna, încă o dată trezită, însă, privind mai atent dunele, şuieră admirativ. O porniseră din nou. Vîntul, ceaţa alungată dinspre ocean, o modificare abia sesizabilă a nivelului de radiaţii puseseră capăt aşteptării. Şi acum se zvîrcoleau iarăşi în chinurile facerii, ale propriei lor faceri ce avea să dureze cîteva zile şi nopţi, într-un loc, Keyes crezu că deosebeşte un tentacul tumefiat pipăind. O clipă mai tîrziu, cercetaşul trecu peste moliciunea de pîslă a unei colonii de vegetale încă nematurizate. O pădure? Creşteau *prea* repede.

Dar ce importanţă avea? Keyes zîmbi din nou. Ei goneau acum, nestingheriţi, spre ocean, în găoacea indestructibilă a cercetaşului, spre întinsul, urît mirositorul ocean de ale cărui unde uleioase şi acide se feriseră atît. Nicicînd Keyes nu avusese vreo dorinţă mai puternică decît aceea de a vedea ţărmurile negre, scobite de ploi corosive, plajele înţesate cu resturi, lagunele a căror oglindă suflată cu spumă cenuşie se încreţea în preajma unor jalnice şi neidentificabile cioturi. Nicicînd nu răsunase un cîntec mai frumos decît cel înălţat, ca o mie de voci pătrunzătoare, de

talazurile murdare pe care i se părea că le aude spărgîndu-se din ce în ce mai aproape.

Acolo, pe o limbă de nisip roşu ca focul, dezvelită ca prin minune, îi aştepta aparatul ce avea să-i urce la cer. Keyes rîse fericit. Peste cîteva ore urmau să fie în cilindrul navei-mamă, la sînul generos şi blînd al civilizaţiei. Acasă!

— Acasă! chiui, ocolind cu o mişcare fină a manşei o crevasă în adîncul căreia trandafiri cărnoşi pendulau căutînd.

Şi motoarele îi ţinură isonul, cu maximum de putere. Gunoaiele nu mai erau decît pete de culoare fulgerînd pe lîngă ei inofensive.

— Trezeşte-te, aruncă peste umăr Keyes, lasă morcovul! O scoatem noi cumva la capăt!

Lamarre clătină abătut din cap şi Keyes îl pătrunse pînă în suflet. *Krutul* plînsese în el. Viaţă pentru deşertul împuţit. Putea fi mulţumit acum. Matul bălţat, ca al unui piton încolăcindu-se leneş, sîsîia „viaţă”. „Viaţă” rosteau priviri încă şterse, lipsite de licăr. „Viaţă, viaţă” strigau, terciuindu-se în crustele lor, embrionii peste care cercetaşul trecea rece.

— Nu-i vina ta, comentă plat Keyes, alveolele au fost prost gîndite! Cînd l-am scos, conteinerul era făcut praf. Ni s-a sfărîmat în mîini, doar ştii!

Lamarre încuviinţă din nou, mut. Pe Keyes tăcerea îl scotea din minţi.

— ”Bătrîna căruţă, bătrîna căruţă”, începu, oceanul, ei, oceanul ăsta, băiete, face toţi banii! Acizi, hidrocarburi, gaze, noroi. Scîrboşeniile or să-şi dea sufletul cînd vor ajunge acolo. Dar cred ca a mai rămas şi nişte apă. Poţi să faci o baie, dacă ai chef.

Vorbea, vorbea întruna, gesticulînd cu o mînă, ţinînd manşa cu cealaltă, respiraţia i se prefăcea toată în cuvinte, spunea absolut orice îi trecea prin cap, iar la un moment dat începu chiar să-l imite pe un celebru comic întîlnit cîndva.

Şi, deodată, oceanul fu la picioarele lor. Ca şi cum un munte topit de smoală s-ar fi prelins rapid în toate direcţiile.

Keyes opri motoarele şi, cu o ultimă fărîmă de inerţie, răsuci cercetaşul. Apoi îşi rezemă ceafa de spătarul banchetei. Stăpînea peste toate o pace aşa cum trebuie să fi existat doar cu cîteva clipe înainte de naşterea universului. Şi o linişte grea, urzită peste bolboroseala confuză a valurilor. Keyes deschise ochii, filtrînd razele sufocantei emanaţii albastre.

Cît puteau străbate cu privirile, pînă departe, dincolo de limita la care mai reuşeau să distingă coamele lichide, faţa oceanului tresărea, veneau, mii de făpturi, noii născuţi ai unei lumi moarte, erupînd din valuri, zbenguindu-se nepăsători şi veseli în ceea ce era, pentru alcătuirile lor încă fragile, supa primordială, oceanul-leagăn al vieţii, devorîndu-se, sufocîndu-se unii pe ceilalţi, încălecîndu-se, murind unii, dar trăind, trăind alţii, cucerind pantele abrupte de lichid, linia frîntă a ţărmurilor, întorcîndu-se de pe unde îi risipise furtuna, ca pe o mînă de seminţe, să-şi întîlnească semenii născuţi pe uscat. Lumina albastră îi strigase încă o dată.

Deja Keyes putea să ghicească firave schiţe ale fiinţelor ce aveau să devină nu peste multă vreme. Crezuse că oceanul va nimici viaţa ieşită pe uşile laboratoarelor lui „GENETICS”. Uitase *dorinţa* de viaţă, mai puternică decît orice pe lume.

La nici cincizeci de paşi, pe aceeaşi curbă a plajei, recunoscu locul în care lăsaseră modulul, sfera argintie către care zburaseră ca gîndul. Primul val se îngrămădise acolo, alcătuind o movilă uriaşă în a cărei viermuială se întrezărea parcă o imensă bucurie. Nisipul îi fugise din preajmă, involburîndu-se, şi se înapoiase, ca şi cum o mînă invizibilă ar fi încercat s-o înmormînteze acolo. Peste trupul de oţel pe care îl. prăvăliseră pentru că nu le semăna, urcau mustind, se poticneau o vreme în preajma ieşindurilor, se pierdeau în zecile de ascunzişuri ce li se

ofereau cu generozitate. Din pîlniile motoarelor se scurgea un lichid greu, galben ca mierea.

Toate astea le văzu Keyes înainte de a auzi zgomotul cunoscut al sasului, Lamarre alerga împiedicîndu-se spre modul, cu braţele ridicate, poate ar fi vrut să sperie ori să alunge magma aceea rece, palpitînd, în a cărei răbufnire se înecau ultimele lor iluzii.

— Lamarre! strigă Keyes şi începu să rîdă.

Ceva se mişcase brusc şi în el, ceva se pregătise fără s-o bănuiască, pînă în clipa aceasta, convertindu-i dimensiunile interioare în altele, mai adînci, mai uşoare. Rîzînd încă, trecu în ecluză şi, cînd căile cercetaşului se închiseră pe rînd în urma sa, ştiu că ele nu se vor mai deschide niciodată. Chicotind, păşi pe urmele efemere ale celuilalt, probabil ultimele urme de paşi ale unui om pe Pămînt. Şi cînd ingenunche lîngă Lamarre, pe covorul de fiinţe, zîmbetul încă mai stăruia pe buzele sale.

— Vezi, îi spuse, noi nici nu existăm. Nu-ţi fie teamă! Am trecut pe aici cîndva, eu şi cu tine, dar ei nu-şi vor mai aduce aminte de asta.

— Cum? făcu Lamarre.

Vocea lui, distorsionată în căşti, străbătea un timp şi un spaţiu parcă pierdute. Keyes simţi asta.

— Mîine, zise, mîine vor avea poate inimi. Poimîine le vor creşte aripi. Şi unii dintre ei vor începe de răspoimîine să gîndească. Aşa le-a fost hărăzit. Şi ceva, un lucru de nimic, un incident mărunt pe care istoria erelor ce vor veni nici nu-l va cuprinde, i-a împiedicat pentru scurtă vreme să-şi urmeze soarta. Pînă azi. Pînă în clipa cînd Dumnezeul lor, despre care nu-şi vor mai aminti cînd vor fi mari, i-a slobozit în cele patru zări ale lumii şi le-a spus: „Creşteţi şi vă înmulţiţi!”. Dumnezeul acela eşti tu, Lam!

— Nu..., şopti Lamarre.

— Şi ei vor creşte şi se vor înmulţi, continuă Keyes netulburat. Şi Pamîntul va fi din nou viu. Dar te-ai gîndit, o clipă măcar, cum va fi viaţa asta a lui?

Lamarre îl asculta fascinat, clătinînd din cap, ca şi cum l-ar fi implorat să se oprească.

— Te-ai gîndit, spuse Keyes, ce se va naşte de sub gunoaie? Din valurile sumbre de ţiţei, din fumul pîrîiaşelor de acid? Din putreziciunea adunată aici, pe Pămîntul oamenilor, de către oameni?

Rîse din nou.

— Vor fi frumoşi, Lam?

— Nu ştiu..., scînci Lamarre.

— Vor fi sensibili?

— Nu ştiu! se cutremură celălalt.

— Vor fi buni?

— Nu ştiu, nu ştiu, nu ştiu! ţipă Lamarre, acoperindu-şi ochii.

Al doilea val de şerpi gelatinoşi şi viscere încă nedezvoltate ajunsese la picioarele lor. Un morman de cîrpe multicolore încerca să treacă de carîmbul cizmei lui Lamarre. El îşi repezi călcîiul, zdrobind membrana fină, capilarele subţiri. Apoi se îndepărtă alergînd şi horcăind. Keyes îl urmări cu privirea.

— Stai, îl strigă hohotind, ce faci? Ai grijă de micuţii sugari!

Erau aici, lingă el, toţi, chibzuind dacă să-l ocolească sau să-l doboare. Keyes - Hommo cosmicus - creatura a cărei generaţie îşi dezbrăcase *krutul* ca pe o haină veche, prea ponosită pentru a mai fi purtată.

— Din ceea ce ai călcat în picioare astăzi, mîine se va dezmorţi poate scheletul delicat al unei păsări. Sau al unei făpturi care ar fi trebuit să fie o pasăre. Dar aripile ei vor fi de la bun început frînte. *Tu* le-ai zdrobit. Şi poimîine, ceea ce striveşti acum alergînd va naşte mamifere hidoase care ar fi trebuit să fie cerbi, tigri ori cai sălbatici şi frumoşi. Şi răspoimîine, o femelă va zămisli un pui mic, cu un singur ochi spălăcit, a_cărui gură strîmbă nu va putea rosti „mama”, ci alte silabe, sîsîite, veninoase. *Tu* ai făcut asta, Lamarre! Ori poate că mă înşel...

Lamarre nu se mai zărea. Fusese mai întîi un punct mişcător pe ţărmul oceanului. Apoi dispăruse, dincolo de linia unui orizont mereu în mişcare, incert.

Keyes simţi freamătul fiinţelor mîngîindu-i picioarele, căţărîndu-se, cucerind încheieturile şi protuberanţele costumului de protecţie. Gîfîitul lui Lamarre alergînd încă îi răsuna distinct în căşti şi el se îngemăna cu gîfîitul acestei lumi noi, la începutul unui drum necunoscut. Aveau să găsească la capătul lui oraşele, televiziunea, zborurile cosmice? Sau altceva?

Keyes desfăcu braţele, lăsînd lumina de culoarea cerului senin să-i cadă ploaie pe trup, aşteptînd răbdător sfîrşitul ascensiunii.